

รายงานการประชุม

[หมายเลข]

ครั้งที่ ๒๐

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

รายงานการประชุมคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

สภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๐

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

(นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุนศิริ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ขณะนี้ครบองค์ประชุมแล้วนะครับ ผมขอเปิดการประชุม เป็นการประชุมครั้งที่ ๒๐ แล้วก็มีระเบียบวาระที่จะต้องประชุมต่อจากคราวที่แล้วอยู่ในวาระที่ ๓

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

บันทึกการประชุม เข้าใจว่าจะพิจารณารับรองในช่วงปลายก็แล้วกันครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณายกร่างเป็นรายมาตราต่อจากคราวที่แล้ว ขอเชิญท่านเลขานุการครับ

เลขานุการ (นายอัชพร จารุจินดา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ขออนุญาตพิจารณาต่อเนื่องกันไปในส่วนที่ ๔ เมื่อจบส่วนที่ ๑๐ แล้วคงจะมาทบทวนบางประเด็นที่ค้างอยู่บางเรื่องครับ ขออนุญาตเป็น

ส่วนที่ ๔ แนวนโยบายด้านที่ดินการเกษตรและผังเมือง

มาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านที่ดิน การเกษตรและผังเมือง

ดังต่อไปนี้

(๑) จัดระบบการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม และให้มีแผนการพัฒนาที่ดินเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างคุ้มค่า

(๒) จัดหาแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง และรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิต และการตลาดสินค้าเกษตรให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร

(๓) จัดให้มีการวางผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

ขออนุญาตให้พิจารณาเป็นรายอนุมาตราตั้งแต่ (๑) ครับ

ประธาน : เชิญท่านชูชัยครับ

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นิวรา ๑/๒

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ต้องขอบคุณฝ่ายเลขานุการที่ทำตารางเปรียบเทียบของปี ๒๕๔๐ กับของใหม่ ทำให้ง่ายในการพิจารณามากขึ้น ผมอยากเสนออย่างนี้ครับ

มาตรา ๘๒ เรื่องนโยบายด้านที่ดินการเกษตรและผังเมือง จะขอเพิ่มมาตราหลัก ๆ ๒ มาตราครับ ซึ่งบางอันก็ซ้ำซ้อน อันนี้จริง ๆ แล้วเราเอามาจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุดฉบับหนึ่ง ดังที่ท่านประธานได้เคยพูดว่าเราไม่ยึดเฉพาะปี ๒๕๔๐ อันเดียว แต่ว่าในสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับอื่น ๆ ที่ดีเราก็เอามาด้วย ในมาตรา ๘๐ กับมาตรา ๘๑ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๗ เขียนอย่างนี้ครับ รัฐต้องจัดให้มีการวางผังเมือง ระบบการถือกรรมสิทธิ์ และการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการส่งเสริมเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หรือพาณิชย์กรรม อันนั้นเป็นมาตราหนึ่งเลยนะครับ คือเรื่องการวางผังเมืองและระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดิน

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เพทหาย ๒/๑

อีกมาตราหนึ่ง รัฐต้องส่งเสริมให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์และสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินและวิธีการอื่นครับ รัฐต้องส่งเสริมให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์และสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินและวิธีการอื่น อันนี้เราก็พูดถึงเรื่องการปฏิรูปที่ดินแล้วก็ไปในเวลาที่ต่าง ๆ ก็ได้รับการขานรับเป็นอย่างดี ผมไปดูหมวด ๘ เรื่องนี้ในปี ๒๕๑๗ สมัยรัฐบาล ท่านอาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ รัฐธรรมนูญออกมาประกาศใช้ในช่วง ๗ ตุลาคม ๒๕๑๗ นะครับ ซึ่งได้รับความเห็นชอบ ๒๘๐ ต่อ ๖ นะครับ และต่อมาในปี ๒๕๑๘ ท่านอาจารย์สัญญา ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ด้วยการปฏิรูปที่ดิน และการปฏิรูปที่ดินในขั้นต้น รัฐบาลในยุคนั้นสมัยนั้นได้เอาที่ดินบางส่วนพระราชพัสดุที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์มาจัดสรรและปฏิรูปให้ราษฎร อันนี้ผมอ่านมาจากหนังสือ สัญญา ธรรมศักดิ์ คนของแผ่นดิน นะครับ ในขณะที่เดียวกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงห่วงใยในเรื่องนี้อยู่แล้ว ก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ให้รัฐบาลนำไปปฏิรูปสมทบ นอกเหนือไปจากเอกชน อีกจำนวนไม่น้อยที่ได้โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยอมรับการเวนคืนที่ดินในราคาถูกให้รัฐบาลเพื่อการปฏิรูปด้วย นี่ก็เป็นที่มาที่ไปของการนำเสนออันนี้ และเป็นข้อเสนอที่ได้รับจากเวทีหลายเวทีทั่วประเทศนะครับ อันนี้ผมอยากเพิ่มเติมครับ

ประธาน : เชิญท่านคมสัน ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานครับ คมสัน กรรมการครับ ในส่วนที่ ๘ เรื่องแนวนโยบายที่ดินการเกษตรและผังเมือง เนื่องจากมีท่านกรรมการอีกหลายท่านที่มีความเห็นในเรื่องนี้ เช่น ท่านวิทยา แล้วก็ท่านธนพิชญ์ ได้จัดเตรียมที่จะมีการขอปรับแก้ไขใน มาตรา ๘๒ แต่รู้สึกว่าจะ ๒ ท่าน ยังมาไม่ถึง และเมื่อสักครู่ท่านอาจารย์ศรียาซากิโทรมาหาผม บอกว่าจะขอปรับแก้ไขในมาตรานี้ค่อนข้างเยอะอยู่พอสมควรครับ ผมขออนุญาตอภิปรายอย่างนี้ครับ อันที่ ๑ ก็คือ ขอสงวนไว้สำหรับท่านเหล่านั้นที่ยังมาไม่ถึงด้วยนะครับได้ฝากมา ผมขอเรียนอย่างนี้ครับว่า ในส่วนที่ ๘ เรื่องแนวนโยบายที่ดินการเกษตรและผังเมือง ผมมีความเห็นอย่างนี้ครับท่านประธานว่า ตรงมาตรา ๘๒ โดยหลักการ เรื่องของที่ดินกับผังเมืองน่าจะเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ส่วนเรื่องของการเกษตรผมคิดว่าน่าจะเป็นอีกเรื่องหนึ่งซึ่งแยกออกจากเรื่องที่ดินและการผังเมือง ด้วยเหตุผลอย่างนี้ครับท่านประธาน ในหลักการ ปัจจุบันเราได้พบว่า ในเรื่องของการใช้ทรัพยากรที่ดินเรามีปัญหาที่ไปสอดคล้องกับเรื่องของสิทธิชุมชน อยู่พอสมควร

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วัชรวิ ๓/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

แล้วก็พบว่าการแย่งชิงการใช้ทรัพยากร โดยเฉพาะทรัพยากรที่เกี่ยวกับผืนดิน ผืนน้ำ กับประชาชน ซึ่งอยู่ในชุมชนกับการดำเนินกิจกรรมในทางธุรกิจของภาคเอกชนมีปัญหาหลายประการ และนอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือเรื่องของกระบวนการทางการจัดวางนโยบายการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ของประเทศไทย เราไม่เคยมีการวางเรื่องนโยบายการใช้ประโยชน์ในที่ดินของประเทศไทยมาเลย รวมทั้ง เรื่องการวางผังเมืองก็ยังมีปัญหาในเชิงประสิทธิภาพอย่างยิ่ง ผมคิดว่าในส่วนของ ๔ นี้ จริง ๆ แล้วแนวนโยบาย เรื่องนี้น่าจะเป็นแนวนโยบายด้านที่ดินและผังเมือง ส่วนเรื่องของการเกษตร ผมเห็นว่าน่าจะไปอยู่ในเรื่อง อื่น ๆ นะครับ น่าจะไปอยู่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นอีกเรื่องหนึ่ง หรือไม่ก็เป็นเรื่องของเศรษฐกิจ เป็นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เกี่ยวกับ กลุ่มเกษตรกรที่จะได้รับการคุ้มครองในทางเศรษฐกิจ ผมคิดว่าในเรื่องนี้ ส่วนที่ ๔ น่าจะเป็นแนวนโยบาย ด้านที่ดินและผังเมืองเท่านั้น โดยมีเฉพาะ (๑) กับ (๓) แล้วก็ (๓) ท่านอาจารย์ศรัทธาได้ฝากไว้ว่า ในเรื่อง ของการจัดให้มีการวางผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ ขอเดิมข้อความว่า เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษา และจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ อันนี้ก็ข้อความที่ทางท่านอาจารย์ศรัทธาได้ โทรมาแจ้ง กำลังเดินทางมา ใกล้ถึงแล้วครับท่านประธาน ผมขอเสนอให้ (๒) จัดไปอยู่ในเรื่องของทางด้าน เศรษฐกิจแทนที่จะอยู่ในเรื่องนี้

ประธาน : เชิญท่านเดชอุดมครับ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม เดชอุดม ไกรฤทธิ กรรมการ ผมดูในส่วนที่ ๔ แนวนโยบายด้านที่ดินการเกษตรและผังเมือง กับส่วนที่ ๕ แนวนโยบายด้าน วิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผมกลับมีความเห็นว่าแนวนโยบายในเรื่องการบริหาร จัดการเรื่องที่ดินก็ดี น้ำก็ดี สิ่งแวดล้อมกับทรัพยากรธรรมชาติควรจะไปด้วยกัน ส่วนแนวนโยบาย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควรจะเป็นส่วนที่ ๕ เพราะอะไรครับ เพราะว่าการบริหารจัดการที่ดิน และน้ำ ถ้าประชาชน หน่วยงานของรัฐได้เดินตามกุศโลบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว จะเห็นว่าไปด้วยกัน ต้องมีความพอดี ความพอเพียงทั้งหมดร่วมกันหมด ถ้าเรามา_mvให้รัฐบาล หรือหน่วยราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องพูดถึงเรื่องที่ดินกับน้ำอย่างเดียวไม่พอ มันยังมีปัจจัยที่เป็นตัวลบ และตัวบวกที่สำคัญก็คือ ทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมสลายไปก็ดี แล้วก็สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นปัจจุบันนี้ก็ดี มันควรที่จะอยู่ในหมวดเดียวกันมากกว่าที่จะมาแยกเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๕ อย่างที่ผมเรียนแล้วควรจะเป็น ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา ทางด้านนั้น แต่ทั้งหมด ๔ ส่วนนี้ควรจะมาอยู่ที่เดียวกัน กราบขอบพระคุณครับ

เลขานุการ : คือตอนนี้ยังมีความเห็นต่างกันอยู่ในวิธีเขียน ความจริงมาตรา ๔๒ ที่เขียนอยู่ในส่วน ๔ ที่เสนอใหม่นั้น เอามาจากมาตรา ๔๔ ซึ่งเดิมเขียนรวมกันไปหมดทั้งเรื่องที่ดิน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วชิรี ๓/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

และเกษตร ทุกอย่างไปอยู่ในมาตราเดียวกัน ก็พยายามกระจายให้เห็นว่าคนละเรื่อง แต่ที่นี่จะจัดให้อยู่ในกลุ่มใด อันนี้ยังเห็นแตกต่างกันอยู่ ความจริงเกษตรเป็นเรื่องใหญ่แต่เรามีบทบัญญัติให้เขานิดเดียว เพราะว่าเนื่องจากการอภิปรายที่ผ่านมา ยังไม่ได้พูดมากมายนักถึงเรื่องเกษตร

นายคมสัน โพธิ์คง : ท่านประธานครับ ผมมีความเห็นอย่างนี้ คือจริง ๆ มาตรา ๘๒ มีหลายท่านที่ให้ความเห็นไว้และกำลังเดินทางใกล้ถึง ผมอยากให้พิจารณาไปข้างหน้าก่อน แล้วค่อยกลับมาคุยเรื่องนี้อีกที จะได้รับฟังหลาย ๆ ท่านด้วยครับ

ประธาน : อย่างนั้นตอนนี้ก็ยกเรื่องนี้ไว้ก่อน เรามาดูมาตราต่อไป

เลขานุการ :

ส่วนที่ ๙

แนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๘๓ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยจัดให้มีกฎหมายเฉพาะด้าน จัดให้มีองค์การศึกษาและพัฒนา จัดให้มีการใช้ประโยชน์และการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสม

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ศิริรัตน์ ๔/๑

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวนบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล

(๓) ส่งเสริมบำรุงรักษาและคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยให้ประชาชนชุมชนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

(๔) ควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและใช้ประโยชน์จากพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

(๖) จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบ โดยให้ประชาชนชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนดังกล่าวด้วย

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการในส่วนที่ ๔ เรื่องแนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันนี้เป็นบทบัญญัติที่มีความสำคัญที่จะทำให้ประเทศเรามีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ท่านองเดียวกับเรื่องในส่วนที่ ๔ เรื่องการเกษตร ที่นี้ในส่วน (๑) ที่ว่า ส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ความมุ่งหมายที่บัญญัติเอาไว้มิได้เฉพาะการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง โดยเฉพาะมิได้มีความหมายแค่เพียงแค่นั้น แต่มีความหมายว่ารัฐจะต้องพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านต่าง ๆ ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ แม้กระทั่งในด้านวิศวกรรมต่าง ๆ ก็ยังต้องถือว่าเป็นด้านวิทยาศาสตร์อยู่ ฉะนั้นถ้าวางงานในส่วนนี้เป็นงานของทุกกระทรวง ทบวง กรม แม้กระทั่งในมหาวิทยาลัยด้วย ฉะนั้นเพื่อความชัดเจนว่าการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในที่นี้ไม่ได้หมายความว่า เป็นงานของใครคนใดคนหนึ่งเท่านั้นนะครับ ผมอยากจะขอเติมคำเพิ่มเติมเข้าไปต่อจากคำว่า นวัตกรรม ว่าด้านต่าง ๆ คือขอเติมคำว่า จากข้อความที่ว่า ส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ขอเติมคำว่า ด้านต่าง ๆ ซึ่งจะไปสอดคล้องรับกับประโยคต่อไปนะครับ ขออนุญาตเติมคำว่า ด้านต่าง ๆ ซึ่งจะไปสอดคล้องกับประโยคต่อไปที่มีคำว่า โดยจัดให้มีกฎหมายเฉพาะด้าน ถ้าอย่างนี้ก็มีความชัดเจนว่างานนี้ครอบคลุมทุกกระทรวง ทบวง กรม ในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านเดชอุดม แล้วก็ท่านเกริกเกียรติครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ศิริรัตน์ ๔/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ท่านประธานครับ กราบขอบพระคุณครับ ผม เดชอุดม ไกรฤทธิ กรรมการ ที่ผมได้เรียนไว้เมื่อสักครู่นี้กับท่านประธาน กรณีของมาตรา ๘๒ ในส่วนที่ ๙ ผมยังมีความเห็นว่าแนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ควรจะกำหนดกรอบไว้ไม่ให้ซ้ำซ้อนกับส่วนที่ ๘ ยังมีความเห็นยืนยันว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นควรจะย้ายกลับไปอยู่ส่วนที่ ๘ ส่วนที่ ๙ สิ่งที่ประเทศไทยด้อยพัฒนาอยู่ขณะนี้คือทรัพย์สินทางปัญญา นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงครามนั้น ญี่ปุ่นได้ทำอย่างหนึ่งที่ประเทศไทยไม่ทำ ก็คือญี่ปุ่นได้รวบรวมสิทธิบัตรที่เราเรียกหรือแปลเป็นภาษาไทยตั้งแต่เริ่มต้นในปี ๒๕๐๙ ก็คืออุตสาหกรรมสมบัติ คือ Industrial property จัดทุกประเทศเป็นภาษาญี่ปุ่นหมด ถ้า ณ วันนี้ท่านไปเยี่ยมห้องสมุดทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาทางด้านอุตสาหกรรมสมบัติ Industrial property ของเขา ดึกเขาจะใหญ่เท่า ๆ กับตีกรัฐสภาที่เขานั่ง ทั้งหมด ๘ ชั้น ๙ ชั้น แต่ประเทศไทยไม่มีเลยครับ เราไม่มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี เราไม่มีการดึงทรัพย์สินทางปัญญาที่หมดอายุการคุ้มครองแล้ว เราไม่ได้สร้างตรงนี้เลย เป็นที่น่าอัศจรรย์มาก เราเพิ่งมีกฎหมายสิทธิบัตรเมื่อปี ๒๕๒๒

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

สิริพร ๕/๑

เราเพิ่งรับรู้สิทธิบัตรเหมือนกับชั้นอนุบาล ในขณะที่ต่างประเทศเขาไปไกลแล้ว แล้วในขณะนี้ก็มีดำริของ
รัฐบาลชุดนี้ด้วย จะเข้าไปอยู่ใน Madrid Protocol โดยที่ตัวเองก็ยังไม่รู้ว่าตัวเองมีทรัพย์สินทางปัญญา
มากน้อยขนาดไหน จะเปลืองพลาได้ขนาดไหน ที่ผมเรียนตรงนี้ก็เพราะผมเป็นห่วงครับท่านประธาน
ว่าการเขียนล่อย ๆ ตรงนี้ไม่เพียงพอ ต้องกำกับลงไปให้ชัดเจนว่า แนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และทรัพย์สินทางปัญญา รัฐบาลต้องพึงกระทำ เด็กไทยจะได้รู้ครับ อานภาษาไทยออก รัฐบาลต้องลงทุน
อาจจะเป็น ๑,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อแปลงงานทางด้านสิทธิบัตรที่หมดอายุแล้ว เหมือนญี่ปุ่นที่เขาทำมาเมื่อ
ประมาณ ๕๐ กว่าปีมาแล้ว ให้มันรู้ว่าประเทศไทยมีข้อมูลพื้นฐานพอ เต็มนี้เราจะ Search เราจะค้นหา
สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมใหม่ ๆ เราแพ้เขาหมดเลยครับ เราต้องไปจ้างออสเตรเลีย ไปจ้างยุโรป ให้เขาตรวจ
สิ่งประดิษฐ์ของเรา เพราะว่าเราไม่มีพื้นฐาน ไม่มีวิชาการทางด้านนี้เลย โดยเฉพาะทางด้านภาคปฏิบัติ ผม
ถึงอยากจะให้ปรับปรุงในส่วนนี้ทั้งหมดนะครับว่า แนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และทรัพย์สิน
ทางปัญญา ให้รวมโดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่น ต้องมีการคุ้มครอง แล้วก็ต้องมีการป้องกัน เพราะนั่นคือ
ฐานข้อมูลสุดท้ายของทรัพย์สินทางปัญญาที่ประเทศไทยมีอยู่ ทางด้านข้อมูลเรื่องชีวภาพอะไรต่าง ๆ
ต้องรีบทำ แล้วเรารู้แล้วว่าทางประเทศอุตสาหกรรมตะวันตกทั้งหลาย ต้องการที่จะเข้ามาฐานข้อมูลตรงนี้
อย่างมาก ตามสนธิสัญญาที่เขาพยายามที่จะให้ประเทศไทยให้สัตยาบัน ซึ่งเราก็กังขิดดีที่ศาลรัฐธรรมนูญ
บอกว่า การให้สัตยาบันนี้ต้องไปผ่านรัฐสภา ไม่เช่นนั้นรัฐบาลที่ผ่านมาให้ไปแล้ว เพราะฉะนั้นตรงนี้ที่ผม
คิดว่าการบริหารจัดการยังมองไม่เห็นเลยครับ ต้องกำกับ ผมคิดว่าแนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี ทรัพย์สินทางปัญญา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ต้องกำกับให้รัฐบาลมีนโยบายที่แน่นอน ให้สร้าง
ฐานข้อมูลทั้งทางด้านอุตสาหกรรมสมบัติ ทั้งทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาแขนงอื่น ๆ ทั้งหมดโดยเร็ว
และในขณะเดียวกัน ต้องให้มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีด้านนี้ที่ดี มีประสิทธิภาพ แล้วก็เปิดเผยข้อมูลนี้
ให้เด็กและเยาวชนของเราทุกชั้น โดยให้ปรับปรุงการเรียนการสอนใหม่ในส่วนนี้ด้วย ซึ่งจะไปเกี่ยวข้องกับ
หมวดอื่น แต่ผมอภิปรายตรงนี้เพื่อให้เห็นภาพรวมว่าที่ประเทศไทยตกเป็นเมืองขึ้นของเขาทางปัญญา
ในขณะนี้นะครับ ผมต้องใช้คำที่ว่า พุดไม่อายนะครับ ว่าเป็นเมืองขึ้นทางปัญญาเขา เพราะว่าที่เขา
ลงทุน ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เขาไม่เคยเปิดเผยความลับอะไรให้เราทั้งนั้น คณะกรรมการส่งเสริม
การลงทุนที่อนุมัติมาก็ไม่ได้บังคับกฎหมายจริงจังว่าให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีบริษัทเป็นหมื่น ๆ บริษัท
เพราะฉะนั้นไม่ว่าเรื่องเครื่องหมายการค้า Brand เทคโนโลยี เราไม่เคยได้มา ผมอยากให้มีการปฏิบัติอย่าง
จริงจังโดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต้องเป็นตัวชี้ นำ ให้ผู้ที่อาสาเข้ามาทำงานให้กับประชาชน ตระหนักอย่างถ่อง
แท้ถึงภัยอันตรายที่เยาวชนคนไทยที่จะด้อยสติปัญญาในเรื่องของเทคโนโลยี ทรัพย์สินทางปัญญา และ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น กราบขอบพระคุณครับท่านประธาน

ประธาน : ท่านเกริกเกียรติ ครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๕/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ

ผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม ครับ ผมจะขอสนับสนุนท่านกรรมการที่ได้อภิปรายมาแล้วเบื้องต้น นั่นคือท่านประพันธ์ และ ท่านเดชอุดม ผมคิดว่าในเรื่องการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศของเรา แล้วก็ในเรื่องการแก้ปัญหาในเรื่องของความยากจน ต่าง ๆ ที่เขียนมาในนี้ก็เขียน โอ.เค. มันก็พูดถึง แต่มันไม่ได้บอกถึงว่า ความตั้งใจหรือสิ่งจำเป็นจะต้องทำ ผมคิดว่าในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของเรา ผมจำได้ว่ามาเลเซียได้รับเอกราชเมื่อประมาณ ปี ๒๕๐๐ ส่งคนมาดูงาน ประเทศไทย หลาย ๆ อย่างเขาก็ล้ำหลังเราเยอะ แต่มาปัจจุบันนี้เขาก็ก้าวหน้าเลยหน้าเราเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ในขณะที่เดียวกันเวียดนามซึ่งหลังจากที่สงครามอินโดจีนสงบ เขาก็หันมาพัฒนาพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีของเขาในด้านของบุคลากร หรืออะไรต่าง ๆ สถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ก็ยิ่งเหนือกว่าเรา แล้วเขาก็สนใจที่จะพัฒนาในเรื่องของการศึกษาในด้านนี้อย่างมาก แต่ของเราถ้าเราพิจารณาถึงเรื่องการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ผมจะขออนุญาตเล่าตัวอย่างถึงสมัยที่พวกผมเป็นนักเรียน การเรียนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ถือว่าเป็นชั้นหนึ่งทุกคนอยากจะเรียน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

หน้าพร ๖/๑

แต่สมัยนี้มันคนละเรื่อง ไปเรียนนิเทศศาสตร์ ไปเรียนบริหารธุรกิจอะไรต่าง ๆ เต็มบ้านเต็มเมืองไปหมด แต่ในขณะที่เดียวกันด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีของเรา ก็อย่างที่ท่านเดชอุดมพูดว่าเราก็เป็นทาสเขาทุกอย่าง ต้องซื้อเขา ต้องพึ่งเขาหมดเลย แล้วถ้าเขียนอย่างนี้มันก็ไม่ได้บอกว่ารัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๕๐ จะเน้นในเรื่องนี้อย่างไร เพราะฉะนั้นผมอยากเห็นในสิ่งนี้ให้จริงจังมากขึ้น ผมจะขออนุญาตว่าใน (๑) ถ้าเราจะขยายจากสิ่งที่ปรากฏให้เห็นมีความจริงจังก็คือว่า รัฐจะต้องจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ สนับสนุนการศึกษาและการค้นคว้าวิจัยอย่างเพียงพอ คือหมายความว่าทั้ง ๒ ด้านเลย คือเรื่องการศึกษาและการค้นคว้าวิจัย อันนี้ถึงจะเกิดขึ้น คือหมายความว่ากำหนดไปเลยว่ารัฐบาลจะต้องให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณหรือทางด้านทรัพยากรเพื่อสนับสนุนในเรื่องให้มีการศึกษา การค้นคว้าวิจัยอย่างเพียงพอ อย่างนี้ผมขออนุญาตเติมตรงนี้นะครับ อย่างไรก็ตามเพื่อนกรรมการช่วยดูด้วย ผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญของประเทศ แล้วเราก็ร่างรัฐธรรมนุญสำหรับในอนาคตข้างหน้าที่เราจะพัฒนาต่อไป ถ้าเราปล่อยไปอย่างนี้ แล้วบวกกับการบริหารอะไรต่าง ๆ มันก็มองข้ามอีก มันไม่ได้ทำอีกครั้ง ขอขอบคุณครับ

ประธาน : อีก ๓ ท่าน คือ ท่านเจริญ ท่านสุพจน์ แล้วก็ท่านศรีราชา ครับ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมเห็นด้วยกับคำอภิปรายของท่านกรรมการทั้ง ๓ ท่านแรก แล้วผมอยากจะได้เติมในส่วนที่อยู่ใน (๑) นี้ก่อนว่า ในการส่งเสริมโดยจัดให้มีกฎหมายเฉพาะด้านหรือจัดให้มีองค์การศึกษาและพัฒนา ผมอยากจะทำขอว่านำแนวคิดของท่านเดชอุดมมาเพิ่มตรงนี้ครับว่า ระบบงานถ่ายทอดเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ เสริมเข้าไปตรงนี้ แล้วก็รวมทั้งการใช้ประโยชน์อะไร หรือว่ากองทุน หรืองบประมาณอย่างที่ท่านอาจารย์เกริกเกียรติเสนอไว้ ถ้าเราเติม ระบบงานถ่ายทอดเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ เข้าไป ปัจจุบันยังไม่มีระบบนี้ที่เป็นแนววาระของประเทศ แล้วผมอยากจะได้เติมต่อตรงตอนท้ายเพื่อให้เห็นชัดว่าที่เราส่งเสริมพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านต่าง ๆ เราไม่ได้หยุดอยู่ที่แค่วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม แต่ว่าทำเพื่อเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตของประชาชน และยกระดับมาตรฐานทางการค้าอุตสาหกรรมของประเทศให้สูงขึ้น คือถ้าเราเน้นอย่างนี้เราจะได้ประโยชน์ ๒ อย่าง ประโยชน์อย่างแรก ก็คือ บอกนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ของเราว่า ไม่ใช่สักแต่จะวิจัยทางวิทยาศาสตร์อะไรของท่านไปโดยที่ไม่มีจุดเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนไทยซึ่งจะต้องมาก่อนการค้าอุตสาหกรรม ผมถึงได้เอาคุณภาพชีวิตของประชาชนขึ้นก่อน แล้วถึงจะมายกระดับมาตรฐานการค้าอุตสาหกรรมของเราให้สูงขึ้น ประโยชน์ข้อที่ ๒ ก็คือว่า มันจะทำให้การกำหนดงบประมาณซึ่งมีไม่พออยู่แล้ว การจัดสรรแบ่งปันงบประมาณมาตรงนี้ได้ง่ายขึ้น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จักรภา ๗/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เพราะว่าทางฝ่ายที่จัดสรรงบประมาณท่านก็ต้องห่วงแต่ว่าจะต้องทุ่มลงไปในกิจกรรมที่จะทำให้ได้รับ
เม็ดเงินกลับคืนมาของท่าน เรื่องที่จะจ่ายเงินอย่างเดียว เช่น เรื่องเรียนจำกัด เรื่องศาล เรื่องทางสังคม
ท่านจะให้ไม่มาก อย่างไร ๆ ก็ไม่มีวันได้มาก แต่ถ้าเมื่อเรื่องไหนสามารถเชื่อมโยงมาสู่การได้เม็ดเงิน
กลับเพิ่มไปให้ท่าน ท่านจะให้มากขึ้น เพราะฉะนั้นการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
ต้องให้ท่านเห็นว่าไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของ
นักวิชาการ แต่เพื่อประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยส่วนรวมของเรา และเพิ่ม
มาตรฐานการแข่งขันได้ของกิจการค้าอุตสาหกรรมของประเทศ ถ้าเพิ่มตรงนี้ได้กระผมก็คิดว่าน่าจะได้
ประโยชน์ครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ

ท่านประธานครับ มาตรา ๘๓ (๑) ถ้าเราจะบอกว่า ส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และนวัตกรรม ผมไม่แน่ใจว่าแม่กิมลีย์ของผมจะเข้าใจหรือเปล่าว่านวัตกรรมคืออะไร เราจะใช้คำธรรมดา
ได้ไหมครับว่าเป็นการผลิตคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ แล้วก็ผมอยากให้เติมคำว่า พลังงานทดแทน ไปด้วยหลังวลีนี้
โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังงานทดแทนซึ่งอยู่ในโครงการพระราชดำริ ซึ่งเราไม่ได้ให้ความสนใจเลย อย่างเช่น
ไบโอดีเซลหรือพลังงานแสงอาทิตย์ อยากจะให้เติมลงไปให้ชัดเจนนะครับ แล้วก็จัดให้มีกฎหมาย
เฉพาะด้าน และให้มีสถาบันวิจัยและพัฒนาแทนที่จะเป็นองค์การอิสระและพัฒนาจะครับ มันจะเข้ากับ
Trend ใหม่ ๆ ที่เป็น R&D ของต่างประเทศเขา ขอขอบคุณครับ ท่านีครับ

ประธาน : เชิญท่านศรีราชาครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม

ศรีราชา เจริญพานิช กรรมการยกย่องครับ ผมเห็นด้วยกับทางท่านอาจารย์เกริกเกียรติ ทั้งท่านเดชอุดม
และท่านสุพจน์นะครับ สิ่งแรกที่จะต้องทำผมคิดว่าส่วนนี้น่าจะเป็นเรื่องของท่านองเดียวกับที่ท่านเดชอุดม
ได้พูดไปแล้ว คือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อาจจะ นวัตกรรมและพลังงาน ด้วย ส่วนด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นคงจะต้องไปรวมกับส่วนที่ ๔ ครับ เพราะว่ามันจะต้องเชื่อมโยง
กันหมดในเรื่องของด้านการใช้ที่ดิน การผังเมือง การเกษตร ที่จริงในหมวด ๔ ผมยังอยากพูดถึงเรื่อง
ชลประทานด้วย เรื่องของชลประทานซึ่งเรื่องชลประทานพูดที่จริงอาจจะไม่เป็น Highlight นะครับ
แต่ถ้าเมื่อพูดถึงเรื่องการใช้น้ำแล้วละก็ ตอนนี้มีปัญหามากในเรื่องเกี่ยวกับมาตรการเรื่องน้ำ เพราะว่า
๑. น้ำยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน น้ำถูกแย่งกันในระหว่างประชาชนที่จะต้องมีการกักน้ำ ในการที่จะต้อง
จัดสรรให้เกิดความเป็นธรรมในระหว่างชาวบ้านที่ใช้อุปโภคบริโภคหรือใช้ด้านการเกษตร หรือแม้กระทั่ง
การอุตสาหกรรม เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนว่าส่วนที่ ๔ คงจะต้องกราบเรียนว่าน่าจะต้องครอบคลุมถึง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

จีรภา ๗/๒

เรื่องน้ำด้วยครับ แล้วก็การชลประทาน เพราะว่าอันนี้มันจะเชื่อมโยงกันหมดในเรื่องของระบบสิ่งแวดล้อม และการเกษตรนะครับ ส่วนที่ ๙ ที่ควรที่จะต้องเติมก็คือ การพลังงาน เหมือนอย่างที่ท่านสุพจน์ได้พูดไปแล้ว ที่นี้ปัญหาที่จะเกิดมา คือบังเอิญวันนี้ผมเหมือนกับท่านสุพจน์หลายเรื่อง ก็คือคำว่า นวัตกรรม มันควรจะอยู่จั่วหัวเป็นชื่อหมวดได้ แต่พอมาถึงเรื่องของการบัญญัติ ทำอย่างไรจึงจะทำให้ถ่ายทอดความเข้าใจของประชาชนที่จะรู้ว่าอันนี้ตัวเองก็สามารถที่จะมีสิทธิ ไม่ทราบว่ามันนวัตกรรมอันนี้จะลงไปลึกถึงเรื่องเกี่ยวกับทางด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพไหมครับ ในเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพและอะไรต่อมิอะไรที่บ้านเรามีเรื่องสมุนไพรอยู่ ซึ่งเวลานี้ก็เป็นเรื่องหลัก เป็นเรื่องใหญ่ที่สุดเรื่องหนึ่ง แต่บังเอิญก็ไม่ค่อยมี

รัฐบาลจะแตะนะครับ _____

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๘/๑

ในเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ในเรื่องสมุนไพรนี้ เอาไปทำ เอาไปจดทะเบียนสิทธิบัตรยาได้มหาศาล แต่เราไม่ได้ครอบคลุมนะครับ ซึ่งอันนี้ผมอยากที่จะให้ตรงนี้มีกระบวนการในการที่จะต้องดูแลในส่วนนี้ด้วยในเรื่องของด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นะครับ

อีกอันหนึ่งที่เป็นเรื่องของสูตรหรือตำรับพื้นบ้านนะครับ ซึ่งผมก็ไม่แน่ใจว่ามันควรจะอยู่ในตรงนี้หรือเปล่า ในเรื่องของกระบวนการการผลิตนะครับ ในเรื่องของต่าง ๆ ที่เราอาจจะจดทะเบียนสิทธิบัตรก็ได้ หรืออนุสิทธิบัตรก็ได้ หรืออาจจะเป็นตำรับอาหารนะครับ ผมก็ยังเป็นห่วงเหมือนกันว่าเราควรจะคลุมไปถึงด้วยหรือเปล่า เพราะเวลานี้เราถูกขโมยในเรื่องนี้เอาไปแอบอ้าง ซาดิอื่นที่เขาไปเปิดร้านอาหาร เขายโมยตำรับอาหารของเราไปทำ อย่างนี้ควรจะมีการจดหรือสงวนไว้ไหมครับ ในเมื่อครัวไทยกำลังจะสูญโลกแล้วนะครับ แต่ส่วนนี้ไม่มีการดูแลรักษาสิทธิประโยชน์ที่เป็นตำรับของชนไทยอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนว่าในเรื่องของนวัตกรรมนี้น่าจะเขียนในทำนองที่จะให้ครอบคลุมในเรื่องถึงความรู้หรือความคิดของปราชญ์ชาวบ้านหรือคนพื้นบ้านที่ได้สั่งสมมานะครับ แล้วเราสามารถที่จะเอาตัวนี้ไปจดทะเบียนสิทธิได้ประเภทหนึ่งนะครับ ซึ่งผมอยากจะกราบเรียนว่ามันอาจจะไม่เข้ากับระบบของการจดสิทธิในระบบของต่างประเทศ แต่ผมคิดว่าเราน่าจะมี Creative mind ที่เราสามารถที่จะจดตัวนี้ได้ในเรื่องตำรับนะครับ เพราะส่วนหนึ่งอาจจะไปอยู่ในเรื่องตำรับอาหาร หรือของกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องอาหารและยาแล้ว แต่ส่วนที่เหลือนี้ผมยังคิดว่ามันยังมีอะไรที่วิจิตรพิสดารอีกมากมายครับ ผมกราบเรียนว่าผมไปดูการทอดผ้าทางภาคอีสานแล้ว ผมว่าความละเอียดและวิจิตรพิสดารอย่างนี้ไม่มีใครที่ไหนในโลกได้ไปจดสิทธิบัตรเอาไว้ในงานเอเปกนะครับ ถ้าเมื่ออาจจะกล่าวถึงสักนิดนะครับ พอตีผมไปเยี่ยมทางด้านอีสานได้ เขาก็บอกว่ามีอาจารย์คนหนึ่งที่เป็นเจ้าตำรับที่ทอดผ้านี้ ซึ่งผมเรียกไม่ถูกว่าอะไรนะครับ แต่เรียกว่ามันมีความวิจิตรพิสดาร มีความละเอียดลออมากที่สุดในโลกอย่างนี้ ซึ่งถ้าเมื่อเราทอดผ้า ๑ ชั้นนะครับ ที่ราคาประมาณร่วมแสนบาท ใช้เวลาประมาณ ๑ เดือนครึ่ง ถึง ๒ เดือน ซึ่งมีความวิจิตรพิสดาร มีความละเอียดลออมาก ส่วนนี้น่าจะเป็นสิทธิบัตรของไทยที่เราน่าจะมีสิทธิที่จะจดได้ เวลานี้คนอื่นเขาก็พยายามที่จะจดทุกอย่าง แล้วบางทีก็หน้าด้าน ๆ ที่จะมาแย่งเอาของเรา อยู่เฉย ๆ วันดีคืนดี อเมริกาก็จะไปจดว่าข้าวหอมมะลิเป็นของเขา อะไรอย่างนี้ครับ ซึ่งมันเป็นเรื่องที่ใช้คำว่า นำทุเรศ ครับ ขอประทานโทษ ซึ่งประเทศอย่างนี้ไม่ควรจะมีที่จะมาทำนะครับ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ผมยังคิดว่ายังมีสิ่งดี ๆ งาน ๆ ในบ้านเมืองเราอีกเยอะที่นั่นจะต้องสงวนและจดสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ นะครับ แต่อาจจะไม่เป็นสิทธิตามกฎหมายของต่างประเทศ แต่ผมคิดว่าน่าจะมีอะไรสักอย่างที่จะมารองรับสิทธิเหล่านี้ตามกฎหมายไทยครับ

ประการสุดท้ายที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่า ในเรื่องหนึ่งที่ผมคิดและเป็นห่วงมากคือบ้านเรานี้ไม่มีระบบในการควบคุมสารพิษครับ ผมไม่แน่ใจว่าน่าจะมีอยู่ส่วนไหนของระบบนะครับ อย่างเวลานี้ในภาคเหนือเมื่อเวลาชาวบ้านปลูกส้มมาก ในกรณีทีหลังจากเกิด สปก. มีทั้งคนไทยและคน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สุภาภรณ์ ๘/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ต่างชาติมาลงทุนปลูกผลไม้ มีปลูกส้ม แล้วก็ใช้ยาฆ่าแมลงอย่างมากมายมหาศาล เสร็จแล้วพอฝนตก น้ำก็จะเอาสิ่งที่เป็นยาฆ่าแมลงเหล่านั้นลงสู่แหล่งน้ำตามปกติ เพราะฉะนั้นเวลานี้บ้านเราคนเป็นมะเร็งกัน มากมายมหาศาลเลยนะครับ ส่วนหนึ่งก็คือมาจากการบริโภคน้ำที่มียาฆ่าแมลงเจือปนอยู่ อันนี้ก็ยังไม่มีการหมายฉบับไหนเลย ผมได้พยายามแก้ไขฉบับล่าสุดเป็นเรื่องของร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ ได้ใส่ไว้ในนั้นว่า ห้ามใช้สารพิษ และถ้าสามารถที่จะตกลงไปในแหล่งน้ำนี้ครับ ใครใช้จะเป็นความผิด ในทางอาญา นี่เป็นตัวอย่าง

เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ถ้าเผื่อเราไม่ทำจะมีปัญหาตามมาอีกมากมายในอนาคตนะครับ แล้วก็ไม่ต้องคุ้มกับค่ารักษาพยาบาลที่เราจะต้องจ่าย ซื้อมาต่างชาติปีหนึ่ง ๆ หลายหมื่นล้านบาท อันเนื่องมาจากสิ่งที่เขาทำมาให้เรานะครับ เราเป็นตัวจริงของการใช้ _____

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะ ๙/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

๑. บริโภคโดยการซื้อขายฆ่าแมลงจากเขา เสียเงินมหาศาล ๒. เสรีแล้วเราต้องซื้อขายมารักษาพวกเราตัวเอง อีกมหาศาลเหมือนกัน ทำอย่างไรจึงจะให้สังคมเราเป็นสังคมที่มีองค์ความรู้แล้วก็ปลอดจากสารพิษเหล่านี้ โดยที่ค่าใช้จ่ายอินทรีย์เคมีแทนพวกยาฆ่าแมลงต่าง ๆ ที่ไม่มีทางย่อยสลายได้ กราบขอบพระคุณครับ

เลขานุการ : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผมขออนุญาตสรุปอย่างนี้ว่า

ฝ่ายเลขานุการคงรับไปดูแลทั้งหมดที่ท่านกรรมการได้กรุณาเสนอความเห็น โดยหลักใหญ่ ๆ จะเสนอ อย่างนี้ได้ใหม่ว่า ในส่วนที่ ๘ จะเป็นการพูดถึงนโยบายด้านที่ดิน ด้านน้ำ แล้วก็การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม คือเอา (๒) (๓) (๔) และ (๖) ไปรวมอยู่ในนโยบายด้านที่ดิน คือในมาตรา ๘๒ ส่วนการเกษตรที่พูดถึงการรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกร ตลาดสินค้าเกษตรกรรมนั้น จะขออนุญาต ย้ายไปอยู่กับนโยบายด้านเศรษฐกิจ เพราะว่านโยบายด้านเศรษฐกิจนั้นมีพูดถึงแรงงานอยู่แล้ว ก็ไปเติม เรื่องเกษตรกรเข้าไปก็จะครบถ้วน เพราะฉะนั้นในส่วนที่ ๘ ก็จะไปปรับใหม่เป็นนโยบายด้านที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมด ส่วนในส่วนที่ ๙ ก็จะเป็นแนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และทรัพยากรมนุษย์ โดยใน (๑) จะพูดถึงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในสิ่งประดิษฐ์ และจะเพิ่มอีกวงเล็บหนึ่งเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเฉพาะ ส่วนเรื่อง ทางชีวภาพ ความหลากหลายทางชีวภาพนั้นได้แยกมาอยู่ใน (๒) เดิมอยู่แล้วครับ ท่านอาจารย์ศรัทธาครับ ซึ่งถ้าเป็นลักษณะนี้ก็น่าจะครบถ้วน ส่วนข้อความที่ท่านกรรมการได้กรุณาเติมมานั้นก็จะเอาไปอยู่ แต่ก็มีข้อหาหรือเรื่องพลังงานทดแทน ใน (๕) ซึ่งเข้าใจว่าทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ของ กลุ่ม ๑ ส่งมาให้ผมเขาใช้ คำว่า สนับสนุนการวิจัย พัฒนาและใช้ประโยชน์จากพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เข้าใจว่าคำนี้จะป็นคำค่อนข้างใหม่ในทางสิ่งแวดล้อมว่า ถึงแม้พลังงานทดแทน ที่คัดเลือกที่ดำเนินการมานั้นจะต้องเป็นพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คือไปกับสิ่งแวดล้อมด้วย เขาเคยเสนอมาใช้ถ้อยคำอย่างนี้ ตามร่างก็ใช้ถ้อยคำอันนี้ จะใช้ถ้อยคำนี้แทนใช้คำว่า พลังงานทดแทน ได้หรือไม่ครับ ท่านอาจารย์สุพจน์เสนอมา

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์ และท่านเกริกเกียรติครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในร่างมาตรา ๘๓ (๑) ผมอยากจะให้ทางฝ่ายเลขานุการช่วยเติมเอาไว้เพื่อกันลืมที่ว่า ส่งเสริมให้มีการ พัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านต่าง ๆ คำว่า ด้านต่าง ๆ อยากจะขอให้เติมไว้ก่อน เพื่อกันลืม เพื่อให้มีความชัดเจนว่าไม่ใช่เฉพาะของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง แต่ว่าทุกหน่วยงาน ทุกภาคส่วน และจะมีความสำคัญโดยจะไปต่อกับคำว่า โดยจัดให้มีกฎหมายเฉพาะด้าน ด้วย เพราะสิ่งที่ ท่านอภิปรายทั้งหมด ในที่สุดมันจะไปอยู่ในกฎหมายเฉพาะด้าน อันนี้จะมีมีความสำคัญ ไม่ว่าจะป็น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะ ๙/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่องอะไร การส่งเสริมเรื่องงบประมาณ เรื่องกองทุนอะไร มันจะไปอยู่ที่นี้ ในกฎหมายเฉพาะด้านหมดเลย
ขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านเกริกเกียรติครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ที่ฝ่ายเลขานุการนำมาผมคิดว่าโดยทั่วไปก็รับได้ แต่ประเด็นหัวใจสำคัญในเรื่องวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
เป็นสิ่งที่จำเป็น แล้วเราก็ปล่อยเวลาให้ผ่านมานาน มันถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องเร่งรัดตรงนี้ ทั้งในด้าน
ของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศ
อย่างที่ท่านเจริญพูด ผมจะขออนุญาตท่านประธาน คือว่าอยากจะให้เน้นว่าจะต้องมีการสนับสนุน
ทรัพยากรหรืองบประมาณอย่างเพียงพอในด้านของการศึกษาและการค้นคว้าวิจัย คือต้องมีการศึกษาก่อน
แล้วมีการค้นคว้าวิจัย ซึ่ง ๒ อันนี้ถ้ามันมีสิ่งต่าง ๆ ที่พูดไว้มันจะเกิด แต่ถ้าไม่มีเขียนไว้มันก็ไม่เกิด
ผมขออนุญาตท่านประธานว่าเน้นใน ๒ เรื่อง ก็คือสนับสนุนงบประมาณทรัพยากรในด้านของการศึกษา
และการค้นคว้าวิจัย

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

หทัยกาญจน์ ๑๐/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : ขออนุญาตรับไปจะเต็มภาษา

ประธาน : เชิญท่านศรียาชาครับ

รองศาสตราจารย์ศรียาชา เจริญพานิช : กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ ผมศรียาชา เจริญพานิช ผมมีอีกเรื่องหนึ่งนะครับ ที่ท่านอัชพรได้พูดแล้วก็คือเรื่องของพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผมว่าก็เป็นเรื่องดีนะครับ เพียงแต่ผมรู้สึกว่ามันเบาไปในตรงนี้ ผมอยากจะให้พูดถึงเรื่องของไบโอดีเซลและไบโอเบนซิน หรือพลังงานแสงอาทิตย์ เอามาใช้ประโยชน์ เพราะว่าถ้าเมื่อพูดอย่างนี้ผมคิดว่าจะเบาไปหน่อย ก็เป็นเฉย ๆ พลังงานทางเลือกแต่ไม่รู้ว่าจะอะไร แต่จริง ๆ แล้วอยากจะให้พูดให้ชัดเลยครับว่าให้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้พลังงานทดแทน คือพลังงานไบโอดีเซล ไบโอเบนซิน และพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อที่จะให้มีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศครับ ผมว่าอันนี้จะเป็นตัวที่แรงพอที่จะทำให้มันเกิดการกระตุ้นที่จะทำให้มีการเคลื่อนไหวได้ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ในมาตรา ๘๓ ถ้าพูดถึงเรื่องของวิทยาศาสตร์ ผมอยากจะเรียนเสนอว่าผมไม่อยากจะเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของนักวิทยาศาสตร์เท่านั้น แต่น่าจะเป็นเรื่องของการทำงานที่จะให้รัฐช่วยเหลืออย่างไรที่จะให้ประชาชนคนไทยมีการดำรงชีวิตตามหลักวิทยาศาสตร์ ไม่ไปหลงเชื่อหรือไปทำอะไรที่ผิดหลักวิทยาศาสตร์ ที่จะนำเอาสิ่งนี้มาใช้ในการดูแลให้การดำรงชีวิตหรือการมีความเชื่อต่าง ๆ เป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์ ที่จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาดัง ๆ ได้

ประธาน : ท่านสุพจน์มีอะไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ผมจะใคร่สนับสนุนเกินร้อยนะครับ อาจารย์ศรียาชา อยากให้ระบุไปเลยครับว่าพลังงานทดแทนคืออะไร เพราะว่าโครงการในพระราชดำริท่านก็ได้ให้ทำมานานแล้ว แต่เราก็ไม่ค่อยได้สนใจในเรื่องนี้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องไบโอดีเซลและพลังงานแสงอาทิตย์ ผมอยากให้ระบุไปเลยนะครับว่าเป็นพลังงานทดแทน ซึ่งเราจะต้องให้ความสำคัญแล้วก็ต้องให้มีการจัดตั้งสถาบันค้นคว้าวิจัย ให้เป็นเรื่องเป็นราวไปเลยนะครับ แล้วก็มีทรัพยากร มีบุคลากรที่จะทำงานอันนี้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบด้วยครับ ขอบคุณครับ

เลขานุการ : ฝ่ายเลขานุการรับไปปรับทั้ง ๒ หมวด ตามที่คณะกรรมการเสนอครับ
ต่อไปหมวด ๑๐ เชิญ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นัยกฤษฎี ๑๐/๒

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ :

ส่วนที่ ๑๐

แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรา ๘๔ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน
ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง
การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ โดยต้องจัดให้มี
การให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนการวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ
สังคม และการเมือง ตลอดจนการจัดทำบริการสาธารณะ และต้องจัดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล
สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และผลการตัดสินใจของรัฐได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
ทุกระดับ และต้องไม่กระทำการที่มีลักษณะเป็นการแทรกแซงการดำเนินงานของสื่อมวลชนทั้งของรัฐ
และเอกชนในการเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร

(๔) จัดให้มีมาตรการกลางในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการปกครอง
ท้องถิ่น ตลอดจนการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ปิยาพัชร ๑๑/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

(๕) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง โดยสนับสนุนให้มีกองทุน
การพัฒนาพลเมือง เพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการ
ของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวในรูปแบบสภาชุมชน หรือรูปแบบอื่น ที่จะสามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอ
ความต้องการของชุมชนในพื้นที่

ประธาน : ท่านประพันธ์ และกัท่านวิจิตร นะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ
เนื่องจากว่าในมาตรา ๘๔ เป็นมาตราสุดท้ายแล้ว ในกลุ่มที่ ๑ แนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่องแนวนโยบาย
แห่งรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมนี่นะครับ ในคณะอนุกรรมการ
กรอบที่ ๒ ได้เสนอในเรื่องนี้เอาไว้แล้วว่าในเรื่องของการเลือกตั้งต้องสุจริตและเที่ยงธรรม รวมทั้งส่งเสริม
ให้การศึกษาแก่ประชาชน เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ให้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญให้เป็นนโยบายพื้นฐานของรัฐ ซึ่งความเห็นของคณะกรรมการตามเอกสาร
ฉบับวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๑๐ Note เขียนเอาไว้ว่า เห็นด้วย โดยมอบให้ฝ่ายเลขานุการไปพิจารณาว่า
เรื่องใดควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย แต่ปรากฏว่าในแนวนโยบายแห่งรัฐไม่ได้มีข้อความนี้
เลยครับ ที่คณะอนุกรรมการ กรอบที่ ๒ เสนอ แล้วก็ที่ประชุมเห็นชอบ กระผมก็คิดว่าควรจะอยู่ในมาตรา
๘๔ นี้ได้นะครับ ในเรื่องการจัดการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรม โดยให้การศึกษาแก่ประชาชน เพราะว่า
ในส่วนของ การให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะได้ประโยชน์ใน
ระยะยาว คือคนรุ่นเก่าหรือไม่ว่าปัจจุบันนี้คงลำบากแล้วครับ เรื่องการซื้อสิทธิขายเสียง เราคงจะต้องอาศัย
คนรุ่นใหม่โดยการปลูกฝังทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยว่า
การซื้อสิทธิขายเสียงในการกระทำต่าง ๆ ที่ไม่ถูกต้อง มันเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ หรือเกิดความ
เสียหายหรือไม่เสียหายอย่างไรกับประเทศ ฉะนั้นในร่าง มาตรา ๘๔ ผมอยากเสนอให้ไว้ที่อนุมาตราใด
มาตราหนึ่ง อาจจะเป็น (๖) ต่อจาก (๕) ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องความเข้มแข็งทางการเมืองก็ได้ โดยขอเสนอว่า
อยากจะให้บัญญัติเอาไว้เป็น (๖) หรือ (๑) ก็ได้นะครับว่า ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับ
การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้
สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งอันนี้คณะอนุกรรมการ กรอบที่ ๒ ได้พิจารณาเอาไว้แล้ว และเสนอเอาไว้แล้วครับ

ประธาน : ท่านวิจิตรครับ

นายวิจิตร สุระกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิจิตร สุระกุล นะครับ ผมดู
มาตรานี้แล้ว เรื่องแนวนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัญหาเรื่องนี้ถ้าหากว่าเราไม่กำหนดให้เป็น
มาตรฐานขึ้นมา มันจะเกิดปัญหาอย่างมาก เพราะเหตุว่าตามหลักของการบริหารไม่ว่าในระดับประเทศ
หรือระดับไหนก็แล้วแต่ การมีส่วนร่วมเป็นเรื่องสำคัญมาก ในการบริหารเราจะพบว่ามันมีส่วนหนึ่งที่ว่า

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ปิยาพัชร ๑๑/๒

เป็นการบริหารในรูปของอัตตาธิปไตย Autocratic style และส่วนที่ ๒ เป็นพวก Democratic style เป็นพวก
บริหารด้วยระบบประชาธิปไตย ส่วนที่ ๓ เป็นพวก Participate style ตัวนี้เขาถือว่าเป็นระบบที่มีการบริหาร
ที่ดีที่สุด เพราะการเข้ามามีส่วนร่วมจะมีผลดีกว่าการบริหารด้วยระบบประชาธิปไตย ซึ่งใช้วิธีการยกมือกัน
เป็นหลัก ขณะนี้เพราะเหตุที่เราเกิดความไม่เข้าใจขึ้นในเรื่องการมีส่วนร่วมว่าจะทำตามในรูปใด มันก็เกิด
ปัญหาขึ้นมา คือแต่เดิมมาในระดับจังหวัดเราใช้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะของที่ปรึกษาของ
จังหวัด เรียกว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วก็ผมเคยเขียนให้ทราบแล้วว่า จอมพล ป. พิบูลสงคราม
ท่านไปอเมริกาเมื่อ ปี ๒๔๙๙

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ภาวดี ๑๒/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ท่านก็บอกว่าจะให้ตั้งสภาตำบลขึ้นมา เพื่อให้สภาตำบลที่มาจากประชาชน แล้วก็มามีส่วนร่วมบริหารงานร่วมกับตำบล อยู่มา ๆ เมื่อปี ๒๕๓๗ เพราะความไม่เข้าใจว่าการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นคืออะไร ก็เลยเอา อบต. มาเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ครอบอยู่กับราชการบริหารส่วนตำบล ครอบอยู่กับราชการส่วนภูมิภาคในระดับตำบล และพอถึงปี ๒๕๔๐ ก็ไปเอาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เอา อบจ. มาครอบอยู่กับราชการส่วนภูมิภาค คือจังหวัดและอำเภอ เพราะความไม่เข้าใจในการทำสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาขึ้นมา ในการบริหารประเทศผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ถ้าหากว่าไม่ทำความเข้าใจเสียให้เรียบร้อย หรือว่าถ้าทำให้แก้ไขกันขึ้นแล้วมันจะถือว่าเป็นเรื่องผิดพลาดแล้ว ก็ทำให้เกิดปัญหามากมายอย่างที่เห็นกันอยู่ใน ๓ จังหวัดภาคใต้ นะครับ บอกตรง ๆ ว่าเกิดการบริหารผิดพลาด เพราะความไม่เข้าใจระหว่างราชการส่วนภูมิภาคกับราชการส่วนท้องถิ่น ถ้าหากพวกเราเคยสังเกตว่า ในทุก ๆ ปีสถาบันการจัดอันดับระหว่างประเทศของ IMD International Management Development ซึ่งอยู่ในสวิสเซอร์แลนด์ โลกเขาจะประเมินผลทุกปี ปีนี้ยังไม่ทราบว่าจะประเมินแล้วหรือยัง เท่าที่ผมเคยศึกษานะครับ เมื่อปี ๒๕๔๐ กว่า ๆ สาขาการบริหารจัดการประเทศไทยตกอยู่ในอันดับที่ ๔๑ ของ ๔๖ ประเทศ ต่ำกว่าประเทศมาเลเซีย ต่ำกว่าประเทศสิงคโปร์ นะครับ ได้เพียงประมาณ ๓๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ทั้ง ๆ ที่ประเทศอื่นเขา ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ขึ้นบนทั้งนั้น โดยเฉพาะสาขาเทคโนโลยี ซึ่งดอกเตอร์รุ่ง แก้วแดง เคยออกมาแสดงอาการเห็นรุนแรงว่า สาขาเทคโนโลยีท่านเชื่อไหมครับว่า ไป ๔๖ ประเทศนี้ประเทศไทยตกอันดับนะครับ อยู่ที่สุดท้าย แล้วการที่ประเทศเราไม่ได้เอาหลักการบริหารจัดการมาศึกษาวิเคราะห์กันทำให้เกิดเป็นปัญหาขึ้นในหลาย ๆ เรื่อง แล้วสิงคโปร์บอกว่า ลี กวน ยู เคยพูดถึงประเทศไทยว่า ประเทศไทยมีทรัพยากรพร้อมทุกอย่าง ถ้ารู้จักบริหารจัดการดี ๆ จะไม่เป็นรองใครเลยในเอเชีย อันนี้ก็น่าศึกษาอยู่ ประเทศไทยเราจะสังเกตเห็นว่าเรามักจะเอาสิ่งที่เราคิดขึ้นเองขึ้นมาบัญญัติเป็นกฎหมาย แล้วก็บริหารงานตามกฎหมายเหล่านั้น ประเทศด้อยพัฒนาเขาบริหาร Management by procedure บริหารงานตามกฎหมาย ระเบียบ เขียนขึ้นมาอย่างไรก็บริหารไปตามนั้น แต่ส่วนที่พัฒนาแล้ว ประเทศพัฒนาแล้วเขา Management by objective คือบริหารจัดการอย่างยึดวัตถุประสงค์เป็นเป้าหมาย ของเราก็เหมือนกันนะครับ เราจะเห็นว่าแม้แต่ของเราในขณะนี้คณะกรรมการเราโดยหลักการแล้วก็ถือว่าเป็น Committee of expert แล้ว อย่างที่ผมเรียนให้ทราบวันก่อนนะครับ โดยหลักการแล้วเมื่อมอบอำนาจมาให้คณะกรรมการว่าอย่างไรแล้ว ต้องฟังคณะกรรมการเป็นหลักนะครับ คณะกรรมการได้วางหลัก วางกฎ วางระเบียบ ว่าแต่ละเรื่องต้องเอาบัญญัติใด แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่ายังมีการแทรกแซงอยู่ จาก สสร. จากใครต่อใคร จากประชาชน พูดังาย ๆ ว่าเป็นข้าหลายเจ้า บ่าวหลายนายอยู่ในขณะนี้ แล้วต่อไปหลังจากคณะกรรมการลงมติว่า รัฐธรรมนุญของเราควรจะเป็นอย่างนี้แล้ว ในขณะที่เดียวกันทางประชาชนไม่เอาด้วยก็เกิดเป็นอำนาจคู่ขึ้นมา แสดงว่าเราไม่ได้บริหารจัดการตามหลักการที่เป็นหลักการสากล ว่าเมื่อมอบอำนาจแล้วใครต่อใครจะลงมา

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ภาวดี ๑๒/๒

แทรกแซงไม่ได้เป็นอันขาดนะครับ อันนี้ผมก็เรียนให้ทราบว่า ถ้าเรายังทำอยู่อย่างนี้ โดยเฉพาะในเรื่องของการมีส่วนร่วม ถ้าไม่ทำให้เรียบร้อยแล้วก็ไม่กำหนดให้ชัดเจนแล้วจะเกิดปัญหาขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าไม่กำหนดให้ชัดเจนแล้ว รับรองได้ว่า ๓ จังหวัดภาคใต้ไม่มีทางสงบหรอกครับ ขอขอบคุณครับ

- ๑๓/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

เบญจกุล ๑๓/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธาน : เชิญท่านวิชาครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ ครับ เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนนี้ผมยังไม่เห็นชัดเจนในเรื่องของการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมนะครับ ผมอยากให้มีข้อความที่ปรากฏชัดเจนว่า ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือว่าในกระบวนการยุติธรรม คือกระบวนการยุติธรรมปัจจุบันนี้ในระดับของประชาชนเขามีกระบวนการยุติธรรมอย่างมีทางเลือก อย่างกรณีของกระบวนการยุติธรรมสมานฉันท์อย่างนี้ก็เพื่อให้ประชาชนเข้าไปร่วมที่จะตัดสินใจในกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี เพราะฉะนั้นก็อยากให้เพิ่มการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : จะมีท่านผู้ใดอีกไหมครับ เชิญท่านอาจารย์นครินทร์ครับ

รองศาสตราจารย์นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ : ขอขอบคุณครับท่านประธาน ผม นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ครับ ในหมวดนี้นะครับ ส่วนนี้นะครับ ผมคิดว่ามาตรา ๘๔ ที่เรากำลังคุยกัน ผมคิดว่าเป็นเรื่องดี เป็นเรื่องที่น่าชื่นชม แล้วผมก็คิดว่าเป็นเรื่องดีของรัฐธรรมนุญฉบับร่างครั้งนี้นะครับ โดยภาพรวมผมมีเรื่องที่ยากอภิปรายอยู่เรื่องเดียวสั้น ๆ ครับท่านประธาน คือ (๕) ที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งทางการเมือง โดยสนับสนุนให้มีกองทุนการพัฒนาพลเมือง ผมคิดว่าเรื่องนี้ถ้านำไปสู่ในการปฏิบัติ กองทุนมันคงต้องมีกฎหมายลงไปรองรับ เพราะมันไม่ใช่เป็นการเขียนบทบัญญัติแบบลอย ๆ ครับ ท่านประธานครับ มีกองทุน ซึ่งผมมีความเห็นอยู่ ๒ เรื่องครับท่านครับ

คือเรื่องของกองทุนพัฒนาพลเมือง ผมคิดว่าในเชิงของแนวคิดใน (๕) มีใช้ศัพท์อยู่หลายคำซึ่งปนกันอยู่นะครับ บางส่วนใช้บอกว่า ส่งเสริมประชาชนและกองทุนพัฒนาพลเมืองและดำเนินการกิจกรรมของชุมชน มีตั้งแต่ประชาชน พลเมือง ชุมชน แล้วก็รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชน ความจริงกองทุนพัฒนาพลเมืองน่าจะส่งเสริมการดำเนินการของกลุ่มพลเมือง นี่มันกลุ่มประชาชนที่รวมตัวในรูปแบบสภาชุมชน ถ้าเกิดการตีความนี้มันยุ่งพอสมควรนะครับ ตกลงมันกองทุนพัฒนาพลเมือง หรือ กองทุนพัฒนาสภาชุมชน ผมเข้าใจว่ามันมีการใช้ศัพท์ซ้อนกันอยู่ใน ๓ - ๔ บรรทัดนี้ อยู่หลายคำ ผมยังคิดว่าเราน่าจะปรับให้อยู่ในลักษณะที่ไม่แตกต่างหลากหลายมากถึงขนาดนี้นะครับ นี่เป็นเรื่องของแนวคิดนะครับ เพราะว่าในทางรัฐศาสตร์นั้น ประชาชน พลเมือง เป็นแนวคิดที่พอจะไปด้วยกันได้ พอถึง ชุมชน นี่ ชุมชนมันเป็นแนวคิดอีกทางสายหนึ่งเลยครับ มันก็อาจจะทำให้เกิดการตีความได้ว่า กองทุนพัฒนาพลเมืองไม่ใช่ส่งเสริมพลเมือง แต่ไปส่งเสริมสภาชุมชน ก็คงจะต้องมีคนไปตีความว่า สภาชุมชนหน้าตาเป็นอย่างไรนะครับ ผมยังคิดว่าน่าจะเป็น สภาพลเมือง หรือ การรวมตัวของพลเมือง อันนี้เป็นเรื่องของการใช้ภาษาซึ่งเป็นแนวคิดที่อยู่ใน (๕)

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๑๓/๒

ประการที่ ๒ นะครับ ผมคิดว่าเข้าใจว่าผมไม่ได้มาประชุมเมื่อครั้งก่อน แต่ผมคิดว่าการจัดตั้งกองทุนพัฒนาพลเมืองใน (๕) ของมาตรา ๘๔ นั้นน่าจะเชื่อมโยงกับมาตรา ๗๖ (๙) ซึ่งคงผ่านไปแล้ว นะครับ ก็คือเรื่องของการที่รัฐนั้นมีนโยบายสำคัญประการหนึ่ง คือการจัดทำแผนพัฒนาการทางการเมือง ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นักรัฐศาสตร์ได้เรียกร้องเรื่องแผนพัฒนาการทางการเมืองมา ๒๐ กว่าปีครับท่านประธาน แล้วก็บรรจุในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แต่เข้าใจว่ารัฐบาลไม่มีใครรับเลย แล้วก็ไม่มีใครอยากทำนะครับ เพราะการทำแผนพัฒนาทางการเมืองหรือการจัดทำมาตรฐาน คุณธรรมและจริยธรรมเป็นเรื่องที่ไปจำกัดอำนาจของรัฐบาลโดยตรง ผมได้ทราบข่าวว่าได้มีการอภิปรายเรื่องมาตรานี้ไปส่วนหนึ่งแล้ว ก็เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายของรัฐบาล และผมยังคิดว่ามาตรา ๗๖ (๙) กับมาตรา ๘๔ (๕) นั้นมีความเชื่อมโยงกัน ถ้าปรับแนวคิดให้ชัดเจนว่าแนวคิดนี้คือกองทุนพัฒนาพลเมือง ก็คือ กองทุนพัฒนาพลเมืองในทางส่งเสริมประชาธิปไตย ส่งเสริมพัฒนาการทางการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันครับท่าน ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านชูชัยครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๑๔/๑

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ ผมจะขออภิปราย
ใน (๕) นะครับ ที่ท่านอาจารย์นครินทร์ได้กรุณาอภิปรายเมื่อสักครู่นี้ แต่เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ซึ่งได้ปรึกษ
กับอาจารย์สมคิดแล้วว่าจะเอาเรื่องสิทธิชุมชนที่เขานำไว้มาพิจารณาอีกทีหนึ่งนะครับ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับ (๕)
(๕) ผมเสนออย่างนี้ครับว่า ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง โดยสนับสนุนให้มีกองทุน
ส่งเสริมและพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ผมอยากให้อำนาจ การเมืองภาคพลเมือง เลยนะครับ เพราะว่า
ที่ผ่านมา การเมืองภาคพลเมืองถูกทำให้อ่อนแอตลอด แล้วเราใช้เวลาไปสนใจกับการเมืองของนักการเมือง
มาตลอดเวลาที่ผ่านมานะครับ ในกรณีนี้เขียน กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง
เพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะ ขอเดิมนะครับ ของบุคคล ชุมชน และสังคม นะครับ ผมคิดว่าอาจจะ
กว้างขึ้นนะครับ ของบุคคล ชุมชน และสังคม รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มประชาชนที่รวมกลุ่ม
ในรูปแบบ อาจจะเป็นสภาพลเมือง หรือสภาชาวบ้านก็ได้ครับ เพราะว่า คำว่า ชุมชน คือการรวมกลุ่ม
อยู่แล้ว พอมีสภาก็ซ้อนกันอีก อาจจะเป็นสภาชาวบ้าน หรือสภาพลเมืองที่อาจารย์นครินทร์เสนอก็ได้
นะครับ หรือรูปแบบอื่น ๆ ที่จะสามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของบุคคล ชุมชน
และอันนี้ต้องไปปรับดูนะครับ มันติดคำว่า พื้นที่ โดนล็อกข้างหลัง

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ ครับ
ใน (๕) ที่ท่านอาจารย์นครินทร์กับท่านคุณหมอชูชัยเสนอแนะครับ คืออย่างนี้ครับ เรื่องของการรวมกลุ่มกัน
ของประชาชนในชุมชน เดิมนั้นเขามีการเรียกกันอย่างเป็นทางการแล้วนะครับว่า เครือข่ายชุมชน
เพราะฉะนั้นผมอยากจะให้ใช้ชื่อนั้นเลยครับ ให้ชัดเจนว่า รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มชุมชนที่
รวมตัวในลักษณะของเครือข่ายชุมชนทุกรูปแบบ คือไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายในลักษณะไหนก็เข้าในลักษณะนี้
ทั้งนั้น ที่สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ จะเป็นการรับรองการทำงาน
ของเครือข่ายชุมชนที่ทำอยู่ เป็นหมื่น ๆ เครือข่ายในขณะนี้นะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : มีอีก ๒ ท่านนะครับ ท่านพิสิฐแล้วก็ท่านศรัทธาครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ
จริง ๆ ส่วนที่ ๑๐ เรื่องการมีส่วนร่วมก็เป็นสิ่งที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้พยายามปรับปรุงให้ดีขึ้น แล้วก็เขียน
ค่อนข้างรอบคอบในหลาย ๆ ด้านนะครับ กระผมยังมีข้อห่วงใยอยู่ประเด็นหนึ่งก็คือใน (๕) นะครับ เรื่องที่
จะให้มีการพัฒนาพลเมืองหรือจะมีกองทุนใดก็ได้แล้วแต่นะครับ ที่ผมเป็นห่วงก็คือว่า ตรงนี้จะเป็น
จุดอ่อนที่จะทำให้ระบบการควบคุมงบประมาณเกิดปัญหาขึ้นมาในอนาคต ถ้าเราได้นักการเมืองที่ดี
กองทุนนี้ก็อาจจะมีการจัดสรร ได้เงินไปใช้ประโยชน์ได้ แต่ถ้าเราได้นักการเมืองที่ฉ้อฉลนะครับ ตรงนี้ก็
เป็นจุดอ่อนที่เขาจะหยอดเงินลงไป โดยที่ไม่ได้ผ่านการตรวจสอบจากรัฐสภา หรือจากตัวแทนของประชาชน
อย่างแท้จริง เพราะตรงนี้ก็จะเป็นการเขียนแค่เงินก้อนหนึ่งแต่ลงไปทำรายละเอียด สภาที่จะไม่มีทางที่จะ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๑๔/๒

ได้รับทราบก่อนหน้าในยามที่มีการนำเสนองบประมาณแผ่นดิน แล้วก็จะเป็นการยากต่อองค์การตรวจสอบ
ในอนาคตที่จะไปตรวจสอบว่าเงินนี้ไปใช้ประโยชน์อย่างไร อย่างกลุ่มบุคคลที่มาล้อมเนชั่นก็อาจจะมีสิทธิ
มาใช้เงินประเภทนี้ได้ เพราะเขาถือว่าเขาก็เป็นพลเมืองที่ดำเนินการทางการเมืองบางด้านเหมือนกัน
เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมคิดว่า เราน่าจะต้องพิจารณากันให้รอบคอบนะครับว่า หลักที่เราอยากเห็นก็คือ
อยากจะทำให้มีการจัดสรรงบประมาณลงไปให้ นะครับ แต่ว่าไปเจาะจงว่าต้องเป็นกองทุนนี้ ผมเกรงว่าจะเป็น
จุดอ่อน คล้ายกับเรื่องงบกลางในอดีตที่ผ่านมา ที่กลายเป็นช่องโหว่ให้นักการเมืองหาช่องในการใช้
ประโยชน์อย่างมิชอบได้ครับ

ประธาน : เชิญท่านศรีราชา แล้วก็ท่านวิจิตร ครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม ศรีราชา
เจริญพานิช นะครับ ผมมีข้อสงสัยอยู่หนึ่งครับ ในระหว่าง (๓) กับ (๔) นี้ครับ คือในหน้าที่การงานที่ผม
ได้ทำอยู่ปัจจุบัน มันยังมีการร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องการคอร์รัปชันของระดับ อบต. อบจ. มากเหลือเกิน
พูดง่าย ๆ มีการประมูลที่ไม่ชอบ พูดง่าย ๆ ว่ามีการเ้ม้ มีการประมูล คล้าย ๆ ฮั้วกันนะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นิวกา ๑๕/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

แล้วก็มีประมาณต่าง ๆ ถูกใช้ไปในลักษณะที่ชัดเจน แล้วก็ไม่ใช่ประโยชน์ต่อตัวองค์กรและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ผมไม่ทราบว่าเขียนในลักษณะข้อ ๓ กิติ หรือข้อ ๔ กิติ มันจะมีความครอบคลุมอย่างที่ว่าหรือเปล่า เพราะว่าข้อ ๓ พุดไปในทำนองของการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ก็เป็นความครอบคลุมดี แต่ความชัดเจนผมคิดว่าอาจจะเขียนไม่แรงพอที่จะทำให้มีการตรวจสอบที่จริงแล้วการตรวจสอบที่สำคัญที่สุดผมว่าน่าจะเป็นในท้องที่ ซึ่งมันเป็นรากฐานของตัวระบบในการที่จะทำให้คนมีความตื่นตัว แล้วก็มีการตรวจสอบสิ่งที่ใกล้ตัวก่อน ถ้าเมื่อตรงนี้ทำได้การเมืองในระดับที่ใหญ่ขึ้น เช่น จังหวัด ระดับประเทศมันจะไปเองโดยอัตโนมัติ

ประการที่ ๒ ใน (๔) บอกว่ามีมาตรการกลางในการกำกับดูแล ผมก็ยังสงสัยว่ามันเหมือนกับเขียนแล้วลอย ๆ มาตรการกลางคืออะไร อย่างไร มีมาตรการจากส่วนไหนของส่วนราชการที่จะลงไปกำกับดูแลที่จะไม่ให้เกิดการคอร์รัปชัน ผมเพียงแต่อยากจะเสนอว่าน่าจะมีการเขียนให้ชัดเจนกว่านี้ในเรื่องของ Wording แต่ยังคงคิดไม่ออกว่าจะใช้คำอะไรดี แต่มาตรการเหล่านี้ก็คือมาตรการที่จะทำให้มีการตรวจสอบและประเมินผล ที่นี้ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานนี้อาจจะดูว่าผ่านหรือไม่ผ่านดีหรือไม่ดี ซึ่งปกติก็จะเป็นระบบทั่วไปของการบริหารราชการอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นราชการแผ่นดินหรือราชการส่วนท้องถิ่นก็ตาม แต่ส่วนที่มันขาดอยู่ก็คือการที่จะต้องตรวจสอบในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งในระดับนี้มันมีมากมายมหาศาลเหลือเกิน ปัจจุบันนี้ถ้าเผื่อคนที่อยู่ในท้องที่จะทราบกันดีว่าเวลานี้ อบต. อบจ. เวลาเลือกตั้งกันนั้นะครับ โดยเฉพาะ อบต. จ่ายกันถึง ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท หรือ ๒,๐๐๐ บาท แล้วนะครับในเวลานี้ ชื่อเสียงกันต่อหัวในท้องที่ ในหมู่บ้าน ในตำบล เพราะฉะนั้นมันหนักครับ เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วก็เป็นเรื่องธรรมดาที่เมื่อเวลาถึงประมาณลงพวกนี้ก็ต้องเป็นผู้รับเหมาเสียเองหรือว่าเป็นคนที่จะมาเรียกเงินเหล่านี้คืนจากที่ตัวเองลงทุนไป เพราะฉะนั้นระบบการเมืองนี้ผมอยากจะกราบเรียนว่ามันเน่ามาจากฐานครับ แล้วมันก็จะขึ้นไประดับจังหวัดอะไรนี้ครับ ผมว่ามันเป็นเรื่องที่ไม่อยากจะกราบเรียนว่าสิ่งเหล่านี้ที่ทำให้เราไม่เชื่อว่าประชาธิปไตยจะเกิดขึ้นได้เมื่อมันเน่าจากราก หัวมันเน่าแล้ว ลำต้นมันไม่มีทางโผล่หรือครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ขอต่านวิจิตรก่อนนะครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ขอบคุณท่านประธานครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมวิจิตร วิชัยสาร ในมาตรา ๘๔ ผมดูทั้ง ๕ วงเล็บแล้ว ก็ได้เรียงมา สนับสนุนมาเป็นลำดับ แต่เป็นไปในทางบวกคือมองในมิติที่ดีทั้งหมด หากว่ากลุ่มชนดังกล่าวตกเป็นเครื่องมือของบุคคลใดคนหนึ่งซึ่งไม่ใช่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือส่วนรวม เป็นประโยชน์ของส่วนบุคคลหรือคณะ แล้วก็นำเอากลุ่มบุคคลซึ่ง ณ เวลาก็รวมตัวกันไม่ยาก ๕ คน ๒๐ คน หรือประมาณ ๑๐๐ กว่าคน สามารถที่จะรวมกลุ่มกันได้ลักษณะดังกล่าวนี้ ในวงเล็บดังกล่าวผมเป็นข้อสังเกตที่ระมัดระวัง แต่ว่ายังเดิมไม่ถูก เพราะว่าเป็นห่วง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นิวรา ๑๕/๒

เหมือนว่าจะมีจุดล็อกตรงไหนได้ว่ากรณีอะไรที่จะดูแลตรงนี้ไว้บ้าง เพราะฉะนั้นมันไม่ยากหรอกครับ
กับการที่เราจะประท้วงอะไรสักอย่างหนึ่ง นักการเมืองท้องถิ่นเคยพูดว่า ไม่ยากหรอกครับถ้าผมจะด้าน
เพียงแต่ผมไปทำป้ายผ้าขึ้นสัก ๓๐ แผ่น แล้วติดให้ทั่วเมืองก็เป็นประเด็นแล้ว ไม่จำเป็นต้องดูข้อเท็จจริง
กันหรอกครับ ผมเรียนเบื้องต้นแค่นี้ครับ

ประธาน : เชิญท่านชูชัยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : เรื่องกองทุนเราเคยมีประสบการณ์ ผมกำลังพูด (๕) นะครับ

กองทุนสนับสนุนการวิจัยหรือ สกว. และกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ สสส. อันที่จริงกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ
มีอยู่ช่วงหนึ่งสมัยที่ท่านพิสิฐ ลีอาธรรม เป็นรัฐมนตรี ก็ได้ช่วยเหลือในการที่จะผลักดันให้เกิดสิ่งนี้ขึ้นมา
ถ้าผมจำไม่ผิดจากท่านอาจารย์หมอบระกิตเคยพูดให้ฟัง ถ้าเรามีกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการเมือง
ภาคพลเมือง แล้วอาศัยรูปแบบของ สสส. มีการวางกฎเกณฑ์การตรวจสอบประเมินผลที่เข้มงวด
ก็จะช่วยไม่ให้เกิดปัญหาอย่างที่หลายท่านเป็นห่วง

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

พทหาย ๑๖/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

แล้วก็ต้องมีอิสระพอสมควร แต่ว่ากองทุน สสส. ก็คงไม่ถึงอิสระเสียทีเดียวเพราะว่ามีรองนายกรัฐมนตรีมาเป็นประธานบอร์ด และก็เคยเกิดปัญหาอยู่ช่วงหนึ่งแต่ว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว สสส. ทำให้เกิดเครือข่ายในการพัฒนาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในขอบเขตทั่วประเทศนะครับ ซึ่งช่วงแรก ๆ ทางกระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะกรมอนามัยก็รู้สึกไม่ค่อยอยากเห็นกลไกลักษณะนี้ซึ่งทำงานซ้ำซ้อน แต่ว่า สสร. เกิดขึ้นมาเพื่อทำให้ทุกภาคส่วนมาทำงานร่วมกัน รวมทั้งกรมอนามัยก็มาร่วมด้วยนะครับ และทำให้เกิดความเข้มแข็งในเรื่องของการสร้างเสริมสุขภาพและสภาพแวดล้อมอย่างมากในเวลาที่ผ่านมา ที่ผมพูดเช่นนี้ก็เพราะว่าการประเมินคงไม่ได้ประเมินเฉพาะประเทศไทยนะครับ ทางองค์การอนามัยโลกก็มีการประเมินแล้วก็เอาไปเป็นตัวอย่างอีกตัวอย่างหนึ่งนอกเหนือจากที่เราทำเรื่องบุรีที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว รวมทั้งข้อเสนอเรื่องเครือข่ายชุมชน ผมก็ต้องขอบคุณท่านอาจารย์วิชานะครับ เพราะว่าเราก็อยากมีคำนี้อยู่ แต่ไม่ทราบว่าในแง่ของนักกฎหมายจะรองรับคำนี้อย่างไร รวมทั้งเรื่องการเมืองภาคพลเมืองหรือสภาพพลเมือง ที่อาจารย์นครินทร์เสนอ ซึ่งผมคิดว่าสิ่งเหล่านี้น่าจะเป็นมิติใหม่ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : อีก ๒ ท่านนะครับ ท่านคมสันและที่ท่านพิสิฐครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : กราบเรียนท่านประธานครับ คมสัน โพธิ์คง กรรมการครับ ผมมีข้อสังเกตในมาตรา ๘๔ (๓) และ (๕) ในมาตรา ๘๔ (๓) ผมคิดว่ามันเป็น ๒ เรื่องที่มีอยู่ในที่เดียวกันก็คือเรื่องของการที่เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ ผมคิดว่าน่าจะแยกออกจากข้อความตอนหลังที่ขีดเส้นนะครับก็คือเรื่องของการแทรกแซงการดำเนินงานของสื่อมวลชนทั้งของรัฐและของเอกชนในการเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ถึงแม้ว่าเรื่อง ๒ เรื่องจะเกี่ยวโยงกันก็ตาม แต่ว่าผมคิดว่า ๒ ประการนี้มีความแตกต่างกันอยู่พอสมควร เรื่องแรกเป็นเรื่องของการที่ทำให้ประชาชนจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบได้ในกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนนะครับ ส่วนเรื่องที่ ๒ ผมคิดว่าไปผูกโยงกับเรื่องของเสรีภาพของสื่อมวลชนและสิทธิในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน เพราะฉะนั้นผมใคร่ขอเสนอใน (๓) ให้แยกเป็น ๒ วงเล็บนะครับ คือ เรื่องแรกเป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และเรื่องที่ ๒ เรื่องของการไม่แทรกแซงการดำเนินงานของสื่อมวลชนนะครับ

ส่วนในมาตรา ๘๔ (๕) นะครับ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมืองและสนับสนุนกองทุนเพื่อการพัฒนาพลเมือง เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน ผมคิดว่าในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้วางหลักการที่สำคัญคือจะเพิ่มอำนาจให้กับประชาชนแล้วก็เพิ่มสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มีผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง เราได้ดำเนินการในหลายเรื่องในรัฐธรรมนูญที่ได้พิจารณาผ่านไปแล้วในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ ที่วางหลักการให้รัฐต้องเร่งดำเนินการตรากฎหมายให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี และวางหลักการในลักษณะที่ตัดถ้อยคำในเชิงที่ว่า ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

พทท ๑๖/๒

ที่เป็นเรื่องของการจำกัดสิทธิเสรีภาพ ออก การที่จะทำให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง นอกเหนือจากการดำเนินการดังกล่าวแล้ว สิ่งสำคัญก็คือทำอย่างไรให้ประชาชนเขาสามารถที่จะดำเนินกิจกรรมในทางการเมืองได้ แล้วก็สามารถที่จะพัฒนาองค์ความรู้ในทางการเมืองอย่างถูกต้อง และสร้างความเข้มแข็งในการที่จะพัฒนาขึ้น ผมคิดว่าในเรื่องของการส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งและเราไม่พูดถึงในเรื่องของการจัดสรรเรื่องงบประมาณไปสู่ประชาชน ผมคิดว่าอันนี้ก็คงทำให้กระบวนการสร้างความเข้มแข็งของประชาชนในทางการเมืองอาจจะสะดุดหยุดลงหรือมีความชะงักงันได้ _____

- ๑๗/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วชิร ๑๗/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

การที่จะให้มีการจัดสรรงบประมาณลงไปเป็นรายปี ในกรณีอย่างนี้ผมคิดว่ามีปัญหาในทางปฏิบัติที่ผ่านมา เพราะว่าการที่จะจัดสรรงบประมาณลงเป็นรายปี ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาก็มักจะประสบปัญหาอยู่พอสมควร ยกตัวอย่าง ในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณในเรื่องค่าตอบแทนผู้เสียหาย หรือจำเลยในคดีอาญาที่เคยเกิดปัญหานั้นเพียงแค่ประชาชนกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบ งบประมาณที่จัดสรรก็ยังไม่เคยพอเพียงในความเป็นจริง เพราะฉะนั้นในการจัดสรรให้เรื่องของการที่จะให้งบประมาณกับประชาชนในการที่จะดำเนินกิจกรรมสาธารณะนี้เพื่อประโยชน์ของชุมชนที่ดี หรือเพื่อทางการเมืองที่ดี ในรูปแบบที่มีการควบคุม ตรวจสอบที่เหมาะสมและถูกต้อง ผมคิดว่าการตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาพลเมืองในที่นี้ ซึ่งจริง ๆ แล้วจะไปโยงกับกรณีของสภาพัฒนาการเมืองในมาตรา ๗๖ ผมคิดว่าในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าสนับสนุน และผมคิดว่าเป็นเรื่องของนวัตกรรมใหม่และวิธีคิดอย่างใหม่ ในเรื่องของการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เกิดผลปฏิบัติอย่างจริงจัง ผมคิดว่าในข้อห่วงกังวลของหลายท่านผมคิดว่าปล่อยให้พัฒนาการเมืองทางการเมืองของประชาชน ที่จะเรียนรู้ความถูกต้อง ความถูกต้องกระบวนการในการพัฒนาทางการเมือง ถ้ามีกลุ่มใดที่ใช้งบประมาณดังกล่าวในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับส่วนรวม ผมคิดว่ามีมาตรการทางกฎหมายอื่นที่จะจัดการได้อยู่ ผมคิดว่าในเรื่องนี้ ในแง่บวกคนที่จะได้ประโยชน์จากกระบวนการนี้ ผมว่ามากกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ คนที่อาจจะใช้เงินไม่ถูกต้องอาจจะเป็นส่วนน้อย กราบขอพระคุณคร่ำท้านประธาน

ประธาน : อาจารย์พิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณคุณคุณหมอชัชชัยที่ได้เตือนที่ประชุมว่า ผมเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดกองทุน สสส. ซึ่งก็ยอมรับว่าตอนนั้นเป็นการตัดสินใจที่ไม่สอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการคลัง หรือว่าสำนักงบประมาณก็ดี และเราก็ต้องใช้ความพยายามอย่างสูง ในการที่จะให้ทุกฝ่ายได้เห็นถึงประโยชน์ตรงนี้ แต่ว่าเรื่องของกองทุน สสส. กับตรงนั้นผมเห็นว่ามันต่างกัน ต่างกันในหลายประเด็นด้วยกัน

เริ่มจากประเด็นที่ว่า แหล่งเงินของกองทุน สสส. มาจากภาษีเหล้า บุหรี่ ๒ เปอร์เซ็นต์ หักมาเลยนะครับ และขณะเดียวกันกองทุน สสส. เองก็เป็นที่ยอมรับของท่านนายกรัฐมนตรีในสมัยนั้นว่าให้เป็นวาระแห่งชาติ ก็จะมีกลไก มีระบบการดูแลที่ค่อนข้างที่จะทั่วถึง ขณะเดียวกันก็มีตัวบุคคล อย่างเช่น คุณหมอประกิตที่ท่านได้เอ่ยนามมาแล้ว เป็นตัวตั้งตัวตี เพราะฉะนั้นความพร้อมหลาย ๆ ด้าน มีอยู่ และตรงนี้ก็กลายเป็นจุดที่ทำให้เกิดกิจกรรมหลายด้านขึ้นมา อันนี้ผมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ผมได้เคยสนับสนุน แต่ว่าตรงนี้ในเรื่องของกองทุนพัฒนาพลเมือง หรือกองทุนส่งเสริมใด ๆ ก็แล้วแต่ ผมอยากขอชี้ว่ามีความแตกต่างอย่างมากกับเรื่องนั้น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วชิร ๑๗/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประการแรกเลย แหล่งเงินก็ต้องมาจากงบประมาณ ปัญหาก็คือว่า ในการจัดสรรงบประมาณถ้าหากตั้งเป็นกองทุนก็อาจจะมีรายการเพียงรายการเดียว บอกว่าตั้งให้กองทุนนี้เป็นเงินอุดหนุน เพราะฉะนั้นกระบวนการที่เข้าสู่การตรวจสอบโดยสภาผู้แทนราษฎรก็ดี โดยวุฒิสภาก็ดีก็ค่อนข้างที่จะย่อหย่อนเมื่อเทียบกับการจัดสรรงบประมาณอื่น ขณะเดียวกันเมื่อมีการดำเนินการไป องค์กรตรวจสอบที่จะมาดูแล้ว ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลตรงนี้ก็มีการดำเนินการอย่างถูกต้องหรือไม่ก็จะยาก เพราะว่าไม่มีหลักฐาน หลักเกณฑ์ที่ผ่านรัฐสภามาแล้ว เพราะว่าเป็นการตั้งเพียงรายการเดียว จริง ๆ ผมไม่ได้คัดค้านหรือโต้แย้งการจัดสรรงบประมาณเพื่อดูแลเรื่องการพัฒนาพลเมืองในด้านการเมืองนะครับ จริง ๆ เป็นเรื่องที่ผมเห็นด้วย เพียงแต่ว่าวิธีการ ถ้าหากสิ่งนี้ดำเนินการโดยผ่านวิธีการงบประมาณที่เหมาะสม น่าจะเป็นเรื่องที่ถูกต้องมากกว่าที่จะไปตั้งกองทุน เพราะเราไม่อาจจะเชื่อได้ว่าผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งการเมืองในอนาคตที่ดูแลเรื่องนี้เขาจะมีเจตนาดี ถ้าหากเขาเจตนาไม่ดี ตรงนี้ก็จะเป็นช่องโหว่ กลายเป็นเหมือนงบกลางที่ไปตั้งให้แล้วก็จะใช้จ่ายโดยอิทธิพลอย่างไรของเขาก็ได้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าทางที่ดีควรจะให้องค์กรที่ประชาชนเลือกเข้ามา ก็คือสภาผู้แทนราษฎร ได้ดูแลรายละเอียดเหล่านี้ด้วย ในขั้นตอนของงบประมาณตามปกติ น่าจะถูกต้องเหมาะสมกว่าที่จะไปแยกเป็นกองทุนอิสระ แยกต่างหากครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ศิริรัตน์ ๑๘/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธาน : เชิญท่านธิตีพันธุ์ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตีพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ท่านประธาน ผม ธิตีพันธุ์ ครับ ผมไม่ทราบว่าเป็นเรื่องกองทุนนั้น คือถ้าสมมุติจะเอารูปแบบใหม่มันจะพอไปได้ไหม ยกตัวอย่างเช่น เป็นเงินบริจาคจากประชาชน แล้วก็ไปหักเป็นค่าลดหย่อนในส่วนของเรื่องของการเสียภาษีประจำปี ขณะเดียวกันนั้นก็ให้ตัดส่วนของเงินบริจาคให้กับพรรคการเมืองนั้น เช่น ๑๐ เปอร์เซ็นต์ลงไปในเรื่องนี้ ซึ่งถ้าลักษณะอย่างนี้มันก็จะทำให้มีการตรวจสอบโดยกลุ่มคนหรือว่าโดยพรรคการเมืองด้วยกันเองว่ามีการใช้เงินไปในลักษณะอย่างไร แล้วมันก็จะเป็นการคานกันในระบบตรงนั้น อันนั้นก็จะเป็น Alternative ที่อยากจะเสนอให้พิจารณาดูว่าพอเป็นไปได้ไหม ขอขอบคุณมากครับ

ประธาน : เชิญท่านสดศรีครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : ประธานกราบเรียนท่านประธานนะคะ ดิฉัน สดศรี สัตยธรรม ในพรรคหน้า เรื่องเกี่ยวกับเงินกองทุนพัฒนาพลเมือง ในเรื่องนี้ในฐานะที่ทำงาน กกต. เงินในส่วนนี้ทาง กกต. ต้องจ่ายให้ NGO ที่มาสนับสนุนในการดูแลการเลือกตั้ง ซึ่งก็มีปัญหาในเรื่องการขอเบิกจ่ายเงิน แล้วก็การเรียกร้องเงินจากองค์กรที่มาช่วยเหลือดูแลการเลือกตั้งตลอดเวลา คือไม่เป็นที่พอใจของท่านสักครั้งเลย ก็จะขอเพิ่มอยู่ตลอดเวลา ซึ่งอันนี้เป็นปัญหาอย่างยิ่งในการที่จะตรวจสอบว่าองค์กรต่าง ๆ ได้ทำการดูแลการเลือกตั้งหรือดำเนินการอย่างที่เราเสนอมาทาง กกต. จริงหรือไม่ แล้วก็เงินก้อนนี้น่าจะเป็นปัญหาในการที่ว่ารัฐจะต้องเตรียมพร้อมไว้สำหรับการจ่ายให้กับทางด้านองค์กรดังกล่าวนี้ด้วย ซึ่งจะเป็นไปได้ไหม ข้างหน้าเราอาจจะต้องมีเงินกองทุนไว้กรณีพรรคที่ถูกยุบหรือทำทุจริตในการเลือกตั้ง รัฐจะได้ไม่ต้องจ่ายเงินก้อนนี้ให้กับทางองค์กรที่ตรวจสอบ เพราะฉะนั้นถ้ามีการจูงใจเหมือนกับเป็นเงินสนับสนุนตามจับก็น่าจะทำได้โดยไม่ต้องเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ก็คงจะบัญญัติไว้ในกฎหมายลูกต่อไปว่าถ้าพรรคการเมืองใด หรือ มีการทุจริตในการเลือกตั้ง เราจะมีเงินกองทุนไว้สำหรับให้กับหน่วยงานที่มีการดูแลในการบริหารการเลือกตั้ง แล้วก็มีการช่วยเหลือ กกต. ในการดำเนินการในการจัดการเลือกตั้งอันนี้ด้วย โดยบัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญซึ่งน่าจะดีกว่าที่จะบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญในลักษณะที่บังคับให้รัฐจะต้องจัดเงินกองทุนไว้สำหรับพัฒนาพลเมืองในการช่วยเหลือกิจการสาธารณะของชุมชน อันนี้ในความคิดเห็นของดิฉันว่าควรอยู่ในกฎหมาย กกต. หรือกฎหมายลูกในลักษณะประกอบว่า เงินในส่วนนี้ได้มาจากการเลือกตั้งและการทำทุจริตของพรรคการเมืองต่างๆ ก็น่าจะเป็นส่วนที่แยกออกมาต่างหาก คือไม่จำเป็นที่จะต้องเขียนไว้ใน (๕) ตามที่ระบุไว้ค่ะ ขอขอบคุณนะคะ

ประธาน : เชิญท่านคมสัน

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ศิริรัตน์ ๑๘/๑

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผมคิดว่าใน (๕) มีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติไว้ในเรื่องกองทุน ต้องขอประทานโทษท่านอาจารย์พิสิฐที่เอ่ยนาม เพราะว่าในแง่ของการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองหรือพัฒนาพลเมืองในที่นี้ ผมคิดว่าในหลักการการดำเนินการจัดตั้งกองทุนในแง่กรอบของการดำเนินการ รัฐธรรมนูญควรกำหนดกรอบไว้ว่าควรจะมีในเรื่องของกองทุน ส่วนการที่จะพิจารณาว่าเงินที่มีอยู่ในกองทุนนั้นจะมีจำนวนเท่าไร และงบที่จะอุดหนุนในแต่ละปีจะเป็นจำนวนเท่าไร อันนั้นย่อมเป็นเรื่องที่ฝ่ายนิติบัญญัติต้องเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในแต่ละครั้งอยู่แล้ว การมีกองทุนนี้จะเป็นประโยชน์ในแง่ของการดำเนินการที่ทำให้การดำเนินการในการพัฒนาภาคพลเมืองให้มีความเข้มแข็งขึ้น แล้วก็สามารถดำเนินการได้ต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงักในแง่ของการดำเนินการจัดสรร แล้วก็สามารถที่จะดำเนินการได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง _____

- ๑๘/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๑๙/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ส่วนประเด็นเรื่องของการที่จะมาขอรับการสนับสนุน ผมคิดว่ากองทุนเพื่อการพัฒนาภาคพลเมืองคงไม่ได้ไปเพียงแต่ให้องค์กรที่เรียกว่า องค์กรเอกชน เป็นผู้มาขอรับการส่งเสริมหรือสนับสนุนเท่านั้น ถ้าพิจารณาดูดีจะเห็นว่าในแง่ของชุมชนเอง ซึ่งในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ส่งเสริมในเรื่องของสิทธิของชุมชนอย่างกว้างขวาง ก็สามารถที่จะขอรับการสนับสนุนเพื่อการพัฒนาในทางการเมืองขึ้นมาได้ ผมคิดว่าในแง่ของการพัฒนาพลเมืองและในเรื่องของการจัดทำ ในเรื่องของแผนพัฒนาการเมือง รวมทั้งในเรื่องของการจัดตั้งสภาพัฒนาการเมืองเป็นเรื่องที่ถูกโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้ามีสภาพัฒนาการเมืองแล้ว ในตัวงบประมาณต้องขอรับการจัดสรรเป็นรายปีจากรัฐบาล ทั้งที่มีการกำหนดในลักษณะของการตั้งสภาพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระพอสมควรในการดำเนินการ ในการที่จะพัฒนาทางการเมืองให้ดีขึ้น ผมคิดว่าอันนี้คิดว่าเป็นอุปสรรคในการดำเนินการของการทำงานอยู่พอสมควร เพราะว่าการพัฒนาการเมือง นักการเมืองที่ผ่านมาไม่มีความสนใจและไม่มีความจริงจังในการพัฒนาทางการเมือง การจัดทำเรื่องแผนพัฒนาการเมืองในอดีตที่ผ่านมา เขียนมาในรัฐธรรมนูญตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ มีคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง แต่แผนพัฒนาการเมือง รวมทั้งจริยธรรมของนักการเมืองที่เขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญ และมีการร่างขึ้นไม่เคยมีการนำไปปฏิบัติ แล้วก็ไม่เคยมีการสนใจทั้งที่รัฐธรรมนูญใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ จนถึงปี ๒๕๔๙ ไม่เคยมีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการเมืองเลย เพราะว่าไม่มีองค์กรที่มาทำหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระ เพราะฉะนั้นเมื่อไม่มีองค์กรที่มาทำหน้าที่โดยอิสระ แต่เราจะให้ในเรื่องของการดำเนินการขององค์กรดังกล่าว ต้องอาศัยพึ่งพาจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล หรือสภาผู้แทนราษฎรเป็นรายปี ผมคิดว่าการดำเนินการตรงนั้นนักการเมืองอาจจะพิจารณาในสภาพที่เป็นปัญหาต่อการดำเนินการได้ การมีกองทุนจะช่วยทำให้การดำเนินการนั้นสามารถทำไปได้ในช่วงระยะเวลาที่จำเป็นในการดำเนินการ แล้วก็ขอรับการจัดสรรงบประมาณเป็นงบอุดหนุนเข้ามาสู่กองทุนเป็นรายปี ซึ่งตรงนั้นสภาผู้แทนราษฎร รัฐสภาจะต้องเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในกระบวนการพิจารณาเรื่องการอนุมัติเงิน ตั้งแต่กองทุนไปจนถึงเรื่องของการให้งบประมาณอุดหนุนเป็นรายปีอยู่แล้ว ส่วนที่มาของเงินอย่างอื่นจะมาในรูปแบบใดนอกเหนือจากเงินงบประมาณ และงบจัดสรรเหล่านี้ ผมคิดว่าอันนี้ต้องพิจารณา แต่ในเรื่องของการที่จะเอาไปผูกโยงกับเรื่องของการทุจริตของนักการเมือง ผมไม่เห็นด้วย เพราะว่ากองทุนเพื่อการพัฒนาตรงนี้เป็นการพัฒนาประชาชนในรูปแบบของการพัฒนาชุมชนในฐานะความรู้ให้มีความเข้มแข็งในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพของตน ซึ่งอาจจะส่งผลถึงการดำเนินการของการเลือกตั้งในอนาคตได้ในการสร้างทัศนคติทางการเมืองที่ถูกต้อง ส่วนองค์กรใดจะมาทำหน้าที่ในการตรวจสอบการเลือกตั้งนั้น ผมคิดว่าตรงนี้การดำเนินการของสภาพัฒนาการเมืองแล้วก็กองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองจะส่งผลกระทบยาวในกระบวนการทางการเมืองในอนาคต รวมถึงการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์และยุติธรรมขึ้นในอนาคต ขอบพระคุณครับท่านประธาน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

สิริพร ๑๙/๒

ประธาน : ท่านพิสิฐและท่านชูชัยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ นะครับ ประเด็นที่ ๑ ผมคิดว่าเราฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วประเทศ แล้วก็ความเห็นจาก สสร. ๑๐๐ ท่าน ที่ลงพื้นที่มีข้อมูลที่ชัดเจนตรงกันนะครับว่า อันนี้เป็นสิ่งที่ประชาชนในพื้นที่ทั่วประเทศเรียกร้องต้องการ แล้วขณะเดียวกันถ้าสำรวจที่สอดคล้องกัน ก็คือประชาชนทั่วประเทศเบื่อกับนักเลือกตั้งอย่างมากในหลายต่อหลายข้อมูลที่สะท้อนออกมา แล้วอันนี้ก็อาจจะเป็นทางออกหนึ่งที่เขาต้องการ

ประเด็นที่ ๒ ผมคิดว่าการสร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากจะทำให้ประเทศมีความเป็นประชาธิปไตยระดับชาติ จะมีความมั่นคงมากขึ้น แล้วชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการลดการพึ่งพาหรือระบบอุปถัมภ์ที่ประชาชนคนไทยต้องลำบากลำบาก ต้องพึ่งพาเหล่านักเลือกตั้งก็จะลดลง จะเป็นการจัดความสัมพันธ์ใหม่ ความสัมพันธ์จากแนวตั้งมาเป็นความสัมพันธ์แนวราบมากขึ้น มนุษย์ถ้ามีความสัมพันธ์ในแนวราบมากขึ้น ความมีศักดิ์ศรี เสรีภาพมันก็จะมากขึ้นนะครับ _____

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นำพร ๒๐/๑

ประเด็นที่ ๓ การจัดตั้งกองทุน ผมคิดว่าที่ท่านอาจารย์ยิตติพันธุ์เสนอก็เป็นทางออกหนึ่ง
ครับ ถ้าเราเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญก็อย่างที่อาจารย์คมสันพูด เราก็จะต้องหาทางที่จะทำให้เกิด
นะครับ ถ้าเราติดกรอบระบบงบประมาณเดิม สิ่งดี ๆ ก็เกิดได้ยาก อย่างที่ผมได้บอกนะครับว่า แม้แต่ สกว.
กองทุนสนับสนุนการวิจัยก็เกิดสมัยยุค ท่านอานันท์ ปันยารชุน นะครับ พ.ร.บ. วิจัยทางด้านสุขภาพ
ก็เกิดสมัย ท่านอานันท์ แล้วก็กองทุน สสส. นี่ก็เกิดในยุคสมัยที่นายกรัฐมนตรีที่ไม่ต้องการคือรังเกียจ
อบายมุข แล้วก็ให้การสนับสนุน ทีนี้สิ่งนี้ผมคิดว่าในช่วงยุคสมัยนี้ถ้าเกิดไม่ได้ในรัฐบาลที่มาจากนักเลือกตั้ง
ก็ย่อมยากนะครับ ที่พูดเช่นนี้ผมไม่ได้หมายความว่าผมจะไปปฏิเสธระบบการเลือกตั้ง ระบบประชาธิปไตย
นะครับ แต่ว่ากลไกในข้อนี้คือกลไกของคณะกรรมการงบประมาณที่ใช้ข้อนี้ แล้วเมื่อสิบกว่าปีที่แล้ว
ผมเคยศึกษางานชิ้นนี้ อยากจะเรียนว่าเป็นกลไกที่ ถ้าพูดไปเดี๋ยวก็น่าจะไปกล่าวหานะครับ แต่ว่าเป็นกลไกที่
หาเหตุผลได้น้อยมาก ในการที่มาตรวจสอบการใช้งบประมาณนะครับ เพราะฉะนั้นกองทุนเพื่อส่งเสริม
และพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งครับ ในสถานการณ์ขณะนี้

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม
ครับ จริง ๆ ผมไม่ได้ขัดข้องในเรื่องของการใช้จ่ายเงินนะครับ ที่คุณหมอชัชชัยได้ยกเหตุผลขึ้นมาว่า
ประชาชนต้องการให้มีเงินมาดูแลในเรื่องนี้ก็ดี หรือเรื่องที่ต้องการจะให้มีความเข้มแข็งก็ดีนะครับ หรือว่า
ถ้าหากมีใครจะบริจาค จะตั้งกองทุนก็ตั้งได้อยู่ดี ตั้งได้อยู่แล้วไม่ต้องมาเขียนในรัฐธรรมนูญอย่างนี้นะครับ
แต่ว่าประเด็นที่หยิบยกขึ้นมาก็คือ มันจะกลายเป็นจุดที่ผมเห็นว่าเสี่ยงการตรวจสอบโดยกลไกของ
งบประมาณนะครับ จริง ๆ แล้วกองทุนลักษณะนี้อย่างไรเสียก็ต้องของงบประมาณแต่ละปีอยู่ดีนะครับ แต่ว่า
ข้อแตกต่างก็คือว่า ในการขออนุญาตตั้งเป็นกองทุนก็เหมือนกับว่าไม่ต้องแสดงรายละเอียด อยู่ ๆ ก็ใส่เงินมา
ก้อนหนึ่ง แล้วก็บอกว่าเป็นเงินอุดหนุน แต่ถ้าเป็นการผ่านขั้นตอนงบประมาณปกติก็ต้องมีการแจกแจง
เหตุผลที่มาที่ไป แล้วก็ให้ที่ประชุมได้มีการถกประเด็นต่าง ๆ นะครับ เพราะถ้าเป็นเรื่องที่ดีที่ประชุมก็จะ
เห็นด้วยนะครับ ในข้อนี้เองครับ ห้องของกรรมาธิการงบประมาณ เพราะฉะนั้นผมคิดว่ากลไกตรงนี้น่าจะ
เป็นกลไกที่จะต้องรักษาไว้ ถึงแม้ว่าเราจะรังเกียจการเลือกตั้งที่ผ่านมา แต่เราก็ต้องหวังว่าการเลือกตั้ง
ในอนาคตนี้ต้องดีขึ้น ต้องมีระบบกลไกในการตรวจสอบเหล่านี้ เพราะฉะนั้นลองคิดดูสิครับว่าถ้าทุกคน
หนีออกจากระบบงบประมาณโดยการไปตั้งกองทุนหมด ไม่ว่าจะหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ
มหาดไทย เรื่องของกลาโหม ทุกเรื่องนะครับ ขอดังกองทุนเองหมดนี้ แล้วประเทศจะเหลืออะไร เพราะฉะนั้น
เราต้องหวังว่ากลไกของระบบของกรรมาธิการในรัฐสภาต้อง Function นะครับ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้
ผมคิดว่ามันมีความแตกต่างจากเรื่องของ สกว. หรือเรื่องของ สสส. เพราะว่าเรื่อง สสส. มีแหล่งเงิน
ของเขาเอง เรื่อง สกว. เป็นเรื่องการวิจัย ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่ผมคิดว่ามีประเด็นที่จะตั้งอย่างนั้นได้
เพราะว่าที่ผ่านมาในอดีตเรามองข้ามในส่วนนี้ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ผมยังอยากจะขอยืนยันนะครับว่า

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นำพร ๒๐/๒

ถ้าจะเขียนเป็นกองทุนก็ไปเขียนในกฎหมายลูกตามที่ท่านสดศรีได้แนะนำไว้ แต่ถ้าจะบอกว่าให้ตั้งเป็นกองทุนโดยแยกตัวออกจากกลไกของงบประมาณตามปกติ ผมก็เป็นห่วงว่าตรงนี้จะป็นจุดอ่อนที่จะทำให้อนาคนิต นักการเมืองที่ฉ้อฉลใช้ประโยชน์ตรงนี้ มากกว่าที่เราเห็นกันมาครับ

ประธาน : อีก ๒ ท่านนะครับ ท่านวิจิตร และก็ท่านคมสันครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม วิจิตร วิชัยสาร ครับ

ในมาตรา ๘๔ ตั้งแต่ (๑) จนถึง (๕) (๑) ถึง (๔) (๔) อาจจะไม่เต็มทีนะครับ แต่ว่าก็มีส่วนที่เกี่ยวข้องกันอยู่ว่าเป็นกระบวนการที่ประชาชนจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในทั้งนโยบาย ดัดสันใจตามที่กำหนดนี้นะครับ แต่ว่าถ้าประชาชนไม่สามารถรวมตัวเป็นองค์กร หรือสรุปก็คือว่าใน (๑) ถึง (๔) จะเหมือนกับเป็นภารกิจเป็นการกำหนดหน้าที่ แต่ว่าตัวที่จะส่งเสริมให้เขาทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก็คืองบประมาณไม่ได้กำหนดไว้ _____

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จรรยา ๒๑/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นข้อที่ ๕ ในการที่สนับสนุนให้มีกองทุนสำหรับประชาชน ผมมีความเห็นสนับสนุนเนื่องจากในพื้นที่นอกจากจะมีองค์กรของรัฐคือหน่วยงานของรัฐแล้ว ก็มีภาคเอกชน องค์กรของรัฐรวมทั้งท้องถิ่นอีกส่วนหนึ่งนะครับ ที่นี้ในส่วนขอประชาชนในการที่จะนำเสนอมีข้อคิดเห็นในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ในกระบวนการทั้งหมดที่วางไว้ให้ประชาชนทำในรูปของกลุ่มองค์กรต่าง ๆ หากไม่มีงบประมาณในการดำเนินการแล้วเกิดขึ้นได้ยาก คือตั้งแต่ข้อที่ ๑ ถึงข้อ ๔ จะเกิดขึ้นไม่ได้ ก็จะเป็นเพียงแต่ตัวหนังสืออยู่เท่านั้นเอง ส่วนกองทุนนั้นจะกำหนดอย่างไรนั้นถึงผมเองจะระแวงในบางเรื่องอยู่บ้าง ซึ่งเป็นเพียงข้อสังเกตว่าหากมีการใช้อำนาจที่ไม่ชอบ แต่ว่าถ้ามองในภาพรวมในองค์กรที่วางในพื้นที่อยู่ก็ถือว่าตรวจสอบกันในที่ทั้งหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในส่วนภูมิภาค ในจังหวัด แล้วก็ท้องถิ่นซึ่งต้องรักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่น แล้วก็เอกชนซึ่งรักษาผลประโยชน์ของเอกชน แล้วก็ประชาชนก็รักษาผลประโยชน์ประชาชน มันก็จะตรวจสอบกันอยู่ในที่ แต่ว่าสามารถดำเนินการโดยต่อเนื่องได้ แล้วก็ในส่วนขอภาคประชาชนนั้นความที่จะ Strict คือถ้าเป็นราชการมาก ๆ ก็จะทำให้ ออกอีกเหมือนกัน ก็เหมือนกับในกลุ่มของสหกรณ์ ในกลุ่มอะไรต่าง ๆ ที่เราพยายามกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ ในรูปแบบของกลุ่มต่าง ๆ ก็จะเป็นประโยชน์ แล้วก็ในเวลาที่มีเครือข่ายมากมายก็ดี กว่าที่จะตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มบุคคล หรือกลุ่มนักการเมืองที่มอง ดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้องได้ครับ ผมก็ยังมีความเห็นสนับสนุนในข้อที่ ๕ ว่า ควรจะมีกองทุน แต่ว่าระเบียบจะวางอย่างไรก็ว่าให้รัดกุม แต่ดำเนินการได้ ขอขอบคุณครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ท่านประธานครับ คมสัน ครับ กรรมการ ผมยังค่อนข้างเห็นในทางที่ยังต้องมีกองทุนเพื่อการพัฒนาอยู่ใน (๕) ผมเห็นว่าในเรื่องของการดำเนินการเรื่องกองทุนมันอยู่ที่ ความสำคัญของการจัดตั้งกองทุนและอยู่ที่ความเหมาะสมของรูปแบบและกลไกของการที่จะออกแบบ ในแง่ของการพัฒนาความรู้ทางการเมืองของประชาชน ผมคิดว่าในแง่ของตรงนี้เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะสร้างความเหมาะสมในกระบวนการสร้างความเข้มแข็งทางการเมือง ใน (๕) ถ้าท่านกรรมการหลายท่านเกรงว่าเงินนั้นจะไปใช้ช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมในลักษณะทางการเมืองที่เป็นปัญหา ก็น่าจะลือก ลงไปเลยว่าเพื่อการศึกษาและการพัฒนาทางการเมือง แต่ไม่ให้ไปเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่เป็นลักษณะเอื้อกลุ่มประโยชน์ใด Wording อาจจะไม่ใช่ออย่างนี้ แต่ว่าอาจจะต้องปรับในแง่ถ้อยคำ ผมคิดว่าในแง่ของการตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาพลเมืองเป็นเรื่องจำเป็นในแง่ของการดำเนินการของการจัดสรรงบประมาณ ความจริงเรื่องงบประมาณที่จะมาอุดหนุนกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองก็ต้องผ่านกระบวนการทางงบประมาณเช่นเดียวกับเรื่องอื่น ในการดำเนินการของรัฐบาลไม่ว่ารัฐบาลชุดไหนในเรื่องของงบอุดหนุนมีทุกกระทรวงและทบวง กรมที่มีอยู่ แล้วข้อสำคัญก็คืองบอุดหนุน งบอุดหนุนนั้นสามารถตั้งได้ในส่วนราชการต่าง ๆ เพราะฉะนั้นในแง่ขององค์กรในที่นี้ก็คือกองทุนเพื่อการพัฒนาพลเมืองจะไปผูกโยงกับเรื่องของสภาพัฒนาการเมือง ซึ่งต้องมีความเป็นอิสระ เพราะฉะนั้นความเป็นอิสระในที่นี้

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

จีรภา ๒๑/๒

ต้องมีความอิสระพอสมควรในการที่จะดำเนินการในการบริหารงบประมาณได้ด้วย มิฉะนั้นการดำเนินกิจกรรมของสภาพัฒนาการเมืองและการตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาพลเมืองนั้นจะอยู่ภายใต้การดำเนินการและครอบงำของฝ่ายบริหารได้ ซึ่งการดำเนินการพัฒนาการเมืองก็อาจจะไม่ประสบผลเท่าที่ควร ผมคิดว่าในแง่ของกองทุนการจัดตั้งก็ต้องผ่านสภาอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าการบัญญัติหลักการในรัฐธรรมนูญนั้นจะทำให้มีการจัดตั้งกองทุนเกิดขึ้น รัฐบาลและรัฐสภาย่อมพิจารณาอยู่แล้วว่าจะจัดสรรเงินกองทุนเข้ามาเท่าไร แล้วงบอุดหนุนจะจัดสรรเข้ามาเท่าไร เพราะงบอุดหนุนนั้นไม่ใช่เพียงแค่เรื่องของการจัดสรรเข้ากองทุนประเภทนี้ ยังมีกองทุนอีกหลายประเภทที่รัฐบาลได้จัดตั้งขึ้น รวมทั้งยังมีการตั้งงบอุดหนุนในกิจกรรมของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ อีกหลายกิจกรรมซึ่งเป็นในรูปแบบเดียวกัน ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็ผ่านการพิจารณาของสภาเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นผมยังกราบเรียนต่อท่านกรรมาธิการว่าในเรื่องของกองทุนเพื่อการพัฒนาพลเมืองใน (๕) จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการเมืองในอนาคต และจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบและโฉมของการเมืองในอนาคตได้ ถ้าประชาชนมีความรู้และมีความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองอย่างถูกต้องแท้จริง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องมีงบประมาณที่เพียงพอในการที่จะดำเนินการในเรื่องดังกล่าวด้วย ไม่ใช่รอรับการจัดสรรจากรัฐบาลเป็นรายปี ผมคิดว่าตรงนั้นจะเป็นอุปสรรคมากกว่าการที่จะทำการดำเนินการนั้นดำเนินการไปได้โดยสะดวกครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๒๒/๑

ประธาน : เชิญท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น ครับ ความจำเป็นที่เราจะต้องพัฒนาพลเมืองให้มีความรู้ ความเข้าใจในทางการเมือง การปกครองนั้น ก็คงจะเป็นสิ่งที่จำเป็น รวมทั้งการที่จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งด้วยนะครับ แต่โดยเหตุที่ว่าการศึกษาที่เราจะจัดตั้ง กองทุนขึ้นมา มันก็จะไปเกี่ยวข้องกับกฎหมายในเรื่องการจัดตั้งกองทุน จะไปเกี่ยวข้องกับการใช้จ่าย งบประมาณแผ่นดินนะครับ ซึ่งมันจะต้องมีระบบวิธีการในการควบคุมดูแลอะไรต่าง ๆ ถ้าหากเราจะมองลึก เข้าไปในชุมชน ในหมู่บ้านหนึ่งจะมีกลุ่มองค์กรที่เป็นชุมชน เป็นองค์กรที่มีการจัดตั้ง แล้วไปอยู่ในความดูแล ของทางราชการ หน่วยงาน ค่อนข้างชัดเจนนะครับ อย่างเช่นของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งกระผมเอง เคยเป็นอธิบดีกรมนี้อยู่นะครับ จะมีตั้งแต่กลุ่มเด็ก สตรี เยาวชน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรอะไรต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรก็มี ของกระทรวงพัฒนาสังคมก็มี เพราะฉะนั้นถ้าจะเป็นไปได้หากว่าเรามุ่งมั่นที่จะให้ พัฒนาการเมืองภาคพลเมืองหรือจะให้ชุมชนเข้มแข็ง ให้ประชาชนที่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อนเหล่านี้ มีโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมอะไรต่าง ๆ ของเขา กระผมคิดว่าเราอาจจะ เขียนได้ ไม่ใช่กองทุน อาจจะเป็นลักษณะมีเงินทุนที่ไปสนับสนุนกิจกรรมทางการพัฒนาการเมือง การปกครองให้แก่กลุ่มองค์กรต่าง ๆ เหล่านี้โดยผ่านส่วนราชการหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรมที่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องนะครับ อย่างของกระทรวงมหาดไทยมีระเบียบกระทรวงมหาดไทยเลยว่า โดยการจัดตั้งอะไร ต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าเป็นเช่นนั้นในการตรวจสอบก็จะตรวจสอบผ่านส่วนราชการหน่วยงานได้ การจัด งบประมาณก็สามารถที่จะจัดได้ แล้วก็ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ที่จะตามมาจะมีน้อยลง ผมคิดว่า น่าจะเป็นทางออกอีกทางหนึ่งครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอบคุณครับ ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ สกว. กองทุนสนับสนุนการวิจัย รวมทั้ง สสส. ที่ทำงานได้ผลมากกว่ากลไกเดิม สาเหตุหลักก็คือหลุดพ้นจากระบบราชการครับ ถ้าเราเอา เรื่องนี้ไปผูกติดกับระบบราชการเมื่อไรเราเข้ารอยเดิมใหม่ ซึ่งจะไม่เกิดอะไรที่จะทำให้เกิดความเข้มแข็ง ของภาคพลเมืองเลยนะครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเรื่องนี้หลักคิดหรือว่าแนวคิดเป็นเรื่องที่สำคัญนะครับ ที่กองทุนนี้จะต้องมีอิสระแล้วก็ปราศจากการครอบงำจากทั้งทางราชการและของทางนักการเมือง สสส. พลาดไปตรงที่เอารองนายกฯ ไปรักษาการนะครับ แต่ว่าอย่างไรก็ตามโครงสร้างโดยส่วนใหญ่ก็พอไปได้

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ด้วยความเกรงใจทุกท่านนะครับ ปกติผมก็ไม่อยากจะทำให้ที่ประชุมต้องเสียเวลากับเรื่องนี้ แต่เรื่องนี้ ถ้าเกิดผมไม่พูดจะกลายเป็นว่าผมไม่ได้ทำประโยชน์เท่าที่ควรนะครับ ผมขอเรียนว่าเรื่องนี้กับเรื่อง สสส. คนละเรื่องกัน สสส. มีที่มาของเงินเขาเอง ก็คือเงินภาษี ๒ เพอร์เซ็นต์ ก็ต้องบริหาร เพราะฉะนั้นต้องมี

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สุภาภรณ์ ๒๒/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

กองทุนดูแลเรื่องนี้ แต่เรื่องของกองทุนที่เราพูดกันในที่นี้ แหล่งเงินเข้าใจว่าหลักใหญ่ก็คือมาจากงบประมาณ ไม่ได้มีเงินของตัวเอง ไม่ได้อยู่ ๆ ก็ออกขึ้นมาได้ด้วยตัวมันเอง แต่ก็ต้องไปขอจากรัฐบาล จะเป็นเงินก้อนหรือจะเป็นเงินประจำปีก็แล้วแต่ ซึ่งสิ่งนี้ผมคิดว่าเราควรจะต้องมีความเชื่อมั่นในกลไกที่เรามีอยู่ก็คือกลไกของประชาชนและรัฐสภา แล้วก็อย่างที่ท่านไพโรจน์ว่าก็คือกลไกของระบบราชการ มีฉะนั้นแล้วกลไกในการตรวจสอบเราก็จะล้มเหลว แน่แน่นอนเราก็ต้องหวังว่าผู้ที่ใช้เงินนี้มีความตรงไปตรงมาอย่างที่ท่านรองประธาน คุณหมอมูซัยได้กล่าวไว้ครับ แต่ผมคิดว่าเราต้องให้ความเชื่อมั่นกับระบบของการตรวจสอบ ที่จะต้องดูแลว่าเงินภาษีอากรของประชาชนที่เราเสียไปนะครับ เมื่อวานนี้ทุกท่านก็เสียภาษีกันไปแล้ววันนี้ ก็ต้องยอมรับว่าสิ่งนี้เราก็ต้องมีกลไกในการดูแลนะครับ ซึ่งผมเชื่อว่ากลไกของรัฐสภาก็คือผ่านกรรมาธิการงบประมาณที่จะช่วยตรวจสอบ แล้วกลไกอื่น ๆ นะครับ องค์การอิสระที่ช่วยดูแลน่าจะเป็นตัวหลัก ผมไม่ได้มีการเห็นต่างกับเรื่องที่ท่านได้กล่าวในเรื่องของความจำเป็นในการพัฒนาการเมืองนะครับ เพียงแต่ว่าในเรื่องของเทคนิคอย่างนี้ควรจะปล่อยให้เป็นที่ของผู้ที่รับผิดชอบทางการเงินช่วยดูแลให้เหมาะสมกว่า แล้วถ้าจะตั้งเป็นกองทุนก็น่าจะไปเขียนในกฎหมายลูกเลย ไปดำเนินการได้ ไม่จำเป็นต้องมาเขียนในรัฐธรรมนูญอย่างนี้ สิ่งที่ท่านเป็นห่วงก็คือเป็นห่วงว่าเดี๋ยวจะมีการไม่ไปตั้งกองทุนให้ ซึ่งผมคิดว่าประเด็นเหล่านี้ไม่ใช่ปัญหา ปัญหาก็คือเราต้องการให้รัฐจัดสรรงบประมาณมากกว่า เพราะฉะนั้นในการจัดสรรงบประมาณก็อาจจะเขียนตรงนี้ได้ แต่ว่าถ้าถึงขนาดไปล็อกเป็นกองทุน ผมก็มีความห่วงใยเป็นอย่างยิ่งครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะที่ ๒๓/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธาน : ท่านวิชาครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : กราบเรียนท่านประธาน กระผม วิชา มหาคุณ ผมก็เป็นห่วงเช่นเดียวกับท่านอาจารย์พิสิฐที่ท่านกรุณาทักท้วงว่า ทำอย่างไรในกระบวนการจัดสรรงบประมาณจะได้รับการตรวจสอบ แต่อย่างไรก็ตามกระผมก็เห็นด้วยความเคารพอย่างยิ่งว่า เรื่องของกองทุนการพัฒนาพลเมืองเพื่อให้มีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองมันเกิดขึ้นยากและมันทำความเข้าใจกับพวกการเมืองทั้งหลายยากที่สุด เพราะว่าอะไร เพราะว่ามันเป็นการทำลายระบบที่เป็นมาตั้งแต่ดั้งเดิม ก็คือหมายความว่า การมอบสิทธิขาดให้กับตัวแทนในการไปดำเนินการทางการเมือง แทนที่จะให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองโดยตรง ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งเราก็กำลังจะพัฒนากระบวนการนี้ให้ลุล่วง ให้สำเร็จให้ได้ ผมเองนี่มีเครือข่าย ผมเรียนเลยว่าผมมีเครือข่ายชุมชน เครือข่ายประชาชนที่ดูแลอยู่เยอะมาก ที่เขาเรียกร้องตรงนี้ให้มีกองทุนทางภาคพลเมือง ดังนั้นผมขอเพิ่มเติมเพื่อให้ทุกท่านได้สบายใจว่า เราจะมีตรวจสอบ แต่ว่าการที่จะไปบอกว่าเป็นไปตามกฎหมายลูก ผมคิดว่าเดี๋ยวมันจะถูกกลืนหรือถูกลืมหายไป ผมขอว่าเปลี่ยนคำเป็น โดยสนับสนุนให้มีการตรากฎหมายเพื่อก่อตั้งกองทุนการพัฒนาพลเมือง คือในกฎหมายก็ไปว่ากัน แต่ว่าต้องให้มีการกำหนดขึ้นเพื่อให้มีการก่อตั้งขึ้น มันจะเป็นครั้งแรกของทางประวัติศาสตร์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ประชาชนจะได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง ผมไม่อยากใช้คำว่า ทั้งนี้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ เพราะว่ามันจะฟังเลือนลอย แต่ว่าเราจะสนับสนุนให้มีการตรากฎหมายเพื่อก่อตั้งตรงนี้เลย ให้มันชัดเจน ถ้าเมื่อไปได้ก็จะดีมากครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ท่านนครินทร์ครับ

นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ : ขอบคุณท่านประธานที่กรุณาครับ ผมฟังที่ท่านอาจารย์วิชาพูดก็คิดว่าเป็นข้อสรุปที่ดีนะครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องใหม่ และเป็นหน้าเป็นตาของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ซึ่งความจริงมันจะไปเชื่อมโยงกับอีกหมวดหนึ่งซึ่งเรายังพูดไม่ถึง คือหมวด ๗ เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยตรง อันนั้นมันเชื่อมกันไปหมด คือผมคิดว่าถ้าไม่มีมาตรการอันนี้ เขียนไว้แต่เพียงว่าสนับสนุนโน้นสนับสนุนนี่มันลวยมาก และเราก็เห็นชัดว่าในหลายปีที่ผ่านมาตั้งแต่ ปี ๒๕๔๐ ๔ - ๙ ปีรัฐบาลก็ไม่มีใครทำอะไร นักการเมืองมาจากการเลือกตั้งจะไม่ทำเรื่องนี้ ผมคิดว่าข้อเสนอของท่านวิชาเป็นทางออกที่ดีและจะเป็นจุดแข็ง เป็นหน้าเป็นตาของรัฐธรรมนูญฉบับ ปี ๒๕๕๐ นี้ แล้วจะไปรองรับกับ หมวด ๗ ซึ่งเรายังไม่อภิปราย ก็คือว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มีมาตรการมีกลไกที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและการมีส่วนร่วมทางตรงอย่างเห็นได้ชัด เป็นรูปธรรม ไม่ใช่เลือนลอย ผมสนับสนุนความเห็นท่านวิชาครับ

ประธาน : ท่านชูชัยครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะ ๒๓/๕

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ยกมือเพื่อจะบอก
ท่านประธานว่าจะไม่พูดแล้วครับ เนื่องจากท่านอาจารย์วิชาได้พูดออกมาชัดเจน แล้วเห็นด้วยกับท่านครับ

ประธาน : เชิญท่านจรัญครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากจะเรียนสนับสนุน
และต่อ ยอดข้อเสนอของท่านอาจารย์วิชา มหาคุณ ว่าแนวทางของการไปมีกฎหมายจัดตั้งน่าจะถูกต้องแล้ว
และผมก็อยากจะเรียนเสนอเพื่อบันทึกไว้เป็นหลักฐานว่า ในกฎหมายที่ก่อตั้งน่าจะมีแนวทางที่ท่านอาจารย์
พิสิฐหวังว่ารายรับของกองทุนไม่ใช่ไปเอาจากเงินงบประมาณแต่เพียงสถานเดียว

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๒๔/๑

แต่ให้เน้นไปที่ส่วนแบ่งทรัพย์สินที่รัฐได้มา หรือมีต้องสูญเสียไปเนื่องจากการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการตรวจจับทุจริตหรือการร่ำรวยผิดปกติของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการ คือมันจะ เหมือนกับ สสส. มันเป็นภาษีบาป อันนี้รัฐไม่ต้องควักกระเป๋าครับ รัฐก็เอาของที่ได้มาโดยการไล่ติดตาม ทุจริตโดยการตรวจสอบของภาคประชาชน ก็แบ่งให้เขาไป ให้เขาเสริมกำลังครับ ตัดปัญหาข้อห่วงกังวล เกี่ยวกับภาระเงินงบประมาณแผ่นดินของท่านอาจารย์พิสิฐได้อีกทางหนึ่ง ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ท่านวิจิตรครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผมเรียนสั้น ๆ ในกรณีตัวอย่างที่เมื่อครั้งรับราชการอยู่ที่จังหวัด สุราษฎร์ธานีทั้ง ๒ ประเภทนะครับ ทั้งบวกและลบ อย่างในทางที่เป็นการส่งเสริมคือกลุ่มดังกล่าว คือกลุ่ม อนุรักษ์ต้นน้ำที่อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก็มีกิจกรรมที่ดี แต่ถ้าไม่มีงบประมาณก็มาของงบประมาณ จากจังหวัด แล้วค่อยสนับสนุนให้เขาในการกำหนดพื้นที่ป่า ในการกำหนดเขตต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดการบุกรุก และทำลายป่าจากประชาชน แล้วก็มีกรรงานในทางที่ดีให้เห็นว่าทำไปถึงไหน ๆ นี่เป็นภาพในทางบวก ส่วนภาพในทางลบนั้น ผมจะแบ่งแปลงพื้นที่สวนป่าลุ่มคนละ ๖ - ๗ ไร่ ถึง ๘ ไร่ ก็ในเบื้องต้นก็ดี คนที่เป็น ผู้นำกลุ่มก็จะได้รับคะแนนเสียงอย่างดี เพราะสามารถจัดที่ดินให้ประชาชนได้ แต่ว่าในช่วงหลังเมื่อเริ่มมี การพลิกแพลงในเชิงทุจริตสมาชิกก็จะเริ่มร้องขึ้น ในท้ายที่สุดผมมาเสีย ๖ เดือน จากที่เป็นพระเอกเดิม ตอนนี้นำกำลังจะเป็นผู้ร้ายมีสิทธิจะติดคุกเพราะว่าทุจริต เพราะฉะนั้นสมาชิกจะตรวจสอบก็ไม่ยอมกัน หรือครับที่จะมาเอาเปรียบกันโดยใช้เสียงของเขาแล้วก็ไปหากิน แทนที่เขาจะเป็นเจ้าของที่ได้รับรายได้ จากสวนป่าลุ่ม กลับมารับแค่เหมือนกับลูกจ้าง เพราะฉะนั้นมันจะมีการเช็คกันอยู่ตลอดเวลา ผมก็เลยมี ความเห็นเชิงว่าน่าจะเป็นเวลาที่เหมาะสมที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม แล้วก็มีการสนับสนุนกันอย่างมี ประสิทธิภาพ แล้วก็จะเป็นอย่างหนึ่งในการพัฒนาพลเมือง ไม่ใช่ประชาธิปไตยอย่างเดียว ไม่ใช่การเมือง อย่างเดียว เศรษฐกิจ สังคม มันก็จะตามมาทั้งหมดแหละครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ไม่มีใครพูดแล้วนะครับ เชิญท่านครับ

ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ : เราก็อธิบายแล้วครับ ผม ไชยยศ เหมะรัชตะ ว่าเราจะ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง โดยสนับสนุนให้มีการตรากฎหมาย ถ้าแค่สนับสนุน มันยังไม่เข้มแข็งหรือครับ ต้องให้มีเลยครับ โดยให้มีการตรากฎหมายเพื่อการก่อตั้งไปเลยครับ

เลขานุการ : เรียนท่านประธาน เข้าใจว่าคงสรุปได้ว่าหมวดนี้เดี่ยวฝ่ายเลขานุการ จะไปปรับตามที่เสนอ มีอยู่นิดเดียว ความจริงเที่ยงแล้วแต่ผมขออนุญาตรบกวนนิดหนึ่งเพื่อให้ชัดเจนขึ้น ตามที่พูดกันว่า โดยให้มีการตรากฎหมายเพื่อก่อตั้งกองทุนการพัฒนาการเมือง ตรงนี้อาจจะเรียนหาหรือ คุณหมอด้วยครับว่า ถ้าเดิมหลังจากกองทุนการพัฒนาพลเมืองแล้วเดิมคำว่า ขึ้นในสภาพัฒนาการเมือง เพื่อให้ชัดว่ากองทุนนี้เป็นกองทุนที่อยู่ในสภา เพราะไม่อย่างนั้นแล้วก็จะกลายเป็นตั้งกองทุนขึ้นมาแล้วก็

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พหุภาคีฉบับที่ ๒๔/๕

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ไม่ทราบว่ามีใครบริหารต่อ ถ้าลือกลงไป ส่วนเรื่องการตรวจสอบกองทุนนั้นผมเข้าใจว่าในหมวดว่าด้วยการเงินการคลังคงจะเอาไปพูดกัน เพราะผมเห็นด้วยว่าคงจะต้องมีการตรวจสอบเงิน เพราะที่เดิมเข้าไปคือเดิมเรื่องเงินนอกงบประมาณไปแล้ว ควรจะตรวจสอบกองทุนเข้าไปอีกด้วย

นายชูชัย ศุภวงศ์ : อันนี้ใช้ภาษาที่อาจารย์นครินทร์ใช้ดีกว่าไหมครับ ใช้ ภาคพลเมืองอะไรอย่างนี้ เป็น ภาคพลเมือง ได้ไหมครับ ส่วนจะขึ้นกับอันไหนนี้อาจจะอยู่ที่กฎหมาย เอาไว้กฎหมายไปดูรายละเอียด

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม อัศวิน สุมาวงศ์ ไม่ตั้งใจจะพูดเรื่องนี้ แต่ผมขออนุญาตท่านกรรมการท่านเสนอให้ตัดคำว่า สนับสนุน ออก มาดูอีกทีก็กลายเป็นว่า ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมืองโดยให้มีการตรากฎหมายเพื่อก่อตั้งกองทุนการพัฒนาพลเมือง อะไรอย่างนี้ มาดูแล้วก็คิดว่าประโยคแรกที่ว่าส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมืองมันสามารถส่งเสริมได้หลายวิธี ถ้าทิ้งไว้แค่นั้น แล้วหลังจากนั้นเติมคำว่า และให้มีการตรากฎหมาย ก็คือแยกไปอีกอันหนึ่ง มันจะดีกว่ากระมังครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

ปิยาพัชร ๒๕/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธาน : ผมขออนุญาตพูดบ้างนะครับ ไม่ได้พูดเลย มีแต่เรียกชื่อท่าน ที่อยากจะพูด ก็เพราะว่าผมเคยอยู่ในวงการเมืองมา แล้วก็เคยผ่านรัฐธรรมนูญมาหลายฉบับ หลายฉบับเขียนอย่างนี้ ทั้งนี้ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาประเทศ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เพราะฉะนั้น แต่เอาเข้าจริงนี่มันเป็นไปตามนั้นหรือเปล่า เพราะสภาพปัจจุบันนี้ดีขึ้นพื้นที่ทาง ยิ่งกันตาย ทางประจวบคีรีขันธ์ก็ดี ทางพื้นที่ภาคใต้ หรือภาคเหนือก็ดี ประชาชนในท้องถิ่นเขาพูดนะครับ การมีส่วนร่วมของประชาชนก็คือการไปรับฟัง มาถึงมานั่งรับฟัง รับฟังแล้วก็กลับบ้าน แต่เจ้าหน้าที่ จะเอาอย่างนี้ แม้กระทั่งในกรุงเทพฯ เอง รถไฟฟ้าจะผ่านที่ไหน เคยถามพื้นที่เขานั่งใหม่ เคยทำประชามติ ใหม่ เคยให้เขามามีส่วนร่วมใหม่ อันนี้เป็นข้อเท็จจริงนะครับ เพราะฉะนั้นเรื่องส่งเสริมและสนับสนุน เขียนทูลเกล้าฯมาแล้วผมอ่านแล้วขอบคุณ แต่ถ้ามันไม่มีอะไรที่จะไปให้ความคุ้มครองเขาจริง ๆ หรือทำให้ ฝ่ายเจ้าหน้าที่หรือฝ่ายรัฐบาลเองต้องปฏิบัติอย่างนั้น ผมก็คิดว่าเราก็เขียนอย่างเดิมอีก นี่ผมเห็นด้วยที่ ท่านไชยยศท่านพูดถึงเรื่องการตรากฎหมาย จริง ๆ ผมอยากจะพูด ท่านพูดขึ้นมาแล้ว ผมขอให้ข้อสังเกต และให้ความเห็นมาเหมือนกัน ถ้าพูดลอย ๆ อย่างนั้นนะครับ มากเรื่องจริงเลย นักการเมืองที่เข้ามาไม่ใส่ใจ แล้วถ้าได้นายทุนเข้ามา นายทุนนั่นเองจะไปมีอิทธิพลต่อความคิด วิธีการจัดสรรทรัพยากรท้องถิ่น ไม่ว่าจะแร่ธาตุในทะเลหรือบนบก แล้วโครงการต่าง ๆ ที่นำไปลงไม่ค่อยได้ฟังจากชาวบ้าน นี่ความเดือดร้อนของเขามันมีบางครั้งต้องเวียนคืนที่ดิน บางครั้งโรงงานเข้าไปตั้งอยู่ เสรีแล้วของเสียของอะไรต่าง ๆ ระบายเขา แก๊สบางอย่างที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผล เขาต้องทนอยู่อย่างนั้น แม้กระทั่งที่แม่เกาะ ที่ลำปาง ท่านไปดู ผมเคยไป ผุ่นทั้งนั้น เดี่ยวนี้ภายในเขตของโรงไฟฟ้าก็ยังค่อยยังชั่ว แต่บริเวณรอบ ๆ หรือแม้กระทั่งท่านนั่งรถ ผ่านไปแค่สระบุรี เรื่องระเบิดหิน ทั้งเมืองคลุ้งไปด้วยผุ่นทั้งนั้น นี่ถามเขาหรือเปล่า เวลาให้สัมภาษณ์ใคร อะไรต่าง ๆ แต่บอกว่ารัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วม อันนี้ขอพูดความเห็นไว้ครับ เพราะว่าตั้งแต่เข้ามาเพิ่งได้มีโอกาสพูดคราวนี้ มันก็อยู่ในใจผมว่าทำอย่างไรจะช่วยให้เขาได้อย่างที่เรารต้องการให้เขาได้จริง ๆ จะออกกฎหมาย จะทำอย่างไรก็แล้วแต่ นักกฎหมายท่านทราบ ผมไม่ทราบ ผมทราบเพียงข้อเท็จจริงว่าเขาไม่ได้อะไรเลย เพียงแต่มารับฟัง รับฟังแล้วก็กลับบ้าน แล้วก็ต้องทนทุกข์ ทรมานอยู่กับสิ่งแวดล้อม อยู่กับพื้นที่อย่างนั้น เริ่มตั้งแต่ระดับ อบต. ขึ้นมา อบจ. จังหวัด จนกระทั่งถึงระดับประเทศ อาจจะบอกว่าส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในระดับประเทศ ก็คงจะอ้างพวกรัฐสภา แต่ระดับในท้องถิ่นก็ไปอ้างท้องถิ่น แต่ข้อเท็จจริงมันไม่เป็นอย่างนั้นเลย ทำอย่างไรจะหามาตรการ หรือว่าคุ้มครอง หรือว่าป้องกัน หรือว่าให้เขามีได้จริง ๆ อย่างที่เรามีเจตนารมณ์ที่ดี ทีนี้ถ้าพูดมากไปเลยเวลาทานอาหาร หลายท่านก็อาจจะหงุดหงิดกับผม แต่ขอพูดบ้างก็แล้วกันนะครับ ผมไม่ค่อยได้พูดเลย เพราะฉะนั้นเหมือนอย่างกับครูใหญ่มาโรงเรียน ไครมา ไม่มานะครับ ทีนี้การสรุปประเด็น ผมคิดว่าทางฝ่ายเลขานุการรับไป จะนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ ไปปรับปรุงแก้ไข แล้วเนื่องจากว่ามี

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ปียาพัชร ๒๕/๒

บางสิ่งบางอย่างที่อยากจะพูดกันอีก เดี่ยวผมขอเวลาไปรับประทานอาหาร แล้วสักประมาณ ๑๓.๓๐ นาฬิกา
เราเข้ามาใหม่ ที่นี้พูดอะไรก็พูดกันอีกนะครับ ไม่เป็นไรหรอกครับ แล้วตอนสุดท้ายถ้าผมมีอะไร ผมขอพูดบ้าง...
ประชุมตอน ๑๓.๓๐ นาฬิกา นะครับ ตอนนี้ก็ขอขอบพระคุณ และขอเชิญไปรับประทานอาหารกันนะครับ
ขอบคุณครับ

พักการประชุมเวลา ๑๒.๑๕ นาฬิกา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ภาวดี ๒๖/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

ประธาน : ผมขออนุญาตเปิดประชุม แต่ก่อนที่จะเข้าสู่รัฐธรรมนุญในส่วนที่ ๑๗ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภา เนื่องจากว่าท่านชูชัยและท่านคมสันมีอะไรที่จะขอพูดในที่ประชุมก่อน ก่อนจะเข้าไปสู่หมวดรัฐสภา เชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ท่านครับ พอดีที่ทีมงานที่ทำเรื่องสิทธิชุมชนที่จะต้องนำกลับเข้ามา พิจารณาอีกครั้งกำลังเดินทางมา ต้องขอยกด้วย อาจจะต้องไปพิจารณาเรื่องเมื่อเข้าที่ค้างไว้ก่อน แล้วค่อยกลับมาเรื่องสิทธิชุมชนอีกที จะได้จบทั้งหมดเลย ก่อนจะไปรัฐสภา

นายคมสัน โพธิ์คง : ท่านประธานครับ มี ๒ เรื่องที่ค้างอยู่เมื่อเช้านี้ ก็คือเรื่องที่ผมได้เคยเสนอไว้ในมาตรา ๘๑ กับอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องนโยบายด้านที่ดิน ผังเมือง ที่มีกรรมการหลายท่าน เมื่อเข้ามาไม่ทัน ก็เลยขอให้เลื่อนพิจารณาเรื่องนี้ แล้วไปพิจารณามาตรา ๘๓ ก่อน ท่านประธานจะให้นำเสนอเรื่องไหนก่อนครับ เรื่องมาตรา ๘๑ ก่อนนะครับ ที่ค้างพิจารณา

ประธาน : ผมไม่ทราบว่าอาจารย์จะสะดวกเรื่องไหนก่อน

นายคมสัน โพธิ์คง : ผมขออนุญาต มาตรา ๘๑ ครับ คือในมาตรา ๘๑ ผมได้ขอเสนอเพิ่มเติมในการประชุมครั้งที่แล้ว เมื่อวันพฤหัสบดี ที่จะขอให้เพิ่มเป็น (๑/๑) และก็อาจจะเพิ่มเป็น (๑๐) ก็ได้ครับในส่วนสุดท้าย ต่อท้ายของมาตรา ๘๑ นะครับ สำหรับ (๑/๑) ที่ขออนุญาตกราบเรียนเสนอ จะเสนอในเรื่องประเด็นเรื่องของการจัดสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ผมใคร่ขอเสนอให้มีการระบุในเรื่องของแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจว่า เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องดำเนินการในแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ โดยจัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐทางเศรษฐกิจ และต้องไม่กระทำการใดอันทำให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนนั้นตกไปเป็นของเอกชน ผมใคร่ขอเสนอตรงนี้ก็ด้วยเหตุผลเรื่องของประเด็นที่เกิดปัญหาขึ้นในรัฐบาลชุดที่แล้ว ในประเด็นหลาย ๆ เรื่องของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ผ่านมาในรัฐบาลชุดที่แล้ว เกิดปัญหาขึ้นหลายประการในแง่ของประเด็นข้อกฎหมาย รวมทั้งประเด็นเรื่องของความเหมาะสมในการดำเนินการด้วย _____

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๒๗/๑

เพราะว่าในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ผ่านมาได้มีการนำเอารัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ในการจัดสาธารณูปโภค
ขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนไปอยู่ในกระบวนการของการแปรรูป ซึ่งรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต
ขั้นพื้นฐานของประชาชนนี้โดยลักษณะแล้วมีลักษณะในรูปแบบของการผูกขาดในเชิงของการดำเนินการอยู่
ยกตัวอย่างเช่น ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

ในประเด็นเรื่องของการแปรรูปที่ผ่านมามีปัญหาหลายประการก็เพราะว่าในแง่ของการ
ดำเนินการตามกระบวนการแปรรูปตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจที่ได้เคยดำเนินการมานั้น มีปัญหา
หลักกฎหมายสำคัญข้อหนึ่งก็คือ ในกฎหมายนั้นได้ยกเลิกลำดับศักดิ์ของกฎหมาย โดยกระบวนการ
กฎหมายของฝ่ายบริหาร โดยให้มีการยกเลิกกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจระดับพระราชบัญญัติ โดยใช้
พระราชกฤษฎีกาในการที่ไปยกเลิกตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ ซึ่งตรงนี้ในแง่ของหลักกฎหมาย
ถือได้ว่าเป็นการสร้างกฎหมายที่ทำลายลำดับศักดิ์ของกฎหมายซึ่งเป็นหลักกฎหมายสำคัญ ในแง่ของการ
ขัดหรือแย้งกับของกฎหมายในลำดับต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในลำดับต่ำลงมา จะไปขัดแย้งกับกฎหมายที่มีสถานะ
สูงกว่าไม่ได้

ต่อมาก็คือโครงสร้างของกฎหมายดังกล่าวนั้นนะครับ ไปเชื่อมต่อฝ่ายการเมืองอย่างมาก
ในการที่จะจัดเรื่องของสาธารณูปโภค แล้วก็ไปดำเนินการแปรรูปให้เป็นของเอกชนโดยไม่มีหลักประกัน
ใด ๆ ในการที่จะคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ แล้วก็คุ้มครองทรัพย์สินของรัฐ รวมทั้งคุ้มครองประชาชน
ในทางเศรษฐกิจ ทำให้ในการแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตถูกศาลพิพากษาว่าเป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องเหล่านี้เกิดขึ้นอีกนะครับ ในเรื่องของกระบวนการการ
แปรรูป ผมใคร่ขอเสนอต่อที่ประชุมให้พิจารณาว่าในกระบวนการของการแปรรูปผมไม่ติดใจในแง่ที่จะ
แปรรูปกิจการรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ แต่ว่าในกิจการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในขั้นพื้นฐาน และก็เป็น
กิจการที่มีลักษณะผูกขาดนั้นะครับ ผมเห็นว่าในประเด็นนี้ไม่สามารถที่จะไปดำเนินการทำให้เกิดการ
แปรรูปออกไปในลักษณะที่ทำให้ส่วนหนึ่งส่วนใดตกเป็นของเอกชนได้ จึงใคร่ขอเสนอ (๑/๑) ในข้อความว่า
จัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการรักษาความ
มั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจ และต้องไม่กระทำการใดอันทำให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการ
ดำรงชีวิตของประชาชนตกเป็นของเอกชน อันนี้คือประเด็นที่ ๑ จะขอเพิ่มในมาตรา ๘๑ เป็น (๑/๑) ต่อจาก
(๑) เดิม

ส่วนในวงเล็บที่จะขอเพิ่มอีกอันหนึ่งก็คือ จากการทำที่ได้ไป

เลขานุการ : ขออนุญาตอาจารย์คมสันครับ ไปที่ละวงเล็บเลยได้ไหมครับจะได้ง่าย

ขออนุญาตท่านประธานให้ท่านพิสิษฐอภิปรายครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๒๗/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายพิสิฐ ลีธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับ ขณะนี้เราเข้าสู่วาระของการดูราย
มาตรา ซึ่งผมคิดว่าเราจะดูในกรอบที่เราได้อภิปรายกันมาแล้วในกรอบแรกที่เราได้ใช้เวลาร่วม ๒ เดือน
ประเด็นที่ท่านอาจารย์คมสัน ขอร้องที่เอ่ยนามนะครับ ยกขึ้นมาเป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องที่มีผลต่อ
บรรยากาศในการลงทุนมาก แล้วก็ต้องใช้เวลาหลายชั่วโมงในการพูดเรื่องนี้ ผมอยากจะขอร้องว่าให้เรา
ไปคุยกันในสัปดาห์หน้าที่บางแสนก็ได้สำหรับประเด็นนี้ ผมคิดว่าผมไม่อยากจะให้เราเสียเวลากับเรื่องนี้
ในช่วงนี้ครับ ขอร้องครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ผมขอให้พิจารณาในขั้นนี้เลยครับ เพราะว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นที่
ค้างพิจารณามาตั้งแต่ชะอำ แล้วผมก็ได้ขอสงวนความเห็นในเรื่องนี้ไว้มาตลอด แล้วก็เรื่องนี้ผมคิดว่าเป็น
เรื่องสำคัญที่รัฐธรรมนูญจะต้องวางหลักการนะครับ เพราะว่าการดำเนินการทั้งหมดของรัฐที่ผ่านมา
กระทบต่อการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญ
การกระทบต่อการลงทุนนั้นก็เป็นเรื่องหนึ่งที่จะต้องหาจุดสมดุลนะครับ แต่ผมคิดว่าในประเด็นของ
สาธารณูปโภคที่มีลักษณะของการผูกขาดอยู่ แล้วดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดการแปรรูปนั้น ผมคิดว่าประเด็น
เหล่านี้ทำความเดือดร้อนให้กับประชาชนอย่างมาก ผมคิดว่าอยากจะให้ประเด็นนี้คุยกันในกรรมาธิการ
ที่แห่งนี้ ให้เรื่องนี้ได้พิจารณาว่าจะบรรจุเรื่องนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่ครับ ขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๒๔/๑

ประธาน : แม่กิมล้วยมีอะไรไหมครับ

นายสุพจน์ ไชยมุขต์ : ยังไม่มีครับ ผมสนับสนุนความเห็นของอาจารย์คมสันอย่างเต็มที่
ครับ

ประธาน : เชิญท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานครับ ผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น ครับ ผมออกจะ
เห็นด้วยกับท่านพิสิฐว่าเรื่องที่เราต้องทำยังมีอีกมากเลยนะครับ แล้วเราคิดว่าไปใช้เวลาที่บางแสนน่าจะ
พิจารณาได้ละเอียดลึกซึ้ง ในบางเรื่องเป็นปัญหาหลัก ๆ แต่เวลานี้กรอบ ๑ นะครับ กรอบ ๒ เรายังไม่ได้แตะ
เลย แล้วยังมีของกรอบ ๓ อีกตั้งเยอะ อย่างน้อยก่อนจะไปเราน่าจะได้อะไรที่พอเป็นรูปเป็นร่าง เราไปที่ไหน
อาจจะต้องมีการคุยอะไร ต้องมีการ Vote กันก็น่าจะทำได้หนักกว่าครับ

ประธาน : เอาอย่างนั้นครับ ผมคิดว่าแม้จะเป็นเรื่องที่สำคัญ แล้วยังน่าจะถกแถลงกัน
แต่เนื่องจากว่าระยะเวลาเรามีจำกัดนะครับ ผมอยากจะทำให้มีการพิจารณาให้หมดไปทุกกรอบก่อน
แล้วอันไหนตกค้างอย่างไรเราจะมาว่ากันอีกที ซึ่งวันนั้นผมได้บอกไว้ว่าที่บางแสนผมจะจัดไว้วันหนึ่งเลย
ว่ากันเรื่องที่ตกค้าง ว่ากันด้วยเรื่องที่ยังมีปัญหายังหาข้อยุติไม่ได้ แต่ในขั้นตอนนี้ผมอยากให้เราเดินไป
เดินแล้วก็ผ่านพ้นตามกรอบต่าง ๆ อย่างน้อยเป็นรูปเป็นร่างครบทุกกรอบเลย กรอบ ๒ กรอบ ๓ ซึ่งมันเหลือ
อีก ๒ กรอบ แล้วเวลาเราก็จำกัดจริง ๆ ต้องขอประทานโทษท่านคมสันนะครับ รวมทั้งท่านชูชัยด้วยนะครับ

นายชูชัย สุภางค์ : ขอประทานโทษ พอตีเมื่อเช้าที่เราพิจารณาสวนที่ ๘ ก็ยังพิจารณา
ไม่เสร็จนะครับ แล้วก็ได้ตกลงกับทีมเลขานุการว่าจะเอามาดูกันอีกที เพราะว่าถ้าไปอภิปรายก็จะลง
รายละเอียดเยอะ เสียเวลามาก แต่ว่าสวนที่ ๘ เข้าใจว่ามีฝ่ายต่าง ๆ ที่อภิปรายไปทำขึ้นมาใหม่
แล้วก็เข้ามาพิจารณาทีเดียวจะได้เสร็จเลย เช่นเดียวกับเรื่องสิทธิชุมชนนะครับ ที่เมื่อวันก่อนถ้าอภิปราย
ก็จะใช้เวลามาก ก็เลยทางทีมเลขานุการไปคุยกันแล้วก็การนำเสนอ ก็จะได้เสร็จในวันนี้เลยครับ
ท่านประธาน ก่อนที่จะขึ้นไปหมวดรัฐสภา

ประธาน : ผมขอไปตามกรอบนะครับ เอากรอบรัฐสภา และส่วนที่ยังมีปัญหากัน
ถึงแม้ว่าหมวดที่เราผ่านพ้นมานี้ก็ยังไม่สมบูรณ์ เพราะว่าเราจะต้องไปปรับปรุงแก้ไขจากสิ่งที่ได้หารือกันมา
เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าในวันนี้เราจะมาย้อนหลังกลับไปอีก แล้วมีผู้มาชี้แจงอะไรกันอีก เวลามันยังมีอยู่
นะครับ เชิญท่านไชยยศครับ

ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ : ก่อนที่เราจะไปรายมาตราครับ ถ้าจำไม่ผิดเรายัง
ไม่ได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๘ เลยนะครับ

ประธาน : อันนี้ผมไม่ลืมหรอกครับ แต่ว่าเอาไว้ตอนที่มันจะจบแล้ว ผมคงจะต้องรับรอง
แน่ครับ เชิญครับ

คณะกรรมการกิจการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วชิราภรณ์ ๒๔/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานครับ ถ้าท่านประธานจะให้ดำเนินการ
อย่างนั้นผมไม่ขัดข้องครับท่านประธาน แต่ผมจะขออนุญาตเสนอให้เป็นประเด็นไว้เลยจะได้ไหมครับท่าน

ประธาน : ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ถ้าอย่างนั้นผมขอเสนอเพื่อจะให้บันทึกไว้ว่าจะมีการพิจารณา
ในกรณีของมาตรา ๘๑ นี้อีกครั้งหนึ่งในเรื่องของการแปรรูปใน (๑/๑) ตามข้อความที่ผมได้เสนอครับ ก็คือ
จัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการรักษา
ความมั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจ และต้องไม่กระทำการใดอันทำให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็น
ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนตกไปเป็นของเอกชน อันนี้คือ (๑/๑)

ส่วนอีกวงเล็บหนึ่งซึ่งจะเสนอเป็น (๙) หรือ (๑๐) ตอนท้ายสุดนั้นะครับ ก็คือเรื่องของการ
คุ้มครองและส่งเสริมการประกอบวิชาชีพของประชาชนเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ รวมทั้งต้องสนับสนุน
ให้มีการรวมกลุ่มของผู้ประกอบวิชาชีพ อันนี้เป็นข้อความที่ขอเพิ่มเติมเข้าไปในมาตรา ๘๑ ทั้งสองวงเล็บ
ครับท่าน

ประธาน : ฝ่ายเลขานุการบันทึกไว้ด้วยนะครับ

เลขานุการ : ได้ครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ท่านประธานครับ ขอประทานโทษครับ ผมอยากเรียนที่ประชุมอย่างนี้
ครับว่า ผมได้คุยกับอาจารย์สมคิด แต่ไม่ทราบว่าอาจารย์สมคิดสื่อให้ท่านประธานทราบหรือเปล่าว่า
วันนี้บ่ายโมงครึ่งจะขอพิจารณาเรื่องสิทธิชุมชนนะครับ เพราะว่าคราวที่แล้วมีมติว่าให้เขาไปคุยกันแล้วก็เขา
กลับเข้ามา แต่ว่าถ้าเห็นว่าจะต้องเดินไปตามกรอบก็ไม่ใช่ไรครับ แต่ว่าความจริงคืออย่างนี้ครับ
ท่านประธาน ผมจะเชิญพวกนักวิชาการมาชี้แจง แต่ว่าไม่ใช่ไรครับ แล้วแต่ท่านประธานครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นิวรา ๒๙/๑

เลขานุการ : ความจริงก็ได้หารือกับท่านชูชัยไปค่อนข้างเยอะแล้วนะครับ แล้วมีประเด็นบางประเด็นที่อาจจะยังไม่ยุติ แต่ว่าเมื่อท่านประธานเห็นว่าจะไปตามกรอบก่อน ก็คิดว่าไปตามกรอบก็ได้ครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ท่านประธานขอประทานโทษครับ ประเด็นของผมอยู่ที่ว่าผมขอสงวนทั้งหมดเลยครับ หมวดสิทธิชุมชนและที่เกี่ยวข้องนะครับ แต่ประเด็นอยู่ที่ว่าท่านเลขานุการได้สื่อกับท่านประธานหรือเปล่า นี่คือนะครับประเด็นสำคัญครับ

ประธาน : อันนี้ผมเรียนนะครับ ได้โทรศัพท์คุยกัน แต่กระผมเองผมยังหนักใจตรงที่ว่ามันจะวนอยู่ที่เก่า แล้วก็บางสิ่งบางอย่างมันยังมีเวลาที่ผมจัดเอาไว้ ๑ วันจริง ๆ ผมคิดว่าตอนนั้นเราคงจะพูดกันได้ จะว่ากันตามสบายเลย แต่อยากขอให้มันเป็นรูปเป็นร่างครบทั้ง ๓ กรอบ ต้องขอโทษด้วยนะครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตไปที่ หมวด ๖ รัฐสภา ได้ไหมครับ เชิญท่านวิทยา

นายวิทยา งานทวี : ขออนุญาตครับ ไม่ทราบว่า มาตรา ๘๒ เมื่อเช้าเราขอผ่านไปก่อน ไม่ทราบว่า จะว่าอย่างไรครับ

นายอัชพร จารุจินดา : คือเมื่อเช้าในมาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ นั้น ทางฝ่ายเลขานุการจะรับไป เพราะว่าที่ประชุมให้จัดใหม่ ระหว่างทางด้านที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดิน แล้วก็สิ่งแวดล้อม ส่วนที่ ๙ มาตรา ๘๓ นั้น จะเป็นเรื่องทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะทำให้ต้องจัดตรงนี้ใหม่ แล้วก็เอาข้อความต่าง ๆ ที่ท่านกรรมการเสนอเมื่อเช้าหลาย ๆ ท่านเอามาใส่ และคงจะเอามาให้อีกทีหนึ่งครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผมขอแทรกนิดเดียวครับที่ตรงท่านรองอัชพร ในมาตรา ๘๒ (๓) เรื่องการวางผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ ผมขอเติม วางผังเมืองและดำเนินการพัฒนาตามผังเมือง ให้มีดำเนินการ ตัวผลักดันไว้ด้วย เดียวมันจะลหายไป ขอแทรกนิดเดียวครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตครับ เมื่อเช้าในที่ประชุมได้พิจารณาคือ มาตรา ๘๒ ผมได้กราบเรียนท่านประธานว่า เนื่องจากกรรมการหลายท่านที่ดำเนินการเรื่องนี้ไม่อยู่ในที่ประชุม เพราะมาไม่ทัน ก็ขอให้ท่านข้ามไป มาตรา ๘๓ ก่อน โดยจริง ๆ แล้ว มาตรา ๘๒ แทนจะยังไม่ได้พิจารณาเลยนะครับท่านประธาน ทีนี้ผมเข้าใจว่าในหลายท่านได้คุยรวม ๆ ในเรื่องของกรณี มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ ว่าตัวประเด็นสำคัญคือเรื่องของชื่อส่วน เรื่องแนวนโยบายที่เขียนอยู่ในนี้ก็คือ นโยบายด้านที่ดิน การเกษตร และผังเมือง แล้วก็ส่วนที่ ๙ เรื่องแนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็มีประเด็นว่ากลุ่มอาจจะต้องจัดกลุ่มใหม่ ใครขอเสนอเพื่อให้บันทึกไว้ท่านประธานครับ ว่าจริง ๆ อาจจะแบ่งตรงนี้เป็น ๓ ส่วน จาก ๒ ส่วนเดิมก็คือ นโยบายด้านที่ดิน การเกษตร และผังเมือง แล้วก็วิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เดิม ถ้าจะปรับใหม่ก็เป็น นโยบายด้านที่ดิน การผังเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกลุ่มเดียวกัน เพราะว่าจะต้องพูดกันถึงเรื่องของ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นิวกา ๒๙/๒

การใช้ประโยชน์ที่ดิน แล้วก็ทรัพยากรธรรมชาติในเชิงสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องพูดไปคู่กัน แล้วก็ในส่วนที่ ๙ เดิมคงจะต้องเป็นแนวนโยบายด้านการเกษตรโดยเฉพาะ ซึ่งก็มีข้อเสนอของคุณหมอชัยที่เสนอประเด็น เรื่องของการปฏิรูปที่ดิน เรื่องของการจัดสรรที่ดินอย่างเป็นธรรมเข้าไปด้วย แล้วก็จะไปผูกกับร่างเดิมของ ฝ่ายเลขานุการ ที่พูดถึงเรื่องของการดำเนินการเพื่อการเกษตรในเรื่องแหล่งน้ำ และเรื่องของการคุ้มครอง การพัฒนาเกษตรและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่อาจารย์ศรียาชาได้พูดถึง และส่วนต่อไปก็คือน่าจะเป็น แนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ แล้วก็เทคโนโลยี แล้วก็การพลังงาน ที่ทางหลายท่านได้เสนอ ผมใคร่ขอเสนอ ว่าถ้าเป็นไปได้ อยากจะขอให้บันทึกตรงนี้ไว้ก่อน ถ้าท่านประธานยังไม่พิจารณาเรื่องนี้นะครับ ขอบันทึกว่า เป็นข้อเสนอที่อาจจะขอแบ่งเป็น ๓ ส่วนไว้เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

- ๓๐/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

เพพพาย ๓๐/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธาน : คือเรื่องมันยังไม่จบนะครับ และเมื่อเข้านี้ก็ได้อธิบาย ผมเองก็ได้เรียนบอกว่า ฝ่ายเลขานุการจะต้องรับฟังความเห็นแล้วไปปรับปรุงแก้ไขต่าง ๆ ให้มันดีขึ้นแล้วเราจะเข้ามาดูกันอีก หนหนึ่ง เมื่อเข้าก็เรียนต่อที่ประชุมอย่างนี้นะครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตไปหมวดรัฐสภา นะครับ เชิญฝ่ายเลขานุการ

นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ :

หมวด ๖

รัฐสภา

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๘๕ รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

รัฐสภาจะประชุมร่วมกันหรือแยกกัน ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

บุคคลจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในขณะเดียวกันมิได้

เลขานุการ : ของเดิม นะครับ ขออนุญาตผ่าน นะครับ ท่านไพโรจน์ เชิญครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ขออนุญาตครับท่านประธาน ผมมีประเด็นอยู่นิดเดียวครับ

รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ที่ผ่านมานะครับสภาผู้แทนราษฎรมีสมาชิก ๕๐๐ คน

และวุฒิสภา ๒๐๐ คน ปัญหาก็คือเวลาเลือกตั้งมาแล้วผู้แทนไม่ครบก็ดี โดยเฉพาะวุฒิสภายังไม่ครบ

ก็ไม่สามารถจะประชุมร่วมกันได้ เพราะองค์ประกอบตรงนี้ ผมไม่แน่ใจว่าในทางกฎหมายจะตีความอย่างไร

และจะเขียนอย่างไรที่สามารถจะประชุมได้ และยิ่งเทอมอันหนึ่ง ๔ ปี อันหนึ่ง ๖ ปี ก็จะเป็นปัญหา

เพราะในกรอบที่ ๒ เราไม่ได้พิจารณาเรื่องนี้ ผมก็เลยหยิบขึ้นมาเพราะว่าเป็นประเด็นที่ดูเหมือนจะมีการ

ตีความและทำให้เกิดประชุมไม่ได้ทำนองนั้น

เลขานุการ : เขียนไว้ในมาตราหลัง ๆ แล้วครับท่านครับ ขออนุญาตไปมาตรา ๘๖ ครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ :

มาตรา ๘๖ ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาเป็นรอง

ประธานรัฐสภา

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่ หรือไม่

สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนุญ

พฤษภาคม ๓๐/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธานรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ และดำเนินการของ
รัฐสภา ในกรณีประชุมร่วมกันให้เป็นไปตามข้อบังคับ

ประธานรัฐสภาและผู้ที่ทำหน้าที่แทนประธานรัฐสภาต้องวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติ
หน้าที่

รองประธานรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้และตามที่ประธาน
รัฐสภามอบหมาย

เลขานุการ : ไปมาตรา ๘๗ ครับ

นางกาญจนาภรณ์ สิริโรจน์ :

มาตรา ๘๗ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่ง
สภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓)
(๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือมาตรา ๑๑๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๘) หรือ (๙) แล้วแต่กรณี และให้
ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้น
สิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อศาลฎีกามีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลฎีกาแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับ
คำร้องตามวรรคหนึ่ง

เลขานุการ : ท่านคมสัน เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานครับ ประเด็นมาตรา ๘๗ นี้ครับเป็น
ประเด็นที่ได้มีการหารือในคณะอนุกรรมการ กรอบที่ ๓ เพราะว่าเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของ
อำนาจขององค์กรตรวจสอบ ที่เรียกว่าศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลฎีกา ประเด็นนี้ได้มีการคุยกันในชั้นของ
อนุกรรมการว่ามันเป็นประเด็นตามมาตรา ๘๖ เดิม ของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ ซึ่งในการวินิจฉัย
เรื่องคุณสมบัติหรือว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา อำนาจเดิมนั้น
เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ในการที่จะพิจารณาวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพนั้นสิ้นสุดลงหรือไม่ แล้วก็เมื่อ
ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้วศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตาม
วรรคหนึ่ง ซึ่งในการพิจารณาก็ได้มีการเปลี่ยนหรือลดอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญลงในเรื่องของการ
วินิจฉัยหลาย ๆ เรื่องไม่ให้ศาลรัฐธรรมนูญไปวินิจฉัย ยกตัวอย่างเช่น เรื่องคุณสมบัติของรัฐมนตรีหรือ
นายกรัฐมนตรี และก็มีการมาวินิจฉัยถึงเรื่องของคุณสมบัติของสมาชิกสภาด้วย ซึ่งในทางปฏิบัติที่ผ่านมา
ในกรณีของมาตรา ๘๖ เดิมนั้นมีปัญหาที่สำคัญอยู่เพียงกรณีเดียว แต่ไม่ได้เป็นปัญหาจากการใช้อำนาจ
ของศาลรัฐธรรมนูญ เพราะว่าในทางปฏิบัติที่ผ่านมาศาลรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้มีปัญหาในการวินิจฉัยเรื่อง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

พทท/๒ ๓๐/๓

คุณสมบัติ เรื่องสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา แต่ปัญหาที่สำคัญของกรณีของมาตรา ๙๖ เดิมก็คือว่า
ในมาตรา ๙๖ เดิมวางหลักการให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธาน
ที่ตนเป็นสมาชิก และให้ประธานแห่งสภาได้รับคำร้องนั้นส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญ ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา
ปรากฏว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นก็คือไม่มีการส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญเกิดขึ้น

- ๓๑/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วชิรี ๓๑/๑

แต่ว่าการร้องที่มานั้นไม่ได้มาจากสมาชิกสภา แต่มาจากองค์กรอื่นที่ตรวจสอบพบว่าบุคคลนั้นมีปัญหาเรื่องสมาชิกภาพ ในที่นี้ก็คือคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ในการเลือกตั้งครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๔๓ ได้มีการตรวจสอบพบเรื่องคุณสมบัติของสมาชิกบางรายว่าอาจจะมีปัญหาเรื่องของการไม่จบปริญญาตรี แล้วก็ทาง กกต. ได้รับรองการเป็นสมาชิกวุฒิสภาแล้ว และตรวจพบภายหลังว่าผู้้นั้นอาจจะมีปัญหาเรื่องคุณสมบัติไม่จบปริญญาตรี กกต. ก็จำกัดอำนาจตัวเองด้วยการพิจารณาแล้วเห็นว่าการวินิจฉัยเรื่องสมาชิกภาพของบุคคลในเรื่องคุณสมบัตินั้น ไม่ใช่กรณีของการวินิจฉัยในเรื่องของการทุจริตการเลือกตั้ง แต่เห็นว่าเป็นปัญหาตามมาตรา ๙๖ ซึ่งเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญและ กกต. ไม่มีอำนาจวินิจฉัย กกต. มีอำนาจวินิจฉัยเฉพาะก่อนที่การเลือกตั้งจะเสร็จสิ้นหรือก่อนที่จะมีการรับรองตัวสมาชิกผู้้นั้น ก็เลยทำเรื่องส่งมายังวุฒิสภา แต่ปรากฏว่าวุฒิสภาไม่ได้ดำเนินการส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยในเรื่องนี้ จนกระทั่งมีการครบวาระเกิดขึ้น ผมคิดว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญเพราะว่ากระบวนการตรวจสอบขององค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบเรื่องนี้ในเชิงคุณสมบัติ กกต. ก็ต้องถือว่า กกต. มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบพอสมควรในเรื่องของการตรวจสอบว่าบุคคลนั้นมีสมาชิกภาพถูกต้องหรือไม่ เพียงแต่ว่ามีปัญหาในเชิงเรื่องอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ผมอยากจะใคร่ขอเสนอ ๒ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ก็คือว่า การใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญเต็มในเรื่องนี้ไม่ได้มีปัญหา ผมยังมีความเห็นว่าน่าจะให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัยในเรื่องสมาชิกภาพตามมาตรา ๘๗ ที่ร่างใหม่นี้อยู่

แล้วก็อีกประเด็นหนึ่งก็คือ ขอให้เพิ่มเติมกรณีเรื่องของการที่มีองค์กรอื่นส่งเรื่องมาเพื่อวินิจฉัยเรื่องสมาชิกภาพ ให้ประธานสภามีหน้าที่ส่งองค์กรที่มีหน้าที่นี้ให้ชัดเจน เพราะไม่เช่นนั้นแล้วกลายเป็นดุลยพินิจของประธานแต่เพียงผู้เดียว แล้วไม่ยอมส่ง เคยเกิดปัญหาเรื่องนี้ขึ้นมาแล้วในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ผมก็ใคร่ขอนำเสนอ ๒ ประเด็นในเรื่องนี้ ในมาตรา ๘๗ ซึ่งไปโยงกับมาตรา ๙๖ เดิม

ส่วนในประเด็นเรื่องศาลรัฐธรรมนูญ ผมได้เคยขอลงวอนไว้ในชั้นอนุกรรมการ เนื่องจากยังเห็นว่าในประเด็นเรื่องของศาลฎีกาในที่นี้ ถ้าเกิดเป็นศาลฎีกาต้องไปพิจารณาประกอบกับเรื่องของศาลเลือกตั้งด้วยว่า ถ้าเกิดที่ประชุมได้ข้อยุติในกรณีเรื่องของศาลที่ทำหน้าที่เลือกตั้ง การแก้เรื่องศาลฎีกาตรงนี้อาจจะต้องปรับเป็นเรื่องของศาลเลือกตั้ง ขอบพระคุณครับท่านประธาน

เลขานุการ : ไม่ทราบ อาจารย์คมสันเสนอให้เปลี่ยนเป็น ศาลรัฐธรรมนูญเหมือนเดิมนะครับ ถ้าที่ประชุมไม่ติดใจ ผมจะแก้แนครับ

ประธาน : เชิญท่านสดศรี

นางสดศรี สัตยธรรม : กราบเรียนท่านประธาน ดิฉัน สดศรี ในเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลฎีกามาแต่แรกในการพิจารณา ศาลฎีกาก็ทำหน้าที่ได้ดีอยู่แล้ว แล้วก็ดำเนินการในเรื่องนี้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งมีการเลือกตั้งครั้งใหญ่ มีการวินิจฉัยเรื่องคุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งก็ปรากฏว่ามีคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลฎีกาเกือบถึง ๕๐๐ กว่าคดี ซึ่งศาลฎีกาจะต้องทำเสร็จภายในระยะเวลาที่จำกัดอย่างยิ่ง ปรากฏว่าศาลฎีกาก็ได้ดำเนินการแล้วก็สามารถพิจารณาพิพากษาได้เป็นที่พึงพอใจของประชาชนอยู่แล้ว ก็ไม่มีเหตุผลอะไรที่จะไปมอบหน้าที่นี้ให้กับศาลรัฐธรรมนูญ ยังเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ระบุว่า เป็นหน้าที่ของศาลฎีกานี้ น่าจะเหมาะสมแล้ว ขอบพระคุณค่ะท่าน

เลขานุการ : ผมเรียนสั้น ๆ อย่างนี้แค่นั้นเองครับ ก่อนท่านอัครวิทย์ก็คือว่า ถ้าเป็นการตรวจสอบคุณสมบัติเพื่อลงสมัครรับเลือกตั้ง อำนาจของศาลฎีกา แต่ถ้าเป็นการตรวจสอบคุณสมบัติคนที่ เป็น ส.ส. ส.ว. อยู่แล้ว รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นหลักอาจารย์คมสันเสนอว่ากลับไปหลักเดิมเท่านั้นเอง คือคนที่ จะสมัคร ให้ศาลฎีกาดูไป แต่คนที่ เป็นแล้ว ขอศาลรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ศิริรัตน์ ๓๒/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นางสดศรี สัตยธรรม : ไม่ทราบจะทำไม่ถึงมีการแก้ข้อนี้คะที่ยกย่อง

เลขานุการ : ก็มีคนเสนอแล้วก็ลองแก้ดูตามที่เสนอมาครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : ก็เห็นชอบนะคะ ขอสงวนนะคะมาตรานี้

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม อัศววิทย์ สุมาวงศ์ คือผมก็ยังไม่

แน่นอนว่าในลักษณะไหน จะเป็นศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลฎีกาในการวินิจฉัยนี้ แต่ใครจะเรียนว่า มาตรา ๘๗ ที่ให้ศาลหนึ่งศาลใดวินิจฉัยเรื่องสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ในกรณีที่เป็นแล้วก็ขาดคือไม่อะไรนี้ มันจะไปโยงใช้อีกทีในเรื่องของรัฐมนตรี ในมาตรา ๑๙๒ ว่าความเป็น รัฐมนตรีสิ้นสุดลงหรือไม่ โดยให้โยงเอามาตรา ๘๗ ขึ้นมาใช้ ฉะนั้นศาลเดียวกันนั้นก็จะเป็นศาลที่วินิจฉัย ในเรื่องของ ส.ส. ส.ว. และรัฐมนตรี ซึ่งผมเองไม่เกียจที่จะเป็นศาลฎีกาหรือศาลรัฐธรรมนูญ ยังไม่มี แน่นนอน แต่ที่ว่ามีการแถลงจากกรรมการท่านหนึ่งว่า ถ้าหากว่าให้ศาลฎีกาแล้วต้องใช้คำว่า ศาลเลือกตั้ง นั้น ความจริงรู้สึกเราลงมติแล้วว่าศาลเลือกตั้งไม่มี มีแต่ศาลฎีกาทำหน้าที่พิจารณาคดีเลือกตั้ง ฉะนั้น ตรงนี้ก็เรียนว่าต้องพิจารณาถึงว่ามันจะไปใช้กับรัฐมนตรีด้วย จะสมควรให้ศาลใดเป็นผู้พิจารณานั้น ส่วน วิธีการพิจารณานั้นคงจะต้องกำหนดให้ทำโดยเร็ว อันนั้นอีกเรื่องหนึ่ง

ประธาน : เชิญท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เนื่องจากประเด็นนี้จะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของ กรอบ ๓ เรื่องเกี่ยวกับองค์กฤษฎะ เกี่ยวกับ บทบาทของศาล ซึ่งจะมีคลุมไปถึงเรื่องของการทำหน้าที่ในการถอดถอนรัฐมนตรีและอื่น ๆ ด้วย นอกเหนือจาก ส.ส. ส.ว. ผมคิดว่าประเด็นนี้ น่าจะเก็บไว้ก่อน คือ ตั้งเป็นตุ๊กตาเอาไว้ แต่ไม่ใช่เป็นข้อยุติ ในวันนี้ เพราะเราจะต้องกลับมาดูอีกทีหนึ่ง

ประธาน : เชิญท่านวิชาครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ ครับ สำหรับประเด็นนี้ เนื่องจากว่าเป็นประเด็นสุดท้ายของกรอบที่ ๓ ที่อาจารย์คมสันหยิบยกขึ้นมา เนื่องจากว่า ตกหล่นอยู่ว่าจะให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยอย่างเดิมนั้น ก็มีข้อถกเถียงกันพอสมควรว่าในเรื่องของ คุณสมบัติ ของ ส.ส. ส.ว. ก็เปลี่ยนจากศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นศาลฎีกาแล้ว คือไม่ใช่แผนกเลือกตั้ง นะครับ เป็นศาลฎีกา แต่ว่าวินิจฉัยในเรื่องของกรณีเลือกตั้ง เป็นคนวินิจฉัย เพราะฉะนั้นไหน ๆ ก็วินิจฉัยในเรื่องนั้นแล้ว ก็ให้เติมเรื่องนี้เข้าไปด้วย แต่ว่าอย่างไรก็ดี ตอนที่ลงมติฉิวเฉียดกันเพียง ๑ เสียงเท่านั้น คือพูดง่าย ๆ ว่ายังไม่เป็นที่ยุติ ก็คือพูดกันถึงขนาดว่าให้ศาลไหนก็ได้ ในกรณีที่จะให้วินิจฉัยในเรื่องนี้ เพราะว่ามัน เป็นเรื่องของแถมครับ เพราะฉะนั้นก็สุดแล้วแต่ที่ประชุม ที่ตั้งเป็นตุ๊กตาขึ้นมาอย่างอาจารย์พิสิฐ ขออนุญาต เอ่ยนาม ก็คงจะเป็นแบบนั้นนะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ศิริรัตน์ ๓๒/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : ผมสรุปอย่างนี้ได้ใหม่ครับ ขอกลับไปศาลรัฐธรรมนูญอย่างเก่าก่อนได้ไหม แล้วตั้งประเด็นไว้หน้าครับ ความจริงวันที่ ๑๐ ฝ่ายเลขานุการ กำลังจะรวบรวมรายละเอียดทั้งหมดว่าอำนาจศาลฎีกาที่เพิ่มขึ้นหรือศาลที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด มีอำนาจเพิ่มขึ้นก็อย่าง และมาดูทีเดียวเลย เพราะว่ามีองค์กรหลายองค์กรที่เราไปตัดอำนาจเขาลง ในองค์กรบางองค์กรเราไปเพิ่มอำนาจจนมาก ซึ่งมีหลายคนก็ได้ว่ามา ขออนุญาตใส่เป็นศาลรัฐธรรมนูญตามเดิม รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ไว้ก่อน และเดี๋ยววันที่ ๑๐ จะได้หารือกัน ประเด็นที่ ๒ ของท่านอาจารย์คมสันคงรับได้ เดี่ยวลองไปดูจะเขียนอย่างไร ถัดไปผมไป มาตรา ๘๘ นะครับ

ประธาน : อาจารย์คมสันครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ผมขอนิดเดียนะครับ คือประเด็นที่ทางฝ่ายเลขานุการ รับมาแล้ว ผมมีประเด็นสงวนไว้ก็คือเรื่องศาลเลือกตั้ง ในประเด็นเรื่องศาลเลือกตั้ง ด้วยเหตุผลก็คือเรื่องของประเด็นทางการเมือง ตอนนี้ศาลยุติธรรมเป็นที่ไว้เนื้อเชื่อใจ

เลขานุการ : ไม่ได้อยู่ในมาตรานี้ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ไม่ครับ มันมีประเด็นที่เกี่ยวข้องอยู่ ถ้าเกิดท่านกลับ มีผู้สงวนเรื่องศาลฎีกาไว้ เรื่องอะไรต่ออะไร ผมขอสงวนเรื่องประเด็นศาลเลือกตั้งไว้ด้วยครับ

เลขานุการ : สงวนว่าอย่างไรครับ ผมยังไม่เข้าใจ มันไม่เกี่ยวกับมาตรานี้

นายคมสัน โพธิ์คง : เข้าใจครับ ไม่สงวนตรงนี้ก็ได้อีก เดี่ยวไปสงวนตอนที่ เป็นศาลฎีกาแผนกคดีนี้ครับ

เลขานุการ : ได้ครับ แต่ว่าไม่สงวนในมาตรานี้ครับ มันสงวนไม่ได้ครับ ผมไป มาตรา ๘๘ ครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ : มาตรา ๘๘ การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภากลับหลังจากวันที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง หรือวันที่ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง หรือก่อนที่ประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี เว้นแต่ในกรณีที่ออกจากตำแหน่งเพราะเหตุที่ผู้นั้นได้รับเลือกตั้งมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ให้คืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ผู้นั้นได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สิริพร ๓๓/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : อันนี้ก็ โอ.เค. นะครับ ว่าไปตามเดิมนะครับ ไปมาตรา ๘๙ นะครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : มาตรา ๘๙ มี ๒ แบบนะคะ ขออ่านแบบที่ ๑ ก่อนนะคะ

มาตรา ๘๙ สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสี่ร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๙๐

ในกรณีที่ตั้งตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่มีเหตุการณ์ใด ๆ ทำให้การเลือกตั้งทั่วไปครั้งใดมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ถึงสี่ร้อยคน แต่มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ให้ถือว่าสมาชิกจำนวนนั้นประกอบเป็นสภาผู้แทนราษฎร และต้องมีการเลือกตั้งจนครบจำนวนสี่ร้อยคนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ได้รับเลือกตั้งเข้ามานั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภาผู้แทนราษฎรที่เหลืออยู่

ส่วนแบบที่ ๒

มาตรา ๘๙ สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย สมาชิกจำนวนสี่ร้อยแปดสิบคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนจำนวนแปดสิบคน

วรรคสองเหมือนกันนะคะ

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๔ ในกรณีที่มีเหตุใด ๆ ทำให้ในระหว่างอายุของสภาผู้แทนราษฎรมีสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนมีจำนวนไม่ถึงแปดสิบคนให้สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

เลขานุการ : อันนี้ผมเรียนอย่างนี้ได้ไหมว่าจำนวนของ ส.ส. จะมี ๕๐๐ คน หรือ ๕๔๐ คน มันแปรผันตามว่าเรามีระบบสัดส่วนหรือไม่ ก็ขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหมครับว่า จำนวนมีเท่าไร จะมีระบบสัดส่วนหรือไม่ เอาไป Debate ในวันที่ ๑๐ เลย เพราะเป็นเรื่องใหญ่ๆ นะครับ ที่นี้คงไม่จบกันหรอกครับ ว่าควรมี ไม่ควรมีสัดส่วนหรือไม่ ขออนุญาตท่านดูค่าได้ไหม แทนที่จะอภิปรายว่าควรมีสัดส่วน ไม่มีสัดส่วนนะครับ ขอความกรุณาท่านประธานครับ

ประธาน : เชิญท่านเกริกเกียรติ และท่านวิชาครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม ก่อนอื่นคือประเด็นที่ท่านเลขานุการเสนอเห็นด้วยว่าเรื่องที่จะพูดในวันนี้

มันคงไม่จบที่นี้ คงต้องยกยอดไปพูดที่บางแสน ที่นี้ในระบบการเลือกตั้งซึ่งมีทั้ง ส.ส. แล้วก็มีบัญชีรายชื่อ
 คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ สิริพร ๓๓/๕
 วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ในเรื่องนี้เมื่อครั้งประชุมที่ชะอำเราได้หยิบยกเรื่อง ส.ส. ในระบบแบ่งเขตนี้มาพูดกันแล้วครั้งหนึ่ง แต่ก็ยังไม่
 มีข้อยุติ ผมใคร่จะขออนุญาตที่ประชุมจะเสนอแนวคิดว่าจะจัดระบบการเลือกตั้งเป็นแบบสัดส่วนใหม่
 ทั้งหมด โดยที่จะแบ่ง ส.ส. เป็น ๔๐๐ คน โดยมี ส.ส. เขต ๒๐๐ คน และ ส.ส. ตามสัดส่วนอีก ๒๐๐ คน
 รวมเป็น ๔๐๐ คน คือในระบบนี้มันจะเปลี่ยนโฉมหน้าของระบบการเลือกตั้งทั้งหมดเลย ในอดีตที่ผ่านมา
 ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งมันเป็นระบบว่าในแต่ละเขตใครชนะก็เอาไปเลย อย่างเช่น ในเขตที่ ๑ สมมุติว่า
 คนชนะการเลือกตั้งได้ ๕๐,๐๐๐ คะแนน ส่วนคนที่ ๒ ได้ ๔๙,๙๐๐ คะแนน ก็ไม่ได้รับเลือกตั้ง คะแนน
 ๔๙,๙๐๐ คะแนน ก็ไม่ได้ถูกนำมานับเลย เพราะฉะนั้นในระบบนี้มันก็เป็นระบบที่เสียงจำนวนเกือบ
 ๕๐,๐๐๐ คะแนน ไม่ได้ถูกเอามานับจำนวน ส.ส. สมมุติว่าถ้าเราให้ว่าทุก ๆ คะแนนมีความหมาย
 คะแนนที่เลือกตั้งไปมีความหมายอย่างที่ท่านวิชา มหาคุณ เคยเสนอว่าให้คะแนนนี้ ถึงแม้ไม่ได้เป็น ส.ส.
 มันก็มีส่วนไปคำนวณในระบบอื่น อันนี้ก็เป็นในลักษณะที่ว่าทุก ๆ คะแนนมีความหมาย บังเอิญผมขออนุญาต
 เสนอตัวอย่างให้ดู

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

นำพร ๓๔/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ที่นี้ถ้าหากท่านใช้ระบบนี้ เราจะมีข้อกำหนดว่าพรรคการเมืองที่ส่งสมัครจะต้องเสนอรายชื่อในบัญชีรายชื่อ หรือชื่อที่ว่าถ้าพรรคคณะกรรมการเลือกตั้งหรือได้ร่วมจัดตั้งรัฐบาล ใครจะเป็นนายกรัฐมนตรี ใครจะเป็นรัฐมนตรี ต่าง ๆ ให้เปิดเผยออกมาเลยในระบบที่น่าเสนอ ซึ่งประชาชนเขาจะได้เห็นหน้าค่าตาว่าถ้าพรรคนี้แล้ว ใครจะเป็นรัฐมนตรี ใครจะเป็นนายกรัฐมนตรี ใครจะเป็นรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ใครจะเป็นรัฐมนตรี กระทรวงการคลังได้เห็นหน้าเห็นตากันหมด เปิดมาหมดเลยนะครับ อันนี้ก็นำเสนอ เพราะฉะนั้น ในระบบแบบนี้ ผมขออนุญาตท่านประธานว่าลองดูตัวอย่างที่ผมทำการบ้านมาพอสมควร ลองยกตัวอย่าง ในตารางที่แบ่งนี่นะครับ สมมติว่าในหน้า ๑ มี ส.ส. เขต ๒๐๐ คน ตามสัดส่วน ๒๐๐ คน คราวนี้มี พรรคการเมืองอยู่ ๕ พรรค คะแนนนิยมแต่ละพรรคที่ได้ก็คือ ๔๐ ๓๐ ๒๐ ๔ และ ๒ ตามลำดับ คราวนี้ ในช่องถัดมาก็เป็นจำนวนที่ว่าถ้าคำนวณตามสัดส่วนแล้วเขาควรจะได้ ส.ส. เท่าไร พรรค A ก็จะได้ ๑๖๐ พรรค B ได้ ๑๒๐ พรรค C ได้ ๘๐ พรรค D ได้ ๒ และพรรค E ก็ได้ ๔ เพราะฉะนั้นจำนวนรวมนี้ ๔๐๐ คราวนี้ก็มาดูว่าในเขต ส.ส. เขตที่เขาส่งสมัครเขาได้เท่าไร ส.ส. เขตที่ชนะเลือกตั้งเขาได้เป็น ส.ส. เลย แต่เอาจำนวนนี้มาหักออกจากสัดส่วนที่ทั้งหมดจาก ๔๐๐ ยกตัวอย่างเช่น พรรค A ตามสัดส่วนเขาได้ คะแนนนิยม ๔๐ เปอร์เซนต์ เพราะฉะนั้นเขาควรจะได้ ๑๖๐ ที่ แต่เขาชนะ ส.ส. เขต เพียง ๕๐ ที่ เพราะฉะนั้นเขาก็เหลืออีก ๑๑๐ ๑๑๐ ก็คือจะได้ตามบัญชีสัดส่วน ที่เสนอไป อันนี้สมมติว่ามาพรรค D ได้ ๔ เปอร์เซนต์ ๔ เปอร์เซนต์ ก็ ๓๒ ที่ แต่ว่าชนะ ส.ส. เขตมาแล้ว ๓๐ เพราะฉะนั้นก็ได้แบ่งไปอีก ๒ นะครับ ส่วนพรรค E สมมติว่าชนะคะแนน ๒ เปอร์เซนต์ ๒ เปอร์เซนต์นี้เราคิดให้ ๒ เปอร์เซนต์จาก ๔๐๐ ก็คือ ๘ ที่ ส.ส. เขตไม่ชนะเลย เพราะฉะนั้นพรรคนี้ก็ยังคง ๘ ที่นั่ง เพราะฉะนั้นถ้ารวมกันแล้วตามบัญชี ส.ส. ตามสัดส่วน ก็คือมี ๒๐๐ ที่ ส.ส. เขต ก็ ๒๐๐ ที่ แล้วแต่ละพรรคเขาจะได้มีทั้งสัดส่วน แล้วมีทั้ง ส.ส. เขต ในระบบแบบนี้ทุกคนมีโอกาสที่จะมาต่อสู้ทางการเมืองบนเวทีนี้ พรรคเล็ก ๆ ก็มีโอกาส สมมติว่า นักวิชาการหรือข้าราชการทั้งหลายก็มีความปรารถนาดีต่อประเทศอยากเห็นแนวทางการปกครอง ประเทศไปในทิศทางที่ควรจะเป็นก็จัดตั้งพรรคการเมืองก็ลงสมัคร แต่ว่าเนื่องจากว่าเป็นผู้ที่ไม่สัดทัดในการ วิ่งหาเสียงตามท้องที่ ปรากฏว่า ส.ส. เขตไม่ได้สักคนเดียวเลย สมมติว่าเป็นกรณีพรรค E แต่คะแนนนิยม ก็ยังได้รับการยอมรับเบื้องต้นเมื่อลงแข่งขันได้ ๒ เปอร์เซนต์ ก็ได้ ๘ ที่ ๘ ที่ก็เป็นปากเป็นเสียงที่สู้กันในสภา หรือแม้แต่ว่าเรายกตัวอย่างว่าในภาคใต้ เขาก็บอกว่าเขาไม่มีเวทีต่อสู้ แต่ถ้าระบบแบบนี้เขาจัดตั้งพรรค การเมืองขึ้นมา แล้วเขาก็ลงสมัคร สมมติว่าเขาได้ ดีเสียว่าง่าย ๆ คือตัวเลขที่คิดไว้แล้ว ก็คือได้ ๒ เปอร์เซนต์ ๒ เปอร์เซนต์ เขาก็จะมี ส.ส. ๘ คน อยู่ในสภา เพราะฉะนั้นการต่อสู้ทางการเมืองก็เป็นระบบ สู้กันอย่างเปิดเผย ในระบบแบบนี้พรรคทุกพรรคได้คะแนนได้ที่นั่ง ส.ส. ตามสัดส่วนของคะแนนนิยมที่เขา ได้ ซึ่งต่างกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เป็นระบบที่สนับสนุนให้พรรคใหญ่ได้เปรียบมาก ยิ่งขึ้น ขออนุญาตยกตัวอย่าง เลือกตั้ง ปี ๒๕๔๔ พรรคที่ใหญ่ที่สุด คะแนนจะได้ ๑๖,๕๐๐,๐๐๐ คะแนน

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นำพร ๓๔/๒

คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ประมาณ ๕๑ เปอร์เซ็นต์ แต่ได้ ส.ส. ทั้งหมด ๓๑๐ คน ฉะนั้นจำนวน ส.ส. ที่ได้ประมาณ ๗๗.๕ เปอร์เซ็นต์ จะเห็นว่าคะแนนมันไปอยู่ที่พรรคใหญ่

- ๓๕/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

จรรยา ๓๕/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในทิศทางที่ดีขึ้น ก็คือว่าทุกคะแนน มีความหมาย ทุกคะแนนสามารถที่จะมีผู้แทนได้ การต่อสู้ทางการเมืองก็จะยุติธรรมมากขึ้น แล้วใน ขณะเดียวกันก็ให้พรรคการเมืองเปิดเผยมาเลยว่าพรรคจะมีใครเป็นนายกรัฐมนตรี แล้วใครจะเป็นรัฐมนตรี แล้วถ้าไปรวมรัฐบาลก็ต้องเอาคนจากบัญชีรายชื่อที่นำเสนอแล้วไปเป็นรัฐมนตรี ลักษณะแบบนี้จะช่วยให้ เล่นการเมืองในลักษณะที่เปิดเผยมากขึ้น อันนี้เป็นข้อเสนอเบื้องต้น แต่เรื่องนี้คงต้องใช้เวลาศึกษา แล้วผม เห็นด้วยกับท่านเลขาว่าคงจะไม่ยุติในวันนี้ ก็คงจะยกยอดไปพูดกันที่บางแสน อันนี้เป็นเบื้องต้นนะครับ

ประธาน : ขอบขอบคุณเกริกเกียรติ นะครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องใหม่ แล้วก็เป็น เรื่องที่ต้องทำความเข้าใจกันให้ต้องแท้ เพราะฉะนั้นก็ขอฝากไว้ก็แล้วกัน ลองเอารายละเอียดไปลงศึกษา กันดู แล้วก็คงจะพูดกันในวันนี้คงไม่จบ แล้วเราก็ยังไม่รู้เลยว่าข้อดี ข้อเสีย หรืออะไรต่าง ๆ เพราะมันเป็น ของใหม่สำหรับประเทศไทย แต่อาจจะเป็นของเก่าสำหรับประเทศเยอรมัน เยอรมันใช้ไหมครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม : ใช่ครับ ขออนุญาตท่านประธาน เข้าใจว่า อาจารย์คมสันได้แจกบทความโดยสรุป ไม่ทราบว่าท่านกรรมาธิการได้รับหรือเปล่า สำหรับในตัวอย่าง ตัวเลขที่ผมคำนวณ ก็ลองคำนวณเป็นตุ๊กตาเพื่อจะง่ายขึ้นต่อการเข้าใจ ขออนุญาตไปอีกนิดหนึ่งคือว่า ระบบสัดส่วนนี้ตัวอย่างแรกคือ ๒๐๐ : ๒๐๐ ตัวอย่างที่ ๒ คือ ๓๐๐ : ๑๐๐ แล้วอีกแผ่นหนึ่ง ตัวอย่างที่ ๓ ก็คือว่าถ้าเราจะแบ่งรายภาค ตัว ส.ส. เขต ส.ส. สัดส่วน สมมุติว่าเราแบ่งเป็น ๔ ภาค ทั้ง ๔ ภาคก็มีสัดส่วน เท่า ๆ กัน คือ ๕๐ : ๕๐ ทุกภาค ในเกณฑ์อันนี้ก็อาจจะมีคนบอกว่า ภาคที่มีประชากรเยอะ เขาคงจะได้ ส.ส. เยอะ ภาคประชากรน้อยก็ควรจะได้ ส.ส. น้อย แต่ระบบแบบนี้คือจะเท่ากันทั้ง ๔ ภาค คือให้มัน Balance กัน คราวนี้ถ้าหากจะถามว่า ถ้าสมมุติว่าจะเอาจำนวนประชากรเป็นตัวตัดสิน ส.ส. อีสาน มีประชากรมากที่สุด เพราะฉะนั้นจะควรได้ไปมากที่สุด แต่ที่นี้ถ้าถามว่าในการบริหารราชการแผ่นดินต้อง ใช้เงินภาษีอากร ถามว่าคนอีสานเสียภาษีเท่าไร Contribution ต่อรายได้ แต่ว่าคนในภาคอื่นก็ Contribute รายได้เยอะ สมมุติว่าภาคกลางป่าเข้าไปประมาณ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ของรายได้ของประเทศ ภาษีอากรเก็บได้ในภาคกลาง ที่นี้ในระบบนี้เราก็สมมุติว่า เราแบ่งทั้ง ๔ ภาคเท่า ๆ กัน ภาคละ ๕๐ : ๕๐ อันนี้ก็คือให้มันได้ดุลยภาพกัน ประเด็นเหล่านี้มันก็แล้วแต่ว่า ข้อนี้ความคิดของแต่ละคนมันก็อาจจะต่างกัน ประเด็นนี้ผมว่ามันตกกันได้ สิ่งหนึ่งที่ผมขออนุญาตเรียนที่ประชุมว่า เราเข้ามาเป็นกรรมาธิการยกย่อง รัฐธรรมนูญ เราไม่มีวาระซ่อนเร้น เราไม่ได้เป็นตัวแทนของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่เราต้องการที่จะทำให้ รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ ที่จะออกไปนี้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนทุก ๆ คน เปลี่ยนโฉมหน้าทางการเมือง ใหม่ อันนี้ผมคิดว่าเรามาคุยกันได้ ถ้าหากว่ามีผลประโยชน์ซ่อนเร้นนี่คงพูดกันลำบาก ผมเชื่อเป็นอย่างยิ่ง ว่าในที่ประชุมแห่งนี้ไม่มีใครเป็นตัวแทนของใคร แล้วก็ไม่มีผลประโยชน์ซ่อนเร้น สิ่งที่เราควรจะต้องคิด ควรจะ ทำที่สุดก็คือว่า เราจะมีร่างรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุดสำหรับประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนรุ่นต่อไป

คณะกรรมการข้าราชการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

จักรภา ๓๕/๒

จะได้นำไปทำงาน โอ.เค. ครับ ผมขออนุญาตแค่นี้ครับ

ประธาน : ขอขอบพระคุณนะครับท่านอาจารย์เกริกเกียรติ แล้วก็เราลองไปศึกษาดู
แล้วก็ลองคุยกันดูอีกที เพราะว่ามันเป็นของใหม่ นะครับ ผมขอต่อไปครับ

- ๓๖/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สุภาภรณ์ ๓๖/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์ ;

มาตรา ๙๐ การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน โดยคำนวณจากจำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้งเฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสี่ร้อยคน

(๒) จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตาม (๑) ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(๓) เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดตาม (๒) แล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังไม่ครบสี่ร้อยคน จังหวัดใดมีเศษที่เหลือจากการคำนวณตาม (๒) มากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณตาม (๒) ในลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวนสี่ร้อยคน

(๔) จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินสามคน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินสามคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามคน

(๕) ในกรณีที่จะแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบสามคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคนเสียก่อน แต่เขตที่เหลือต้องไม่น้อยกว่าเขตละสองคน

(๖) ในกรณีที่จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สี่คน ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นสองเขต เขตหนึ่งให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสองคน

(๗) จังหวัดใดมีการแบ่งเขตเลือกตั้งมากกว่าหนึ่งเขต ต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกัน และต้องให้จำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน

(๘) ในเขตเลือกตั้งแต่ละเขต ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น และให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

(๙) ในแต่ละเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง และส่งผลการนับคะแนนไปรวมที่เขตเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น เพื่อนับรวมและประกาศผลการนับคะแนนโดยเปิดเผย

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๓๖/๒

ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งแต่เพียงแห่งเดียวในเขตเลือกตั้งนั้นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด
เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเฉพาะท้องที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดให้นับคะแนน รวมผล
การนับคะแนน และประกาศผลการนับคะแนนเป็นอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติในกฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

เลขานุการ : ผ่านได้นะครับ ไปมาตรา ๙๐/๑ ครับ คุณหมอเชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : อันนี้ มาตรา ๙๐/๑ เป็นอีก Option หนึ่งใช้ใหม่ครับ ขอโทษครับ

เลขานุการ : เป็นกรณีที่มีสัดส่วน ขออนุญาตอ่าน มาตรา ๙๐/๑ ก่อน เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา :

มาตรา ๙๐/๑ การเลือกตั้งแบบสัดส่วนให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้จัดกลุ่มจังหวัดเป็น ๔ เขตเลือกตั้ง โดยแต่ละเขตเลือกตั้งให้มีจำนวนสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนได้ยี่สิบคน

(๒) การจัดกลุ่มจังหวัดให้คำนวณตามจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งให้มีจำนวนที่
ใกล้เคียงกันและมีพื้นที่จังหวัดที่ติดต่อกัน โดยให้ทั้งจังหวัดอยู่ในเขตเลือกตั้งเดียว

(๓) พรรคการเมืองจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดหรือบางเขตเลือกตั้งก็ได้ โดยให้จัดทำ
บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งเรียงตามลำดับหมายเลขและต้องมีรายชื่อผู้สมัครรับ
เลือกตั้งไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งและไม่เกินกว่าจำนวนสมาชิกที่จะมีได้ในแต่ละเขตเลือกตั้ง โดยให้ยื่นต่อ
คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนวันเปิดสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

(๔) รายชื่อของบุคคลในบัญชีรายชื่อต้องไม่ซ้ำกับรายชื่อในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมือง
อื่นจัดทำขึ้น ไม่ซ้ำกับรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และไม่ซ้ำกับรายชื่อในบัญชีรายชื่อ
ของเขตเลือกตั้งอื่น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะที่ ๓๗/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

๕. ในการเลือกตั้งแต่ละเขตเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือก บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยให้เลือกบัญชีรายชื่อใดบัญชีรายชื่อหนึ่ง เพียงบัญชีเดียว

๖. บัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดได้รับคะแนนเสียงน้อยกว่าร้อยละ ๒ ของจำนวน คะแนนเสียงรวมในเขตเลือกตั้งใด ให้ถือว่าไม่มีผู้ใดในบัญชีรายชื่อนั้นได้รับเลือกตั้ง และไม่ให้นำ คะแนนเสียงดังกล่าวมารวมคำนวณเพื่อหาสัดส่วนจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๗. วิธีคำนวณสัดส่วนคะแนนเสียงที่บัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองแต่ละพรรคได้รับ อันจะถือว่าบุคคลซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีของพรรคการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้งตามสัดส่วนที่คำนวณได้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

๘. ให้ถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งเรียงตามลำดับหมายเลขต้นบัญชีลงไปตามจำนวนสัดส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่คำนวณได้ สำหรับบัญชีรายชื่อนั้น

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์และท่านชูชัยครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในการเลือกตั้งแบบสัดส่วน ในอนุกรรมการกรอบที่ ๒ ก็ยังคุยกันไม่ได้เป็นข้อยุติที่ชัดเจนเท่าไรนะครับ ในการพิจารณาที่มีมติไปในอนุกรอบที่ ๒ มีมติว่าจะคงเฉพาะจำนวน ส.ส. จากเขตจำนวน ๕๐๐ คน เท่านั้นเอง ส่วนเรื่องการเลือกตั้งแบบสัดส่วนนี้มาเพิ่มตอนหลัง แต่ก็ไม่ได้เป็นมติที่ชัดเจนว่าจะเอาแน่นอน ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นประเด็นสำคัญ ถ้าเขียนไว้ ๒ แบบแบบนี้ ในการพิจารณาก็จะกระทบกับส่วนอื่น ๆ ต่อไปอีก ผมคิดว่าน่าจะพิจารณาให้เป็นที่ยุติว่าจะเอา ส.ส. มีจำนวน ๕๐๐ คน จากเขต หรือว่าจะมี Party list แบบสัดส่วน น่าจะเป็นมติออกไปเลย ไม่อย่างนั้นพิจารณากันก็จะสับสนไปตลอดอย่างนี้อีกครับ จะมีแบบ ๑ แบบ ๒ อยู่อย่างนี้ตลอดไป ผมคิดว่าในการพิจารณาของอนุกรอบที่ ๒ นี้ชัดเจนนะครับว่า เอา ๕๐๐ คน แต่ไม่ทราบว่าจะเพิ่มมาอย่างไร ผมก็ไม่ทราบที่มาที่ไป ให้อธิบายผมก็อธิบายไม่ถูกเหมือนกัน ในมาตรา ๙๐/๑ นี้ แล้วผมคิดว่าในประเด็นนี้ อย่างที่เมื่อเช้าก็มีคนอภิปรายเยอะว่าในการยกย่องก็ขอให้ พิจารณาในส่วนของการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย ผมคิดว่าในประเด็นนี้น่าจะเอาความคิดเห็น ของประชาชนมาแล้วมาวางเลยครับว่ากลุ่มไหน ภาคไหนเห็นอย่างไร แต่เท่าที่ผมนึกได้ ผมคิดว่าการรับฟัง ความคิดเห็นส่วนใหญ่ไม่เอา Party list เอาเฉพาะ ส.ส. ๕๐๐ คน ตามที่อนุกรรมการ กรอบที่ ๒ เคยมีมติ ไว้แต่แรก และเมื่อเช้านี้ผมไปเข้าประชุมที่สภาฯ เนื่องจากเขาให้กรรมการยกย่องไปชี้แจงเรื่องความ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๓๗/๒

คืบหน้าของการยกเว้น ผมไปกับท่านเลขาสมคิดด้วยนี่ครับ ในที่ประชุมของคณะกรรมการชุดรับฟังความคิดเห็นขององค์กรอิสระและองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญก็ยังมีมติว่าไม่เอา Party list ฉะนั้นผมคิดว่าในประเด็นนี้ น่าจะพิจารณาให้เป็นที่ยุติไปเลย ผมคิดว่าในที่นี้ก็อยู่เกือบครบ ผมว่าน่าจะพิจารณาให้ยุติว่าเอาหรือไม่เอาแล้วก็เป็นอย่างนั้นก่อน แล้วหลังจากนั้นไปพูดกันต่อที่บางแสน แล้วจะกลับมาเขาก็อาจจะมาเพิ่มทีหลังน่าจะให้ยุติไป

ประธาน : เอาอย่างนี้ครับท่านประพันธ์ คือเนื่องจากว่าในเรื่องแบบใหม่เราบอกว่าเราจะไปศึกษาดูกันก่อน การนำมาพูดอะไรกันในวันนี้มันก็คงยังหาข้อยุติได้ยาก ผมถึงได้เรียนว่าเรื่องใหม่อย่างนี้ต้องมีเวลาที่จะต้องพูดจากัน ถึงว่าจะไปพูดกันที่บางแสนในกรณีที่มีประเด็นนี้ขึ้นมา -----

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๓๘/๑

เพราะฉะนั้นในการพิจารณาเรื่องนี้ ผมอยากจะเอาอย่างนี้ที่แล้วก็แล้วกันนะครับ คือเราพิจารณาในแบบธรรมดาของเราไปก่อน ตามที่กรอบของอนุกรรมการ กรอบที่ ๒ ได้พิจารณาไว้ นะครับ ส่วนเรื่องใหม่เข้ามาแทรกที่นี่ถ้าหากว่าเราเอาเรื่องเก่ากับเรื่องใหม่มา เรื่องใหม่นี้เรายังไม่มีข้อยุติเลย มันก็จะสับสนกัน ผมมองอย่างนั้นนะครับ แล้วก็ต้องขอประทานโทษท่านอาจารย์เกริกเกียรติด้วยนะครับ แล้วก็ถ้าหากว่าอย่างไรก็ตาม ผมคิดว่าฝ่ายเลขานุการอ่านเฉพาะเรื่องจากกรอบที่ ๒ ที่ว่าไว้ก่อนก็แล้วกัน เรื่องใหม่นี้เราเก็บเอาไว้ที่หลัง ท่านชูชัยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ ในส่วนที่ ๒ สภาผู้แทนราษฎร ฟังอาจารย์เกริกเกียรติแล้ว ผมก็ต้องเรียนอย่างนี้ครับว่า ผมเห็นด้วยกับท่านอย่างยิ่ง เพราะว่า จะเปลี่ยนโฉมหน้าทางการเมืองไทยเลยทีเดียว และคะแนนทุกคะแนนมีความหมาย ถ้าเป็นเช่นนี้ก็คงจะต้องขอสงวนนะครับ หรือไม่ก็ฝ่ายเลขานุการไปทำเป็น Option อีก Option หนึ่งที่ท่านอาจารย์เกริกเกียรติเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบสัดส่วน แบบที่ ๓ ที่ภาคละ ๕๐ คน จะเปลี่ยนโฉมหน้าการเมืองอย่างสมบูรณ์แบบเลย แล้วก็ไม่ได้เหมือน Party list หลังจากนั้นก็ค่อยไปพิจารณากันอีกทีครับ ถ้าพิจารณาอันนี้ก็จะใช้เวลามากมายอย่างที่ท่านประธานได้บอกแล้ว

ประธาน : ท่านวิจิตร จะพูดสัดส่วนหรือ

นายวิจิตร สุระกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผมไม่พูดอะไรมากนะครับ ผมอยากจะขอร้องว่า ที่ว่าสัดส่วนมันคืออะไรนะครับ ขอให้เอาหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ไปยืนยัน ว่ามันดีอย่างไร ทั้งโลกเขานับถือกัน หรือว่าคนที่บอกว่าสัดส่วนไม่ดี ขอให้ไปดูกันให้เป็นหลักเป็นฐานนะครับ ถ้าพูดปากเปล่า ๆ นี้ไม่เอาครับ

ประธาน : เอาละครับ เรื่องนี้จบลงแล้วครับ ท่านไพบูลย์ครับ

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม ไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ ของผมไม่เกี่ยวกับระบบสัดส่วนกับแบ่งเขตนะครับ แต่มีในเรื่องของส่วนที่ว่าด้วยสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่มีเหตุการณ์ แล้วจำนวนไม่ครบ ๔๐๐ คน มีข้อสังเกตฝากทางฝ่ายเลขานุการก็คือว่า ที่เขียนไว้ มาตรา ๘๙ วรรคสาม ในกรณีที่มีเหตุการณ์ทำให้การเลือกตั้งไม่ถึงสี่ร้อยคน แล้วถ้ามีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้าถึงจะถือว่าเป็นสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็เปิดสภาได้ ตรงจุดที่เขียนไว้ในวรรคสาม ถ้าดูถึงมาตรา ๑๐๐ ก็คือ สมาชิกภาพของ ส.ส. เริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้งนะครับ คราวนี้วันเลือกตั้ง ตรงจุดนี้ถ้าเป็นการเลือกตั้งซ่อมอย่าง กกต. ประกาศใบเหลือง เลือกตั้งซ่อมในลักษณะอย่างนั้นหรือเพิกถอนสิทธิ ตรงนั้นก็จะปัญหาในเชิงของการนับสมาชิกภาพ เพราะเขาบอกว่าให้เข้ามาเท่าที่เหลืออยู่

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

พหุยกาญจน์ ๓๘/๕

และประเด็นที่ ๒ ในมาตรา ๑๒๗ บอกว่า ภายในสามสิบวัน หลังวันเลือกตั้ง ให้เรียกประชุมรัฐสภา ถ้าเขียนไว้ในวรรคสามในลักษณะอย่างนี้ ผมก็เกรงว่าถ้าไม่ครบ ๙๕ เปอร์เซ็นต์ อีก ๓๐ วัน เปิดสภาไม่ได้ ก็จะไปสู่การตีความยุ่งยากอีกครั้งหนึ่งนะครับ ก็ฝากเป็นประเด็นนะครับใน วรรคสาม ซึ่งต้องดูมาตรา ๑๐๐ กับมาตรา ๑๒๗ ประกอบกัน ขอบพระคุณครับ

ส่วนในชื่อกฎหมาย ผมขอให้ข้อสังเกตนิดหนึ่งครับว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. และการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ถ้าสมมุติว่าสมาชิกวุฒิสภา ทางสภาตกลงใจเป็นเรื่องของการสรรหา ผมก็อยากให้อีกชื่อกฎหมายตรงนี้ให้ชัด เพราะมันเป็นคนละระบบ ระบบเลือกตั้งกับระบบสรรหา ฝากเป็นข้อสังเกตครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กระผมจะเคารพที่ท่านประธานได้ตัดสินใจว่าอย่าเพิ่งพูดในเรื่องนี้ในวันนี้นะครับ แต่ผมคิดว่าผมอยากจะขอลำดับเรื่องให้บางท่านได้เข้าใจถึงอันนี้ว่า มีที่มาที่ไปอย่างไร เพื่อจะได้เข้าใจถึงเรื่องนี้นะครับ เพราะว่าเมื่อสักครู่นี้พูดกัน ผมยังมีความรู้สึกว่ายังมีความสับสนกันอยู่เล็กน้อย แต่ผมจะไม่บอกว่าอันไหนดี ไม่ดี

ประธาน : อันนี้เคารพกันจริงหรือเปล่า

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : มิได้ คือท่านประธานก็ดีนะครับ แล้วก็ทางท่านรองประธานก็ดียังมีการกล่าวถึงมติของคณะอนุกรรมการก็ดี แล้วก็เรื่องที่เราประชุมที่ชะอำ ตรงนี้ต้องขยายความสักเล็กน้อยเพื่อให้เกิดความเข้าใจ แล้วก็จะไม่อภิปรายว่าอันไหนดีหรือไม่ดี แล้วผมเก็บไว้พูดกันในการประชุมที่บางแสนต่อไป ถ้าท่านอนุญาตผมจะขออนุญาตนะครับ สัก ๒ นาทีเท่านั้นเอง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ปิยาพัชร ๓๙/๑

ประธาน : ผมจับเวลานะครับ

นายพิสิฐ ลีธรรม : ผมพูดเร็วอยู่แล้วครับ อย่างที่ท่านประธานว่านะครับ ก็คือใน (๒) ได้มีมติจะให้มีเขตเลือกตั้งแบบเดียว แต่กระผมได้มีความเห็นที่ต่างกัน เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วใน (๒) ก็ไม่ได้มีการอภิปรายในเรื่องของ Party List กันมากมายนัก เพราะว่าได้มีการตัดสินใจไปแล้วว่า จะเอาแบบนั้น แต่เมื่อเข้าสู่การพิจารณาที่ชะอำ ผมคิดว่ามีผู้อภิปรายเกือบ ๑๐ ท่านด้วยกัน ที่ทักท้วงว่า Party List น่าจะคงไว้ เพราะฉะนั้นนี่คือที่มาที่ทางฝ่ายเลขานุการได้มีร่างมาตรา ๙๐/๑ ขึ้นมา แล้วก็ในช่วงท้าย ท่านอนุกรรมการ กรอบที่ ๒ ท่านอาจารย์เกริกเกียรติ ก็เลยเสนอเรื่องของสัดส่วนแบบที่เยอรมันเข้ามาเสริม กลายเป็นแบบที่ ๓ เพราะฉะนั้นขณะนี้มันก็มี ๓ แบบ แต่ว่าแบบที่เสนออยู่ในกระดานในเอกสารหน้า ๒๙ คือสิ่งที่เราได้พูดกันที่ชะอำครับ ขอสนับสนุนสิ่งที่ทางฝ่ายเลขานุการได้ทำขึ้นมาครับ

เลขานุการ : ขอบคุณท่านพิสิฐครับ ความจริงก็ทำตามมติที่ที่ประชุมที่ชะอำเสนอนะครับ เชิญฝ่ายเลขาคต่อครับ

นายอัชพร จารุจินดา :

มาตรา ๙๑ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มสิทธิเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๙๐ (๔) ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง หรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร ย่อมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาบัญญัติ

ประธาน : เชิญท่านวิจิตรครับ

นายวิจิตร สุระกุล : ท่านประธานที่เคารพครับ มาตรา ๙๑ นี้ครับ ผมก็เห็นด้วยในหลาย ๆ ข้อ แต่ว่าเฉพาะในข้อ (๒) ก็อยากจะเรียนว่า แต่เดิมมานั้นประเทศไทยใช้กฎหมายเลือกตั้งใช้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งยี่สิบปีมาตลอดนะครับ ฟังมาเกิดปัญหาขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๗ บัญญัติให้เป็นสิบแปดปี มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ไม่มีที่ไหนในโลกทำกันนะครับ หลักการให้สิทธิ หรือหลักการให้คุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่เกี่ยวกับเรื่องอายุนั้น เขาถือหลัก Legal majority ประเทศไทย

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ปิยาพัชร ๓๙/๑

กฎหมายแพ่งให้ยี่สิบปี Legal majority ของมาเลเซียให้ยี่สิบเอ็ดปี ของเรายี่สิบปีบริบูรณ์ เราจะเห็นว่า รัฐธรรมนูญคือกฎหมายที่เป็นมาตรฐาน เป็นบรรทัดฐานที่ใช้กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน ขณะนี้เราจะเห็นว่าอายุสิบแปดปี ออกเสียงเลือกตั้งได้ แต่พอไปพูดถึงเรื่องพรรคการเมือง ผู้มีสัญชาติไทย โดยการเกิด ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี และไม่มีลักษณะต้องห้าม ถึงจะรวมตัวกันก่อตั้งพรรคการเมืองได้ ถ้าเป็นอย่างนี้หมายความว่ากฎหมายไทยนั้นมี ๒ มาตรฐาน ที่มันเกิดในรัฐธรรมนูญด้วย มันยังเป็นเรื่อง น่าเกลียดมากนะครับ รัฐธรรมนูญเขียนว่าสิบแปดปี แต่ไปให้กฎหมายเลือกตั้งสิบแปดปี แล้วไปให้ประกอบ ไปหมดจนหามาตรฐานไม่ได้ เพราะฉะนั้นเหมือนกับว่ารัฐธรรมนูญไทยสะเปะสะปะ ไม่มีหลัก ไม่มีอะไร ทั้งสิ้น แล้วมีอีกหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งไม่ได้ยึดถือหลักการทางรัฐศาสตร์ หรือทางที่เขาได้ศึกษาค้นคว้ากันไว้ รวมตลอดถึง Party List นี้ด้วย แล้วก็คงจะต้องไปพูดกันที่บางแสนนะครับ ผมขอเรียนว่าเฉพาะ (๒) ผมขอให้แก้เป็น ยี่สิบปี ตามเดิมครับ ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ภาวดี ๔๐/๑

ประธาน : ท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ มาตรา ๙๑ บุคคล
ผู้มีความสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผมว่าคุณสมบัติในการไปเลือกตั้ง เพราะสิทธินี้
เรายังไม่กำหนดเลยนะครับว่า เป็นสิทธิ หรือ หน้าที่ ใช่ไหมครับ ที่นี้ผมว่ามันควรจะเติมคำว่า ไป
หลังคำว่า สิทธิ นะครับ เป็นผู้ที่มีสิทธิไปเลือกตั้ง ไม่ใช่สิทธิในการเลือกตั้ง ผมเสนอขอให้มีการเติม
คำว่า ไปเลือกตั้ง ครับ เพราะว่าคุณสมบัติในการไปเลือกตั้งครับ ไม่ใช่คุณสมบัติในการที่จะไปใช้สิทธิ
การเลือกตั้ง เพราะเรายังไม่ได้กำหนดเลยนะครับว่า เป็นหน้าที่ หรือ เป็นสิทธิ ขอบคุณครับ

เลขานุการ : ผมจะขอคงไว้ทั้ง ๒ ประเด็นนะครับ คำว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
นี้เป็นคำเติมซึ่งใช้มาตลอดเวลา แล้วก็เติมเข้าไปนี้เดี๋ยวก็จะมีปัญหาอีกนะครับว่าไปแก้ไข
เพราะอะไร เพราะรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นี้ก็หน้าที่แล้วก็ไปเลือกตั้งอยู่แล้ว ขออนุญาตท่านสุพจน์
ว่าคงเดิมไว้ นะครับ ส่วนเรื่อง ๑๘ ปีนี้ผมเข้าใจว่าก็ Debate กันได้ นะครับ เข้าใจว่าจำนวนอายุ
เดิมที่เขา กำหนดไว้ที่ ๒๐ ปี แต่ว่าแนวโน้มของทุกประเทศ แนวโน้มปัจจุบันคือลดลงไปเรื่อย ๆ นะครับ
และ ๑๘ ปีก็มีค่อนข้างมากพอสมควร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาตครับ อย่างนั้นถ้าเรายังไม่ได้กำหนดว่า
เป็นสิทธิ หรือ หน้าที่ ทำไมเราใช้คำว่า สิทธิ ครับ อย่างนั้นเราก็บอกว่า เป็นผู้ที่มีหน้าที่ไปเลือกตั้ง
ก็ได้ครับ อย่างนี้ถ้าเราบอกว่า สมมติว่าเราจะใช้ให้เป็นหน้าที่

เลขานุการ : เรื่องหน้าที่กับสิทธิ เดี่ยวจะไปพูดกันอีกทีหนึ่งนะครับ ที่ท่านสุพจน์
สงวนไว้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : นั่นสิครับ เพราะเรายังไม่ได้กำหนดลงไปใช่ไหมครับว่า เป็นสิทธิ
หรือ หน้าที่ แต่ทำไมใช้คำว่า สิทธิ ละครับ

เลขานุการ : คำเดิมครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าอย่างนั้นผมขอสงวนไว้ก่อนครับ

เลขานุการ : ยินดีให้สงวนครับ ไปมาตรา ๙๒ ครับ

นายอัชพร จารุจินดา :

มาตรา ๙๒ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้งเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้
ใช้สิทธิเลือกตั้งคือ

- (๑) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๒) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ภาวดี ๔๐/๒

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งมิชอบด้วยกฎหมาย

(๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ประธาน : เชิญท่านอังคณาครับ

นางอังคณา นีละไพจิตร : ขอบคุณค่ะ อังคณา นีละไพจิตร ค่ะ ในมาตรา ๙๒ วรรคสาม บุคคลที่ต้องคุมขังอยู่โดยหมายศาล ตรงนี้ดิฉันเห็นว่าหลายคนที่ไม่โดนจับกุม คุมขัง แล้วก็คดียังไม่ถึงที่สุด ตรงนี้ดิฉันเห็นว่าเป็นการติดสิทธิของประชาชนที่จะออกเสียงเลือกตั้ง แล้วก็การที่ไม่ได้ไปเลือกตั้ง ก็เลยทำให้เขาต้องเสียสิทธิในด้านอื่น ๆ ไปอีกนะคะ ดิฉันอยากจะขอเสนอว่า ถ้าหากว่าศาล ยังไม่มีคำพิพากษาว่ากระทำความผิดนี้ คนเหล่านี้น่าที่จะมีสิทธิในการที่จะออกเสียงเลือกตั้ง ขอบพระคุณค่ะ

เลขานุการ : อันนี้ก็เป็นเรื่องเดิม นะครับ ที่เข้าใจว่าที่เขียนไว้ เพราะว่าคนที่ ถูกคุมขังอยู่ แม้โดยหลักอาจจะสันนิษฐานอะไรก็ได้แล้วแต่ แต่ว่าการใช้สิทธิของเขานี้มันเป็นไปได้อย่างไร แล้วก็แนวที่ปฏิบัติจริง ๆ นะครับ เขียนอย่างนี้มาตลอดครับ ยังอยากคงอย่างนี้ไว้ ท่านวุฒิสภา เชิญครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ต้นไชย : ท่านประธานครับ ผม วุฒิสภา ครับ ผมคิดเดี่ยว ครับว่า อันนี้มันอ่านแล้วมันเหมือนว่ามันต้องเป็น ๔ ข้อเลยนะครับ จริง ๆ มันข้อหนึ่งข้อใดมันก็ได้ ไซ้ใหม่ครับ

เลขานุการ : ไซ้ครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ต้นไชย : เขียนอย่างนี้มันอธิบายว่าข้อหนึ่งข้อใด หรือเปล่าครับ

เลขานุการ : ข้อหนึ่งข้อใดครับ เขาเขียนอย่างนี้มาตลอดครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ต้นไชย : ผมก็รู้ว่ามันเขียนมาอย่างนี้ตลอด แต่ว่า ตกคำอะไรหรือเปล่าครับ ลักษณะใดข้อหนึ่งข้อใดต่อไปนี้หรือเปล่าครับ หรืออย่างไร หรือมันต้องมี หรืออะไร หรือเปล่าครับ ไม่อย่างนั้นมันจะกลายเป็นต้อง ๔ ข้อนะครับ

เลขานุการ : ผมรับไปดูนะครับ

ประธาน : เชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ครับ (๒) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช คำว่า นักพรต หรือนักบวช นั้นเป็นประเภทเดียวกันหรือเปล่าครับ ขออธิบาย หน่อยครับ นักพรตนี้ผมเกิดมาก็ยังไม่เคยเห็นเหมือนกันครับ อายุตั้ง ๖๑ ปีแล้วนี่

ประธาน : นักพรตนี้ก็ฤาษีไงครับ

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนุญ

ภาวดี ๔๐/๓

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายสุพจน์ ไช้มุกด์ : ซีเรียสครับ อยากจะขอทราบ

เลขานุการ : ไม่รู้เลยนะครับว่า ซีเรียสครับ

นายสุพจน์ ไช้มุกด์ : ไม่ใช่โปรดนะครับ อยากจะทราบว่า นักพรต คือใครครับ

เลขานุการ : เดี่ยวฝ่ายเลขานุการเปิดพจนานุกรมก่อนครับ อันนี้ก็ล้อมานะครับ หลักของ

มาตรา ๙๒ วรรคสองก็คือ แยกทางโลกกับทางธรรมออกจากกัน พุดงาย ๆ แบบนั้นนะครับ คนที่
อยู่ในทางธรรม

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๔๑/๑

นายสุพจน์ ไช่มุกด์ : ล้อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้ว ไม่เคยปรับเปลี่ยนเลย

นายอัชพร จารุจินดา : คั้นได้ใหม่ครับ เพราะว่าเคยมีการอธิบายกันอยู่เหมือนกัน ใน
รัฐธรรมนุญของมาตรานี้

นายสุพจน์ ไช่มุกด์ : อย่างแม่ซีเหมือนกันครับ มีสิทธิแค่ไหน

เลขานุการ : ครับ นักพรต ได้แล้วนะครับ พจนานุกรมมีนะครับ นักพรต แปลว่า นักบวช
ใช้ใหม่ครับในพจนานุกรม

นายอัชพร จารุจินดา : นักพรต ตามพจนานุกรมแปลว่า ผู้ประพฤติพรต เขาเขียนอย่าง
นั้นครับ

เลขานุการ : ฝ่ายเลขานุการไปดูนะครับ ท่านสุพจน์ฝากครับ อาจารย์ธงทองผู้เชี่ยวชาญ
เรื่องนักพรตเชิญครับ

นายธงทอง จันทรางศุ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ธงทอง จันทรางศุ ครับ ใน
ขั้นนี้ขออนุญาตยืนตามความเห็นฝ่ายเลขานุการไว้ก่อน คือขอคงความเดิมไว้ ผมขออนุญาตรับไปทำ
การบ้าน ไปสืบหานักพรตสักคนหนึ่ง จะนำไปค้นข้อมูลแล้วนำมากราบเรียนก็แล้วกันครับ ทำเป็น paper
มาเสนอสงเพื่อความสบายใจครับ

เลขานุการ : มาตรา ๙๓ ใช้ใหม่ครับ เชิญฝ่ายเลขานุการ

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๙๓ บุคคลผู้มียุทธสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มียุทธสมบัติครับ
เลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๓) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับ
เลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน เว้นแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ต้อง
เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็น
เวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(๔) ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้
ด้วย คือ

(ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่
น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(ข) เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยเป็นสมาชิกสภา
ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๔๑/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

(ค) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

(ง) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๒ ปีการศึกษา

(จ) เคยรับราชการหรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๒ ปี

(๕) คุณสมบัติอื่นตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

ประธาน : เชิญท่านสนั่นและก๊าท่านประพันธ์ครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ผมถามแทนคุณสุพจน์นะครับ คือยังสงสัยอยู่ว่านอกจากนักพรตแล้ว หรือนักบวช ไม่มีสิทธิที่จะไปลงคะแนนเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้ง ที่นี้ผมถามคุณอังคณาบอกว่า ในศาสนาอิสลาม นักบวช ได้ะฮิมาม ก็มีสิทธิไปลงคะแนนเลือกตั้ง อะไรพวกนี้มันจะซับซ้อนอย่างไรไหม นักพรตกับนักบวชอะไรพวกนี้นะครับ แล้วศาสนาคริสต์ บาทหลวงบางทีก็ไปเลือกตั้งด้วย

นายคมสัน โพธิ์คง : ผมขออนุญาตเรียนประเด็นเรื่องของได้ะฮิมามในศาสนาอิสลาม คือประเด็นนี้ได้มีการพูดกันในตอนร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ได้มีการพูดถึงเรื่องของคำว่า ได้ะฮิมาม เป็นนักพรตหรือเป็นนักบวชหรือไม่ ก็ได้มีการอภิปรายแล้วก็มีการให้เหตุผลว่าจริง ๆ แล้วในศาสนาอิสลามนี้ไม่มีนักพรตและไม่มีนักบวช มีแต่ผู้เป็นผู้สอนศาสนา ตัวผู้สอนศาสนาไม่อยู่ในฐานะของลักษณะของผู้ถือบวช แต่ว่าการดำรงชีวิตของศาสนาอิสลามเป็นเรื่องของวิถีชีวิตของทุกคนที่ดำรงในรูปแบบเดียวกัน ตัวได้ะฮิมามหรือได้ะครู อยู่ในฐานะของการเป็นผู้สอนศาสนาเท่านั้น ไม่ได้อยู่ในฐานะของนักพรตหรือนักบวชครับ ประเด็นนี้ก็เลยเคยมีการพูดกันตอน ปี ๒๕๔๐ แล้วครับในประเด็นเรื่องของได้ะฮิมามหรือได้ะครูครับ

เลขานุการ : ท่านประพันธ์ยกมือ ผมหาหรือนิดเดียวสั้น ๆ ครับท่านประพันธ์ครับ (๓) นี้เป็นมติของเรา นะครับว่าถ้าอยู่ครบวาระนี้มันเก้าสิบวัน แต่ถ้ายุบสภาสามสิบวัน เผิญไปเขียนสามสิบวันถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งพอถึงวันสมัครรับเลือกตั้งนี้มันไม่มีทางเป็นไปได้เลยที่เขาจะลงสมัครรับเลือกตั้งได้ นะครับ เพราะพอมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาขึ้น มันก็กำหนดวันสมัครรับเลือกตั้งภายในไม่กี่วันหลังจากมีพระราชกฤษฎีกาเท่านั้น ก็มีผู้เสนอว่าอันนี้มาจะขยับไปวันเลือกตั้ง แต่ว่าผมไม่แน่ใจนะครับว่าขยับทั้งหมดนี้ (๓) จะมีผลทางกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไปมากน้อยแค่ไหนอย่างไรบ้าง ขอนหรือเร็ว ๆ ครับว่าจะขยับไปวันเลือกตั้งได้ไหมครับ ไม่ใช่วันสมัครรับเลือกตั้ง เดี่ยวฝากท่านประพันธ์ช่วยอภิปรายประเด็นนี้ด้วย เห็นท่านยกมือนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๔๒/๑

ประธาน : ท่านประพันธ์ แล้วที่ท่านธิตีพันธ์ แล้วท่านไพโรจน์ครับ

นายประพันธ์ นายโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นายโกวิท ครับ

คือในหลักการในร่างมาตรา ๕๓ (๓) เป็นหลักการใหม่ที่เรามาเพิ่มเข้ามา คือโดยปกติแล้วเราต้องการจะให้ ส.ส. สังกัดพรรคมีระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนะครับ ในหลักการใหม่นี้เราแก้ไขเพิ่มเติม กรณีที่เป็นการยุบสภาถือว่าเป็นอุบัติเหตุทางการเมือง ก็เปิดโอกาสให้ว่าสังกัดพรรคติดต่อกันสามสิบวัน ก็สามารถที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ได้ ก็คงใช้เกณฑ์อันนั้นนะครับ ส่วนถ้อยคำจะเป็นอย่างไร เดี๋ยวฝากท่านเลขานุการช่วยดูต่อกันแล้วกัน

ที่นี้ในส่วนของหลักการใน (๓) ของร่างมาตรา ๕๓ นะครับ ก็จะมีผลเกี่ยวกับประกาศ คณะปฏิรูป ฉบับที่ ๑๕ กับฉบับที่ ๒๗ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการพูดกันถึงในตอนนี้อยู่เหมือนกัน ผมก็ อยากจะตั้งเป็นข้อสังเกตเอาไว้หนึ่งนะครับ เพราะว่าประกาศคณะปฏิรูป ฉบับที่ ๑๕ กับประกาศ คณะปฏิรูป ฉบับที่ ๒๗ นั้นนะครับ ซึ่งกำหนดว่าไม่ให้พรรคการเมืองทำกิจกรรมในทางการเมืองมีลักษณะ เป็นกฎหมายนะครับ ไม่ใช่เป็นประกาศที่ออกมาโดยออกตามประกาศกฎอัยการศึกซึ่งจะยกเลิกตัวเอง ง่าย ๆ คงไม่ใช่ลักษณะนั้น ประกาศคณะปฏิรูป ฉบับที่ ๑๕ และฉบับที่ ๒๗ นี้เมื่อมีลักษณะเป็นกฎหมาย การยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขจะต้องออกเป็นพระราชบัญญัตินะครับ คงจะต้องเสนอต่อสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ เพราะฉะนั้นคงจะต้องมีระยะเวลาในการดำเนินการ อาจจะใช้เวลาหลายเดือน ถ้าหากว่า จะมีการเลือกตั้งในปีนี้อาจจะเป็นไปได้ว่าถ้าหากจะมีการยุบพรรคหรือตั้งพรรคใหม่อะไรก็ตาม การสังกัด พรรคในระยะเวลาเก้าสิบวัน ซึ่งเป็นหลักทั่วไปตามปกติอาจจะไม่สามารถทำได้นะครับ กระผมยังคิดว่า ในเมื่อหลักการนี้ก็เป็นลักษณะทำนองเดียวกับกรณีซึ่งเหตุเกิดเพราะยุบสภาซึ่งถือว่าเป็นอุบัติเหตุ ทางการเมืองที่จะให้โอกาสผู้สมัคร ส.ส. มีโอกาสสมัครได้ ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมคิดว่าน่าจะมียุทธศาสตร์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่จะสมัคร ส.ส. สามารถสมัครได้ โดยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า สามสิบวัน โดยน่าจะเขียนเอาไว้ในบทเฉพาะกาลนะครับ ซึ่งจะเป็นหลักการอันเดียวกันกับร่างมาตรา ๕๓ (๓) ขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านธิตีพันธ์ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตีพันธ์ เชื้อบุญชัย : ผม ธิตีพันธ์ ครับ ท่านประธานครับ

คือผมคิดว่าบางทีเรื่องสามสิบวันในส่วนที่เป็นบทยกเว้น จึงจำเป็นต้องมีกำหนดเวลาสามสิบวัน คือถ้าเรามองถึงเหตุการณ์ในการที่จะบอกว่าสามสิบวันในกรณีที่ (๓) นั้นเป็นกรณีที่เป็นเหตุการณ์ ที่ผิดปกติ คือหมายความว่าไม่ให้เป็นการหมดวาระทั่วไป เป็นไปได้ไหมถ้าสมมุติไม่จำเป็นต้องกำหนด วันเลย ขอให้สมาชิกพรรคการเมืองปีก็สมัครได้

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นิวกา ๔๓/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : เราคุยหลักการนี้ไปแล้วครับอาจารย์นิติพันธ์ว่าจะสามสิบ คือถ้าไม่กำหนด ก็ไปทบทวนหลักการใหม่แค่นั้นเอง

ประธาน : เชิญท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : กราบเรียนท่านประธานครับ ในกรอบที่ ๒ เราได้พิจารณากันเรื่องนั้นครับ ก็มีหลักการว่ากรณีที่ครบวาระมันมีเวลาเพียงพอที่คนที่ต้องการจะเปลี่ยนพรรคเก้าสิบวัน คุณไปก่อนหน้าจะครบ พอคุณไปเลย จะออกจากพรรคนี้ไปพรรคไหนก็คิดว่ามีเวลาพอเพียง แต่ในกรณีที่ยุบสภา มันยุบอันนี้บีบ ครบวาระนี้เลือกตั้งภายในหกสิบวัน ก็น่าจะเตรียมตัวได้ คนจะเล่นการเมือง ไม่ใช่บีบบีบดัดสันใจจะเข้าพรรคไหนพรรคนี้ มันคงจะมีการเตรียมตัว เราต้องการพัฒนาระบบพรรคการเมืองให้มั่นคงและเป็นปีกแผ่นดีพอสมควร ส่วนยุบสภาวันนี้บีบเขาเองไม่รู้หรอก ไม่ได้เตรียมตัว ไม่นึกว่าจะยุบ เพราะฉะนั้นก็ต้องให้เวลาเขาที่จะไปหาพรรคใหม่ แล้วก็มีเวลาที่จะสมัคร มีเวลาที่จะเตรียมตัว ยุบสภานี้ภายในหกสิบวัน สมมุติอย่างนั้นนะครับ แต่ว่าครบวาระสี่สิบห้าวัน เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็คงต้องแก่นะครับว่าถ้าหากเรายุบสภาบีบ สมมุติว่ายุบวันที่ ๓๐ เมษายน ก็คงต้องไปเลือกภายในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม สมมุติอย่างนั้นนะครับ ก็คงจะต้องให้เวลา ในกฤษฎีกายุบสภาจะบอกให้เลยว่าจะให้เลือกตั้งวันไหน เพราะฉะนั้นมันก็ต้องมีการประกาศว่าจะรับสมัครวันไหน ฉะนั้นในนี้ก็คงจะต้องตัด ว่าเป็นว่า วันแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภาต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง แต่เพียงพรรคการเมืองเดียวนับถึงวันเลือกตั้ง นับถึงวันเลือกตั้งเอาแค่สามสิบวันก่อนวันเลือกตั้งก็น่าจะเพียงพอ ถ้านับถึงวันรับสมัคร มันรับสมัครก่อนวันเลือกตั้ง สมมุติว่าเป็นเดือนอย่างนี้ก็จะถึงวันเลือกตั้งก็จะไม่มีเวลาพอที่จะให้เขา แต่ถ้าให้เวลาสามสิบวัน ถ้านับจากวันที่ก่อน สมมุติเราเลือกตั้งวันที่ ๓๐ พฤษภาคม อย่างน้อยที่สุดวันที่ ๓๐ เมษายน เขาก็น่าจะเข้ามาอยู่เป็นพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งแล้วเจตนารมณ์จะเป็นอย่างนั้นที่พูดกันในกรอบที่ ๒ ครับ

ประธาน : ท่านคมสันครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม คมสัน โพธิ์คง กรรมการจริง ๆ เรื่องนี้กรรมการขณะนั้นมีมติไปชั่วคราวนะครับ ผมยังขอสงวนในเรื่องของมาตรา ๔๓ (๓) ไว้ในเรื่องของการสังกัดพรรค และเรื่องของการสังกัดพรรคเก้าสิบวัน รวมทั้งเรื่องของกรณีของการสังกัดพรรคด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ครับท่านประธานครับ คือในเรื่องของการกำหนดให้ต้องสังกัดพรรคนี้มันเกิดจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๗ ที่เคยเกิดปัญหาในอดีตที่มีปัญหาเรื่อง ส.ส. มีความเป็นอิสระเกินไป แล้วก็มีการขายตัวในการโหวตในเรื่องต่าง ๆ จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ที่ต้องมีการรัฐประหารตัวเองของนายกรัฐมนตรีท่านหนึ่งนะครับ ทีนี้พอการวางหลักการในเรื่องของการสังกัดพรรคแล้วก็ปรากฏว่าก็ยังไม่แก้ปัญหาเรื่องการขายตัวได้ เพราะว่า ส.ส. ก็จะต้องใช้ขายเป็นวาระ เป็นครั้ง ๆ ของการยกมือแทน แล้วก็เมื่อดำเนินการ

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นิรนา ๔๗/๕

อย่างกล่าวแล้วต่อมาก็มีการย้ายพรรคบ่อยเกิดขึ้นในยุคหลังจากปี ๒๕๑๗ ปัญหาที่ตามมาก็คือ หลักการที่กำหนดในเรื่องของการสังกัดพรรคนี้เนอะครับ ถึงแม้จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีตที่เกิดจากการมีอิสระมากเกินไป แล้วก็มีการขายตัวแล้วก็ย้ายพรรคบ่อย แต่ไม่สามารถที่จะยืนยันหลักการดังกล่าวได้เนอะครับ ด้วยเหตุผลว่าหลักการสังกัดพรรคมันทำให้เป็นการเกิดเหตุการณ์ในการทำลายหลักในเรื่องของอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของการเป็น ส.ส. ในการโหวตในเรื่องต่าง ๆ โดยอิสระของตน ทำให้ ส.ส. ต้องอยู่ในสังกัดพรรค ก็เปลี่ยนจากการที่จะขายตัวเป็นรายครั้งก็ขายตัวทั้งวาระตลอด ๔ ปี แล้วตกอยู่ภายใต้อาณัติของพรรคการเมืองโดยเด็ดขาด สิ่งที่ตามมาก็คือว่า เมื่อกำหนดระยะเวลาในการต้องสังกัดพรรคเก้าสิบวัน ปัญหาที่ตามมาคือเมื่อเกิดปัญหาข้อขัดแย้งหรือการดำเนินการโดยอิสระของ ส.ส. เกิดขึ้น และถูกพรรคมีมติไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. เหล่านั้นไม่สามารถลงได้ ทำให้พรรคมีอำนาจอยู่นือพรรคการเมือง และก็มีอำนาจอยู่นือ ส.ส. ในพรรคของตนเนอะครับ ผมจึงเห็นว่าในเรื่องของการสังกัดพรรคเก้าสิบวันรวมทั้งเรื่องบังคับให้ต้องลงสมัครในนามพรรคการเมือง ผมขอให้มีการเลิกในเรื่องของการยกเลิกการสังกัดพรรคเนอะครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เพทหาย ๔๔/๑

ส่วนเรื่องของการที่กำหนดการสังกัดพรรคนี้ นะครับ ถ้าจะคงไว้ ก็ควรเฉพาะในเรื่องของการสมัครรับเลือกตั้ง
ในนามพรรคเท่านั้น แล้วก็ลดระยะเวลาลงจากเก้าสิบวัน ถ้าเป็นกรณีปกติเหลือหกสิบวัน ถ้าเป็นกรณี
ยุบสภาสามสิบวัน อันนี้ผมอยู่ในความเห็นที่เห็นด้วย แล้วก็ขอสงวนเรื่องนี้ไว้ นะครับ แล้วไปอภิปรายที่
บางแสนครับ

ประธาน : อีก ๓ ท่านนะครับ ท่านนุรักษ์ ท่านธนพิชญ์ และก็ท่านสดศรี ท่านวุฒิสาร

นายนุรักษ์ มาประณีต : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม นุรักษ์ มาประณีต ครับ
ที่เราบัญญัติไว้นี้ก็เพื่อใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็เพื่อให้มีพรรคการเมืองอย่างที่อาจารย์คมสันว่า และ
ป้องกันการขายตัว เพราะฉะนั้นก็เลยกำหนดเก้าสิบวันไว้ ทีนี้เราก็มายกแก้ไขในกรณี (๓) ว่าเหตุยุบสภา
ลดลงเหลือไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นะครับ และที่ท่านได้กังวลกัน ถ้าเราไปดู ท่านพลิกไปที่ มาตรา ๑๐๓
วรรคสอง ซึ่งได้เขียนไว้ว่า การยุบสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องกำหนดวัน
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน คำว่า
ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน ก็คือการเลือกตั้งต่ำกว่าสี่สิบห้าวันไม่ได้ และก็ไม่เกินหกสิบวัน เมื่อไม่น้อยกว่า
สี่สิบห้าวัน การที่จะย้ายพรรคภายในสามสิบวันก็มีโอกาสและมีเวลาที่จะทำได้ เพราะฉะนั้นเมื่อมีการยุบสภา
แล้วก็รีบย้ายพรรคกันภายในสิบห้าวัน ก็ยังเหลือเวลาอีกสามสิบวัน เพราะฉะนั้นก็จะไปสอดคล้องกันกับ
มาตรา ๑๐๓ วรรคสอง ซึ่งในมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง ก็ไม่จำเป็นต้องไปแก้ไข (๓) ซึ่งก็สอดคล้องกันอยู่แล้ว
ก็คงไว้แบบนี้ไม่มีปัญหาอะไรที่จะต้องไปกังวลในเรื่องสามสิบวัน ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านธนพิชญ์ครับ

นายธนพิชญ์ มูลพฤกษ์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ท่านนุรักษ์อภิปรายไปหมดแล้วครับ

ที่ผมจะพูด

ประธาน : ท่านสดศรีครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : กราบเรียนท่านประธานค่ะ ดิฉัน สดศรี นะคะ ในฐานะที่เป็น
กทต. ที่ดูแลเรื่องพรรคการเมือง เท่าที่ผ่านมามีปัญหาอย่างยิ่ง การที่นักการเมืองหรือผู้ที่ลงสมัคร
เลือกตั้งเป็นสมาชิกพรรคการเมืองตอนนี้ ๔๔ พรรค บางท่านเป็นทั้ง ๔๔ พรรคเลยนะคะ คือเราไม่จำกัด
เรื่องการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนะคะ ทีนี้พอมาจำกัดกรอบว่า ถ้าจะลงเลือกตั้งแล้วจะต้องเป็นสมาชิก
พรรคการเมืองเพียงพรรคการเมืองเดียว ภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันก็ดี สามสิบวันก็ดี มันเกิดปัญหา
ขึ้นมาคือระบบการตรวจสอบฐานข้อมูลพรรคการเมืองที่ซ้ำซ้อนกัน และเป็นปัญหาที่นำไปสู่การพิจารณา
ของศาลฎีกาในเรื่องคุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนะคะ ก็จะต้องไต่สวนว่าข้อมูลนี้ถูกต้องไหม
เป็นสมาชิกพรรคการเมืองเดียวจริงหรือไม่ และจากสาเหตุนี้ก็เลยไปสู่มีการลบฐานข้อมูลที่ กทต. กัน
จะต้องมีการฟ้องร้องกัน ซึ่งได้ทราบว่ามีหลายพรรคการเมืองมาขอให้เจ้าหน้าที่ของ กทต. ลบฐานข้อมูล

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

พททาย ๔๔/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ออกไปให้เหลือผู้นั้นอยู่ที่พรรคการเมืองพรรคเดียว อันนี้จะทำให้เกิดระบบการที่ทำความผิดในเรื่อง
ฐานข้อมูลกันขึ้นมา และระยะเวลาที่ว่าเก้าสิบวัน กับสามสิบวัน ก็ยังมีปัญหาการนับวันกันอีกนะคะ
จะเป็นไปได้ไหมคะว่า เราจะบังคับเลยว่า ผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองพรรคเดียว
หรือผู้ที่อยู่ในพรรคการเมืองใดต้องเป็นพรรคเดียวเท่านั้น การที่จะกำหนดเช่นนี้จะทำให้พรรคการเมือง
เข้มแข็งขึ้น ไม่ใช่ว่าเราร่อนไปอยู่พรรคโน้นพรรคนี เพื่อที่จะเอาเงินกองทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เพราะว่า
ในขณะนี้เงินกองทุนสนับสนุนพรรคการเมืองจะกำหนดว่า พรรคใดมีสมาชิกจำนวนเท่าใดถึงจะมีสิทธิได้รับ
จำนวนก็เปอร์เซ็นต์ อันนี้ก็เลยมีการสมัครกันมั่วไปหมดหลายพรรคการเมือง เพื่อหัวหน้าพรรคจะได้เอา
จำนวนผู้ที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองสำรองเพื่อได้รับเงินกองทุนอันนี้ _____

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วัชร ๔๕/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ปัญหานี้ดิฉันว่าถ้าจะตัดปัญหาให้ดีที่สุดคือ ทุกคนมีสิทธิสมัครได้เพียงพรรคการเมืองเดียว จะสมัครเป็นสมาชิกทุกพรรคหรือหลายพรรคไม่ได้ แล้วถ้าสมมุติว่าเป็นสมาชิกเพียงพรรคการเมืองเดียวแล้ว ถ้าสิบวันหรือสามสิบวัน ก็จะตัดปัญหาออกไปได้โดยไม่ต้องมาคำนึงถึงเลย อันนี้เราไม่ควรจะเขียนกฎหมายอะไรให้เกิดความยุ่งยากขึ้นมา แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นมันตามขึ้นมาอีก แล้วก็ทำให้คิดรอกโรงรอกศาลมากกว่า นอกจากนี้แล้วยังมีปัญหาคอนกรีตอีกว่า ถ้าสมาชิกพรรคการเมืองใดอยู่ในพรรคที่จะต้องถูกศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคไปจะคิดเวลาเท่าไร ซึ่งก็จะเกิดความเดือดร้อนกันขึ้นมาทันทีว่าท่านยังอยู่ในพรรคการเมืองนั้นแล้วก็ใกล้จะเลือกตั้งแล้ว ศาลยังไม่ได้มีการพิพากษาให้ยุบหรือไม่ พอจะถึงวันเลือกตั้งอีก ๕ วันศาลยุบพรรคการเมืองนั้น ผู้นั้นจะไปอยู่ที่ไหน ก็คงจะเป็นศาลเร่ร่อนไปเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นในกรณีที่น่าจะกำหนดไว้เลยว่าไม่มีสิทธิที่จะไปเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหลายพรรค คงจะต้องใช้เป็นเพียงพรรคเดียว เพื่อให้เกิดความมั่นคงว่าท่านสนใจในภารกิจของพรรคการเมืองนั้น ๆ มากกว่าสนใจเรื่องเงินที่จะได้รับจากเงินกองทุนสนับสนุนพรรคการเมือง ขออนุญาตแค่นี้ค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

ประธาน : ท่านวุฒิสภาครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ดันไชย : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสภา

กรรมการ ผมเข้าใจว่าประเด็นที่ท่านสวดหรืออภิปราย ผมเข้าใจว่ามีข้อยุติว่า ตกลงต่อไปนี้เป็นสมาชิกได้พรรคเดียว แต่ผมยังพยายามหาอยู่ว่าอยู่ตรงมาตราใด แต่ผมจำได้ว่าเราหารือกัน คือถ้าใจหยาบเป็นพรรคเดียวก็จะจบจากเรื่องนี้ แต่ว่าประเด็นในมาตรา ๙๓ (๓) เรื่อง สามสิบวัน ผมเองยังพยายามดูกับมาตรา ๑๐๓ ของกรณียุบสภาว่ามีการเลือกตั้งภายในไม่เร็วกว่าสี่สิบห้าวันแต่ไม่เกินหกสิบวัน กรณีแบบนี้ถ้าเจตนาเรามองต้องการให้ ส.ส. ที่ถูกยุบสภาสามารถย้ายพรรคได้ แต่กำหนดสามสิบวันนับวันสมัคร ผมคิดว่าอาจจะมีปัญหาเหมือนกัน เช่น ถ้าสมมุติว่าผมจะจัดให้มีการเลือกตั้งเลยภายในวันแรกของวันที่ครบสี่สิบห้าวัน ก็แปลว่าวันรับสมัครของผมอาจจะก่อนหน้านั้นก่อนสามสิบวัน ซึ่งเป็นไปได้สูงมาก เพราะว่ามันโยงกับมาตรา ๑๐๓ เพราะฉะนั้นถ้าจะเอาหลักการว่าในกรณียุบสภา แล้วให้ ส.ส. มีโอกาสที่จะย้ายพรรคได้ เพื่อให้สังกัดพรรคใหม่ก่อน ก็ต้องมาโยงกับตรรกของตัวเลขกับมาตรา ๑๐๓ ให้ชัด เพราะผมไม่แน่ใจว่า กรณีพอประกาศวันเลือกตั้ง การรับสมัครก็ต้องทำล่วงหน้า ทีนี้ในมาตรา ๙๓ (๓) เราไปบอกว่า วันรับสมัคร แต่ทีนี้ถ้าจะไปใช้วันเลือกตั้งก็มีปัญหา เพราะว่าวันเลือกตั้งต้องประกาศคุณสมบัติก่อนว่ามีสิทธิหรือไม่มีสิทธิถูกใหม่ครับ ซึ่งคุณสมบัติข้อหนึ่งก็คือคุณสมบัติการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากี่วัน เพราะฉะนั้นจริง ๆ มันต้อง Deadline อยู่ที่วันรับสมัครนั้นแหละครับ เพียงแต่จะไปกำหนดเท่าไร เพราะฉะนั้นมันโยงกับมาตรา ๑๐๓ ผมคิดว่าถ้าตรรกแบบนี้ก็แก้กันได้ อันหนึ่ง แต่ว่าถ้าจะไปแก้ว่านับวันเลือกตั้งจะมีปัญหามากขึ้น เพราะว่านับวันเลือกตั้ง มันอาจจะครอบคลุมเวลาที่ต้องกำหนดประกาศคุณสมบัติว่ามีสิทธิรับสมัครหรือเปล่า ผู้รับสมัครจะต้องประกาศว่าเนื่องจาก

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วชิรี ๔๕/๒

ต้องการสังกัดพรรค ผมคิดว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นทางเทคนิคครับท่านประธาน แต่ว่าถ้าเอาหลักการแบบนี้ก็ฝากฝ่ายที่เกี่ยวข้องลงไปจัด เพราะผมคิดว่ามันโยงกับมาตรา ๑๐๓ อยู่ แล้วมันจะเป็นปัญหาว่าสามสิบวัน มันจะทำได้

ประธาน : ท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา งานทวี : ขอขอบคุณครับท่านประธาน ผม วิทยา งานทวี ในพรรคสามที่ท่านกรรมการอภิปรายกันไปหลายท่าน ก็เกี่ยวกับเรื่องสิทธิของทางผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง แต่ประเด็นของผมที่อยากจะหารือก็คือว่า หากว่าในกรณีที่ผ่านมา เรากำลังมองว่าเนื่องจากพรรคมีความเข้มแข็งและเกิดปัญหากับการที่มาควบคุมผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีปัญหาตามที่บางท่านก็ได้พูดไปแล้ว เรามีมาตรการอะไรที่จะควบคุมไม่ให้คนดีหรือคนที่มีปัญหาไม่สามารถที่จะเข้ามาสู่ขบวนการนี้ได้อย่างไร โดยเฉพาะคนที่ได้คุยกันไปในลักษณะว่าคนที่ขายเสียงแล้วก็ใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้ประโยชน์ส่วนตน

- ๔๖/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ศิริรัตน์ ๔๖/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

กระผมก็อยากจะทราบเรียนว่าถ้าเป็นไปได้ก็ควรจะระบุว่าการสมัครสังกัดพรรคไม่ควรเกินจำนวนครั้งที่จะเป็นอยู่ อาจจะเป็น ๓ ครั้งหรืออะไรก็แล้วแต่ เพราะว่าการสังกัดพรรคมันเป็นเรื่องของนโยบาย เพราะฉะนั้นคนที่เลือกที่จะไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคไหน ก็ควรจะมีความชัดเจนในตัวเอง อย่างน้อยว่าคิดจะไปทำอะไรในลักษณะที่เชิงนโยบายต้องชัด เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเข้าไปแล้ว แล้วอีกสักพักหนึ่งก็เปลี่ยน แล้วก็เปลี่ยนอีก ผมก็เข้าใจว่าคนคนนั้นคงไม่มีจุดยืนที่ชัดเจน แต่เป็นเรื่องของผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่า ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ต้องไปสังกัดพรรค ถ้าเขาคิดว่าเขาเป็นคนมีศักยภาพหรือความสามารถในส่วนตัว ก็ควรสมัครรับเลือกตั้งโดยไม่สังกัดพรรคโดยตรง น่าจะเป็นประโยชน์ที่ให้สังคมได้ประโยชน์กว่า ก็ขออนุญาตว่าควรจะกำหนดเรื่องของการสังกัดพรรคตามจำนวนครั้งที่ควรจะเป็น เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการควบคุม คนที่จะเลือกสังกัดพรรคเพื่อควบคุมไม่ให้เอาประโยชน์จากการเลือกที่จะเข้าพรรคต่าง ๆ นะครับ ขออนุญาตเสนอตรงนี้ครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ (๓) ก็ขออนุญาตแก้เก้าสิบวัน กับสามสิบวันถึงวันเลือกตั้ง ส่วนเรื่องที่ยังสงสัยเรื่องว่าจะสังกัดพรรค ไม่สังกัดพรรค สงวนไว้แล้วไป Debate กันนะครับ ที่ท่านประพันธ์ เสนอนั้น เรื่องการเลือกตั้งในปีนี้อยู่ในมาตรา ๓๐๗ วรรคท้าย ให้สังกัดได้สามสิบวันเท่านั้น มาตรา ๓๐๗ วรรคท้าย ครับ

ประธาน : ท่านอนุรักษครับ

นายอนุรักษ มาประณิต : ท่านเลขาคครับ คือ มาตรา ๙๓ เราอย่าไปตัดว่าวันเลือกตั้ง ยังคงเดิมครับ และมาปรับตรงมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง ระยะเวลาไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวันนับแต่วันรับสมัครเลือกตั้ง อันนี้จะแก้ไขปัญหานั้นได้เลย ไม่จำเป็นจะต้องมาแก้ไข (๓) คือระยะเวลาต้องน้อยกว่า

เลขานุการ : สี่สิบห้าวันนับแต่วันรับสมัครเลือกตั้ง รับได้ไหมครับ

นายอนุรักษ มาประณิต : นับแต่วันรับสมัครเลือกตั้ง

เลขานุการ : ไม่ได้ครับท่านครับ อันนี้เปลี่ยนหลักเยอะเลยครับ คือประเด็นที่อาจารย์ วุฒิสารอภิปราย ผมดูแล้วมันเหมือนกับ มาตรา ๙๓ (๒) ท่านวุฒิสารครับ ยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง เหมือนกัน เราก็รู้แหละครับว่าเขาสังกัดพรรควันไหน เราเห็นว่าเขาสังกัดพรรค สมมุติว่าวันที่ ๑ ไซ้ใหม่ครับ แต่ว่าเขามาสมัครวันที่ ๓ วันที่ ๓ เขายังไม่ครบสามสิบวันหรอกครับ แต่เขามีหลักฐานว่าเขาสมัครพรรควันที่ ๑ เราก็นับไปได้สามสิบวันอยู่แล้วถึงวันเลือกตั้ง

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ดันไชย : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ครับ คือประเด็นของผมคือว่าในมาตรา ๑๐๓ มันพูดสี่สิบห้าวัน แต่ไม่เกินหกสิบวัน ในวันเลือกตั้งถูกไหมครับ ที่นี้ก่อนหน้านั้นการรับสมัคร มันคือการกำหนดคุณสมบัติ แล้วประกาศว่ามีสิทธิลงสมัครหรือไม่ถูกไหมครับ ซึ่งอันนั้นมีคุณสมบัติข้อหนึ่งคือต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เมื่อเป็นอย่างนี้ถ้าไปเอาวันสมัครนี้ สมมุติว่า

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ศิริรัตน์ ๔๖/๒

ผมถามท่านประพันธ์ว่าอย่างน้อยสมมุติก็ต้องประกาศล่วงหน้าสามสิบวัน ประกาศชื่อผู้สมัคร รับสมัคร
ล่วงหน้าสามสิบวัน สี่สิบห้าวัน ถ้าผมเอาวันแรกของวันเลือกตั้งเลย เป็นวันแรกเลยนะครับ สี่สิบห้าวัน
ก็ย้อนไปสามสิบวัน ผมก็ไม่ทันแล้ว

เลขานุการ : วันเลือกตั้งครับท่านครับ ไม่ใช่วันสมัครรับเลือกตั้ง เขาสี่สิบห้าวัน
วันเลือกตั้งอีกสี่สิบห้าวัน ผมสมัครวันที่ ๑ อีกสี่สิบห้าวันเลือกตั้ง ผมสมัครสามสิบวันก็ถึงแล้วครับ
วันเลือกตั้งครับ ไม่ใช่วันสมัครรับเลือกตั้ง ที่ฝ่ายเลขาขอเปลี่ยน เขาเหลืออีกสิบห้าวัน ถูกนะครับ ฝ่ายเลขา
ถูกนะครับ ถ้าวันสมัครรับเลือกตั้งไม่มีทางเกิดขึ้นได้เลย เช่น ผมสมัครสังกัดพรรควันที่ ๑ ถูกไหมครับ
แล้วอีกสิบห้าวัน วันรับสมัครรับเลือกตั้ง ผมก็เป็นสมาชิกได้สิบห้าวันเท่านั้น ในขณะที่อีกสามสิบวันถึงมี
วันเลือกตั้ง ถูกไหมครับ แต่ถ้านับวันเลือกตั้งผมครบนะครับ แต่นับวันสมัครรับเลือกตั้งผมไม่ครบ ผมได้แค่
สิบห้าวัน ท่านอนุรักษ์ว่าอย่างไรครับ ท่านครับ ประเด็นนี้จะได้จบ ท่านโทษนิดเดียวครับ แต่ประเด็นท่าน
เทคนิคน่าจะตกลงกันได้

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : ที่นี้ในวันสมัครอาจจะยังไม่ถึงสามสิบวันก็ได้

เลขานุการ : ถูกต้องครับ ก็เหมือนอันนี้ เหมือน (๒) อายุ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : เขาขาดคุณสมบัติหรือเปล่า

เลขานุการ : ไม่ขาดครับ เพราะมันเขียนไว้ครับว่าถึงวันเลือกตั้ง มันเขียนอย่างนี้
อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นวันสมัครเขาจะต้องเอาไปเป็นสมาชิกพรรคมาแสดงว่าเขาสมัครวันที่เท่าไร เพื่อจะ
นับไป

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๔๗/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายคมสัน โพธิ์คง : ผมขออนุญาตท่านประธานครับ ขอขยายอย่างนี้ครับ คือก่อนเลือกตั้ง จะมีการประกาศพระราชกฤษฎีกาก่อน แล้วในพระราชกฤษฎีกาก็กำหนดวันสมัครรับเลือกตั้ง แล้วในพระราชกฤษฎีกาก็กำหนดวันเลือกตั้งอีกที เพราะฉะนั้นจะไล่ Step มากก็คือวันมีพระราชกฤษฎีกา วันสมัครรับเลือกตั้ง แล้วก็วันเลือกตั้ง ฐานของฝ่ายเลขานุการก็คือนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง ไม่ได้นับวันสมัครรับเลือกตั้ง

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ คือผมเห็นด้วยที่เขียนอย่างนี้ วันเลือกตั้ง แต่ขณะเดียวกันก็มีปัญหาข้อใจนึกอยากจะเรียนถามฝ่ายเลขานุการ คือตรงนี้เรายังไม่ยุติว่าจะบังคับให้สังกัดพรรคหรือไม่ ในกรณีที่ไม่นับบังคับสังกัดพรรคไม่เป็นปัญหา แต่ในกรณีที่บังคับให้สังกัดพรรคขึ้นมา การมีสิทธิเป็นผู้สมัครหรือไม่ อย่างที่เขียนไว้ในกรณีนี้ว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองพรรคเดียวสามสิบวัน นับถึงวันเลือกตั้ง อันนี้นับได้ ในวันไปสมัครอาจจะเป็นวันที่ ๓๕ หรืออะไรถึงวันเลือกตั้ง ฉะนั้นก็เป็นได้ ฉะนั้นตรงวันที่เขาสมัครเขามีสิทธิ ถ้านับอย่างนี้ เขาเป็นสมาชิก อีก ๑๐ วันต่อมอลาออกจากพรรคนั้น ได้ไหม สมมุติครับ อันนี้ผมเรียนปัญหาต่อไป มันจะเกิดผลอะไรไหม อะไรพวกนี้

นายอัชพร จารุจินดา : เข้าใจทำให้คนนั้นขาดคุณสมบัติ ถึงแม้จะประกาศแล้วว่าเป็นคนมีรายชื่อในวันที่สมัคร แต่หลังจากนั้นแล้วมีการกระทำซึ่งทำให้ขาดคุณสมบัติไป ก็ต้องถือว่าคนนั้นขาดคุณสมบัติในการมีสิทธิสมัคร

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ : ก็อาจจะต้องไปตีความอะไรกันงุ่นงาย ฉะนั้นอาจจะต้องเขียนอะไรให้มันชัดเจนกว่านั้น

เลขานุการ : ถึงนับวันไหนก็แล้วแต่ Case ที่ท่านอัศววิทย์พูดมีสิทธิเกิดได้ทั้งนั้นละครับ ถ้าเขาจะลาออก คือจะนับวันไหนก็แล้วแต่ ถ้าเขาลาออกผลมันเหมือนกัน เขาตามนี้ได้ไหมครับ ท่านไพโรจน์มีประเด็นอื่นไหมครับ ถ้าไม่มีเอาตามนี้ได้ไหมครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : แต่ต้องชัดเจนว่าคนจะเล่นการเมืองต้องมีพรรค เพราะฉะนั้น สีสืบห้าวัน ต้องสังกัดพรรคว่าสีสืบห้าวัน ยุบพรรคสีสืบห้าวัน คุณยังมีเวลาอีกตั้งสีสืบห้าวันไปหาพรรค แล้วหกสิบวันเมื่อครบกำหนดมีการเลือกตั้ง คุณก็มีเวลาเตรียมตัวล่วงหน้าแล้ว เพราะฉะนั้นตรงนี้สำคัญ ถ้าเขาขาดคุณสมบัติ อันนั้นเป็นความรับผิดชอบของเขาแล้ว มีการเลือกตั้งใหม่ก็ต้องชดเชย ถูกปรับ ถูกอะไรเยอะแยะมากมาย ถ้าอย่างนั้นเราบังคับไว้ให้ชัดเจนดีกว่าครับ

เลขานุการ : ท่านธนพิชญ์ครับ แต่สงวนไว้ละครับ เรื่องสังกัดพรรค ไม่สังกัดพรรค สงวนไว้อยู่แล้วครับ

นายธนพิชญ์ มุลพฤกษ์ : ผม ธนพิชญ์ ครับ ก็คงเป็นเรื่องเทคนิคการเขียน ผากไว้ให้

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนุญ

ศิริพร ๔๗/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ท่านเลขานุการไปดูดีกว่าตรงนี้ เพราะว่าเหมือนสมัครจริง ๆ แล้วยังไม่มีสิทธิที่จะครบสามสิบวัน ยังไม่ครบ เพราะตอนที่สมัครยังไม่ครบสามสิบวัน

เลขานุการ : เหมือน (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้งเหมือนกัน เหมือนกันครบวันสมัครก็ไม่มีสิทธิ แต่ว่าวันเลือกตั้งมีอายุครบยี่สิบห้าปี ก็สมัครได้ คือหลักเดียวกันนะครับ

นายธนพิชญ์ มุลพฤกษ์ : ก็ลองดูแล้วกันนะครับ ฝากไว้ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา งานทวี : ส่วนจำนวนครั้งที่ ส.ส. สังเกตพรรค ผมคิดว่าเป็นสาระ เนื่องจากว่า เราให้ออกาส ส.ส. แล้ว แต่เราไม่สามารถพิสูจน์ว่าคนนี้เป็นคนดีหรือคนเลว การที่เรามีมาตรการควบคุมนี้ เป็นความชัดเจนว่า เราจะพยายามไม่ให้นักที่มีปัญหา แม้แต่วิธีการคิดหรือการปฏิบัติควรจะมีการควบคุม เรายังมีการพูดว่าชายสามโบสถ์ก็ยังคงห้าม เพราะฉะนั้นผมคิดว่าคนที่คนเราไปสังกัดหลาย ๆ พรรค ก็เพื่อประโยชน์ส่วนตนอย่างนี้ ไม่ใช่ ควรที่จะมาเป็นนักการเมืองที่ดีได้ ก็ควรที่จะต้องกำจัดไว้ ผมขออนุญาต ว่าควรจะต้องใส่ครับ

เลขานุการ : คือประเด็นปัญหามันเป็นอย่างนี้ครับท่านวิทยา มันคงนับลำบาก ผมเล่นการเมืองมาตั้งแต่ ๓๐ - ๔๐ ปี ผมเข้าใจ ย้ายพรรคมา ๓ ครั้ง ๔ ครั้ง ๕ ครั้ง แต่ทุกครั้งที่ผมย้าย เป็นเรื่องผมถูกนะครับ ไม่ใช่พรรคถูก แต่ผมต้องย้ายเพราะว่าด้วยเหตุบางประการเกิดขึ้น ผมยังเข้าใจ มันไปลือกว่าเคยย้ายก็พรรค มันคงเขียนลำบากครับ

นายวิทยา งานทวี : เพราะฉะนั้นก็ให้เขาสมัครส่วนตัวสิครับ เราไม่จำกัดเรื่องนั้น เพราะเรายังเป็น Debate อยู่

เลขานุการ : เมื่อสักครู๋ขอสงวนไว้แล้วครับท่าน

นายวิทยา งานทวี : แต่อย่างไรก็ตาม เราไม่สามารถแก้ปัญหารัฐธรรมนูญปีก่อน ๆ ที่พยายามควบคุมสังกัดพรรคก็ด้วยเหตุผลตามที่ว่า แต่เรามาปลดล็อกเพื่อให้เขาเกิดเปิดโอกาส แต่เรายังไม่ป้องกันว่าคนที่เลวนั้นจะอยู่ในระบบนี้อีกต่อไปหรือไม่ เราก็ต้องควบคุมคนที่มีปัญหาด้วยนะครับ

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : ที่ Debate กันนี้คือคนย้ายหลายพรรคมันจะพูดลำบากว่าดีหรือเลว เพราะว่าคนบางคนย้ายหลายพรรค ถ้านับเวลาที่ย้ายมา เขาก็อาจจะด้วยเหตุผลพอสมควรเหมือนกัน ที่ผม Debate คือประเด็นนี้

นายวิทยา งานทวี : แต่พิสูจน์ได้ว่าที่ผ่านมามีปัญหา แม้แต่ชายสามโบสถ์ สังคมยังรับไม่ได้ ผมว่านี่เป็นความชัดเจนครับ ไม่ใช่ผม แต่ผมขออนุญาตว่า ไม่อย่างนั้นมาตราต่าง ๆ ที่เขียนมาในอดีตนะครับ ไม่ต้องการที่จะจำกัดเรื่อง ส.ส. ย้ายพรรคนะครับ ในเมื่อเขามีข้อประเด็นพวกนี้ แต่เราเนื่องจากผู้นำที่มีปัญหา เรากลับมาแก้เพื่อเปิดช่อง ผมกลับคิดว่าถ้าการเมืองเข้มแข็งนะครับ บุคคลต้อง Screen ตัวเองครับ เพราะว่าเราไม่ควรเปิดโอกาสที่ไม่ควรจะเป็นครับ

เลขานุการ : ก็ให้สงวนไว้แล้วเรื่องไม่สังกัดพรรคนะครับ ขออนุญาตไป มาตรา ๙๔ ได้ไหมครับ

นายอัษฎพร จารุจินดา :

มาตรา ๙๔ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ

- (๑) ตีดยาเสพติดให้โทษ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี
- (๓) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตามมาตรา ๙๒ (๑) (๒) หรือ (๔)

(๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังโดยหมายของศาล

(๕) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง

(๙) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๑๐) เป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือมีคู่สมรส เป็นสมาชิกวุฒิสภา

(๑๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการ

ส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนุญ

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นำพร ๔๗/๕

(๑๒) เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๑๓) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรา ๒๗๕

(๑๔) เคยถูกวุฒิสภามีมติตามมาตรา ๒๔๖ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม อัครวิทย์ สุมาวงศ์ ครับ ขออนุญาตนิดเดียวครับ คืออันนี้เป็นเรื่องต้องห้ามมิให้มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่ง (๘) กำหนดว่าเป็นข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง ก็หมายความว่าข้าราชการทุกประเภทที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนั้น จะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งถูกต้อง แต่มาใน (๑๒) นั้นระบุตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งย่อมจะเป็นตำแหน่งที่ไม่ใช่ข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา แต่สิ่งที่ไปใส่เอาไว้อันหนึ่ง คือตุลาการศาลปกครอง แต่ไม่ได้ใส่ตุลาการผู้พิพากษาศาลยุติธรรม ทั้งที่ผู้พิพากษาศาลยุติธรรม เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ตุลาการศาลปกครองก็เช่นเดียวกันครับ เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ฉะนั้นตรงนี้ น่าจะต้องเอาออก เพราะมันซ้ำซ้อนกับ (๘) นะครับ

ประธาน : เชิญท่านวิชาครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : กระผม วิชา มหาคุณ ครับ ผมมีข้อสังเกตเกี่ยวกับ (๒) ผมเข้าใจว่าเขียนตามที่เคยเขียนไว้ในปี ๒๕๔๐ แต่ในระบบล้มละลายเดี๋ยวนั้นมันเปลี่ยนแล้วก็คือไม่จำเป็นว่าศาลจะต้องสั่งให้พ้นจากคดี คือพ้นจากคดีโดยอัตโนมัติครับ ครบ ๓ ปีครับ อันนี้เราถือว่าเป็น Automatic discharge ครับ ตามกฎหมายที่มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว เพราะฉะนั้นใส่ไว้ไม่มีความจำเป็นครับ อันนั้นในระบบของคดีล้มละลาย ก็คือถ้าเป็นบุคคลล้มละลายก็หมายความว่าต้องคำพิพากษาซึ่งยังไม่พ้นอยู่แล้วครับ ใส่ไว้ไม่มีประโยชน์อะไร ขอให้ตัดออกครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

จรรยา ๔๙/๑

เลขานุการ : ตัดตั้งแต่ ซึ่ง เป็นต้นไปใช้ใหม่ครับ ขออนุญาต แล้วก็ตัดคำว่า ตุลาการศาลปกครอง ออกใน (๑๒) ให้วินิจฉัย ให้ตีความไปด้วยนะครับว่าตุลาการศาลปกครองเป็นข้าราชการด้วยในวงเล็บอื่น

ประธาน : ท่านศรีราชา และท่านประพันธ์ครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม ศรีราชา เจริญพานิช ครับ ผมอยากให้ (๒) เปลี่ยนเป็นว่า เคยเป็นบุคคลล้มละลาย คือผมไม่ต้องการให้บุคคลล้มละลายมาเล่นการเมืองด้วย เพราะเหตุที่ว่าบุคคลล้มละลายบางที่แกล้มละลายครับ มีจิตใจ พุดง่าย ๆ โกงเขาครับ เพราะฉะนั้นถ้าเพื่อเคยเป็นคนล้มละลายแล้วผมคิดว่าไม่น่าจะให้มาเล่นการเมือง เพราะว่าจะเป็นคนที่ไม่น่าไว้วางใจ

ประเด็นที่ ๒ ผมอยากให้นิ (๕) เคยต้องคดีจำคุกโดยได้พ้นโทษมาแล้วยังไม่ถึงห้าปี ผมอยากจะตัดสิทธิไปเลยครับ คือเคยต้องโทษจำคุกมาแล้ว เว้นแต่ว่าเป็นความผิดกระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ คือก็ไม่ต้องการให้คนที่ประพฤติไม่ดีเข้ามาเป็นผู้ที่สมัคร สส. เพราะฉะนั้นตัวนี้ อย่างตัวพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เราไม่ต้องการให้คนไม่ดีเข้ามาบริหารบ้านเมือง เพราะฉะนั้นการที่ต้องโทษแสดงว่ามันก็มีความผิดซึ่งบุคคลที่พึงมีสติสัมปชัญญะในการครองตน ก็ไม่ควรจะต้องกระทำ เมื่อกระทำแล้วมันก็ไม่ควรที่จะได้สิทธิในการที่จะมาใช้สิทธิในการเป็นผู้แทน เพราะฉะนั้นควรจะตัดออกไปเลย ให้มันเจ็บขาดออกไปเลยว่าคนที่ติดคุกหรือจำคุกโดยที่มีเจตนาที่ทุจริตหรือว่าเจตนาอย่างหนึ่งอย่างใดหากไม่ใช่เป็นการกระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งมันขาดเจตนาแล้ว อันนั้นเป็นข้อยกเว้นให้ครับ ก็ถือว่า โอ.เค. อย่างเช่น ขับรถไปชนเขาตายโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษเล็ก ๆ น้อย ๆ อันนี้ยังอนุญาตได้ แต่ความผิดที่มีการกระทำโดยเจตนาชั่วร้าย ผมว่าน่าจะยึดแนวทางก็คือตัดสิทธิเลยครับ จะได้ไม่มีคนที่ไม่ดีในรูปแบบต่าง ๆ เข้ามาเป็นคนที่มาเล่นการเมือง ขอบพระคุณครับ

ประธาน : วันนี้ท่านศรีราชาคุณะครับ สมมติว่าโดยประมาทก็หมายความว่าสมัครได้หรือครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ครับ ประมาทหรือลหุโทษนี้ก็เข้าข้อยกเว้นยังสมัครได้อยู่

ประธาน : แล้วบกพร่องโดยสุจริตล่ะครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ไม่ได้อยู่ในข่ายนี้ คงไม่ได้เหมือนกันครับ

ประธาน : มีท่านประพันธ์ ท่านคมสัน และท่านธงทองครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

จรรยา ๔๗/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ
ในร่างมาตรา ๙๔ ใน (๑๐) เป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือมีคู่สมรส เป็นสมาชิกวุฒิสภา คือคำว่า คู่สมรส
อยากจะขอทราบความหมายที่ชัดเจนขึ้นว่ามีความหมายแค่นั้น เพราะว่าเขียนคำว่า มีคู่สมรส ในทาง
ปฏิบัติอาจจะทำให้เกิดความสับสนได้ คือถ้าหากว่าเป็นการใช้ถ้อยคำในกฎหมาย อย่างเช่น ใช้คำว่า เป็น
สามีหรือภรรยา ถ้าเป็นสามีหรือภรรยาเป็นถ้อยคำในกฎหมายโดยปกติก็ต้องมีการจดทะเบียน อันนี้ก็จะ
ชัดเจนว่าถ้าเป็นสามีหรือภรรยาจะต้องเป็นโดยกฎหมาย แต่พอใช้คำว่า คู่สมรส ไม่ทราบว่ามีความหมาย
แค่นั้น อาจจะว่าเป็นสามีหรือภรรยาอยู่กินกันจริงแต่ไม่จดทะเบียนก็ได้ ที่นี้มันจะมีปัญหาในทางปฏิบัติ
ของเจ้าหน้าที่ อย่างเช่น มีผู้มาสมัครแล้วเขาบอกว่าเขาไม่มีลักษณะอย่างนี้ เจ้าหน้าที่รับเลือกตั้งเขาก็ต้อง
รับใช้ใหม่ครับ แต่ถ้าเป็นสามีหรือภรรยา หลักฐานจะมีทะเบียนสมรสเขายังขอตรวจได้ ที่นี้ถ้าหากว่าเขียน
กว้าง ๆ แบบนี้เกิดไปรับสมัครได้แล้ว แล้วมีคนยกขึ้นมาอ้างว่าเป็นคู่สมรสกันทำให้ขาดคุณสมบัติ
มันจะต้องจัดเลือกตั้งใหม่ มันจะต้องเสียเงินงบประมาณ ถึงต้องขอความชัดเจนว่าอันนี้มีความหมาย
แค่นั้น แล้วจะตรวจสอบได้อย่างไรนะครับ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๕๐/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธาน : เชิญท่านคมสัน

นายคมสัน โพธิ์คง : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม คมสัน โพธิ์คง ครับ กรรมการ
ผมมีประเด็นใน มาตรา ๙๔ (๑๐) เหมือนกับท่านประพันธ์นะครับ แต่ว่ามีความเห็นต่างในเรื่องของการมี
คำว่า คู่สมรส คือประเด็นปัญหาของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็มีเขียนในลักษณะของการห้ามเป็นสมาชิก
วุฒิสภาอย่างนี้ไว้ แต่ว่าไม่ได้ห้ามวงศาคนญาติไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้นการเลือกตั้งใน
ครั้งที่ ๒ วุฒิสภาที่เกิดขึ้น สภาเลยถูกเรียกว่า สภาวงศาคนญาติ นะครับ บางจังหวัดตัวสามีเป็น ส.ส.
ภรรยาเป็นนายกเทศมนตรี น้องชายเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือบางจังหวัดพ่อเป็น ส.ว. ลูกเป็น ส.ส.
เพราะฉะนั้นข้อจำกัดตรงนี้มีมันไม่ได้อยู่เพียงแค่ว่าคู่สมรสนะครับ ยังรวมถึงตัวบุตรด้วย วงศาคนญาติด้วย
ซึ่งสิ่งที่ผ่านมามีคือ เราคงตัดคนเหล่านั้นไม่ได้ เนื่องจากเหตุผลว่าในสังคมแบบไทย วงศาคนญาติเหล่านี้
ค่อนข้างมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในทางการเมืองของบุคคลอยู่พอสมควรนะครับ เพราะฉะนั้นใน
ประเด็นนี้ผมไม่ค่อยแน่ใจว่า คำว่า มีเพียงแค่ว่าคู่สมรสมันจะพอหรือไม่ อันนี้เดี๋ยวต้องกลับมาหารือกับ
ท่านเลขานุการว่าจะพอไหม เพราะประเด็นเมื่อคราวที่แล้วก็ประเด็นจากลูกเป็น ส.ส. ก็มี ประเด็นจาก
น้องชายเป็น ส.ว. ก็มี แล้วก็ไปมีเครือข่าย แล้วก็ไปอยู่ในกลุ่มก้อนของพรรคการเมืองด้วยกันนะครับ แต่ไป
อยู่ในนามของตัว ส.ว. ด้วย อยู่ทั้งท้องถิ่นด้วยครับ

เลขานุการ : ท่านคมสันนิดเดียวสั้น ๆ ครับ ผมเรียนท่านอาจารย์ประพันธ์ด้วย คำว่า
คู่สมรส ผมเข้าใจว่าหมายถึงจดทะเบียนกันครับ คำในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เขาใช้คำว่า คู่สมรส
หมายถึงคนจดทะเบียนของเราเราเปลี่ยนมาเป็นสามีภรรยา นะครับ ผมไม่แน่ใจคำสองคำนี้ ฝ่ายเลขานุการ
รับไปคู่ได้ไหมครับว่า อันไหนหมายถึงจดทะเบียน อันไหนไม่ได้หมายถึงจดทะเบียน แต่ว่าในร่างฉบับ
ปี ๒๕๕๐ ตอนแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน เราไปเขียนว่า สามีภรรยา เพื่อต้องการขยายไปถึงที่ไม่จดทะเบียน
ด้วย แต่ว่าคำ คู่สมรส เดิม เป็นคำที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ใช้ แล้วตั้งใจหมายถึงการจดทะเบียนสมรสด้วย
นะครับ ส่วนกรณีของอาจารย์คมสันเรื่องให้ขยายไปคนอื่น ต้องเสนอแนะครับว่าจะให้ขยายไปบ้างจะได้
Debate กันนะครับ ไม่อย่างนั้นฝ่ายเลขานุการคงไม่เต็มอะไรนะครับ คงแค่นี้ละครับ

ประธาน : มีท่านธงทอง ท่านนุรักษ์ และท่านสดศรีครับ

นายธงทอง จันทรางศุ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ธงทอง จันทรางศุ
ครับ กระผมขออนุญาตที่จะอภิปรายในมาตรา ๙๔ (๕) และอาจจะมีประเด็นต่อเนื่องไปถึง (๖) ซึ่งเป็น
ประเด็นที่อาจจะมีส่วนที่เห็นต่างจากท่านกรรมการที่ผมเคารพ คือท่านอาจารย์ศิริราชา ขอประธาน
โทษที่ออกนามนะครับ ใน (๕) เรื่องของการตั้งคำพิพากษาจำคุกมาแล้ว พันโทษมาแล้วห้าปีจนถึง
วันเลือกตั้ง เว้นแต่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ ผมเข้าใจว่าเหตุผลที่บัญญัติไว้เช่นนั้นก็คือ
ความเข้าใจหรือความพยายามที่จะเปิดโอกาสให้คนที่เคยทำความผิด แล้วก็ต้องรับโทษจำคุกมาแล้วนั้น

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๕๐/๒

สามารถที่จะกลับมามีตำแหน่ง มีที่ยืนอยู่ในสังคมได้ เวลาที่เราพูดถึงเรื่องการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้น กระผมคิดว่าการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้น คงไม่ได้มีความมุ่งหมายที่จะตัดคนคนนั้นออกจากสังคมโดยเด็ดขาดเสียเลยทีเดียว วันนี้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษไปแล้ว หลายคนก็สามารถที่จะกลับมามีชีวิตที่เป็นพลเมืองดีของชาติได้ คนที่อยู่ในข่ายที่ต้องไปติดคุกติดตะรางนั้น กระผมขอประทอนโทษว่ามีความหลากหลายมาก กระผมขออนุญาตยกตัวอย่างเช่น บางคนอาจอยู่ในฐานะซึ่งมีความยากจนในทางเศรษฐกิจ ไปกู้ยืมเงินจากคนที่เป็นผู้ให้กู้ แล้วเขาก็อาจจะบังคับให้จ่ายเช็คไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นเรื่องของการบังคับเอาคดีอาญาเข้ามาเป็นเครื่องมือในการที่จะต่อรอง จะพบว่ามีความหลากหลายมาก ไม่ได้แปลว่าทุกคนจะต้องชั่ว ต้องร้าย ต้องเป็นคนซึ่งไม่สามารถจะอยู่ร่วมกับสังคมปกติได้ตลอดไป ผมคิดว่าระยะเวลา ๕ ปี ถ้าไม่กระทำความผิดซ้ำอีก หลังจากที่เขาพ้นโทษไปแล้วนั้น ก็เป็นประเด็นที่รัฐธรรมนูญในอดีตได้วางหลักไว้ว่า น่าจะให้เขากลับมามีบทบาท มีส่วน มีเสียงในสังคมนี้ได้ เว้นเสียแต่เป็นกรณีความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ เช่นว่านั้น ก็ไม่ต้องรอเรื่องของ ๕ ปี เพราะเหตุว่าก็แปลว่าไม่ใช่การกระทำโดยเจตนา หรือไม่ใช่การกระทำโดยเจตนาที่ร้ายแรง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๕๑/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

อย่างไรก็ดีผมเห็นว่าอาจจะมีประเด็นต่อเนื่องไปยัง (๖) ซึ่งเป็นเรื่องของการที่ถูกจำกัดตัดสิทธิไม่ให้มาสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร เนื่องจากเคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ ถ้าหากว่าเมื่อไรก็ตามใครก็แล้วแต่ที่เคยประพฤติผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือกระทำทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการแล้ว ถ้าหากว่าจะรับประเด็นไว้ว่า เรื่องนี้ถ้าเราถือว่าเป็นเรื่องสำคัญและเราคิดว่าเคยทำมาครั้งหนึ่งแล้ว ก็เป็นเรื่องที่เราถือว่าเป็นเรื่องเคร่งครัด โดยเฉพาะในบทบาทหน้าที่ที่เข้ามาเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐ แล้วเมื่อเขาเคยทำทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่หรือประพฤติมิชอบมาแล้ว ควรจะตัดโอกาสที่เขาจะเข้ามาตรงนี้ กระผมเห็นพ้องด้วยถ้าจะจำกัดเฉพาะประเด็นเพียงแค่นี้เป็นประเด็นที่ปรากฏอยู่ใน (๖) แต่ถ้าหากว่าจำกัดตัดสิทธิผู้ที่เคยต้องโทษจำคุกมาแล้วพ้นโทษไม่เกินห้าปีแล้ว ไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งทุกกรณีไป ผมคิดว่าจะกว้างเกินไป แล้วจะขัดต่อหลักในทางอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาครับ

ประธาน : ท่านนุรักษ์ครับ

นายนุรักษ์ มาประณีต : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม นุรักษ์ มาประณีต ผมจะขอพูดใน (๕) (๖) เช่นเดียวกันครับ คือผมอาจจะมีความเห็นตรงข้ามกับอาจารย์ธงทองนะครับ เพราะว่ามาตรฐานของบุคคลทั่วไปกับมาตรฐานของบุคคลที่จะมารับใช้ชาติโดยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือมาตรฐานของบุคคลที่จะมาเป็นรัฐมนตรีมันไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้ามาตรฐานบุคคลทั่วไปเราต้องให้โอกาสเขา แต่มาตรฐานของบุคคลที่จะมารับใช้ชาติ เป็นผู้แทนราษฎร คนที่มีมลทินแล้วไม่น่าที่จะเข้ามายุ่งเกี่ยว แต่อย่างไรก็ตามก็อาจจะอยู่ในสังคมได้ แต่ก็ไม่อาจที่จะมาดำรงตำแหน่งอย่างที่ท่าน ส.ส. ว่า ตำแหน่งอันทรงเกียรติ เพราะฉะนั้นใน (๕) ผมก็มีความเห็นเหมือนกับอาจารย์ศรีราชา คือน่าจะตัดคำว่า ที่พ้นโทษมาไม่เกินห้าปีในวันเลือกตั้ง โดยขอเปลี่ยนเป็นว่า เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยไม่มีการรอลงอาญา ทั้งนี้เพื่อเป็นการตัดปัญหาในการที่จะมาตีความกันว่า รอลงอาญาหรือไม่รอลงอาญา แต่ถ้ารอลงอาญาก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าถูกคำพิพากษาจำคุกถึงที่สุดแล้ว เคยต้องโทษคุมขังแล้ว ก็ไม่น่าจะมาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ และกรณีเดียวกันก็จะไปสอดคล้องกับ (๖) เพราะใน (๖) ไม่เปิดโอกาสเลยที่ว่า จะพ้นโทษหรือถูกไล่ออก ปลดออกมาแล้วไม่เกินห้าปีมาสมัครได้ เพราะฉะนั้นก็จะเป็นมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับ (๖) ถ้าเราจะไปใส่ให้โอกาสเฉพาะ (๕) แต่ (๖) ไม่มีเลย เมื่อถูกไล่ออก ปลดออกจากราชการแล้ว ไม่มีโอกาสมาสมัครรับเลือกตั้ง นี้ก็จะสอดคล้องกัน เพราะฉะนั้นผมมีความเห็นว่าจะตัดออกไปในเรื่องที่พ้นโทษมาไม่เกินห้าปี แล้วก็จะไปสอดคล้องกับคุณสมบัติของรัฐมนตรีในมาตรา ๑๘๔ ด้วยนะครับ ซึ่งใน (๕) ในโอกาสต่อไปผมก็จะไปขอตัดในมาตรา ๑๘๔ (๕) ด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อจะได้สอดคล้องกับมาตรฐานของ ส.ส. ด้วยนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านสดศรีครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๕๑/๒

นางสดศรี สัตยธรรม : ประธานกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ค่ะ ใน (๕) ของ มาตรา ๙๔ เราจะรวมถึงผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรมหรือได้รับการอภัยโทษหรือไม่ ซึ่งอันนี้น่าจะพิจารณาว่า ผู้นั้นได้รับสิทธิโดยการได้รับการนิรโทษกรรมหรืออภัยโทษแล้ว เขาจะมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ แล้วอีกข้อหนึ่งซึ่งรัฐธรรมนูญชั่วคราวปี ๒๕๔๙ ระบุไว้ว่า ไม่ให้คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญสมัคร ส.ส. และ ส.ว. อันนี้ยังมีอยู่หรือเปล่า ถ้าในลักษณะห้ามแล้วก็คงจะห้ามไปเรื่อย ๆ คือถ้าก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง มีประโยชน์ซับซ้อน คือการเป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญหรือ สสร. แล้วก็ต้องจะห้ามในระยะ ๒ ปี ก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง ในเมื่อรัฐธรรมนูญชั่วคราวระบุไว้ รัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ก็ควรจะระบุไว้ เช่นเดียวกัน ขอบพระคุณค่ะ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

หทัยกาญจน์ ๕๒/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธาน : ท่านวุฒิสภาครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ดันไชย : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสภา

กรรมการ ผมมี ๓ ประเด็นนะครับ

ประเด็นแรก ผมคิดว่าต้องคิดเปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่าง ส.ส. ในมาตรา ๙๔ กับ คุณสมบัติรัฐมนตรีในมาตรา ๑๘๔ ว่าเราต้องการมาตรฐานเท่ากันหรือไม่ เพราะว่าขณะนี้ผมดูว่าเหมือนกับว่าหลายเรื่องมีความใกล้เคียงกันมากเรื่องลักษณะต้องห้ามนะครับ จริง ๆ ผมยังคิดว่าคนเป็นรัฐมนตรีอาจจะต้องมีลักษณะต้องห้ามที่มากกว่า ส.ส. ด้วยซ้ำไปนะครับ เพราะว่า ส.ส. เองอาจจะมีโอกาสให้เขากลับตัวได้นะครับ เพราะฉะนั้นผมเองคิดว่ามาตรฐานในมาตรา ๙๔ กับมาตรา ๑๘๔ น่าจะมีความต่างกันนะครับ

ประการที่ ๒ ท่านประธานครับ ใน (๑๐) เรื่องคู่สมรสเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผมเองอยากจะขอให้หลักการว่าพิจารณว่าเป็นเงื่อนไขที่ว่าเราจะได้วุฒิสภามาอย่างไรด้วย คือบังเอิญว่าถ้าเกิดว่าเราได้วุฒิสภามาจากการสรรหาซึ่งแนวโน้มจะเป็นอย่างนั้น ผมคิดว่าเราก็คงไม่ต้องกลัวมากนักกับระบบเดิมคือโจทย์ข้อนี้ (๑๐) พูดยุติแบบของเดิมระบุว่า วุฒิสภาก็เลือกตั้งแล้ว ส.ส. ก็เลือกตั้ง ไม่อย่างนั้นก็ห้าม เพราะมันจะเชื่อมโยงกับอำนาจของวุฒิสภาที่จะมีอยู่ด้วยนะครับ ผมก็อยากฝากเป็นข้อสังเกตว่ามันจะเป็นการจำกัดสิทธิเกินไปหรือไม่อย่างไร รวมทั้งเวลาที่เหลืออยู่กับวุฒิสภายังอยู่ ๖ ปี ส.ส. เราจะตั้งวุฒิสภาก็ไม่ได้ถ้าจะสรรหานะครับ เพราะว่าบังเอิญเป็นภรรยาหรือเป็นสามี ส.ส. อะไรอย่างนี้ ผมก็คิดว่าจริง ๆ ถ้าเราได้ที่มาของวุฒิสภาต่างกันไปแล้ว (๑๐) อาจจะต้องกลับมาพิจารณาใหม่นะครับ รวมทั้ง (๑๔) ที่ว่าอันนี้อาจจะเขียนตามที่เคยถูกถอดถอน ซึ่งในมาตรา ๒๘๖ พุดเรื่องถอดถอนโดยวุฒิสภา แต่ผมเข้าใจว่าข้อนี้ยังไม่ได้ข้อยุติ เพราะว่าขึ้นอยู่กับที่มาของวุฒิสภาว่าวุฒิสภาจะมาอย่างไร ถ้าวุฒิสภามาจากการสรรหาเราก็พูดกันว่าน่าจะมีหน้าที่กลั่นกรองไม่มีหน้าที่ถอดถอน เพราะฉะนั้นผมยังคิดว่ามันโยงกับมาตรา ๒๘๖ อยู่ว่า อันนี้เขียนไม่มีตัวเลือกว่าด้วยนะครับ มาตรา ๒๘๖ ถอดถอนเลย เพราะฉะนั้นมันโยงกับที่มาของวุฒิสภา ผมคิดว่า ๒ - ๓ มาตรานี้จะเชื่อมโยงกับการตัดสินใจในเรื่องที่มาของวุฒิสภาครับ

ท่านประธาน

ประธาน : มีอีก ๔ ท่านนะครับ ท่านสุพจน์ ท่านวิชา ท่านอัศววิทย์ แล้วก็ท่านพิสิฐ

เชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ผมอยากจะตั้งข้อสังเกตใน (๑๐) นะครับ เรื่องการจำกัดคู่สมรสที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ได้ นะครับ ถือว่าเป็นการจำกัดสิทธิทางพลเมืองอย่างหนึ่งนะครับ เพราะว่ารู้สึกเรามองในแง่ลบไปว่าถ้ามีคู่สมรสเป็นสมาชิกวุฒิสภาจะต้องเลวร้ายหมดทุกคนเลย รู้สึกจะมองในแง่ลบ คือว่าถ้าเป็นต่างประเทศแล้วมันก็ถือว่าการจำกัดสิทธิทางการเมืองเลยโดยตรง เราจะแน่ใจได้อย่างไรว่าคู่สมรสจะเป็นคนเลวร้ายเสมอไป แล้วทำไมแล้วญาติอื่น ๆ ละครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๕๒/๕

พี่น้อง หรือว่าอาจจะเป็นญาติพี่น้องอย่างอื่นสายอื่น พ่อแม่ หรือว่าอาจจะเป็นอย่างอื่น แต่คู่สมรส
นะครับ ทำไมไม่จำกัด แต่ไปจำกัดคู่สมรสอย่างเดียว อันนี้เป็นการจำกัดสิทธิพลเมืองอย่างหนึ่งนะครับ
ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติว่าคู่สมรสเป็นไม่ได้

อีกประการหนึ่งนะครับ คู่สมรสในความหมายของกฎหมายแพ่งของไทยมีได้คนเดียว
แต่ว่าคู่สมรสตามกฎหมายของมุสลิมของอิสลามนะครับ ผมได้หารือกับท่านอังคณาแล้วมีได้ ๔ คนครับ
อย่าอิจฉาครับ ไม่ต้องอิจฉาครับ อันนี้อาจจะเป็นเรื่องปวดหัวก็ได้ ยิ่งมากยิ่งปวดหัวครับ คืออยากจะถาม
นะครับว่าตามกฎหมายแพ่งไทย แล้วก็ตามกฎหมายมุสลิมจะมีความแตกต่างกันหรือไม่ในประการใด
ใน (๑๐) อันนี้ ขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านวิชาครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ ใน (๒)
ที่ท่านอาจารย์ศรียาชา ขออนุญาตที่เอ่ยนาม บอกว่าให้ตัดสิทธิหมดนะครับ ที่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย
ขอมองต่างมุมสักนิดหนึ่งนะครับว่าระบบล้มละลายสมัยใหม่เราไม่ได้ถือว่าบุคคลล้มละลายเป็นคนชั่วร้าย
นะครับ เว้นแต่บุคคลล้มละลายทุจริต ต้องจำกัดให้ชัดเจนตรงนั้นนะครับ ถ้าเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
ทุจริตอย่างนี้ใช่เลย ก็คือหมายความว่าต้องถูกตัดออกจากวงการทั้งหมดเลยครับ เพราะฉะนั้นถ้าท่าน
อาจารย์อยากจะให้เติมไปก็ต้องเติมว่า หรือเป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
ถ้าอย่างนี้จะเข้าครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

ปียาพัชร ๕๓/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ส่วนกรณีที่ได้เถียงกันเรื่อง (๕) (๖) กระผมเห็นอย่างนี้ครับ กระผมเห็นเลยไปถึงขนาดว่า ผู้สมัคร ส.ส. ไม่ควรอยู่ในระหว่างการไต่สวนหรือพิจารณาในความผิดเกี่ยวกับการทุจริต หรือประพฤติมิชอบ หรือร่ำรวยผิดปกติด้วยครับผม เพราะอะไรครับ เพราะว่ากระบวนการเหล่านี้เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน และต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ แล้วก็ต้องสู้กับอิทธิพลอย่างมาก เพราะฉะนั้นในกรณีที่ผู้สมัคร ส.ส. พยายามที่จะเข้ามาเป็น ส.ส. ทั้ง ๆ ที่อยู่ในระหว่างการไต่สวน หรือการพิจารณาคดีของศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มันก็จะเป็นเหตุที่ทำให้เกิดข้อครหา หรือว่าเกิดข้อที่จะอาจจะเข้าไปแทรกแซง หรือกระบวนการที่เกี่ยวกับทางยุติธรรม ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรม ในระหว่างการพิจารณาคดีนั้น เพราะว่าพอเป็น ส.ส. แล้ว รวมทั้งเขาเข้าเป็นรัฐมนตรีด้วย กลายเป็นผู้ที่มีอิทธิพล หรือสามารถที่จะใช้อิทธิพลเข้าแทรกแซง รวมทั้งการใช้พยานหลักฐานอะไร ซึ่งอาจจะทำให้พ้นจากคดีเหล่านั้นได้ เพราะฉะนั้นผมขอให้เขาพ้นจากสภานั้นไปเสียก่อน จึงจะเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรอย่างองอาจและเปิดเผย โดยที่ไม่ต้องไปหลบ ๆ ซ่อน ๆ หรือว่ามีกรณีที่จะต้องถูกตรวจสอบ เพราะฉะนั้นอยากจะให้มีข้อความในทำนองนี้ว่าถ้าเป็นผู้ต้อง คืออยู่ในระหว่างการไต่สวน หรือพิจารณาคดีในความผิดเกี่ยวกับการทุจริต หรือประพฤติมิชอบ หรือร่ำรวยผิดปกติ ก็ให้เว้นจากการสมัคร ส.ส. เสีย ผมเห็นเลยไปว่า รวมทั้งการเป็นรัฐมนตรีด้วยนะครับ เพื่อมิให้เกิดความหนักใจกับการตรวจสอบต่อไปในภายหลังครับ ขอบพระคุณครับ

นายอัศวินวิทย์ สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม อัศวินวิทย์ สุมาวงศ์ ครับ ใน (๒) ถ้าจะเอาถึงกรณีที่บุคคล ที่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย ผมก็เห็นด้วยกับท่านกรรมาธิการวิชา ว่าคงจะต้องจำกัดเฉพาะการเคยเป็นบุคคลล้มละลาย ทุจริต น่าจะเหมาะสมว่าเป็น ฉะนั้นก็จะเป็นบุคคลล้มละลายที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ไม่ว่าจะอะไรก็ตาม หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย ทุจริต ส่วนกรณีตาม (๕) ที่มีหลายท่านพูดถึง ความจริง (๕) ที่ใช้คำว่า เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงเท่าไร ความหมายมันค่อนข้างจะชัดเจนว่า คำพิพากษาที่ว่ามันเป็นคำพิพากษาที่ถึงที่สุด ซึ่งผู้ถูกคำพิพากษาให้จำคุกนั้นได้รับโทษจำคุกจริง ๆ และได้พ้นโทษจำคุกมาแล้วนับถึงวันที่กำหนดไว้เป็นเวลาที่ได้กำหนดไว้ จะต้องเป็นกรณีที่จำคุกถึงที่สุด ไม่ใช่รอการลงโทษ แล้วก็มีการรับโทษจริง ๆ รับโทษจำคุกนั้นจริง ๆ แล้วก็พ้นโทษออกมา ฉะนั้นคำนี้มีความหมาย ส่วนกรณีที่ท่านกรรมาธิการท่านหนึ่งถามถึงเรื่องนิรโทษกรรม หรือล้างมลทิน จะรวมอยู่ในนี้หรือไม่ ในกรณีนิรโทษกรรมนั้นแน่นอน มันเท่ากับไม่มีการกระทำผิดอันนั้นเกิดขึ้นมาเลย ฉะนั้นคน ๆ นั้นจะไม่อยู่ในความหมายที่ว่า ต้องห้ามตาม (๕) นี้ ส่วนกรณีล้างมลทินนั้นก็เช่นเดียวกัน เพราะเมื่อมีพระราชบัญญัติล้างมลทินแล้ว จะล้างความผิดทั้งหลายที่ได้กระทำไป ฉะนั้นคงจะต้องตอบว่า ในแง่กฎหมายก็คือไม่เข้าอยู่ใน (๕) ในกรณีนิรโทษกรรม และล้างมลทิน แต่ถ้าอภัยโทษไม่ใช่ อภัยโทษยังถือว่าเป็นกรณีตาม (๕)

ประธาน : ท่านพิสิฐครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ปิยาพัชร ๕๓/๒

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ
ในมาตรา ๖ เราพูดแต่ผู้ทุจริตในวงราชการ แต่ว่าในวงการเอกชน โดยเฉพาะในบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์นี่นะครับ ก็มีบุคคลทุจริต และก็ถูกไล่ออก ปลดออก หรือถูกศาลสั่งให้ต้องรับผิดชอบต่อ
นะครับ ผมคิดว่าประเด็นนี้เราไม่น่าจะมองข้ามไป ควรจะคลุมไปถึงบุคคลเหล่านั้นด้วยนะครับ

- ๕๔/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ภาวดี ๕๔/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธาน : เชิญท่านไพโรจน์ และท่านคมสัน

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานครับ ผม ไพโรจน์ครับ ผมคิดว่า (๕) มันเคยเขียนกันมาอย่างนี้แต่ไหนแต่ไรแล้วนะครับ ก็เป็นเรื่องของการที่เราให้สิทธิเขา นะครับ ในหลาย ๆ ประเทศ รวมทั้งไทยเราด้วย นักการเมืองกับคุณนี่แยกกันไม่ค่อยออก ถ้าเป็นนักต่อสู้เพื่อเสรีภาพเพื่ออะไรก็แล้วแต่ ไม่ว่าจะ คานธีร์ ไม่ว่าจะเมนเดลลา ติดคุกตั้งหลายปีแล้วยังกลับมาเป็นประธานาธิบดีได้เลย ทีนี้ถ้าเราไปจำกัดสิทธิ เขาตรงนี้ผมว่าจะไม่ถูกต้องนะครับ แต่เห็นด้วยกับท่านอัครวิทย์ที่ว่า ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และพ้นโทษมา ๕ ปีนี้พอสมควรแล้วนะครับ ไม่อย่างนั้นคนเหล่านี้มันอาจจะจำคุกโดยผลทางการเมือง หรืออะไรก็แล้วแต่ อย่างเช่น นายอวลา รองนายกมาเลเซียอย่างนี้ ตรงนี้เราต้องเปิดช่องเอาไว้ให้ เขาด้วยครับ

ประธาน : เชิญท่านคมสันครับ

ท่านคมสัน โพธิ์คง : เรียนท่านประธานครับ ผมยังอยู่ที่ (๑๐) เหมือนเดิมครับ

ท่านประธาน ใครขอเสนอคำว่า เป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือมีคู่สมรส หรือบิดา มารดา หรือบุตร เป็นสมาชิก วุฒิสภา อันนี้ผมอาจจะต้องเห็นต่างกับท่านกรรมการ ท่านสุพจน์นะครับ ขออนุญาตที่เขี่ยนาม อาจจะ เห็นต่างกันเล็กน้อยตรงที่ว่า ในประเด็นเรื่องนี้ในที่ผ่านมาเรามีปัญหาเรื่องนี้ เพราะว่าบางจังหวัด ภรรยาเป็น ส.ว. และสามีเป็นคณะรัฐมนตรี ภรรยาเที่ยวไปตรวจเรื่องอื่นหมดเลยครับ ใครไปไม่ไป ตรวจหมดเลยครับ แต่เรื่องสามีไม่ตรวจ ที่ทำอะไรบ้างไม่เคยตรวจเลย หรือว่าการที่มองว่าเป็น ส.ส. กับ ส.ว. ส.ว. อาจจะปฏิบัติหน้าที่อย่างไรก็แล้วแต่ ถ้าเกิดมีกฎหมายที่พรรคการเมืองกำหนดมาและเป็น นโยบายสำคัญของพรรค และเป็นการทุจริตในเชิงนโยบายนี้ กระบวนการผ่านและตรากฎหมายนั้นก็ จะง่ายขึ้น ถ้ามีตัวคู่สมรสหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในนั้นด้วย ผมคิดว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญ แต่ว่า เมื่อสักครู่นี้ท่านอาจารย์วุฒิสภาได้เสนอ ประเด็นนี้ผมขออนุญาตขอเดิม แต่ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงระบบ เรื่องของวุฒิสภา อย่างที่ท่านอาจารย์วุฒิสภาเสนอ ผมคิดว่าประเด็นใน (๑๐) ต้องมาพิจารณาอีกครั้ง แต่ตอนนี้ขอเสนอถ้อยคำไว้ก่อนครับ

ประธาน : เชิญท่านศรียาชาครับ

รองศาสตราจารย์ศรียาชา เจริญพานิช : ผมขออนุญาตสั้น ๆ เท่านั้นเองครับ คือเรื่องของ (๕) ผมยังยืนยันอยู่นิดหนึ่งนะครับ ตรงที่ว่า เคยต้องคำพิพากษาลงโทษจำคุก แต่สำหรับกรณีการลง อาญาผมถือว่าผิดแล้วเหมือนกันครับ เพราะฉะนั้นไม่ควรจะให้เป็นอย่างอื่นนะครับ คือจำคุกเมื่อไร ไม่ว่าจะ ปรอลงอาญา ไม่ปรอลงอาญาก็ถือว่าผิดแล้วเรียบร้อยนะครับ เพราะฉะนั้นก็ควรจะปรับ Wording ให้ชัดเจน ถ้าเผื่อท่านเห็นด้วย และผมคิดว่าเมื่อคนกระทำความผิดแล้ว สำหรับท่านไพโรจน์ที่ได้กรุณาพูดถึงนะครับ ขออนุญาตเขี่ยนามท่าน ผมคิดว่าถ้าเผื่ออย่างไรก็ตามโทษผิดทางการเมืองนี้ปกติถ้าเผื่อสมมุติว่ามันเป็น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ภาวดี ๕๔/๒

เรื่องที่เป็นนักโทษการเมืองจริง ๆ ผมว่าถ้าเมื่อเขาจะผิดเขาคงจะหนีเตลิดเปิดเปิงไปแล้วครับ คงไม่กลับมา แต่ที่นี้ถ้าเมื่อกรณีเช่นนั้นคือเราก็คงจะเห็นใจอยู่บ้างนะครับ ถ้าเมื่อจะเขียนยกเว้นไว้ก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่ที่นี้ผมเองก็เห็นว่าถ้าเมื่อเมื่อไรก็ตามคนที่กระทำความผิดนี่นะครับ แล้วก็นักโทษการเมืองผมว่าอาจจะมีกรณีเดียวกระมังครับ คือปฏิวัตินั้นแหละครับ แล้วก็ไม่สำเร็จ แล้วก็หนีไป หรืออันนั้นอาจจะเป็นไปได้ แต่โทษอย่างอื่น ๆ ผมคิดว่าเราต้องการเอาคนดีมาบริหารบ้านเมืองนะครับ เพราะฉะนั้นน่าที่จะมีคนเยอะแยะไปนะครับ แล้วก็คงไม่จำเป็นต้องไปคำนึงมากมายถึงขนาดนั้นว่า ไปตัดสิทธิเขาหรืออะไรนะครับ เพราะว่าจริง ๆ แล้วเรามาทำรัฐธรรมนุญกันครั้งนี้เรามาสร้างมิติใหม่ที่ดี ๆ ให้คนอื่นเขาชื่นชมนะครับ เพราะฉะนั้นบางทีเราจะใจแคบไปหน่อยก็คงไม่ต่างกัน เพราะว่าเราต้องการได้คนดีมาบริหารบ้านเมือง ขอบพระคุณครับ

เลขานุการ : สรุปลงได้ครับ แต่ว่าไม่รู้พอใจหรือเปล่าครับ (๒) ให้เติมเรื่องทุจริตเข้าไป
นะครับ (๕) ขออนุญาตยื่นได้ไหมครับ เข้าใจว่าก้ำกึ่ง ๆ นะครับ ก้ำกึ่ง ๆ นี้ขออนุญาตยื่นตามเดิมนะครับ
(๖) ท่านพิสิฐบอกว่าเอกชนด้วยนี้ ทุจริตเอกชนด้วย เอกชนมีปัญหานั้นครับ เพราะว่ามันไล่กันออกโดยไม่มี
กระบวนการอะไร จะขออนุญาตยังไม่เติมนะครับ มีเรื่องของท่านวิชาที่บอก ถูกไต่สวน ถูกศาลพิจารณา
คดีอยู่ อันนี้ก็จะมีความ สำหรับผมเองผมคิดว่ามันหือ่งกันง่าย ๆ ว่าคนนั้นคนนี้ทุจริต แล้วศาลพิจารณา
คนนั้นก็ลงเลือกตั้งไม่ได้เลย ก็ยังขออนุญาตไม่เติมนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

เบญจกุล ๕๕/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

(๑๐) ที่อาจารย์คมสันขอเดิม คู่สมรส บิดามารดา บุตร ไปหมดเลยนะครับ เอาใหม่ครับ ผมไม่เห็นมีใคร
อภิปรายนะครับ ท่านประพันธ์ว่าอย่างไรครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านเลขา คือผมว่าถ้าจะเดิมเข้าไปครอบคลุมถึงบิดา
มารดา บุตร อะไรนี่นะครับ มันเป็นการกระทบสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล ผมคิดว่ามันต้องมีเหตุผลที่
หนักแน่นพอสมควรนะครับ เพราะว่าคือเราอย่าไปมองในแง่ร้าย จริง ๆ แล้วการที่เขาเป็นบิดามารดา หรือ
บุตร หรือแม้กระทั่งคู่สมรสก็ตามนี้ ผมว่ามันยังดีกว่าที่เขาหาคนเป็น Nominee มาเป็น เป็น Nominee
ยิ่งพิสูจน์ยากและยิ่งควบคุมยาก การที่เขาเป็นคู่สมรสหรือเป็นบุตร เป็นภรรยา เป็นอะไรต่าง ๆ นี้กลับทำให้
สังคมจับตามอง เขาต้องระวังมากขึ้นด้วยซ้ำ คือมันไปกระทบสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลผมคิดว่า
รัฐธรรมนุญเป็นรัฐธรรมนุญซึ่งจะต้องอธิบายที่มาที่ไป และต่างประเทศเขาก็ต้องดูของเราด้วยนะครับ
ผมคิดว่าถ้าเดิมเข้าไปนี้ ผมไม่ทราบนะความเห็นผมนี้มันกว้างเกินไป กระทั่งสิทธิบุคคลมาก แต่ถ้าคู่สมรส
ผมเห็นด้วย ถ้าจะให้ชัดเจนน่าจะเดิมคำว่า คู่สมรสตามกฎหมาย

เลขานุการ : คู่สมรส เป็นคำตามมาตรา ๑๔๖๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ครับ
มีท่านมานิจใช้ใหม่ครับ เชิญครับ ประเด็นนี้ใช้ใหม่ครับ เรื่องคู่สมรสนี้ะครับ ขออนุญาตตรงนี้ก่อนได้ไหม
ครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ผมขอ (๒) ครับ

เลขานุการ : (๒) เดี่ยวสักครูได้ใหม่ครับ พี่มานิจครับ ขอ (๑๐) เดี่ยวจะได้จบเลยได้ไหม
ครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : (๑๐) ผมไม่ติดใจ ผมจะอภิปราย (๒) กับ (๕) ครับ คือ (๒) ผมยัง
สงสัยอยู่ว่า คือไม่สบายใจนักถ้าจะเดิมว่า เป็นบุคคลล้มละลายโดยทุจริต ที่นี้ผมอยากเรียนถามว่า
ในคำพิพากษามีบอกหรือครับว่าใครล้มละลายโดยทุจริตหรือล้มละลายโดยสุจริต แล้วใครจะเป็นคนชี้ครับ

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ : ขออนุญาตครับ ไม่ได้เดิมว่า ทุจริต ครับ เข้าใจว่าจะเป็นอย่างนี้เป็นว่า เป็น
บุคคลล้มละลาย หรือ เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต เพื่อใช้สำหรับคนที่เคยเป็นครับ ที่นี้อย่างที่พี่ท่านจะ
เสนอให้รวมถึงกรณี เคย ก็จำกัดเฉพาะกรณีเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ซึ่งเป็นคำในพระราชบัญญัติ
ล้มละลายสำหรับบุคคล เชิญท่านวิชา ให้ท่านวิชาเพิ่มเติมนะครับ ขออนุญาต

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ผมขออธิบายนะครับ เรื่องบุคคลล้มละลายทุจริต
จะถูกตัดสิทธิมิให้พ้นจากการล้มละลายเลยครับ ในกฎหมายล้มละลายเขียนไว้เลย คำว่า บุคคลล้มละลาย
ทุจริต หมายความว่า กระทำความผิดทางอาญาที่เกี่ยวกับคดีล้มละลาย การยกย้ายถ่ายเททรัพย์สิน
การกระทำความผิดฐานยกยอกข้อโกงเจ้าหนี้ คือเป็นกระบวนการที่ร้ายแรงทั้งนั้นครับ เมื่อมีคำพิพากษา

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๕๕/๕

ของศาลแล้วก็คือว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ซึ่งจะทำให้ถูกตัดสิทธิมิให้ถูกปลดจากการล้มละลายและยกเลิกการล้มละลายทั้งระบบเลยครับ

เลขานุการ : (๑๐) อาจารย์วุฒิสาร เขียวครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : ผม วุฒิสาร ครับ (๑๐) ผมยังสงวนความเห็นว่ายู่กับการที่ที่มาจากวุฒิสภาใหม่อย่างไร ผมยังคิดว่าถ้ามาจากการสรรหาโดยกระบวนการนี้อาจจะไม่จำเป็นต้องจำกัดสิทธิ

เลขานุการ : ถ้ามาจากการเลือกตั้งล่ะครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : ถ้ามาจากการเลือกตั้งเห็นด้วยครับ

เลขานุการ : เห็นด้วยว่าให้เดิม บิดามารดา คู่สมรส หรือครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : ไม่ครับ เฉพาะ คู่สมรส ครับ

เลขานุการ : เฉพาะคู่สมรสนะครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : เพราะฉะนั้นเงื่อนไขอยู่ตรงที่ว่า ที่มาของวุฒิสภา
ครับ

เลขานุการ : อยู่บนพื้นฐานเรื่องเลือกตั้งอยู่แล้วนะครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : ท่านเลขาฯ ขอขยายความว่า ล้มละลายทุจริต นี้ใช้มาตราอะไรของพระราชบัญญัติล้มละลายฯ ขอความรู้หนึ่งค่ะ

เลขานุการ : เดี่ยวดูนะครับ ไม่เป็นไรครับ เดี่ยวไปเช็คกันครับ ผมกลับมา (๑๐) ได้ไหมครับ ผมจะยืนตามนี้นะครับ อาจารย์คมสันครับ อาจารย์ขอสงวนใจใหม่ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขอสงวนครับ ขอให้ความเห็นอย่างนี้ครับว่ามันมีตัวอย่างให้เห็นอยู่แล้วที่ผ่านมานะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส.ว. ชุดที่ ๒ นะครับ ผมว่าเช็คดูรายชื่อให้ดีนะครับ เป็นทั้งลูกเต๋า เป็นทั้งอะไรต่ออะไรครบถ้วนเลยนะครับ และก็ผมคิดว่าเป็นเรื่องของการจำกัดสิทธินั้นก็เป็นที่ประเด็นหนึ่ง แต่ว่าอันนี้มันเป็นเรื่องสำคัญในกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจในเชิงนิติบัญญัติอยู่พอสมควรด้วยครับ อันนี้ผมสงวนครับ

เลขานุการ : เข้าใจว่าท่านสุพจน์ขอสงวนตัดทั้งหมดด้วยใจใหม่ครับ มีสงวน ๒ แบบสงวนให้เข้มข้น กับสงวนให้อ่อนลง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมเห็นด้วยกับท่านอาจารย์ประพันธ์นะครับ

เลขานุการ : คือให้ตัดทั้งใจใหม่ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ครับ ตัดทั้งครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๕๕/๓

เลขานุการ : มีสงวนทั้ง ๒ แบบนะครับ ที่ผมสรุปดูนะครับ

นายสุพจน์ ไช้มุขด์ : แล้วยังเรื่องคู่สมรสด้วยครับ ที่ผมยกตัวอย่างว่าตามกฎหมายอิสลาม
มีได้ ๔ คน ที่นี้เราจะถือว่าทั้ง ๔ คน

เลขานุการ : ทั้ง ๔ คนครับ เดียวนี้ก็ทั้ง ๔ คนครับ ท่านมานิจมี (๕) ไช้ใหม่ครับ
ว่าอย่างไรครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

วชิราภรณ์ ๕๖/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายมานิจ สุขสมจิตร : ใน (๕) นะครับ ผมคิดว่าอย่างนี้ครับ ผมเห็นด้วยกับท่านศรีราชา ว่าคนที่จะมาเป็นผู้แทนราษฎรหรือมาเป็นผู้บริหารประเทศมีมากมายก่ายกองเหลือเกิน แล้วทำไมเราจะต้องไปให้โอกาส คือคนอย่างนี้ก็อยู่ในสังคมได้ แต่ว่าจะมาทำงานเพื่อประเทศชาติอย่างนี้ ผมว่าไม่สมควรหรอกครับ เพราะการที่ศาลพิพากษาให้จำคุกแล้วไม่ใช่คนดีหรอกครับ ถ้าคนดีศาลไม่ให้จำคุกหรอกครับ คือยกเว้นไว้ว่า ถ้าหากเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือเป็นความผิดลหุโทษ อันนี้ก็พอให้อภัยกันได้ครับ แต่ถ้าหากว่าศาลพิพากษาให้จำคุกแล้วไม่ควรจะให้โอกาสครับ

ประธาน : เชิญท่านวุฒิสภา

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ดันไชย : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสภา ครับ ต่อความเห็น (๕) ผมยังเห็นว่าควรให้โอกาสครับ ผมยังคิดว่าในกระบวนการยุติธรรมนี้ แม้แต่การจำคุก ก็ไม่ได้หมายความว่าเขาจะเป็นคนไม่ดีเสมอไป ผมคิดว่ากระบวนการที่จะทำให้เขากลับสู่สังคมและการให้โอกาสเป็นเรื่องที่ดี แต่ (๕) นี้ผมเห็นด้วยที่จะใช้กับรัฐมนตรี เป็นข้อห้าม แต่กับ ส.ส. ผมยังคิดว่าควรเปิดโอกาสครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : กระผม วิชา มหาคุณ ครับ พอดีเมื่อสักครู่นี้ ท่านสจ. ขออนุญาตเอ่ยนาม ที่ว่าขอมาตรา มาตรา ๖ ครับ พระราชบัญญัติล้มละลาย ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ บทนิยามศัพท์เขียนไว้ครับ

เลขานุการ : ขอบคุณครับ มาตราทั้งหมดแล้วนะครับ ผมขออนุญาต มาตรา ๙๕ ครับ

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๙๕ ในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนที่มี จนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง และยื่นหลักฐานแสดงสถานะทางภาษีด้วย เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ปิดประกาศบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ของผู้นั้น ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธานให้ท่านวุฒิสภาครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ดันไชย : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสภา กรรมการ ครับ ผมคิดว่าใน มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง ผมเองมีความเห็นไม่เห็นด้วยนะครับ ที่ในการรับสมัครต้องแสดง บัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน เพราะผมคิดว่าหลักการใหญ่การรับสมัครผู้แทนราษฎรควรกระตุ้นให้คนเข้ามาสมัคร ได้ง่ายครับ แต่ว่าเมื่อเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วต้องแสดงบัญชีหนี้สิน ทรัพย์สิน นี้ผมเห็นด้วย แต่ว่า

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วชิราภรณ์ ๕๖/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ในวันรับสมัครต้องแสดงนี้ ผมคิดว่าอันนี้จะเป็น ๑. คือการไม่ส่งเสริมให้คนเข้ามาสมัครรับเลือกตั้งนะครับ
 ประการที่ ๒ ก็คือว่าอาจจะทำให้กระบวนการรับสมัครนั้นยุ่งวุ่นวายเข้าไปอีกนะครับ แล้วก็
 คนที่ไม่รู้เรื่องเลย เขาไม่สามารถที่จะทำรายการทรัพย์สินได้ ผมคิดว่าเราอาจจะกลัวอะไรเกินไปหรือเปล่า
 ในการกำหนด พรรคหนึ่ง ส่วนว่าได้เป็นแล้วต้องแสดงบัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน ผมเห็นด้วย แล้วการแสดง
 สถานะทางภาษี เดียวนี้ผมเข้าใจว่าตรวจสอบจากกรมสรรพากรได้เลยว่าเสียภาษีถูกต้องไหม เพราะฉะนั้น
 ผมยังคิดว่าในพรรคหนึ่งอาจจะไม่มีความจำเป็นในการที่จะต้องแสดงครับ

ประธาน : ท่านวิชาครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ ครับ

เรื่องของการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินก่อนที่จะดำรงตำแหน่งนี้ เป็นระบบสมัยใหม่ทั่วโลกครับ
 ในขณะนี้ ทั้งอังกฤษ สหรัฐอเมริกาและยุโรป กล่าวคือว่าเป็นระบบการตรวจสอบเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน
 ครับ ซึ่งเราได้บัญญัติไว้แล้วในกฎหมายรัฐธรรมนูญใหม่นี้ กล่าวคือว่า ก่อนที่จะเข้าสู่ตำแหน่งใด ๆ ไม่ว่า
 จะเป็นรัฐมนตรีหรือ ส.ส. ส.ว. แทนที่จะให้ไปตรวจสอบหลังจากที่เป็น ส.ส. หรือ ส.ว. แล้ว หรือเป็น
 รัฐมนตรีแล้ว ผมขอใช้คำที่เขาใช้ในระบบว่า ต้องเปลือยกายต่อสาธารณชน ให้สาธารณชนได้ดูใฝ่ ฝ้า
 ต่าง ดำ ครอบถ้วนหมดทุกประการ เล็ก ใหญ่อย่างไร ต้องให้ชัดเจนครับ เหมือนกับเอ็กซ์เรย์ครับ คือเพื่อให้
 การตรวจสอบในเรื่องของผลประโยชน์ ๑. ก็คือเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ๒. คือหลักในเรื่องของคุณธรรม
 จริยธรรม อันนี้จะต้องชัดเจนครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นิรนา ๕๗/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ระบบของเราที่ล้มเหลวมาโดยตลอดก็คือว่า พอเข้าสู่ตำแหน่งแล้วถึงจะประกาศเรื่องบัญชีรายการทรัพย์สิน พอประกาศบัญชีรายการทรัพย์สินก็คือการเข้าสู่ตำแหน่ง เสร็จแล้วก็เก็บบัญชีเอาไว้เพื่อดูว่าพ้นจากตำแหน่งเมื่อไรแล้วมาดู ซึ่งถือว่ามันเป็นระบบที่ล้มเหลว ดังนั้นในสหรัฐอเมริกาและในประเทศอังกฤษ ในปัจจุบันนี้ ส.ส. และ ส.ว. รวมทั้งรัฐมนตรีและตำแหน่งต่าง ๆ นั้นก่อนเข้าสู่ตำแหน่งต้องมีการตรวจสอบให้ชัดเจนก่อนนะครับ แล้วพอเข้าสู่ตำแหน่งแล้วก็ยังตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งครับ

เลขานุการ : ตกลงเล็กหรือใหญ่ครับที่เป็นคุณสมบัติ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ต้องถามท่านสุพจน์

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในร่างมาตรา ๙๕ วรรคแรกที่ยื่นบัญชี ผมก็เห็นเจตนาดีนะครับ แต่ที่นี่ต้องให้ยื่นแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนที่มีจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง ผมคิดว่าในทางปฏิบัติจะทำได้ค่อนข้างจะลำบาก เพราะว่าถ้าให้ยื่นแสดงบัญชีจนถึงวันเลือกตั้งนี้ บางท่านมีบัญชีเป็น ๑๐ บัญชี เป็น ๑๐๐ บัญชี ถ้าเอาจนถึงวันเลือกตั้งท่านลองคิดดูสิว่าถ้าต้องเอาบัญชีไป Update ในวันนั้น ผมคิดว่าตอนเข้า ครบสมัครไม่ทัน ถ้าจะเอาจนถึงวันเลือกตั้งจริง ๆ อย่างเก่งที่สุดก็อาจจะมาสมัครตอนบ่าย

เลขานุการ : ขออนุญาตประธานโทษท่านประพันธ์ วันสมัครครับที่เขียนไว้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ตรงไหนครับ

เลขานุการ : วันสมัครครับ มาตรา ๙๕ วรรคสาม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็ต้องแสดงจนถึงวันสมัครครับ ใช่ไหมครับ ถ้าจะตีความเคร่ง ก็หมายความว่าท่านต้องเอาจนถึงวันสมัคร ผมว่าน่าจะก่อนสัก ๓ วันอะไรอย่างนี้ ให้เขามีเวลา อาจจะใช้ คำว่า ต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนที่มีอยู่ภายในสามวันก่อนวันสมัครรับเลือกตั้ง คือให้เขามีเวลานิดหนึ่ง

เลขานุการ : ได้ครับ เขาอาจจะมารายวันสุดท้ายวันสมัคร นักการเมืองไทยไว้ใจไม่ได้ ท่านวุฒิสภาใช่ไหมครับ ขออนุญาตท่านประธานครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ตันไชย : ท่านประธานครับ ผม วุฒิสภา ผมฟังความเห็น ท่านวิชา ต้องขอกฎที่เอ่ยนามท่านครับ ผมก็ยังคิดว่าการเข้าสู่ตำแหน่งกับการรับสมัครมันต่างกัน ผมยังคิดว่าผมเห็นด้วยกับเมื่อเข้าสู่ตำแหน่งแล้วต้องแสดงนี้ผมเห็นด้วย คือการแสดงตรงนี้ถ้าคนไม่มีมลทิน หรือคนไม่มีปัญหา มันคือภาระเท่านั้น ถ้าคิดอย่างนี้มันคือภาระ มันจับอะไรไม่ได้หรอกครับจนกว่าจะมีการ เปรียบเทียบมันถึงจะพบถูกไหมครับ เพราะฉะนั้นถ้าเราห่วงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน เรื่องอะไรก็ควรเป็น

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นิเวศ ๕๗/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

คุณสมบัติข้อห้ามไปครับ แต่ผมยังมองว่าการเมืองควรเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าถึงการเมืองได้ง่าย แล้วก็
นักการเมืองได้ง่าย แต่ว่าการกำหนดแบบนี้ผมมองว่ามันกลายเป็นความรุ่งเรืองของวิธีการ แล้วก็ขั้นตอน
แล้วก็อาจจะไม่ส่งเสริมให้คนอยากจะมาเป็น ส.ส. ก็ได้ เพราะว่าต้องมาแสดงอะไรเยอะแยะไปหมด ทั้ง ๆ ที่
ผมอาจจะไม่ได้รับเลือกตั้งก็ได้ แต่ผมต้องเปลี่ยกายให้ท่านดูก่อนแล้ว จริง ๆ ผมขออนุญาตเปลี่ยกาย
หลังผมได้ได้ใหม่ ท่านเล่นดูของผมหมดทุกคนเลย

ประธาน : ท่านวิจิตร แล้วก็ท่านสุพจน์ครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ขอบคุณท่านประธานครับ ในพรรคหนึ่งผมดูจะเป็นภาระนะครับ
ผมเห็นด้วยกับท่านวุฒิสภาดูจะเป็นภาระเกินไปในการที่จะต้องแสดงทรัพย์สินถึงขณะวันสมัคร แต่ว่าถ้าได้
อันนี้แน่นอนครับ ในพรรคสองสนับสนุนครับ ผมสั้น ๆ ครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านสุพจน์ครับ เอาสั้น ๆ นะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เพทหาย ๕๘/๑

ประธาน : ท่านสุพจน์ครับ ลั่น ๆ นะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผม สุพจน์ ครับ ผมจะไม่ให้ท่านวิชาเพื่อนรักผมดูขนาดผมเดือดขาด ผมรู้สึกหวาดเสียวครับท่านวิชาท่านจะดู ไม่จำกัดเพศ จำกัดวัยนะครับ ผมว่ารู้สึกจะเป็นการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลนะครับ ก่อนที่จะมาสมัครก็ต้องมาเปลี่ยนกายให้ชาวบ้านดู ได้ชำแหละทุกสัดส่วน ก็ขอแสดงความไม่เห็นด้วยที่ว่ามาตรานี้จะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลก่อน ส่วนว่าเมื่อได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วจะชำแหละอย่างไร จะเปลือยอย่างไรก็แล้วแต่ก็ว่ากันไปนะครับ แต่ว่าก่อนที่รับสมัครผมเห็นด้วยกับท่านกรรมการว่าจะเป็นภาระ เอามาไว้เฉย ๆ เอามาทำไม เอามาไว้เฉย ๆ แล้วก็เมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วค่อยมาชำแหละ มาเปลือยให้ชาวบ้านดู อันนั้นเห็นด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านไพโรจน์แล้วก็ท่านสดศรีนะครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานครับ ประเด็นนี้ผมทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยครับ คือเห็นด้วยในแง่ที่ว่าเราจะได้คนดี ๆ ที่ไม่มี Background อันไม่ค่อยสวยงามเข้ามาสู่ระบบการเมือง แต่ขอเป็นว่าอย่างนี้ได้ไหมครับ ให้เขายื่น แต่ผมเชื่อว่าจะยื่นก่อน ๓ วันไม่มีทางจะไปตรวจสอบได้เลย เอาแค่ว่าตรวจสอบคุณสมบัติที่ยื่นมา แค่ว่าการศึกษาอะไรต่าง ๆ ไม่ทันอยู่แล้ว เพียงแต่เขียนเสียให้วักลัวคือยื่นมา แต่พอคุณได้บิ๊บ เราก็เอาบัญชีนี้มาเปิด มาอะไรกัน ส่วนคนที่ไม่ได้ก็หุบไปก็ไม่รู้จะไปทำอะไรกับเขา ถ้าได้อย่างนั้นผมว่าอย่างน้อยกันไว้ด้านหนึ่ง ว่าคุณจะเข้ามาคุณต้องบริสุทธิ์ใจว่าคุณมีอย่างนี้ ๆ พอเข้ามาแล้วจะได้เป็นหลักฐานอย่างนี้ พอคุณอยู่ในตำแหน่งปีสองปีจะรวยขึ้น ๑๐ ล้านบาท ๑๐๐ ล้านบาท มันตรวจสอบกันได้ ถ้าจะบอกว่ายื่นมาแล้ว ๓ วันตรวจก่อนว่าบัญชีถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ถึงจะมีสิทธิเป็นผู้สมัครแล้วถึงจะให้เลือกตั้งได้ ผมรับรองว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดที่จะตรวจสอบคุณสมบัติทำไมทันครับ

ประธาน : ท่านสดศรีแล้วก็ท่านนุรักษ์ครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : กราบเรียนท่านประธานนะคะ ดิฉัน นางสาวสดศรี สัตยธรรม ค่ะ มาตรา ๙๕ นี้ แม้ว่าถ้าเป็นภาระหนักของ กกต. คณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะต้องตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว แต่ดิฉันเห็นว่าเพื่อความบริสุทธิ์ของผู้ที่เข้ามาสู่ตำแหน่งนี้ก็ควรจะต้องแสดงให้เห็นตั้งแต่แรกว่าท่านเข้ามาเพื่ออุดมการณ์ใดกันแน่ ไม่ใช่เพื่อผลประโยชน์ที่จะมีต่อไปในอนาคต และในส่วนของผู้สมัครในส่วนท้องถิ่นเองก็ยังคงต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินด้วย รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการสมัครในส่วนท้องถิ่นนะคะ อันนี้สูงกว่าผู้สมัครในส่วนท้องถิ่นอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นเขาควรจะต้องแสดงรายการบัญชีทรัพย์สิน ซึ่งนอกจากนี้แล้วในส่วนของการประจำ ทาง ป.ป.ช. ยังให้แสดงบัญชีทรัพย์สินของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะอีกด้วย อันนี้ก็น่าจะรวมถึงในกรณีบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะก็ควรจะต้องแสดงรวมไป

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

พทท ๕๘/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

กับบิดามารดา ผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันนี้น่าจะเพิ่มในส่วนของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามแบบฟอร์มของ ป.ป.ช. ขอขอบคุณค่ะ

นายอนุรักษ์ มาประณีต : ผม อนุรักษ์ มาประณีต ครับ ในมาตรา ๙๕ ผมเห็นด้วยกับท่านวิชานะครับ เพราะว่าเป็นการแสดงอย่างน้อย ๆ ก็เป็นการแสดงให้ประชาชนผู้จะเลือกได้มองเห็นภาพของผู้รับสมัครเลือกตั้งว่าเป็นบุคคลอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการยื่นหลักฐานแสดงสถานะทางภาษี จะมีการป่งชี้เลยว่าบุคคลที่มาสมัครรับเลือกตั้ง ยกตัวอย่างเช่นว่า ไม่เคยเสียภาษีเลยอย่างนี้ครับ เราก็จะเห็นได้ว่าบุคคลนี้ไม่น่าจะเลือกเลยเพราะว่าตั้งแต่เกิดมาไม่เคยทำอะไรให้กับประเทศชาติเลย ภาษีก็ไม่เคยเสีย ก็ไม่น่าจะได้รับเลือกตั้ง และก็ส่วนรายละเอียดไม่จำเป็นต้องมีรายละเอียดเหมือนกับผู้ดำรงตำแหน่ง และต้องยื่นบัญชีแก่ ป.ป.ช. นะครับ อาจจะไปกำหนดอยู่ใน พ.ร.บ. เลือกตั้งคร่าว ๆ ก็ได้ว่ามีบัญชีทรัพย์สินเท่าไร เงินสดเท่าไร ก็คร่าว ๆ ไม่ได้เป็นการอะไร ถ้าท่านกำหนดใน พ.ร.บ. เลือกตั้งแล้วก็เขียนคร่าว ๆ ไว้ นะครับ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องภาษีผมว่ามันจำเป็นและก็เป็นชี้ให้ชัดด้วยว่าเป็นบุคคลอย่างไรและก็เป็นดุลยพินิจในการผู้ที่จะเลือกกว่าบุคคลที่จะมารับเลือกตั้งสมควรจะเลือกหรือไม่ ก็เป็นส่วนหนึ่ง นะครับ ผมยังเห็นว่าน่าจะมีอยู่นะครับ ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วชิร ๕๙/๑

ประธาน : ท่านไพบูลย์ครับ

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ สำหรับในประเด็นของการยื่นแสดงรายการก่อนที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่ง ก็คือการยื่นในชั้นการสมัคร ถ้าดูเหตุผลของมาตรานี้ มันมีสภาพบังคับเพียงแต่ว่าปิดประกาศเท่านั้น ในวรรคสอง เมื่อได้รับเลือกตั้ง ก็เอาบัญชีที่ยื่นไปปิดประกาศให้ประชาชนทราบ และถ้าไปดูในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พอเป็น ส.ส. หลังสามสัปดาห์ ก็ต้องยื่น แต่ที่นี้การใช้กฎหมายคนละตัว ตรงจุดนี้ ผมก็ยังเห็นว่าถ้ามีหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่มันแตกต่างกันก็จะลำบากกับผู้สมัครท่านนั้น จะเป็นไปได้หรือไม่ อันนี้เป็นเพียงยกแรกยื่นบัญชีของตนเท่านั้น ไม่รวมบุตร คู่สมรส ชั้นแรกนี้ แล้วถ้ากรรมการการเลือกตั้งปิดประกาศ สำหรับผู้ที่เป็น ส.ส. ก็ให้ส่งไป ป.ป.ช. ไปดำเนินการตามกฎหมายของ ป.ป.ช. ตรงจุดนั้น เพราะว่าหลังจากนั้นอีกสามสัปดาห์ เขาก็ต้องยื่นใหม่อีกแล้ว ของตนเอง คู่สมรส แล้วก็บุตร เพราะฉะนั้นถ้าอยู่ในกฎหมาย ๒ ตัว แล้วเกิดความลักลั่นในจุดนี้ มันก็จะลำบากสำหรับผู้สมัคร แต่ถ้าเป็นกฎหมายตัวเดียวกันแล้วเชื่อมโยงไปได้ ในจุดนี้มาตรการมันก็จะดีขึ้น ก็ฝากเป็นข้อสังเกตครับ

ประธาน : ท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ผมขอสนับสนุนท่านวิชาที่ให้มีการยื่น เพราะผมเห็นว่าอย่างไรเสีย ผู้สมัครเขาต้องทำใจอยู่แล้วว่า จะต้องมีการเปิดเผยทรัพย์สิน ถ้าผู้สมัครยังไม่มีความตั้งใจว่าจะต้องยื่นทรัพย์สิน เขาก็ไม่มาสมัคร เพราะฉะนั้นในการแข่งขันในการเลือกตั้ง เขาต้องพร้อมที่จะเปิดเผยตัวเองอยู่แล้ว และผมคิดว่า การมีมาตรการตรงนี้ก็จะเป็นการดีที่จะเป็นการช่วยกรองไม่ให้คนที่ไม่ได้ตั้งใจ แต่ถูกใช้ให้มาสมัคร ได้ระมัดระวังตัวไว้ด้วย อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดี

และประการสุดท้าย ที่ท่านไพบูลย์ได้เสนอให้จัดตรงนี้ให้มันสอดคล้องกับเรื่องของ ป.ป.ช. ที่ต้องยื่นทรัพย์สิน ผมก็คิดว่าเป็นเรื่องที่ดี มิฉะนั้นแล้วถ้าเกิดลักลั่นกัน ก็อาจจะเกิดปัญหาได้

เลขานุการ : เข้าใจว่าเสียงก่า ๆ กิ่ง ๆ นะครับ ผมจะสรุปว่าคงไว้ แล้วไป Vote กันตามนั้นหรือเปล่าครับ

ประธาน : ท่านวุฒิสาร แล้วท่านประพันธ์

รองศาสตราจารย์ วุฒิสาร ตันไชย : กราบเรียนท่านประธาน ผมขออนุญาตนิดเดียวว่า คือการยื่นตรงนี้ ผมว่ามันก้ำกึ่งเหมือนกับการกำหนดเป็นเงื่อนไขและคุณสมบัติ เพราะฉะนั้นมันก็ต้องมีว่า มัน Qualify หรือ Disqualify ผมยกตัวอย่างว่า ผมเป็นผู้สมัครแล้วผมก็ยื่น และผมเกิดสิม ๑ บัญชี ๒,๐๐๐ บาท ผมเป็น ส.ส. บั๊บ ผม Disqualify แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าจะเอาอย่างนี้ก็ไปเขียนในคุณสมบัติ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วชิร ๕๙/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ของผู้สมัคร คือเป็นเงื่อนไขแบบนี้ มันเหมือนกับว่าวางไปแล้ว แต่ไม่มีผลอันใดนะครับ คือยื่นไปเท่านั้น แต่ไม่มีผลอันใดเลย เพียงแต่ว่าต้องแสดงเจตจำนงว่าต้องยื่น ซึ่งผมคิดว่ามันกลายเป็นภาระมากกว่า การแสดงเจตนารมณ์ ผมยังคิดว่าเราเอง คือข้อนี้มันกำลังมากกับการกลายเป็นคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ว่าจะต้องมีการแสดงทรัพย์สิน แล้วผมก็ถามว่า สมมุติเราพบว่าทรัพย์สิน หนี้สิน ของคนเหล่านี้ มีผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการ Disqualify แต่แรกหรือเปล่า ถ้าไม่เป็น ก็ไม่มีประโยชน์ในการยื่น มันจะไปอยู่ตรงไหนของเงื่อนไขซึ่งผมก็ไม่ทราบนะครับ ผมไม่ใช่นักกฎหมาย แต่ผมคิดว่าการทำแบบนี้ มันไม่ Encourage ให้คนเข้าสู่การเมือง ผมยังคิดมองในเชิงที่อยาก Encourage คนเข้าสู่การเมือง มากกว่ากลัวคนโกงเข้าสู่การเมืองอย่างเดียว ผมคิดว่าถ้าคนเข้าสู่การเมืองมาก เปิดโอกาสมาก ประชาชน จะมีการเรียนรู้ด้วย ผมคิดว่าอย่างนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นผมยังมีความเห็นว่า มันใกล้เคียงกับคุณสมบัติ มากเลยเรื่องนี้

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธาน ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ คือใน มาตรา ๙๕ ถ้าเขียนลักษณะนี้ต้องถือว่าเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของผู้มีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้ง และใน พรรคสาม นี้กำหนดว่าจะต้องไปออกกฎหมาย เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ศิริวัฒน์ ๖๐/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ถ้าอย่างนั้นกรณีที่ผู้ยื่นบัญชีทรัพย์สินไม่ครบถ้วนหรือจงใจปกปิด พอกำหนดอย่างนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเลือกตั้งจะต้องตรวจสอบ พอยื่นแบบนี้ เราจะต้องตรวจสอบหรือถ้ายังตรวจไม่ทันก็คงจะต้องรับไว้ก่อนแล้วตรวจสอบ ถ้าเมื่อว่าตรวจสอบแล้วยื่นไม่ครบหรือยื่นเท็จ แสดงว่าขาดคุณสมบัติ ถ้าเกิดคนนั้นได้รับเลือกตั้งไปแล้วต้องเลือกตั้งใหม่ นะครับ ที่นี้ประเด็นนี้ค่อนข้างจะเป็นประเด็นเรื่องใหญ่ต้องตัดสินใจให้แน่นอนว่าจะเอาอย่างไร แล้วถ้าที่ที่ยื่น สมมุติว่าตัดสินใจว่าจะให้ยื่น การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันนี้ ถ้าจะให้ยื่นคงจะเฉพาะของตัวเองมันคงไม่ได้ จะต้องกำหนดถึงคู่สมรสด้วย เหตุที่รวมถึงคู่สมรสด้วย เพราะว่าทรัพย์สินของคู่สมรสถ้าได้มาในระหว่างสมรส มันเป็นทรัพย์สินร่วมกันอยู่แล้ว ฉะนั้นก็โดยหลักการมันจะต้องคู่กับคู่สมรส กับบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ซึ่งถือว่าเหมือนกับบิดามารดาดูแลแทนอยู่นะครับ ฉะนั้นถ้าจะยื่นก็ต้องยื่นให้ครบทั้งของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่ว่าหลักการนี้มันเป็นหลักการสำคัญ ก็อยากจะให้พิจารณาให้แน่นอนว่าจะเอาอย่างไร เพราะว่าถ้าเขียนอย่างนี้แล้วคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องไปดำเนินการว่าจะต้องตรวจสอบอย่างไรครับ

ประธาน : ท่านวิชาครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วิชา มหาคุณ ในเรื่องของการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน ผมก็ขอขอบคุณท่านอาจารย์ไพบุลย์ ขออนุญาตเอ่ยนามที่พูดถึงกระบวนการ คือมันจะเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบครั้งสำคัญของการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน คือปกติแล้วเราจะรอให้ คือตามระบบของเรา เราเอาของต่างประเทศมาใช้ แต่ว่าใช้ไม่สมบูรณ์ กล่าวคือว่าเราจะต้องรอให้เข้าสู่ตำแหน่งเสียก่อน แล้วก็ตรวจสอบ แล้วเวลาตรวจสอบเราก็มักจะตรวจสอบถึงแบบฟอร์มมันว่ามันถูกต้องไหม มันใช้ระยะเวลาเท่าไร ตรงตามเวลาที่กำหนดไหม ซึ่งเป็นเรื่องของพิธีกรรมทั้งนั้น เป็นเรื่องของรูปแบบ แต่เราไม่ได้ตรวจสอบในเรื่องของเนื้อหา เพราะฉะนั้นในกระบวนการตรวจสอบจึงมักจะล้มเหลว กล่าวคือว่าเราไม่ได้ดูเลยว่าเขามีผลประโยชน์ทับซ้อนอะไรหรือเปล่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่เขายื่นบัญชีรายการแสดงทรัพย์สิน ส่วนที่มีความสำคัญที่สุดก็คือว่ามีสายใยโยงใยอะไรที่มีหุ้นส่วนบริษัทอะไรบ้าง ตรงนี้จะเป็นสิ่งที่จะต้องตรวจสอบ ผมอยากจะเรียนว่าในระบบของต่างประเทศเขาจึงเปลี่ยนใหม่ จากที่แทนที่ว่าจะรอให้เข้าสู่ตำแหน่งเสียก่อน ก็คือให้ยื่นเลยนะครับ ถ้าหากว่าสามารถที่จะตรวจพบได้ก็จะให้ Disqualify ในทันทีเลย ก็คือหมายความว่าไม่ให้ดำรงตำแหน่ง ก็คือไม่ให้สมัคร เนื่องจากว่าขาดคุณสมบัติอันเนื่องจากขัดแย้งต่อผลประโยชน์ในการดำเนินการ เช่นว่า มีบริษัทที่ดำเนินการใหญ่อยู่กับรัฐอย่างนี้ ในกระบวนการอย่างนี้ถ้าเข้ามาเป็น ส.ส. ก็จะถ่ายงบประมาณไปสู่บริษัทใหญ่เหล่านั้น เพราะฉะนั้นก็ไม่ต้องทำให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนในกระบวนการในการเกี่ยวข้อง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ศิริรัตน์ ๒๐/๒

กระผมขอกราบเรียนว่าระบบอย่างนี้ตรงกับหลักที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานไว้ว่า เราให้ทุกคนเป็นคนดีไม่ได้ แต่เราสามารถที่จะไม่ให้คนไม่ดีเข้ามาสู่การปกครองประเทศได้ ตรงนี้ถ้าเราทำได้ เราก็ควรจะทำ แล้วต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศที่เจริญแล้ว ผมขอเรียนเลยว่าอังกฤษเพิ่งจะมีเมื่อไม่นานมานี้เองที่เรื่องของกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนโดยเฉพาะเรื่องของการให้ ส.ส. ส.ว. มาแสดงบัญชีทรัพย์สินก่อนที่จะสมัครหรือก่อนที่จะเข้าสู่ตำแหน่ง เขาจะเน้นในเรื่องนี้เป็นพิเศษเพื่ออะไรครับ เพื่อกันไม่ให้คนไม่ดีเข้ามาสู่ระบบ ทั้ง ๆ ที่อังกฤษมีเรื่องฉาวโฉ่เกี่ยวกับ ส.ส. ส.ว. เกี่ยวกับสภาขุนนาง หรือว่าเกี่ยวกับ ส.ว. ส.ส. น้อย ไม่เหมือนของเราเลย เดินแทบจะชนกันตาย พวกที่มีปัญหาแต่ว่าทำไมละครับ เขาถึงป้องกันเอาไว้ละครับ แล้วก็สหรัฐอเมริกาตอนนี้มีทุกรัฐเลยที่ได้เขียนกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่ให้ตรวจสอบเหมือนอย่างในมาตรา ๙๕ ที่ให้ดำเนินการ แต่ว่าเรื่องรายละเอียดควรจะต้องไปเขียนให้สอดคล้องกันเพื่อที่จะไม่ให้ยุ่งยาก ไม่ให้เกิดความยุ่งยากครับ

ขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๖๑/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ประธาน : เชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไช้มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไช้มุกด์ ครับ ถ้าจะให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ต้องแสดง เขาก็รู้ล่วงหน้า เขาก็หลบได้ เขาก็อาจจะไปให้คู่สมรส ให้บุตร ให้คนใช้ ให้คนขับรถ โอนไปได้หมดเลย อย่างที่มีตัวอย่างมาแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าจะให้แสดงทรัพย์สินก็ต้องแสดงหมดเลยครับ ทั้งคู่สมรส ทั้งบุตรธิดา คนใช้ คนขับรถ แล้วก็คนธรรมดาอย่างแม่กิมล้วยของผมเขาไม่มีทรัพย์สิน ไม่มีหนี้สินอะไรเลย เขาต้องแสดงหรือเปล่าครับ อันนี้มันอาจจะมีปัญหา โดยเฉพาะ กกต. จะมีเวลามาตรวจสอบได้หรือเปล่า ถึงข้อเท็จจริงทั้งหมด แล้วก็เป็นการอย่างยิ่ง อย่างมหาศาลเลย เพราะว่ามันนอกจากเรื่องนั้นก็อย่างที่ผมบอกมันค่อนข้างที่จะเข้าล่วงละเมิดในข้อมูลของเขา ถ้าจะทำก็ต้องทำให้หมด ทั้งคู่สมรส บุตรธิดา คนใช้ คนขับรถด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านคมสันครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ท่านประธานครับ ผมมีความเห็นว่าร่างของฝ่ายเลขานุการนะครับ ด้วยเหตุผลอย่างนี้ครับ คือหลักการที่ท่านกรรมาธิการ คือขออนุญาตเอ่ยนามท่านอาจารย์วิชาเสนอก็คือเป็นหลักการที่ค่อนข้างจะดี แต่ว่าผมกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ในระบบกฎหมายที่มีอยู่ปัจจุบันคนที่สมัคร ส.ส. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ถ้าดูกระบวนการในการต้องยื่นเกี่ยวกับเรื่องของบัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน ทั้งหมดเลย ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งพ้นออกไป ผมคิดว่าต้องยื่นประมาณ ๕ ครั้งเป็นขั้นต่ำ ถ้าจะเอากรณียื่นก่อนสมัครด้วยจะเป็น ๕ ครั้ง รวมทั้งมีเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนน่าจะเป็น ๖ ครั้ง ผมคิดว่าประเด็นตรงนี้มีปัญหาในเชิง

๑. เรื่องของภาระของผู้สมัครพอสมควรเลยสำหรับคนที่เป็นอย่างนี้

๒. ในระบบของการตรวจสอบเรื่องบัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน ของตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง มันมีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งในปัจจุบัน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคุมในเรื่องของระบบของการบัญชีหนี้สิน ทรัพย์สิน ในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วย โดยมีระบบของสมุหบัญชีเลือกตั้งเป็นผู้คุม แล้วก็ต้องส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้พิจารณาถึงการใช้จ่าย ถ้าจะยื่นตรงนี้จะเห็นได้ว่า ๑. ยื่นก่อนสมัคร ยื่นโดยสมุหบัญชี ซึ่งต้องมีการใช้จ่ายในค่าใช้จ่าย แล้วก็ต้องยื่นทรัพย์สิน หนี้สิน ก่อนที่จะเข้าสู่ตำแหน่ง แล้วก็ยื่นกรณีที่ได้ทรัพย์สินมาเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดของ ป.ป.ช. ก็ต้องยื่น แล้วก็ยื่นหลังจากออกจากตำแหน่งด้วย อันนี้ผมคิดว่าภาระการยื่นตรงนี้ค่อนข้างเยอะพอสมควร เป็นไปได้ไหมครับว่าในแง่หลักการตรงที่มีการเสนอให้ยื่นก่อนการสมัครจะเป็นเรื่องที่ไม่ผูกพันอยู่ในหลักการของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา แทนที่จะมาอยู่ในรัฐธรรมนูญที่จะต้องยื่นในลักษณะเช่นนี้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๖๑/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ระบบของการบัญชีค่าใช้จ่ายในเรื่องของการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง แล้วก็ให้ในแง่ของสมุหบัญชีเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการในเรื่องนี้แทน เพราะฉะนั้นในความเห็นของผมจะเห็นว่าถ้าประเด็นเหล่านี้ไปอยู่ในกฎหมายเลือกตั้งก็น่าจะครอบคลุมมากกว่าที่จะอยู่ในกรณีถ้าบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ คือผมค่อนข้างเห็นใจอยู่เหมือนกันว่าพอดูแล้วยื่นถึง ๕ ครั้ง หรือ ๖ ครั้ง ในช่วงของการดำรงตำแหน่ง สำหรับการยื่นบัญชีทรัพย์สิน ผมคิดว่าก็ค่อนข้างจะเยอะพอสมควรเลยทีเดียว ขอให้ไปอยู่ในกฎหมายเลือกตั้งครับ ถ้ากรณีที่ต้องการให้ยื่นก่อนนะครับ

เลขานุการ : กำกึ่งนะครับ คงไว้นะครับ จะอภิปรายอีกหรือครับ ผมเข้าใจว่ายาวพอสมควรแล้วครับ เพราะถึงอย่างไรก็ลงมติไม่ได้วันนี้ะครับ ถ้าพูดทั้ง ๒ ฝ่าย เดี่ยวไปอภิปรายที่บางแสนดีไหมครับ ไม่อย่างนั้นอภิปรายวันนี้เดี๋ยวก็ต้องอภิปรายอีกรอบหนึ่งที่บางแสน ขออนุญาตสรุปนะครับ มาตรา ๙๕ คงไว้นะครับ ไปลงมติที่บางแสนนะครับ มาตรา ๙๖ นะครับ

นายธงทอง จันทรางศุ : ขออนุญาตส่งการบ้านท่านประธานครับ ผม ธงทอง จันทรางศุ มาตรา ๙๒ (๒) ผู้ต้องห้ามไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช นะครับ ภิกษุ สามเณร เข้าใจตรงกันอยู่ว่าเป็นผู้อุปสมบทและบรรพชาในพระพุทธศาสนา คำว่า นักพรต นั้น สอบทานในพจนานุกรมหลายเล่มหลายเรื่องต่อกัน หมายถึง ผู้บวชและถือพรตตามศาสนาพราหมณ์ ถือพรตนั้น หมายถึง ข้อกำหนดทางศาสนา เช่น มีศีล มีวินัย การจำศีล เช่น เว้นการบริโภค เว้นเมถุนธรรม

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นำพร ๖๒/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ส่วนนักบวชนั้น เป็นคำกว้างครับผม หมายถึงผู้ถือบวชในศาสนาอื่น เช่น บาทหลวงในคริสต์ศาสนา เมื่อสักครู่นี้มีท่านกรรมการที่เคารพถามว่า อย่างเช่น นักพรตในลัทธิเต๋า ผมคิดว่าอยู่ในความหมายของนักบวชในความหมายที่ว่าอย่างกว้างนี้ ส่วนหลักศาสนาอิสลามนั้นสอบถามจากท่านกรรมการขอประทานโทษที่ออกนาม คุณอังคณา มุสลิมทุกคนมีหน้าที่ต้องศึกษาปฏิบัติตามหลักธรรม ในศาสนาอิสลามนั้นจึงไม่มีนักบวช ส่วนอีกคำถามหนึ่งที่ไม่ได้เรียนไว้ในเอกสารนี้ครับ คือ แม่ชีของเราที่รับที่แต่งสีขาวเดินไปเดินมาที่รับ ไม่ใช่ภิกษุ สามเณร ไม่ใช่นักพรต ไม่ใช่นักบวช มีสิทธิเลือกตั้งเป็นแค่ อุบาสิกา คือเป็นสามัญชนที่สมาทานศีล ๘ เป็นคนธรรมดาครับ ผมขอประทานกราบเรียนว่าเท่าที่สอบค้นจากเอกสารต่าง ๆ ได้ความว่าอย่างนี้ครับผม

ประธาน : เชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ครับ ขอประทานโทษครับ ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ครับ

ถ้าอย่างนั้นถือว่านักพรตก็เป็นนักบวชได้ไหมครับอย่างนี้

นายธทอง จันทรางศุ : นักพรตมีความหมาย ถ้าความหมาย นักบวช อย่างกว้างที่สุดรวมตั้งแต่ภิกษุก็ใช่ นักพรตก็ใช่ นักบวช แต่ว่าเพราะว่าในธรรมเนียมไทยนี้ครับ คนหมู่นี้เป็นคนที่มีจำนวนมากอยู่ คือภิกษุ สามเณรแล้วก็นักพรต คือนักบวชในศาสนาพราหมณ์ แล้วก็นักบวชอื่น ๆ เหล่านี้ จึงแยกใช้คำในรัฐธรรมนูญเรามาอย่างนี้ครับผม

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ไม่มีคำถามแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ขอไปมาตรา ๙๖ ครับ

นายอัชพร จารุจินดา :

มาตรา ๙๖ พรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่เกินจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น

เมื่อพรรคการเมืองใดส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งแล้ว พรรคการเมืองนั้นหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้น จะถอนการสมัครรับเลือกตั้งมิได้

เลขานุการ : อันนี้เขียนไว้เพื่อรับกับเรื่องเขตละ ๓ คนนะครับ แต่ว่าเขตละ ๑ คนหรือ ๓ คน นี้จะไปลงมติกันอีกทีหนึ่งนะครับ

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม อัศววิทย์ ครับ ไม่มีอะไรครับ เข้าใจว่าพิมพ์ตกคำไปคำหนึ่งครับ ในบรรทัดที่ ๒ ของวรรคต้น จะส่งผู้รับสมัครเลือกตั้งได้นะครับ ได้ไม่เกิน

เลขานุการ : ขอขอบคุณครับ เต็มครับ ท่านพิสิฐ เชิญครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับผม ผม พิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ มีประเด็นนิดเดียว ก็คืออย่างกรณีที่เกิดขึ้นมาแล้วในการเลือกตั้งคราวที่แล้วที่มีผู้สมัครท่านหนึ่งไปบวช

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นำพร ๖๒/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

แล้วก็ทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาในทางปฏิบัติ ผมเข้าใจว่าทางฝ่ายเลขานุการได้พยายามจะแก้ โดยบอกว่า ถ้าสมัครเท่าไรก็เอาเท่าที่มี แต่ว่าตรงนี้เราจะมีโอกาสเพิ่มเติมใหม่ครับ ถ้าสมมุติในกรณีที่มีอย่างนี้เกิดขึ้น มีเหตุจำเป็นต้องบวช หรือต้องหมดสภาพนี้ให้เขาเติมไปได้หรือจะมีข้อที่จะแก้ตรงนี้ได้อย่างไรใหม่ครับ แทนที่จะปล่อยให้ที่นั่นว่างไป

เลขานุการ : เขาอยู่ Party list ใช่ไหมครับ แล้วเขาก็ออกไป เข้าใจว่าเราไม่ได้บังคับว่า เขาต้องสมัครเป็น List เขาก็เหลือ List เท่าที่มีอยู่เท่านั้นครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : ไม่ แทนที่จะมี ๑๐๐ คน ก็เหลือแค่ ๙๙ คน ก็ทำให้เปิดสภาไม่ได้ เพราะว่ามันไม่เต็มสภา ซึ่งเข้าใจว่าฝ่ายเลขานุการก็แก้ตรงนี้ไปแล้ว แต่ที่ผมอยากจะลองดูก็คือว่าเป็นไปได้ไหมที่เปิดช่องให้สามารถเพิ่มเติมให้ครบสภาได้

เลขานุการ : ที่ผมเป็นห่วงก็คุยกันนะครับ คือถ้ายอมแบบนี้มันก็ลาออกกันหลายคนครับ มันก็มี Case อย่างนี้หลายคน แล้วมันก็จะมีความตามมา ผมยังคิดเลยว่าตั้งไว้แบบนี้ไม่น่ามีปัญหา กระมังครับ เขาก็เหลือ List เท่าที่มีอยู่เท่านั้นเองนะครับ ขอไปมาตรา ๙๗ นะครับ

นายอัชพร จารุจินดา :

มาตรา ๙๗ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

เลขานุการ : อันนี้ก็คงเดิมครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม พิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ มาตรา ๙๗ จำเป็นต้องมีไหมครับ เพราะว่าถ้ามีกฎหมายอย่างไรก็ต้องเป็นไปตามนี้อยู่แล้ว ท่านไม่ต้องเปลืองมาตรา หนึ่งไปด้วยด้วยคำท่านี้อเอง

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ คือเขียนขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นว่าที่เขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญแค่นี้ยังไม่หมดยังจะต้องมีอยู่หลายส่วนที่อยู่ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : อย่างนี้เราออกกฎหมายลูกมามันก็มีอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องเขียน คือแทนที่ท่านไปเขียนเป็นหนึ่งมาตรา ซึ่งเราพยายามจะให้ประหยัดมาตราไว้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จรรยา ๖๓/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายอัคร จารุจินดา : คือเข้าใจว่า เกรงว่าคนจะไปอ้างว่าเขียนเกินรัฐธรรมนูญ อันนี้ก็เลยจะอ้างว่ารัฐธรรมนูญให้อำนาจเขียน แต่เดี๋ยวจะขออนุญาตรับไปดูอีกทีครับ

เลขานุการ : ท่านพิสิฐคงหมายถึงว่าเอามาตรานี้เนื้อหาไปเขียนอาจจะอยู่ในมาตราอื่นก็ได้ เดี่ยวลองไปดู ฝ่ายเลขานุการรับไปดูนะครับ มาตรา ๙๘ ท่านรองกาญจนารัตน์ช่วยนิดหนึ่ง มาตรา ๙๘ ครับ

นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์ :

มาตรา ๙๘ เพื่อให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม ให้รัฐสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) จัดที่ปิดประกาศและที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งในสาธารณสถานซึ่งเป็นของรัฐ
- (๒) พิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
- (๓) จัดหาสถานที่หาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- (๔) จัดสรรเวลาออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ให้แก่พรรคการเมือง
- (๕) กิจกรรมอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

การดำเนินการตาม (๑) (๔) และ (๕) โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคการเมืองหรือบุคคลอื่นนอกจากรัฐ จะกระทำมิได้

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาซึ่งต้องให้ออกโดยเท่าเทียมกัน

เลขานุการ : นี่ก็ของเดิมนะครับ ขออนุญาตผ่าน ท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : ขอบกัยท่านประธานครับ ผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ขอหารือว่า อย่างกรณีที่มีพรรคการเมืองใหญ่พรรคหนึ่งไปยังดาวเทียมแล้วก็ออกทั่วประเทศ กรณีอย่างนั้นถือว่าเข้าข่ายข้อใดข้อหนึ่งไหมครับ คือเหมือนกับว่าเขาได้เปรียบคู่แข่งโดยอาศัยดาวเทียมยิงไปออกอากาศทั่วประเทศในวันที่ใกล้เลือกตั้งสุดท้าย กรณีอย่างนี้ไม่ทราบที่เราคลุมไปถึงไหมครับ

เลขานุการ : มาตรานี้เป็นมาตราที่ว่าด้วยรัฐเป็นคนจัดการ แต่มาตราที่ท่านพิสิฐพูด เข้าใจว่ามาตราเรื่องการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคทั้งหลายไม่รู้เขียนอยู่ในไหน ผมเข้าใจว่าไปเขียนอยู่ในกฎหมายเลือกตั้ง ไม่ได้เขียนในรัฐธรรมนูญ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : ตรงนี้เขียนว่า การดำเนินการตาม (๑) (๔) และ (๕) จะกระทำมิได้

เลขานุการ : ท่านหมายถึง (๓) ใช่ไหมครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

จีรภา ๒๓/๒

นายพิสิฐ ลีธรรม : ครั้น การดำเนินการตาม (๑) (๔) และ (๕) โดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองหรือบุคคลอื่นนอกจากรัฐ จะกระทำมิได้ ก็หมายถึงว่าเขาจะไปทำอะไรไม่ได้เลยนอกจากที่รัฐ จัดให้ ๕ ประการนี้เท่านั้นใช่ไหมครับ

เลขานุการ : คงไม่ได้หมายความว่าอย่างนั้นโดยตรง ผมเข้าใจว่าวรรคนี้หมายถึง ห้ามเฉพาะกรณี (๔) เท่านั้น ถ้า (๕) ก็คือห้ามเฉพาะเรื่องออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ใช่ไหมครับ

นายพิสิฐ ลีธรรม : เข้าใจว่ามาตรานี้มีไว้เพื่อจะให้พรรคการเมืองที่มาับเลือกตั้ง มีความเท่าเทียมกัน โดยให้มีการจัดสถานที่ปิดประกาศ มีการจัดเรื่องเอกสาร ทั้งเรื่องของวิทยุกระจาย หรือเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แต่ถ้าไม่ได้กำหนดแล้วเขาไปทำก็ต้องถือว่าผิดมาตรานี้ ใช่ไหมครับ

นายอัชพร จารุจินดา : คืออันนี้ให้รัฐเป็นคนจัดให้ได้สำหรับในที่สาธารณะว่ามีปิด ประกาศตรงไหน ซึ่งจะห้ามผู้สมัครไปทำเอง แต่ต้องให้รัฐทำให้ (๔) เรื่องออกอากาศจะไปเช่าเวลาเองไม่ได้ และ (๕) ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศอย่างอื่นมาก็ทำไม่ได้ ต้องรัฐทำเท่านั้น ก็จะมีกรณีอยู่เท่านั้น

นายพิสิฐ ลีธรรม : หรืออย่างที่ไปติดป้ายใหญ่ ๆ ตามริมทางด่วนพวกนั้นอยู่ในข่าย พวกนี้ด้วยไหมครับ

เลขานุการ : อย่างนี้ครับ มาตรา ๙๘ เขาพูดถึง (๑) นะครับ ห้ามเอกชนทำ คือจัดที่ ปิดประกาศ คือเอกชนติดประกาศได้แต่จัดที่ปิดประกาศไม่ได้ (๔) จัดสรรเวลาออกอากาศทาง วิทยุกระจายเสียงก็หมายความว่า เขาออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ได้แต่เขาจัดสรรไม่ได้ ความจริงเราไม่ได้ห้ามการดำเนินการของพรรคการเมืองทั้งหลายเลยในกิจกรรมต่าง ๆ เราไปล็อกเรื่องเงิน เท่านั้น ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น แต่กิจกรรมทั้งหลายเขาทำได้หมดล่ะครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๖๔/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ตรงนี้ถ้าท่านจะล็อกให้มันเท่าเทียมกัน เดียวคงต้องหาหรือว่าจะทำอย่างไร เพราะผมยังเชื่อว่าไม่ใช่เฉพาะเรื่องดาวเทียมเท่านั้น พรรคไหนที่มีเงินมากกว่ามันก็สามารถหาวิธีการทางกระจายเสียงโทรทัศน์อะไรต่าง ๆ ได้ เพราะฉะนั้นต้องคุยกันว่าจะทำอย่างไร

นายพิสิฐ ลีธรรม : กระผมจึงต้องขอรบกวนทาง กกต. ช่วยดูอันนี้ว่าท่านมีวัตถุประสงค์อย่างไร รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๔ นี้จะครบจะเขียนอย่างไรจึงจะให้มันสอดคล้องกันนะครบว่าเราจะจำกัดไม่ให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม หรือเราต้องการจะเปิดทางให้เขาสามารถใช้งานได้ สามารถทำการเองได้นะครบ เพราะถ้าอ่านอย่างนี้แล้วดูเหมือนหนึ่งว่ารัฐจะจัดให้ทั้ง ๕ ประการ แล้วเขาทำนอกเหนือจากนี้ไม่ได้ อันนี้ผมฝาก กกต. ท่านช่วยดูด้วยนะครบ

ประธาน : ท่านวิจิตรและท่านเกริกเกียรติครับ

นายวิจิตร สุระกุล : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วิจิตร สุระกุล เรื่องนี้ผมอยากจะขอเรียนว่ามันเป็นเรื่องตลกของรัฐธรรมนูญไทย เป็นเรื่องที่แปลกที่สุด เพราะเหตุว่าการเลือกตั้งไม่ว่าประเทศไทยในโลกนี้เขาทำโดยรัฐบาลทั้งนั้นนะครบ แม้แต่ในสหรัฐเองเราจะไปมองว่าในระดับ Federal เขามี กกต. Federal election commission อยู่ แต่ตัวนี้ไม่ได้ทำงานการเลือกตั้ง ส่วนการเลือกตั้งจริง ๆ นั้นที่ทำอยู่ในรัฐนั้นทำโดย State นะครบ แล้วก็ในแต่ละ State ทำเหมือนประเทศไทย คือการปกครองในแต่ละรัฐปกครองด้วย Unitary system แบบประเทศไทยนะครบ ที่นี้เราไปเข้าใจผิด เราไปหลงเอาอะไรมาไม่ทราบ เลยไปตั้ง กกต. ขึ้นมา แล้วก็เลยไปตั้งสมมุติฐานเอาว่าเมื่อ กกต. เป็นองค์กรอิสระแล้วอยู่นอกเหนือการควบคุมของรัฐบาล เพราะฉะนั้นเมื่ออยู่นอกเหนือการควบคุมของรัฐบาลแล้ว รัฐบาลจะต้องทำอย่างนั้น ๆ ทำอย่างที่มาตรา ๙๔ นะครบ อันนี้คือเรื่องที่มีมันผิดธรรมชาติของรัฐธรรมนูญอยู่ แล้วก็คงจะเป็นไปอย่างนี้ตลอดนะครบ จริง ๆ นะครบ เรื่องการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของรัฐบาลโดยตรง เมื่อรัฐบาลทำไม่ถูกไม่ต้องขึ้นมา รัฐบาลก็ต้องมีอันเป็นไปในฐานะที่ว่าสร้างความไม่เชื่อถือขึ้นในประเทศ เขาทำอย่างนี้ทุกประเทศละครบ แต่ของเราไปนี่อะไรขึ้นมาไม่ทราบ ไปเอามาจากไหนขึ้นมาไม่ทราบ บางคนก็บอกมาจากอินเดีย บางคนก็บอกมาจากสหรัฐ แต่องค์กรอิสระในรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ เอามาจากอเมริกาทั้งนั้นแหละ เอามาแล้วเอามาไม่หมดนะครบ เอา ก.พ.ร. ซึ่ง Office of personal management มันมาอยู่ในองค์กรอิสระของอเมริกาเหมือนกัน เอามาใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญคงใส่ไม่ทัน คงเอามาไม่ทัน ก็เลยเอามาใส่ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินปี ๒๕๔๕ คุณทักษิณเอามาครบ อันนี้จะเห็นว่าเป็นเรื่องตลกมาก ทำอะไรก็ทำเถอะครบ ถ้าขึ้นทำอยู่อย่างนี้ต่อไปการเลือกตั้งก็ไม่มีอันเรียบร้อยหรือครบ

ประธาน : ท่านเกริกเกียรติครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม คือในประเด็นที่กำลังพูดกันในเรื่องการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๒๔/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

พรรคการเมืองเราอยากเห็นความเท่าเทียมกัน เสมอภาคกัน ไม่ให้ว่าพรรคที่มีเงินก็สามารถใช้สื่อในการโฆษณาหาเสียง แล้วก็ได้เปรียบพรรคการเมืองพรรคอื่น ในประเด็นนี้ผมคิดว่ามันเป็นโอกาสที่ดีเมื่อเราได้มาร่างรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๕๐ อะไรที่มันเป็นเรื่องที่เป็นผลเสียที่เกิดขึ้นในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วผมก็คิดว่าเราน่าจะถือโอกาสที่แก้ไขตรงนี้เลยนะครับ อย่างที่ท่านเลขานุการได้รับไว้ในเบื้องต้นว่าจะเอาไปกำหนดอีกที่ว่าระบบของการหาเสียงทุกพรรคหาเสียงเหมือนกัน เสมอภาคกัน เท่าที่ผมทราบมาในต่างประเทศเขากำหนดที่ปิดประกาศหาเสียงให้เลย ทุกพรรคก็ต้องมาปิดตรงนั้น จะไปปิดตามใจชอบไม่ได้ หรือว่าไปทำ Billboard ขนาดมโหฬารปากทางเข้าตัวจังหวัด หรือบนทางด่วนทำไม่ได้ถึงจะมีเงินก็ตาม เพราะฉะนั้นเมื่อสักครู่นี้ท่านเลขานุการสมมติว่าจะรับเรื่องนี้ไปเขียนไปทำ ผมว่าน่าจะทำทำให้มันเสมอภาคกัน แล้วก็จะเรื่องหาเสียง เรื่องเวลาออกอากาศทางวิทยุหรือโทรทัศน์ก็ตาม ขอให้มันเสมอภาคกัน
ทุกพรรคการเมือง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๖๕/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : อย่างนี้ได้ใหม่ครับท่านพิสิฐครับ มีมาตรา ๒๖๓ เรื่องคณะกรรมการการเลือกตั้งว่ามีอำนาจหน้าที่อย่างไรบ้าง ในหน้า ๘๔ มาตรา ๒๖๓ (๒) ก็พูดถึงวางระเบียบเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้ง การดำเนินการใด ๆ ผมก็พยายามจะไปเขียนให้มันชัดเจนยิ่งขึ้นนะครับว่าจะต้องมีเรื่องความเสมอภาคต่าง ๆ แต่ว่าถ้าจะเปลี่ยน Concept ถึงขนาดว่าทุกอย่างต้องเท่ากันหมด นี่เป็นเรื่องใหม่ ผมเข้าใจว่าเดิมที่จะเป็นอย่างไรที่ผมเรียนว่า เราล็อกเรื่องเงินไว้ว่าให้ใช้เงินทุกพรรคเท่านี้ แล้วจะไปใช้วิธีการไหนก็ได้ แต่ว่าวิธีการล็อกด้วยเงินก็ยังมีปัญหา เพราะว่าหลายพรรคก็หาเสียงไม่เท่ากัน เพราะฉะนั้นก็อาจจะลองเขียนอยู่ในมาตรา ๒๖๓ (๒) ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นกว่าเดิมนะครับ อาจจะเดิมคำว่า เสมอภาค หรืออะไรเข้าไปก็แล้วแต่ แล้วให้ กกต. ไปวางระเบียบที่ชัดเจนขึ้นนะครับ

ประธาน : เชิญท่านวุฒิสารครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร กรรมการประเด็นนี้ผมคิดว่าสำคัญอยู่ที่เจตนารมณ์ว่าบทบาทของรัฐต้องการทำให้เป็นมาตรฐานเดียวในการหาเสียงเลือกตั้ง หรือต้องการสร้างหลักประกันในเชิงความเสมอภาคระหว่างพรรคเล็ก พรรคใหญ่ ผมเข้าใจว่าของเดิมตั้งใจว่ารัฐพึงกระทำให้ทุกพรรค อย่างน้อยที่สุดเป็นความเสมอภาคกันก็คือว่า พรรคไม่มีสตางค์ก็ยังมีโอกาสที่จะติดป้ายทำอะไรได้ นั่นแปลว่าพรรคที่มีสตางค์มากกว่าอยากทำอะไรมากกว่านี้ก็ได้ แต่ไปคุมเรื่องวงเงินการหาเสียง เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมคิดว่าโจทย์นี้ก็เป็นคำถามที่ลึกลับที่ท่านพิสิฐถามถึงก็คือว่าถ้าเขียนแบบนี้มันก็ไม่ค่อยชัดหรือครับว่า นอกเหนือจาก ๕ ข้อนี้แล้ว ถ้าพรรคจะไปทำอะไรได้หรือไม่ เพราะจริง ๆ ถ้าเจตนารมณ์เดิมก็คือต้องการว่า เป็น Minimum Requirement ว่าทุกพรรคพึงจะได้โอกาสเท่ากันในการเสนอนโยบาย ในการเสนอตัว แต่ในขณะที่เดียวกันพรรคที่รวยก็ทำได้มากกว่านั้น แต่ว่าในประเด็นที่มีหลายท่านอภิปรายก็คือ การกำหนดให้ อันนั้นคือการกำหนดมาให้เหลือมาตรฐานเดียวเลย เช่น ในญี่ปุ่นกำหนดป้ายโฆษณาเลยว่าพรรคต้องกี่เซ็นต์ ๆ ติดได้เฉพาะที่ตรงนั้น อันนั้นก็ไปอีกมุมหนึ่งเลย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าตรงนี้ขึ้นอยู่กับ Design ว่าเราเจตนารมณ์อันนี้เป็นอย่างไร ซึ่งผมเข้าใจเจตนาว่าต้องการไปทำให้เกิดความเสมอภาค เพราะฉะนั้นผมเองยังคิดว่าควรเขียนให้ชัดกว่านี้ แม้ว่าจะลอกมาจากของเดิม แต่ว่าเมื่อเราเห็นปัญหาก็เขียนให้ชัดขึ้นนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมคิดว่าโดยอรรถกถาเพื่อให้เกิดการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม ผมคิดว่าด้วยมาตรการ ๕ ข้อนี้ไม่ได้ทำให้สุจริตหรือครับ อย่าไปเขียนเรื่องสุจริตได้ไหม อันนี้เพื่อการเลือกตั้งให้เกิดความเสมอภาคระหว่างพรรคการเมืองแล้วรัฐพึงจะต้องกระทำอย่างนี้ แต่ว่าสุจริตเป็นเรื่องของกระบวนการของการจัดการเลือกตั้ง ซึ่งผมคิดว่ามันจะไม่สื่อ แล้วถ้าเขียนว่า สุจริต แปลว่าทุกพรรคต้องทำเหมือนกันหมด ซึ่งผมคิดว่าอันนี้อาจจะสื่อสารไม่ค่อยชัดเจนนะครับ ผมก็เลยอยากเรียนว่า ต้องโยงกับมาตราที่ท่านเลขานุการพูดนะครับ ว่าเราจะปล่อยให้เสรีหรือไม่ ผมไม่แน่ใจว่าในกรอบที่ ๒ ในเรื่องการหาเสียงเลือกตั้งเราต้องการให้เสรี ซึ่งมันจะย้อนกลับไป

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๖๕/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

โจทย์เลยว่า เราต้องการให้พรรคเหลือพรรคใหญ่พรรคเดียว ๒ พรรค หรือต้องการให้มีพรรคเล็ก ๆ เดิบโตได้ ถ้าต้องการแบบพรรคเล็ก ๆ เดิบโตได้เยอะ ๆ อันนี้ก็ต้องเป็นมาตรการเดียวกันทุกพรรค ใช้เหมือนกันนะครับ ผมฝากความเห็นตรงนี้ เพราะว่ามันมองไม่ออกครับว่าโจทย์ปลายทางเราเมื่อทำแบบนี้แล้วจะได้อะไร

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ผมเห็นว่ามาตรา ๙๘ กับที่อยู่ในกฎหมายลูกนี้ต้องโยงกัน เพราะฉะนั้นเราต้องมีความเข้าใจที่ตรงกันว่าเราจะเลือกทางไหน อย่างที่ท่านอาจารย์วุฒิสภาได้ยกขึ้นมา ผมขอภัยที่เอ่ยนามนะครับ ว่าเราจะเลือก Minimum ที่ให้เสมอภาคกัน หรือเลือกที่ว่าเราจะ Provide ให้ แล้วถ้าเกิดใครมีกำลังมากกว่าก็ไปทำกันเองได้มากกว่านั้นอีก ตรงนี้ถ้าไม่ชัดเจนกฎหมายลูกที่จะเขียนก็อาจจะขัดแย้งกัน ทางออกทางหนึ่งที่ผมจะเรียนเสนอก็คือว่า มาตรา ๙๘ ตรงนี้เราอาจจะเขียนไว้กว้าง ๆ เฉพาะ พรรคหนึ่ง กับ พรรคสาม หรือพรรคสี่ ด้วยแต่ว่า (๑) ถึง (๕) อาจจะไม่ต้องไม่ลงไปลง Detail อย่างนั้น เพื่อไม่ให้ล็อกตัวเราเอง แต่ว่าไปเขียนเป็นลักษณะที่กว้าง ๆ ว่าเจตนาเราต้องการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยความสุจริตยุติธรรมและเสมอภาค เป็นต้น แล้ว กกต. หรือรัฐก็จะไปกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขต่าง ๆ นะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นัยกาญจน์ ๒๖/๑

ประธาน : ท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ
ในร่างมาตรา ๙๔ เขาบัญญัติขึ้นเพื่อให้รัฐให้การสนับสนุนในการเลือกตั้ง เป็นเรื่องที่รัฐเป็นคนจัด ส่วนกรณี
ที่พรรคการเมืองจะไปถ่ายทอดดาวเทียมโทรทัศน์ต่าง ๆ พรรคต่าง ๆ หรือผู้สมัครจะถูกคุมด้วยวงเงิน
ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ซึ่งจะมีการกำหนดแต่ละครั้งว่าพรรคใช้ได้เท่าไร ผู้สมัครใช้ได้เท่าไร ท่านอยากจะ
ส่งทางดาวเทียมอะไรก็ส่งไป แต่ว่าต้องไม่เกินวงเงินนั้น แล้วจะต้องส่งบัญชีรายจ่ายทั้งหลายให้
คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจ และต้องส่งตามความเป็นจริงด้วยนะครับ ถ้าไม่ส่งตามความเป็นจริง
อาจจะถูกเพิกถอนการเลือกตั้งนั้นได้นะครับ ที่นี้ในส่วนรายละเอียดต่าง ๆ ก็คงจะต้องไปอยู่ในกฎหมายลูก
อย่างเช่น บัญชีประกาศ ถ้าเป็นประเทศญี่ปุ่นบัญชีประกาศจะต้องเท่ากันหมดเลย ก็ต้องไปติดที่ประกาศด้วย
แล้วจะไปใช้รถโฆษณาหาเสียงตามถนนก็ได้ด้วย ต้องไปปราศรัยกันในที่หอประชุม อันนี้มันแล้วแต่
วัฒนธรรมองค์กรของการเลือกตั้งแต่ละแห่ง ของเราให้พรรคการเมืองจัดรถโฆษณาหาเสียงไป
ประกาศไปได้ อยากรู้ก็ตามรายละเอียดเหล่านี้คงจะไปบัญญัติอยู่กับกฎหมายลูกนะครับ ในกฎหมาย
ว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. หรือการสรรหา ส.ว.

ส่วนเรื่องการจัดการเลือกตั้งที่รัฐจัดนี่นะครับ อันนั้นเป็นวิธีการค่อนข้างเก่าไปแล้ว
ในระบบใหม่แล้วประเทศต่อไปที่จะมีการเลือกตั้งนี้องค์กรจัดการเลือกตั้งคงจะต้องเป็นองค์กรอิสระ
เหมือนคณะกรรมการการเลือกตั้งนะครับ คงไม่ได้ให้รัฐจัดหรือให้กระทรวงในรัฐบาลจัดอีกต่อไปแล้ว
ในภูมิภาคนี้ไม่ว่าจะเป็นออสเตรเลียก็ดี นิวซีแลนด์ก็ดี อินโดนีเซีย มาเลเซีย แม้กระทั่งเขมรก็จัดด้วย
องค์กรอิสระทั้งสิ้น จะมีอยู่แค่ ๒ ประเทศกระมังในภูมิภาคนี้ที่ไม่มีองค์กรอิสระจัดการเลือกตั้ง คือมีสิงคโปร์
กับประเทศพม่า ขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านเกริกเกียรติ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม ขออนุญาตเสริมท่านสมาชิกที่ได้พูดมาแล้ว ผมคิดว่าหลักการที่
ท่านวุฒิสภาสอนมามันเป็นประเด็นว่าเราจะเลือกเอาอย่างไร ทีนี้ถ้าสมมุติว่าอย่างที่ท่านประพันธ์
พูดถึงว่า แล้วไปคุมรายจ่ายการเลือกตั้งมันคุมยาก ในการทางปฏิบัติมันคุมยาก เพราะฉะนั้นถ้าเราเริ่ม
จากมาตรฐานที่มันเสมอภาคกัน อันนี้จะมีเงินมากก็ทำไม่ได้ อย่างนี้ผมว่าน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมกว่า
ทีนี้อย่างไรก็ตามในเรื่องที่จะเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญมันคงไม่สามารถที่เขียนละเอียดได้ คงจะต้องเป็น
ประเด็นหรืออะไรต่าง ๆ ที่เรากำหนดไว้เป็นหลักเลย แล้วให้กฎหมายเลือกตั้งรับไปเขียนในรายละเอียด
ผมมีความเห็นว่าต้องเลือกที่เสมอภาคมาก่อน ส่วนประเด็นที่บอกจะไปคุมค่าใช้จ่ายเลือกตั้งนี้
ผมคิดว่าในบ้านเรานี้คุมยาก ขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๖๖/๒

ประธาน : เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ผมก็เห็นอย่างที่ท่านกรรมการได้อภิปรายไว้ล่วงหน้าว่าการที่จะคุมค่าใช้จ่ายคุมยาก เพราะว่าเขอาจจะอ้างว่าเขาไม่ได้ใช้จ่ายไปเอง แต่ว่าคนอื่นทำให้ อย่างเช่น เขาไปเขียนโฆษณาเบอร์นั้นเบอร์นั้นบนหลังควาย แล้วควายเดินผ่านบนท้องนา บนถนน หรือว่าให้ประชาชนเขียนชื่อเบอร์แล้วก็ติดตามถนนก็จัดทำได้ครับ เขาบอก เขาไม่ได้ทำ คนอื่นทำให้ มันก็ลำบากเหมือนกันครับ ผมก็เห็นด้วยว่าเขาหลักการไว้ก่อนคือความเสมอภาค แต่ว่าเรื่องที่จะจัดให้การใช้จ่ายเป็นไปตามกรอบนั้นคงจะลำบาก แล้วก็คุมลำบากด้วยครับ เพราะว่าเมืองไทยก็อย่างว่าครับ ศรีธนชัยเต็มเมืองไปหมดเลย ขอแค่นี้ครับ ขอบคุณครับ

เลขานุการ : ก็ขออนุญาตรับไปเขียนเพิ่มในมาตรา ๒๖๓ (๒) อย่างที่เรียนนะครับ อย่างน้อยจะมีคำว่า เสมอภาค เพิ่มเติมขึ้นมาจะครับ แล้วก็ให้ไปวางเรื่องกฎหมายลูกให้รายละเอียดเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมจะครับ ขอไป มาตรา ๙๙ ได้ไหมครับ

นางกาญจนารัตน์ สิวโรจน์ :

มาตรา ๙๙ อายุของสภาผู้แทนราษฎรมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

ในระหว่างอายุของสภาผู้แทนราษฎร ถ้ามีการดำเนินการเพื่อรวบรวมพรรคการเมือง ที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้การรวบรวมพรรคการเมืองนั้นมีผลเมื่ออายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง

เลขานุการ : อันนี้ก็เป็นที่ไปตามหลักการที่คุยกันจะครับ ขออนุญาตไป มาตรา ๑๐๐ ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ปียาพัชร ๖๗/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ :

มาตรา ๑๐๐ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง

เลขานุการ : ไม่มีอะไรแก้ไขเพิ่มเติมนะคะ ท่านไพบูลย์เชิญครับ

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ไพบูลย์

วราหะไพฑูรย์ ถ้าพูดถึงวรรคแรกของมาตรา ๙๙ อายุของสภาผู้แทนราษฎรมีกำหนดสี่ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ก็มีคนสอบถามมาตลอด วันเลือกตั้งมันเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร อันนั้นประการหนึ่ง แต่คราวนี้มีกรณีของ กกต. ที่ไปจัดวันเลือกตั้งหลังจากนั้นที่มันไม่ครบ ๕๐๐ คน สมมติว่ามี ๕๐๐ คน วันเลือกตั้ง ๒ เมษายน อย่างนั้นนะคะ แล้วไม่ได้ครบ ๕๐๐ คน แล้วก็มีการเลือกตั้งวันอื่นอีกตรงจุดนั้น นะครับ กรณีของอายุ มันเกี่ยวกับเรื่องของการรับเงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนด้วย ในการเข้าสู่ตำแหน่ง ตรงจุดนี้ไม่แน่ใจว่าจะเขียนแค่นี้ แล้วได้ความหมายครบถ้วนหรือไม่ประการใดนะคะ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : สำหรับวันนี้ผมคิดว่าเอาแค่ ๑๐๐ มาตรา นะครับ เอาครบพอดีเลย ๑๐๐ แล้วก็ สำหรับรับรองบันทึกการประชุมนี้ ขณะนี้ทุกท่านมีแล้วนะคะ มีทั้งหมด ๕๒ หน้าด้วยกัน ผมขออนุญาต ขอให้ที่ประชุมรับรองนะคะ แล้วเพื่อให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ไม่ใช่รวบรัด ผมขอว่าเป็นหน้า ๆ ไปนะคะ ท่านมีอะไรจะแก้ไขเพิ่มเติมก็ช่วยบอกด้วยครับ หน้า ๑ หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ หน้า ๕

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม ชูชัย ศุภวงศ์ นะครับ หน้า ๕ ตรงที่ Paragraph ที่มีชื่อผมขึ้นต้นนี้นะครับ แล้วเป็นบรรทัดที่ ๕ โดยเฉพาะเรื่องสิทธิชุมชนนี้นะครับ อยากจะเพิ่มว่า และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิชุมชน ครับ อันนี้ที่เคยเรียนตั้งแต่ต้นว่า จะนำเข้ามาพิจารณาอีกครั้ง ก็คงจะไปพิจารณาที่บางแสนนะคะ โดยเฉพาะเรื่องสิทธิชุมชน ขอเพิ่มว่า และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิชุมชน เพราะว่ามันมี วาระด่วนที่ไปเชื่อมโยงกันครับ

เลขานุการ : ฝ่ายเลขารับไปแก้ครับ

ประธาน : ต่ไปหน้า ๖ หน้า ๗ หน้า ๘ หน้า ๙ หน้า ๑๐ หน้า ๑๑ หน้า ๑๒ หน้า ๑๓ หน้า ๑๔ หน้า ๑๕ หน้า ๑๖ หน้า ๑๗ หน้า ๑๘ หน้า ๑๙ หน้า ๒๐ หน้า ๒๑ หน้า ๒๒ หน้า ๒๓ หน้า ๒๔ หน้า ๒๕ หน้า ๒๖ หน้า ๒๗ หน้า ๒๘ หน้า ๒๙ หน้า ๓๐ หน้า ๓๑ หน้า ๓๒ หน้า ๓๓

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ หน้า ๓๓ ตรงที่ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้แก้ไขเลข (๔) เป็น (๓) นั้นครับ แล้วความใหม่อย่างนั้นนะคะ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม นี้ไม่ทราบว่า得有ประชาชนและก็เพิ่มว่า

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ปิยาพัชร ๖๗/๒

ครอบครัวและชุมชน หรือเปล่าครับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมใน
กระบวนการยุติธรรม และก็สอดคล้องกับสิ่งที่ท่านอาจารย์วิชาได้เสนอวันนี้ ในเรื่องของกระบวนการ
ยุติธรรมครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ภาวดี ๖๘/๑

เลขานุการ : รับไปตรวจสอบได้ไหมครับ จากเทปได้ไหมครับ

ประธาน : หน้า ๓๕ ครับ หน้า ๓๖ เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ หน้า ๓๖ ในมาตรา ๘๐ มันทกไป ๑ พารากราฟนะครับ วันนั้นผมจำได้ว่าท่านประธานได้มีคำสั่งให้ผมไปประสานกับท่านพิสิฐ กับท่านอาจารย์วิชา ว่าให้เติมข้อความ แล้วผมก็ได้ทำข้อความมอบให้ทางฝ่ายเลขานแล้ว แต่ด้วยความผิดพลาดทางเทคนิคบางประการ ข้อความนั้นหายไป ผมจะขอเดิมนะครับ เป็นที่พรรคสอง รัฐต้องส่งเสริม และสนับสนุนการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว กับนานาประเทศ ตลอดจนต้องให้การคุ้มครอง การ ไม่ใช่ ความ การคุ้มครอง และดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ

ประธาน : ขอบคุณครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตไปเช็ครายงานการประชุมนะครับ แล้วเดิมนะครับ เข้าใจว่าไปเช็คมาแล้วว่าเป็น ความ ครับ แต่ก็ให้ Debate กันที่โน่น เติมหรือเปล่าครับ ที่ประชุมเติมหรือเปล่าครับ เดี่ยวไปเช็คคนะครับ ผมคิดเดี่ยว ให้เดิมนะครับ โอเค แล้วเดี่ยวไปดูนะครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานครับ ผม วิชา ครับ ก็จำได้ว่าผมได้ชี้แจงเพิ่มเติมหลังจากท่านอาจารย์พิสิฐได้กรุณาชี้แจงเรื่องเกี่ยวกับเรื่องการค้า การลงทุน แล้วผมก็พูดถึงเรื่องการรักษาผลประโยชน์ของคนไทยในต่างแดน ซึ่งท่านประธานบอกว่าให้ท่านอาจารย์สุพจน์มาประสานกับผม นะครับ ให้ประสานงาน ไม่ใช่ประสานงาครับ

ประธาน : ก็เป็นเรื่องที่ผมได้ขอให้ท่านสุพจน์ดำเนินการนะครับ

เลขานุการ : ฝ่ายเลขารับไปดูครับท่านประธาน

ประธาน : หน้า ๓๗ หน้า ๓๘ หน้า ๓๙

เลขานุการ : ท่านพิสิฐครับท่านประธาน

ประธาน : เชิญครับ

นางพิสิฐ ลีอารม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ในหน้า ๓๙ (๕) กระผม

ได้ขอให้มีการแก้ไขนะครับ โดยเขียนว่า จัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพ ในยามชราภาพแก่ประชาชน อย่างทั่วถึง ขออนุญาตให้ตัดคำว่า และส่งเสริม ออกนะครับ แล้วก็ให้เติมคำว่า อย่างทั่วถึง ที่ตรงท้ายด้วย ครับ

เลขานุการ : รับไปแก้นะครับ

ประธาน : หน้า ๔๑ และหน้า ๔๒ ครับ

เลขานุการ : หน้า ๔๑ อาจารย์คมสันมีครับท่านประธาน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ภาวดี ๖๘/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

นายคมสัน โพธิ์คง : กราบเรียนท่านประธานครับ ในข้อความตอนท้ายที่ผมขอสงวน
ความเห็นเพิ่มอีก ๒ อนุมาตรา ที่เขียนว่า การคุ้มครองและส่งเสริมการประกอบอาชีพ จะขอแก้เป็น การ
คุ้มครองและส่งเสริมการประกอบวิชาชีพ ครับ

เลขานุการ : ขอบคุณครับ ฝ่ายเลขฯ ไปดูครับ

ประธาน : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดแก้ไข เชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ ขอประทานโทษครับ หน้า ๓๘ เรื่องภาษีมรดก
พอดีบังเอิญอ้างถึงท่านอาจารย์เกริกเกียรติ แล้วท่านไม่อยู่ในที่ประชุม ก็เลยไปลงว่า ควรบันทึกใน
เจตนารมณ์ ที่นี้ประเด็นนี้ขอหยิบมาพิจารณาอีกครั้ง หรือถามท่านอาจารย์เกริกเกียรติว่าตรงนี้อาจารย์เห็น
ว่าอย่างไรได้ไหมครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ เกี่ยวกับเรื่อง
นี้ ถ้าเราจะมองว่าในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เรามีอะไรที่ดีกว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ถ้า
เราบอกว่า เขียนไว้ในเจตนารมณ์ มันก็ไม่มีผลเท่าไร แล้วก็ไม่มีกรหยิบไปปฏิบัติครับ เพราะฉะนั้นผม
คิดว่าเพื่อแสดงให้เห็นเจตนารมณ์อย่างเด่นชัดของคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญก็ควรจะเอาเรื่องนี้ใส่
ไว้ในนั้น ในรัฐธรรมนูญด้วย _____

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๖๙/๑

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

ในทำนองเดียวกับรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๑๗ ซึ่งใส่เรื่องการปฏิรูปที่ดินหรืออะไรต่าง ๆ ไว้ในทีนั้น ส่วนในประเด็นภาษีมรดกถ้าผมจำไม่ผิด ท่านวิชา มหาคุณ ได้หยิบประเด็นเรื่องนี้ แล้วก็ไปจุดประเด็นที่จะพูดอย่างไรดี ภาษาการตลาดเขาบอกว่าเป็นจุดขายอันหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทีนี้ก็คือว่าถ้าไม่นับจนเกินไปผมว่าน่าจะใส่ หรือจะหยิบไปพูดกันที่บางแสนก็ได้ เพราะผมเข้าใจว่าบางทีคณะผู้ร่างอาจจะบอกว่ามันยื่นเยื่อเกินไปที่จะใส่ในเรื่องนี้ คือขออนุญาต ผมจำได้ว่าผมเสนอในอันหนึ่งว่า รัฐจะต้องปฏิรูประบบภาษีอากรให้มีความเป็นธรรมและมีรายได้เพียงพอ แต่ฝ่ายกร่างขึ้นมาคือใช้คำว่า ปรับปรุง ผมก็โอ.เค. ก็ยอมรับได้เนอะครับ อย่างน้อยก็ปรับปรุง ถ้าใช้คำว่า ปฏิรูป นี่มันชัดเจนเลยว่าคุณต้องเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ในระบบภาษีอากร แต่ทางฝ่ายเลขานุการยกมาว่า ปรับปรุง ผมอ่านแล้วก็รับกันได้เนอะครับ แต่ว่าในประเด็นเรื่องภาษีมรดก ถ้าเรามีความอาจหาญที่ใส่ไปได้ ผมว่ามันเป็นจุดแข็งครับ แล้วมันก็ไม่เสียหายอะไร เหมือนกับว่าปี ๒๕๑๗ ที่เขาใส่เรื่องการปฏิรูปที่ดิน ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตครับท่านประธาน เผอิญเป็นวาระรับรองรายงานการประชุมก็ให้รับรองไปตามที่จดได้ไหมครับ แล้วก็ในการประชุมคราวนี้ก็บันทึกว่าให้ท่านอาจารย์เกริกเกียรติขอสงวน อย่างนี้ได้ไหมครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผมกับอาจารย์เกริกเกียรติขอสงวนเนอะครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ให้บันทึกในการประชุมคราวนี้นะครับ ไม่ใช่แค่คราวนี้นะครับ

เพราะคราวโน้นไม่ได้พูดเนอะครับ

ประธาน : เชิญท่านศรีราชาครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : กราบเรียนท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ คือผมจำได้ว่าเนื่องมาจากตัวนี้ครับ ผมเองผมก็ได้เสนอเรื่องเกี่ยวกับการเก็บภาษีอสังหาริมทรัพย์ ผมเน้นเรื่องอสังหาริมทรัพย์ที่มันไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าเพื่อให้มันมีการกระจายการถือครอง ในวาระใกล้เคียงกันครับ

เลขานุการ : ให้สงวนไว้ด้วยเนอะครับ เรื่องภาษีพูดทีเดียวเลย

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ถ้ารับรองรายงานการประชุมแล้ว ฝ่ายเลขามีเรื่องตารางเวลาทำงานจะขออนุญาตท่านประธานว่าได้แจกตารางทำงานของกรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญไปเนอะครับ ขออนุญาตเรียนท่านเร็ว ๆ ว่า วันที่ ๓ วันที่ ๔ พรุ่งนี้อีกวันหนึ่งครับ เราจะประชุมรายมาตราที่นี้ วันที่ ๖ - ๙ เมษายน จะไปประชุมรายมาตราที่บางแสน ความจริงถึงวันที่ ๑๑ เนอะครับ แต่ว่าเขียนให้ชัดเจนว่าวันที่ ๖ - ๙ เป็นการประชุมทั่วไป วันที่ ๑๐ เมษายน อภิปรายและลงมติในประเด็นสำคัญและก็มี การสงวนไว้ วันที่ ๑๑ เมษายนจะเป็นการสรุปร่างรายมาตราที่บางแสนเนอะครับ วันที่ ๑๗ เมษายน ซึ่งเป็น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๖๗/๒

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วันหยุดราชการนะครับ แต่ขออนุญาตนัดนะครับ มาดูร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับครั้งสุดท้าย นัดเขาวันที่ ๑๘ เมษายนจะส่งร่างรัฐธรรมนูญ ฝ่ายเลขานุการจะส่งร่างรัฐธรรมนูญไปให้หนังสือพิมพ์นะครับ ซึ่งได้จองไว้ ๒ ฉบับแล้ว ๕ วันติดต่อกันจนถึงวันที่ ๒๐ เมษายนนะครับ วันที่ ๑๙ เมษายนเป็นวันที่เราจับปากคนทั้งหลายไว้ว่าร่างรัฐธรรมนูญจะเสร็จ ก็จะมอบร่างรัฐธรรมนูญฉบับเดียว ต้นฉบับให้ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ จะมีพิธี แล้วก็ทาง สสร. จะขอนัดถ่ายรูปลงเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกาวันเดียวกัน แล้วก็เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ นาฬิกา จะมีพิธีมอบ วันที่ ๒๓ - ๒๔ เมษายน ทาง สสร. ๑๐๐ คนขอประชุมนอกกรอบกับพวกเรา เพื่อตกลงกันในประเด็นสำคัญ ๆ ทั้งหมด ประเด็นไหนที่ตกลงกันได้ก็ตกลงกันไปเลย ประเด็นไหนที่ตกลงไม่ได้ทางนั้นจะแปรญัตตินะครับ วันที่ ๒๖ เมษายนก็จะเป็นวันที่เราแจกจ่ายร่างรัฐธรรมนูญไปยังประชาชนและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ๒๖ เมษายนเป็นวันนับ ๑ ของ ๓๐ วัน วันที่ ๒๗ เมษายน ถึง ๒๖ พฤษภาคมโดยประมาณ สสร. เขาจะแปรญัตติกั้กันนะครับ รวมถึงเรื่ององค์กรตามรัฐธรรมนูญจะเสนอความเห็นมา ซึ่งช่วงนี้พวกเราจะมีเวลา จะขอความกรุณาว่าท่านกรรมการทุกท่านอาจจะต้องเดินทางไปชี้แจงร่างรัฐธรรมนูญกับประชาชนในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ถึง ๑๐ มิถุนายน เราจะกลับมานั่งประชุมด้วยกัน ช่วงนี้จะต้องประชุมกันบ่อยหน่อย เพราะว่าจะต้องมาพิจารณาประเด็นของการแปรญัตติทั้งหมดรายมาตราที่มีการแปรญัตติมา พร้อมทั้งเรื่องไหนที่เราเห็นด้วยเราจะแก้ร่าง เรื่องไหนไม่เห็นด้วยเราจะยื่น ระหว่างวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ อาจจะเป็นวันที่ ๑๐ หรือวันที่ ๑๑ ขอประธานโชนิดหนึ่ง เราจะส่งร่างรัฐธรรมนูญที่แก้ไขแล้วให้สภาร่างรัฐธรรมนูญ ในตารางไม่ได้เขียนว่าวันที่ ๑๑ มิถุนายน ถึง วันที่ ๒ กรกฎาคมนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๗๐/๑

แต่เรียนว่าวันที่ ๑๑ มิถุนายนถึง ๖ กรกฎาคม พวกเราก็ไม่ได้ว่างนะครับ เพราะเราจะต้องไปประชุมร่วมกับสภาร่างรัฐธรรมนุญจะต้องชี้แจงนะครับว่าร่างเรา มาตราไหนเราจะยื่น มาตราไหนเราจะแก้ วันที่ ๑๙ มิถุนายนซึ่งเป็นเรื่องใหม่ นะครับ จะขออนุญาตที่ประชุมว่าเราจะเริ่มพิจารณาหลักการของร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนุญที่จำเป็นสำหรับการเลือกตั้งทั้ง ๓ ฉบับ วันที่ ๒๐ มิถุนายนถึง ๑๑ กรกฎาคมก็ประชุมกันไปเรื่อย ๆ นะครับ เรื่องร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนุญ แล้วก็ประมาณนะครับ ขออนุญาตประมาณนะครับว่าวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เราจะส่งร่างรัฐธรรมนุญ ร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนุญให้กับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งถ้าเป็นไปตามนี้ก็อาจจะมีการลงประชามติได้นะครับ ท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนุญได้หารือคร่าว ๆ นะครับ อาจจะเป็นวันที่ ๑๙ สิงหาคม หรือ วันที่ ๒๖ สิงหาคม โดยประมาณ และจะทันเลือกตั้งวันที่ ๑๖ ธันวาคมครับ ขออนุญาตเรียนภาพรวมสั้น ๆ เร็ว ๆ แบบนี้นะครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์ ปรียากร ครับ คืออยากจะให้ท่านเลขานุการย้ำให้ชัดสักนิดหนึ่งว่าวันที่ ๑๙ เมษายนนี้เรามอบเฉพาะร่างรัฐธรรมนุญหรือคำอธิบายประกอบ

เลขานุการ : ทั้งหมดครับ ทั้งชุดครับ คือวันที่ ๑๙ จะมี ๑ ชุดให้ประธานสภาร่างรัฐธรรมนุญ ก็จะประกอบด้วยรัฐธรรมนุญ ๑ ฉบับ แล้วก็เปรียบเทียบรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๔๐ กับปี ๒๕๕๐ ๑ ฉบับ แล้วก็คำอธิบายอีก ๑ ฉบับ เป็น ๓ เล่มด้วยกัน ถือว่าเป็น ๑ ชุดนะครับ จะมอบให้ท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนุญ

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานครับ มีอีกเรื่องหนึ่งนะครับ ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้ประชุมร่วมและก็ประสานงานกับกรรมการชุดอื่น ๆ ซึ่งท่านอาจารย์สมคิดก็อยู่ด้วยนะครับ ก็คือในช่วงที่เราจะมีการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนุญต่อประชาชน กรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญต้องไปร่วมเดินทางหรืออาจจะจำเป็นที่จะต้องไปชี้แจงในจุดต่าง ๆ ซึ่งอาจจะต้องมีการประสานงานกับกรรมการชุดอื่น ๆ ผมคิดว่าในช่วงนี้อาจจะต้องให้ท่านทั้งหลายเตรียมการที่จะต้องไปตามที่ต่าง ๆ ด้วยนะครับ คงจะประสานกลับเข้ามาอีกครั้งหนึ่ง ๒ ครั้ง กรรมการที่เขาจัดในการรับฟังความคิดเห็นในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งในขณะนี้วันนี้เขากำลังประชุมกันทุกภูมิภาค เมื่อสักครู่ที่ผมก็วิ่งไปประสานงานเกือบจะทุกกรรมการ เขาจะกำหนดตารางเวลาที่จะให้พวกเราออกไปช่วยกันชี้แจงกับกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดที่จะมีการประชุมร่วมตามศูนย์ในภูมิภาคต่าง ๆ ด้วยครับ

ประธาน : ผมคิดว่าไม่มีอะไรแล้วนะครับ ส่วนตารางเวลาที่ท่านเลขานุการสมคิดได้เรียนชี้แจงให้ทราบก็เป็นเพียงกำหนดการเอาไว้ล่วงหน้าคร่าว ๆ และการเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างอาจจะเกิดขึ้นในระยะเวลาอะไรต่าง ๆ เราก็เปลี่ยนแปลงได้นะครับ ขั้นตอนเอาไว้อย่างนี้ก็ก่อนก็แล้วกันครับ

๑๓๓)

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๗๐/๒

สำหรับการประชุมวันนี้ก็ขอขอบพระคุณทุกท่านนะครับ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ด้วย เราจะพบกันอีกวันพรุ่งนี้
เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกาครับ ขอขอบพระคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๕ นาฬิกา

สำนักรายงานการประชุมและขอเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร